

ROMÂNIA
JUDEȚUL BOTOȘANI
CONSILIUL JUDEȚEAN

Botoșani, Piața Revoluției 1-3, Cod postal: 710236, Tel: +40 231 514712, +40 231 514713, +40 231 514714;
Fax: +40 231 514715, +40 231 515020, +40 231 536155, +40 231 529220; Web: www.cjbotosani.ro; E-mail: consiliu@cjbotosani.ro

Proiect
Nr. 59 din 10.03.2022

HOTĂRÂRE
pentru aprobarea Strategiei județene privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, actualizată 2021 – 2030

Consiliul Județean Botoșani, întrunit în ședință ordinară la data de _____ 2022,
urmăre Procesului-verbal înregistrat cu nr. 4268/02.03.2022, de recepție a versiunii finale a documentului *Strategia județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, actualizată 2021 – 2030*,

analizând Referatul de aprobare nr. 4889 din 10.03.2022 al Președintelui Consiliului Județean Botoșani, prin care se propune aprobarea *Strategiei județene privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, actualizată 2021 – 2030*,

având în vedere: - Raportul de specialitate nr. 4890 din 10.03.2022 al Direcției Servicii Publice din cadrul aparatului de specialitate al Consiliului Județean Botoșani,

- Avizul Comisiei pentru amenajarea teritoriului și urbanism, lucrări publice, monumente istorice și de arhitectură, protecția mediului și turism,

în conformitate cu prevederile art. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 246/2006 *pentru aprobarea Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice*, și art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică republicat, cu modificările ulterioare,

în temeiul art. 173 alin. (1) lit. b), alin. (3) lit. d) și art. 196 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57 din 3 iulie 2019 *privind Codul administrativ*, cu modificările și completările ulterioare,

h o t ă r ă ș t e:

Art. 1. Se aprobă *Strategia județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, actualizată 2021 – 2030*, conform anexei care face parte din prezenta hotărâre.

Art. 2. Președintele Consiliului Județean Botoșani, prin direcțiile de specialitate din cadrul aparatului propriu, va duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

PREȘEDINTE,
Doina-Elena FEDEROVICI

AVIZAT PENTRU LEGALITATE:
SECRETAR GENERAL AL JUDEȚULUI,
Marcel-Stelică BEJENARIU

Botoșani
Nr. _____ din _____ 2022

ROMÂNIA

JUDEȚUL BOTOȘANI

CONSILIUL JUDEȚEAN

Botoșani, Piața Revoluției 1-3, Cod postal: 710236, Tel: +40 231 514712, +40 231 514713, +40 231 514714;
Fax: +40 231 514715, +40 231 515020, +40 231 536155, +40 231 529220; Web: www.cjbotosani.ro; E-mail: consiliu@cjbotosani.ro

Nr. 4889 din 10.03.2022

REFERAT DE APROBARE

Doamnelor și domnilor consilieri,

Supun atenției dumneavoastră propunerea privind aprobarea *Strategiei județene privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, actualizată 2021 – 2030*.

Conform art. 6 (1) din H.G. nr. 246/2006 pentru aprobarea *Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice*, autoritățile administrației publice locale - comunale, orașenești, municipale, județene, adoptă, în baza reglementărilor în vigoare din domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, strategii locale proprii privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice.

Prin art. 1 din Legea nr. 131/22.06.2018 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 s-a introdus un nou tip de serviciu comunitar de utilitate publică, și anume serviciul de alimentare cu gaze naturale.

Având în vedere necesitatea accesării de fonduri pentru pregătirea proiectelor aferente următorului exercițiu financiar (a căror condiție este ca proiectele să fie incluse într-un document strategic privind serviciile de utilitate publică), orizontul de timp al strategiei în curs – anul 2020, modificările legislative numeroase în domeniul serviciilor de utilitate publică, actualizarea obiectivelor și țințelor naționale în corelare cu directivele europene, precum și extinderea surselor de finanțare cu fonduri europene, a fost necesară actualizarea pentru perioada 2021-2030 a *Strategiei județene privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice* (aprobata prin Hotărârea Consiliului Județean Botoșani nr. 140/2008).

Prezenta strategie este în conformitate cu prevederile Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare. Acestea sunt de interes public local, comunal, orașenesc, municipal și județean, înființate și organizate de autoritățile publice locale și gestionate și exploatate sub coordonarea și controlul lor, asigurând următoarele tipuri de servicii: alimentarea cu apă; canalizarea și epurarea apelor uzate; procesarea apelor uzate din cadrul unităților administrativ-teritoriale printr-un serviciu public inteligent alternativ; colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale; producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat; alimentarea cu energie termică în sistem centralizat; salubritatea localităților; iluminatul public; alimentarea cu gaze naturale.

Strategia județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, actualizată 2021 – 2030 asigură cadrul de creștere eficientă a acestor servicii la nivel județean, față de care Consiliul Județean Botoșani are atât atribuții directe, cât și indirecte prevăzute de lege, dar și responsabilitatea instituțională în raport cu toate instituțiile de specialitate, administrațiile locale și actorii privați sau publici interesați de acest sector.

Față de cele prezentate mai sus, supun atenției dumneavoastră proiectul de hotărâre inițiat în acest scop.

PREȘEDINTE,
Doina-Elena FEDEROVICI

ROMÂNIA

JUDEȚUL BOTOȘANI

CONSILIUL JUDEȚEAN

Botoșani, Piața Revoluției 1-3, Cod postal: 710236, Tel: +40 231 514712, +40 231 514713, +40 231 514714;
Fax: +40 231 514715, +40 231 515020, +40 231 536155, +40 231 529220; Web: www.cjbotosani.ro; E-mail: consiliu@cjbotosani.ro

Directia Servicii Publice
Nr. 4890 din 10.03.2022

Vizat
Vicepreședinte,
Dorin BIRTA

RAPORT DE SPECIALITATE

Conform art. 6 (1) din H.G. nr. 246/2006 *pentru aprobarea Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice*, autoritățile administrației publice locale - comunale, orășenești, municipale, județene, adoptă, în baza reglementărilor în vigoare din domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, strategii locale proprii privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice.

Prin art. 1 din Legea nr. 131/22.06.2018 *pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006* s-a introdus un nou tip de serviciu comunitar de utilitate publică, și anume serviciul de alimentare cu gaze naturale.

Având în vedere necesitatea accesării de fonduri pentru pregătirea proiectelor aferente următorului exercițiu financiar (a căror condiție este ca proiectele să fie incluse într-un document strategic privind serviciile de utilitate publică), orizontul de timp al strategiei în curs – anul 2020, modificările legislative numeroase în domeniul serviciilor de utilitate publică, actualizarea obiectivelor și țințelor naționale în corelare cu directivele europene, precum și extinderea surselor de finanțare cu fonduri europene, a fost necesară actualizarea pentru perioada 2021-2030 a *Strategiei județene privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice* (aprobată prin Hotărârea Consiliului Județean Botoșani nr. 140/2008).

Strategia județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, actualizată 2021 – 2030, cu planurile de implementare, a fost elaborată cu respectarea H.G. nr. 246/2006 *pentru aprobarea Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice* și a legislației privind serviciile comunitare de utilități publice, în cadrul contractului de servicii nr. 14184/18.08.2021.

Prezenta strategie este în conformitate cu prevederile Legii nr. 51/2006 *a serviciilor comunitare de utilități publice*, cu modificările și completările ulterioare, care reprezintă principalul act normativ prin intermediul căruia se stabilește cadrul juridic și instituțional unitar, obiectivele, competențele, atribuțiile și instrumentele specifice necesare înființării, organizării, gestionării, finanțării, exploatării, monitorizării și controlului furnizării/prestării reglementate a serviciilor comunitare de utilități publice. Acestea sunt de interes public local, comunal, orășenesc, municipal și județean, înființate și organizate de autoritățile publice locale și gestionate și exploatate sub coordonarea și controlul lor, asigurând următoarele tipuri de servicii:

- 1) alimentarea cu apă;
- 2) canalizarea și epurarea apelor uzate;
- 3) procesarea apelor uzate din cadrul unităților administrativ-teritoriale printr-un serviciu public inteligent alternativ;
- 4) colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale;
- 5) producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat;
- 6) alimentarea cu energie termică în sistem centralizat;

- 7) salubritatea localităților;
- 8) iluminatul public;
- 9) alimentarea cu gaze naturale.

Autoritățile administrației publice locale au competență exclusivă, în condițiile legii, în tot ceea ce privește înființarea, organizarea, gestionarea și funcționarea serviciilor de utilități publice, precum și în ceea ce privește crearea, dezvoltarea, modernizarea, reabilitarea și exploatarea bunurilor proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale care compun sistemele de utilități publice. *Strategia județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, actualizată 2021 – 2030* asigură cadrul de creștere eficientă a acestor servicii la nivel județean, față de care Consiliul Județean Botoșani are atât atribuții directe, cât și indirecte prevăzute de lege, dar și responsabilitatea instituțională în raport cu toate instituțiile de specialitate, administrațiile locale și actorii privați sau publici interesați de acest sector.

Conform prevederilor H.G. nr. 246/2006, monitorizarea implementării *Strategiei județene privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, actualizată 2021 – 2030* va fi realizată de către compartimentul de specialitate din cadrul Direcției Servicii Publice, care va transmite rapoartele de monitorizare Instituției Prefectului - Județul Botoșani, Biroul de monitorizare a serviciilor comunitare de utilități publice.

Având în vedere cele prezentate, considerăm că sunt îndeplinite condițiile legale pentru proiectul de hotărâre alăturat, care va fi înaintat spre analiză și aprobare Consiliului Județean Botoșani.

**Director executiv,
Iulian MICU**

ROMÂNIA
JUDEȚUL BOTOȘANI
CONSILIUL JUDEȚEAN

Botoșani, Piața Revoluției 1-3, Cod postal: 710236, Tel: +40 231 514712, +40 231 514713, +40 231 514714;
Fax: +40 231 514715, +40 231 515020, +40 231 536155, +40 231 529220; Web: www.cjbotosani.ro; E-mail: consiliu@cjbotosani.ro

---

ANEXA

la Hotărârea nr. _____ din _____ 2022

(nr. pagini =)

**Strategia județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor
comunitare de utilități publice, actualizată 2021 – 2030**

PREȘEDINTE,
Doina-Elena FEDEROVICI

AVIZAT PENTRU LEGALITATE:
SECRETAR GENERAL AL JUDEȚULUI,
Marcel-Stelică BEJENARIU

Strategia județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, actualizată 2021-2030

Asocierea KVB Consulting & Engineering SRL - SDK Solutions S.R.L.

Martie 2022

CUPRINS:

CAPITOLUL 1 INTRODUCERE	4
1.1 Obiectivele strategiei.....	4
CAPITOLUL 2 PREZENTAREA GENERALĂ A JUDEȚULUI.....	6
2.1 Populația și Caracteristicile Județului.....	6
2.2 Relieful și geologia.....	7
2.3 Clima	8
2.4 Vegetația.....	8
2.5 Resurse	8
2.6 Arii protejate	8
2.7 Arii de protecție specială avifaunistică.....	9
2.8 Situri de importanță comunitară	10
2.9 Arii naturale de interes național	11
2.10 Monumentele Naturii.....	12
2.11 Zonele și situri construite protejate	12
2.12 Zonele de protecție sanitară	12
2.13 Zone poluate datorită depozitării deșeurilor	12
2.14 Spații verzi și zone de agrement.....	13
2.15 Date demografice și așezări umane.....	14
2.16 Managementul riscurilor	17
2.17 Contextul economic.....	18
2.17.1 Infrastructura de transport.....	18
2.17.1.1 Rețeaua de drumuri	18
2.17.1.2 Rețeaua feroviară	19
2.17.1.3 Transportul aerian.....	19
2.17.1.4 Transportul urban de pasageri.....	19
2.17.1.5 Tramvai.....	19
2.17.1.6 Microbuze și autobuze	19
2.17.1.7 Taxi	20
2.17.2 Utilități	20
2.17.2.1 Sistemul de alimentare cu apă și de canalizare	20
2.17.2.2 Alimentarea cu gaze naturale	21
2.17.2.3 Sistemul de încălzire	21
2.18 Situația Socio-Economică	21
2.19 Industria.....	22
2.20 Agricultură.....	22
2.21 Comerț și prestări de servicii	23
2.22 Turism - principalele centre de atracție	26
2.23 Distribuția forței de muncă și rata șomajului.....	29
2.24 Investiții, construcții locuințe	32
2.25 Sănătate.....	32
2.26 Educație.....	34
2.27 Cultură	35
2.28 Concluzii.....	37
CAPITOLUL 3 EVOLUȚIILE ÎN DOMENIUL ALIMENTĂRII CU APĂ, CANALIZĂRII ȘI EPURĂRII APELOR UZATE, COLECTAREA, CANALIZAREA ȘI EVACUAREA APELOR PLUVIALE	39
3.1 Măsuri propuse pentru încadrarea în normele proiectate și legislația EU	63
3.2 Concluzii.....	63
Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, colectare, canalizare și evacuare a apelor pluviale	88
CAPITOLUL 4 EVOLUȚIILE ÎN DOMENIUL SALUBRIZĂRII ȘI MANAGEMENTUL DEȘEURILOR	99
4.1 Sistematizare legislație din domeniu	101
4.2 Analiza evoluțiilor relevante în domeniul salubrității de după adoptarea SCUP 2007-2020	1022

4.3	Analiza proiecțiilor din Planul județean de gestionare a deșeurilor pentru Județul Botoșani 2020 – 2025	1122
	Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de salubritate	1266
	CAPITOLUL 5 EVOLUȚIILE ÎN DOMENIUL SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC DIN JUDEȚUL BOTOȘANI.....	13232
5.1	Starea sistemelor de iluminat public în 2007 și evoluția în ultimii 14 ani	13232
5.2	Cadrul legislativ pentru organizarea, funcționarea și gestionarea serviciului de iluminat public local	1366
5.3	Finanțarea serviciului de iluminat public	14040
5.4	Realizări în domeniul serviciului de iluminat public	156
5.5	Serviciul de iluminat public	15641
	Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului accelerării dezvoltării serviciului de iluminat public	16262
	CAPITOLUL 6 EVOLUȚIILE ÎN DOMENIUL SERVICIULUI DE ALIMENTARE CU ENERGIE TERMICĂ ÎN SISTEM CENTRALIZAT	1666
6.1	Acte normative aplicabile serviciilor comunitare de utilități publice.....	1666
6.2	Portofoliu de proiecte pentru serviciul de alimentare cu energie termică – actualizat.....	1699
	Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu energie termică	17070
	CAPITOLUL 7 SERVICIUL DE ALIMENTARE GAZE NATURALE.....	1722
7.1	Localități care dispun de serviciul de alimentare cu gaze naturale	1733
7.2	Lungimea rețelei și volumul de gaze distribuite	1733
7.3	Sistematizare legislație din domeniu.....	1755
7.4	Țintele pentru serviciul de alimentare cu gaze naturale.....	1777
7.5	Proiectele de investiții în serviciul județean de alimentare cu gaze naturale.....	18080
7.6	Concluzii.....	1855
	Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu gaze naturale	1877
	CAPITOLUL 8 SERVICIUL DE TRANSPORT PUBLIC LOCAL DE CĂLĂTORI	19090
8.1	Infrastructura rutieră.....	19090
8.2	Infrastructura feroviară	1933
8.3	Transportul public	1944
8.4	Transportul public urban.....	1955
8.5	Sistematizarea legislației din domeniu.....	1988
8.6	Țintele politicilor privind transportul de călători	201
8.7	Proiecte de investiții	2044
8.8	Concluzii.....	2047
	Plan de implementare și monitorizare pentru accelerarea dezvoltării serviciului de transport public local	21010
	Bibliografie.....	2133

CAPITOLUL 1 INTRODUCERE

Strategia de față (SCUP 2021-2030) reprezintă un efort de actualizare și îmbunătățire a Strategiei Județene privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020 (SCUP 2007-2020)¹. Efortul de analiză și actualizare pleacă de la evaluarea atingerii țintelor propuse de SCUP 2007-2020, analiza evoluțiilor din ultimii aproape paisprezece ani, analiza obligațiilor ce derivă din cadrul legislativ național și statutul României de membru al Uniunii Europene, precum și planificările și prognozele privind programele de finanțare care vor fi disponibile în următorii ani. SCUP 2021-2030 a fost realizată în acord cu principiile și obiectivele legislației naționale privind cele 9 servicii de utilitate publică. De asemenea, prezenta strategie, este în conformitate cu prevederile *Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51 din 8 martie 2006*, care reprezintă principalul act normativ prin intermediul căruia se stabilește „*cadrul juridic și instituțional unitar, obiectivele, competențele, atribuțiile și instrumentele specifice necesare înființării, organizării, gestionării, finanțării, exploatării, monitorizării și controlului furnizării/prestării reglementate a serviciilor comunitare de utilități.*”². Acestea sunt de interes public local, comunal, orășenesc, municipal și județean, înființate și organizate de autoritățile publice locale și gestionate și exploatate sub coordonarea și controlul lor, asigurând următoarele tipuri de servicii:

- ✓ alimentarea cu apă;
- ✓ canalizarea și epurarea apelor uzate;
- ✓ procesarea apelor uzate din cadrul unităților administrativ-teritoriale printr-un serviciu public inteligent alternativ;
- ✓ colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale;
- ✓ producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat;
- ✓ alimentarea cu energie termică în sistem centralizat;
- ✓ salubritatea localităților;
- ✓ iluminatul public;
- ✓ alimentarea cu gaze naturale.

1.1 Obiectivele strategiei

Actualizarea SCUP 2007-2020 reprezintă un demers prin intermediul căruia se urmărește evaluarea progreselor și schimbărilor realizate în perioada 2007-2020 și stabilirea direcțiilor de dezvoltare a acestor servicii în intervalul de timp 2021-2030. SCUP 2021-2030 are ca obiectiv central îndeplinirea angajamentelor referitoare la serviciile comunitare de utilități publice pe care România le-a asumat prin Tratatul de Aderarea la Uniunea Europeană. Apoi, Strategia prevede crearea un cadru instituțional și organizatoric care să asigure dezvoltarea acestor servicii la nivelul Județului Botoșani. În mare măsură, documentul contribuie și la trasarea unor direcții de dezvoltare

¹ Consiliul Județean Botoșani, “Strategia Județeană Privind Accelerarea Dezvoltării Serviciilor Comunitare de Utilități Publice 2007-2020” 2007.

² Parlamentul României, „LEGEA (A) 51/08/03/2006 serviciilor comunitare de utilități publice”, data accesării 23 noiembrie, <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/181904>

economică a județului, menținerea coeziunii sociale, dezvoltarea durabilă, precum și ameliorarea disparităților sociale.

Analiza celor șase domenii se va realiza în mare parte după principiile prezentate deja în SCUP 2007-2020:

- ✓ descentralizarea serviciilor publice și creșterea responsabilității autorităților locale cu privire la calitatea serviciilor asigurate populației;
- ✓ extinderea sistemelor centralizate pentru serviciile de bază și creșterea gradului de acces al populației la aceste servicii;
- ✓ restructurarea mecanismelor de protecție socială a segmentelor defavorizate ale populației;
- ✓ promovarea principiilor economiei de piață și reducerea gradului de monopol;
- ✓ atragerea capitalului privat în finanțarea investițiilor din domeniul infrastructurii locale;
- ✓ promovarea parteneriatului social și pregătirea continuă a resurselor umane³;
- ✓ promovarea folosirii eficiente a resurselor folosite în funcționarea celor șase servicii;
- ✓ dezvoltarea serviciilor de utilități în acord cu politicile de mediu;
- ✓ asigurarea fondurilor necesare pentru dezvoltarea serviciilor de utilități publice prin intermediul programelor naționale și europene.

Pentru elaborarea prezentei Strategii a fost realizată o cercetare documentară extensivă a informațiilor publice oficiale cuprinse în strategiile județene și locale, informații oficiale publicate pe site-urile Instituției Prefectului - Județul Botoșani, Guvernului României, SEAP, de la operatorii de servicii de utilitate publică și a informațiilor furnizate de către u.a.t.-urile din județ. Pentru colectarea de informații au fost transmise adrese către toate u.a.t.-urile din județul Botoșani și acestea au fost contactate și telefonic, cu o rată de răspuns destul de mică. Necesarul total de investiții este în acord cu Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Botoșani 2021-2027, sursele de finanțare sunt trecute în tabelul cu lista de investiții și sunt menționate în conținutul fiecărui capitol, dar nu pot fi detaliate la acest moment pe ani pentru că Programele de finanțare (cu axe și măsuri) nu sunt finalizate încă la nivel guvernamental și nu sunt publice, necunoscându-se exact data la care vor fi lansate. S-a procedat la o simplificare a măsurilor de implementare pentru o implementare facilă a strategiei. Fiecare măsură din planurile de implementare și monitorizare, cu parametrii serviciului, este în conformitate cu Planul de conformare și documentele conexe prevăzute de Uniunea Europeană.

³ Consiliul Județean Botoșani, "Strategia Județeană Privind Accelerarea Dezvoltării Serviciilor Comunitare de Utilități Publice 2007-2020," 2007, 12.

CAPITOLUL 2 PREZENTAREA GENERALĂ A JUDEȚULUI

2.1 Populația și Caracteristicile Județului

Județul Botoșani este localizat, din punct de vedere geografic, în partea de nord-est a României, între cursurile superioare ale râurilor Siret și Prut, învecinându-se în nord cu Ucraina, Republica Moldova în est, județul Iași în sud și Suceava în vest. Localitatea cu cel mai mare număr de locuitori este Municipiul Botoșani, principalul centru administrativ. Această așezare din care derivă și numele județului a apărut la o intersecție favorabilă de drumuri comerciale, fapt care i-a asigurat dezvoltarea până în secolul XIX⁴.

Suprafața totală a județului este de 4,986 km² și reprezintă 2,1% din teritoriul României⁵. Tot în această zonă se află cel mai nordic punct din țară, localitatea Horodiștea. Județul cuprinde un relief variat marcat de prezența dealurilor și podișurilor, prezentând soluri propice agriculturii. Numărul de orașe este de 7 (Botoșani- municipiu reședință de județ, Dorohoi - municipiu, Darabani, Flămânzi, Săveni, Ștefănești și Bucecea), iar numărul de comune este de 71.⁶ Numărul de locuitori în anul 2020 a fost de 376,562 locuitori, ceea ce reprezintă 1,9% din populația țării.⁷ Produsul intern brut s-a aflat într-o continuă creștere în ultimii 15 ani, ajungând în 2018 la o rată de 9,677.2 milioane lei.⁸ Principalele activități ale locuitorilor sunt reprezentate de agricultură, industrie, comerț și servicii.

Așa cum reiese din tabelul 2-1, punctele extreme ale teritoriului județului sunt Satul Horodiștea în Nord, comuna Prăjeni în Sud, Comuna Santa Mare în Est, iar în vest Comuna Mihăileni.

Tabel 2-1 - Coordonate Geografice⁹

	Punctul extrem (localitatea)	Vecini
NORD	satul Horodiștea	Republica Moldova
SUD	comuna Prăjeni	județul Iași
EST	comuna Santa Mare	Republica Moldova
VEST	comuna Mihăileni	județul Suceava

Acest capitol își propune realizarea unei descrieri a județului Botoșani, în vederea înțelegerii contextului în care *Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2021-2030* (SCUP 2021-2030) va fi aplicată. Astfel, vor fi evaluați mai mulți indicatori relevanți pentru înțelegerea situației de fapt a județului: caracteristici geografice și climatice, rețea hidrografică, resursele naturale, așezările umane, caracteristicile demografice, economia, piața muncii, rețeaua sanitară, educațională și cea culturală a județului.

⁴ Comitetul Regional pentru elaborarea Planului, „Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020” (2014, .), 34, <https://www.adrnordest.ro/user/file/pdr/PDR%20NE%202014-2020%20-%20Oct%202014%20-%20avizat%20CRP.pdf>.

⁵ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, „Anuarul Statistic al Județului Botoșani” (Botoșani: DJS Botoșani, 2019), 16.

⁶ Comitetul Regional pentru elaborarea Planului, „Planul de dezvoltare regională Nord-Est 2014-2020”, 33.

⁷ Consiliul Județean Botoșani, „STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027”, 2021, 25.

⁸ “Conturi naționale – DJS-BOTOȘANI,” 12, 2021, <https://botosani.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/conturi-nationale/>.

⁹ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 16.

2.2 Relieful și geologia

Județul Botoșani prezintă un relief sub forma unui podiș deluros combinat cu zone de câmpie. Principalele subunități sunt: Câmpia Moldovei, care ocupă cea mai mare parte a teritoriului (79%), cu altitudini ce nu depășesc 150 metri și Dealurile Siretului aflate în partea vestică, cu o înălțime medie de 400 metri¹⁰.

Tot în partea de vest este localizată o zonă deluroasă, cu altitudine cuprinse între 56 de metri la confluența Bașeului cu Prutul și 587 metri (Dealul Mare Tudora). Paralel cu catena dealurilor vestice, se întinde depresiunea Botoșani – Dorohoi, cu înălțimi de 260 și 200 de metri. Alte subunități sunt Câmpia Bașeului (56-246 metri) și o parte a Câmpiei Jijiei Inferioare, cu înălțimi cuprinse între 188 și 202 metri¹¹.

La nivelul anului 2014, fondul funciar, după modul de folosință se prezenta în felul următor:

Tabel 2-2 - Fondul funciar¹²

	1990	2000	2010	2014
SUPRAFAȚA TOTALĂ (ha)	498,569	498,569	498,569	498,569
<i>Suprafața agricolă</i>	<i>387,683</i>	<i>392,728</i>	<i>392,788</i>	<i>392,761</i>
- arabil	291,038	297,825	298,758	298,741
- pășuni	74,080	75,657	75,146	75,146
- fânețe	14,226	14,252	14,635	14,635
- vii și pepiniere viticole	3,862	2,032	1,690	1,680
- livezi și pepiniere pomicele	4,477	2,962	2,559	2,559
<i>Păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră</i>	<i>57,215</i>	<i>57,215</i>	<i>58,241</i>	<i>58,370</i>
<i>Ape și bălți</i>	<i>13,952</i>	<i>13,817</i>	<i>13,797</i>	<i>13,797</i>
<i>Alte suprafețe</i>	<i>39,719</i>	<i>34,809</i>	<i>33,743</i>	<i>33,641</i>
Din total, suprafața amenajată pentru irigat	24,773	20,332	20,325	20,325
- agricolă, din care:	24554	20,232	20,222	20,222
- arabilă	23,771	19,779	19,789	19,789

Alcătuirea geologică a teritoriului județului cuprinde două serii de formațiuni suprapuse, cu caracteristici diferite:

- ✓ un fundament cristalin cutat de vârstă precambriană;
- ✓ stivă de sedimente de vârstă paleozoică, mezozoică și neozoică necotate.

Depunerile neogene acoperă întreaga suprafață a județului. În zona Dorohoi, Botoșani, Copălău și Frumușica sunt prezente argile, nisipuri și gresii. Pe partea de sud a județului, la sud de aliniamentul localităților Copălău-Sulița-Albești și Santa Mare sunt prezente argile cenușii cu intercalații de nisipuri, iar pe dealurile mai înalte apar calcarele și gresiile. Deasupra formațiunilor menționate, la nivelul culmilor dealurilor apare un strat de loess¹³.

¹⁰ Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană Privind Accelerarea Dezvoltării Serviciilor Comunitare de Utilități Publice 2007-2020,” 2007, 14.

¹¹ Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană Privind Accelerarea Dezvoltării Serviciilor Comunitare de Utilități Publice 2007-2020,” 2007, 14.

¹² Direcția Județeană de Statistică Botoșani, „Anuarul Statistic al Județului Botoșani”, 113.

¹³ Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană Privind Accelerarea Dezvoltării Serviciilor Comunitare de Utilități Publice 2007-2020,” p. 15.

2.3 Clima

Clima este temperat continentală, caracteristică districtului nordic al Podișului Moldovei. Temperatura medie anuală este de 8,6 °C. Cele mai mari valori medii lunare se înregistrează în iulie (între 18-20°, în jumătatea de vest și nord, și peste 20°C, în est și sud est). Cele mai mici valori se înregistrează în ianuarie (între -3,5°C și -4,5°C). Amplitudinea termică anuală este de 24.4.°C. Precipitațiile sunt variabile, cunoscând valorii medii anuale de 560 mm.¹⁴

Vânturile care bat pe suprafața județului sunt influențate atât de circulația maselor de aer, cât și de orientarea reliefului. Cele mai frecvente sunt vânturile dinspre nord, urmate de cele dinspre sud-est. Cele mai ridicate valori ale vitezei vântului se înregistrează primăvara pe direcțiile dominante, depășind 4 m/s.¹⁵

2.4 Vegetația

Județul Botoșani prezintă o vegetație de silvostepă și luncă. Fondul forestier în anul 2018 a fost de 57 mii de hectare de pădure.

2.5 Resurse

În ceea ce privește solul, județul Botoșani dispune de un potențial ridicat, având o suprafață agricolă de 392,761 hectare¹⁶, dintre care teren arabil 298,741 hectare. La nivelul resurselor de subsol se constată prezența unor bogate zăcăminte de argilă și bentonită, depozite de tuf calcaros, formate de izvoare bogate în piatră de var. Valea râului Prut este plină de formațiuni din roci calcaroase. Pe arii extinse sunt larg răspândite și alte tipuri de argile și marne și importante zăcăminte de turbă. Calitatea nisipurilor, depozitelor de var, andezit și sulf este ridicată.¹⁷

Resursele de vegetație și faună corespund zonelor de silvostepă și luncă. Fondul forestier acoperă o suprafață de 57 mii de hectare. Cuprinde în mare parte păduri de foioase. Suprafața împădurită este de 94 hectare în anul 2018, iar volumul de masă lemnoasă pusă în circuitul economic este 224.3 mii mc.¹⁸

2.6 Arii protejate

¹⁴ „Actualizare Master Plan – Județul Botoșani Pentru Faza a 2-a (2014 – 2020) a Fondurilor de Coeziune” (Eptisa).

¹⁵ „Actualizare Master Plan – Județul Botoșani Pentru Faza a 2-a (2014 – 2020) a Fondurilor de Coeziune.”

¹⁶ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, „Anuarul Statistic al Județului Botoșani”, 113.

¹⁷ LOUIS BERGER SAS – Jacobs UK – Jacobs GIBB, “Master Plan Pentru Servicii de Alimentare Cu Apă Și Canalizare În Județul Botoșani - Secțiunea 2 - Analiza Situației Curente.”

¹⁸ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, „Anuarul Statistic al Județului Botoșani”, 142.

În anul 2019, în județul Botoșani existau 27 de arii naturale protejate de interes național și comunitar. Suprafața lor totală era de 504.61 km² pe teritoriul județului, ele reprezentând cca 10% din teritoriul județului. Numărul ariilor naturale protejate de interes național și comunitar a crescut cu 9 în perioada 2008 – 2019. Iar suprafața totală a acestora a crescut cu 417 km² (de la 86.9 km² în anul 2007 la 504.61 km² în anul 2019). Scopul lor este de a conserva pe termen lung habitatele și speciile supuse riscului de degradare sau dispariție, iar dacă este nevoie se urmărește restaurarea pentru a se obține o stare de conservare favorabilă.¹⁹

2.7 Arii de protecție specială avifaunistică

La nivelul anului 2019 erau desemnate 6 Arii de protecție specială avifaunistică, declarate prin H.G. nr. 971/2011 pentru modificarea și completarea H.G. nr. 1284/2007 și prin H.G. nr. 663/2016. Acestea sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabel 2-3 - Arii de protecție specială avifaunistică²⁰

Nr. Crt.	Denumire SPA	Localizare % din UAT în sit	Suprafață pe jud. BT (ha)
1	Acumulările Rogojești - Bucecea	Botoșani 72,7%, Suceava BT: Mihăileni 14,14% Vf. Câmpului 15,56%	1,531.42
2	Dorohoi – Șaua Bucecea	Botoșani 91,25%, Suceava, Iași BT: Brăești 20,06%, Cristești 26,12% Vorona 32,35% Bucecea 10,25% Vf. Câmpului 30,73% Corni 44,39% Șendriceni 37,95% Curtești 21,7% Dorohoi 4,32% Leorda 20,06% Lozna 26,83% M. Eminescu 1,78% Tudora 41,33% Vlădeni 10,36% Văculești 37,18%	23,139.99
3	Lacul Stânca Costești	Botoșani: Manoleasa 4,46%, Ripiceni 26,99%, Ștefănești 2,71%	2,192.8
4	Iazurile de pe valea Ibănesei – Bașeului - Podrigăi	Botoșani: Concești 3,69%, Cordăreni 1,71%, Darabani 1,70%, Havârna 4,82%, Hudești 3,65%,	2,766.8

¹⁹ „Raport Privind Starea Mediului în Județul Botoșani în Anul 2019” (Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, 2019), 98–100.

²⁰ „Raport Privind Starea Mediului în Județul Botoșani în Anul 2019,” 99.

Nr. Crt.	Denumire SPA	Localizare % din UAT în sit	Suprafață pe jud. BT (ha)
		Hănești 4,63%, Mileanca 3,08%, Săveni 2,62%, Ungureni 1,08%, Vlăsinești 7,13%, Vorniceni 2,35%, Știubieni 4,37%.	
5	Mlaștina Iezerul-Dorohoi	Botoșani: Dorohoi 2,44%, Șendriceni 1,10%, Hilișeu-Horia 2,82%	382.7
6	Iazul Mare Stăuceni Drașani	Botoșani: Dimăcheni 0,20%, Nicșeni 0,82%, Bălușeni 5,42%, Răchiti 5,54%, Roma 3,78, Stăuceni 8,20%, Sulița 11,01%, Braești 1,05%	2,236

2.8 Situri de importanță comunitară

În anul 2019, în județul Botoșani existau 10 situri de importanță comunitară declarate prin Ordinul nr. 2387/2011 pentru modificarea și completarea O.M. nr. 19647.2007. Acestea sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabel 2-4 - Situri de importanță comunitară²¹

Nr. Crt.	Denumire SCI	Localizare % din UAT în sit	Suprafață pe jud. BT (ha)
1	Pădurea Ciornohal	Botoșani: Călărași 4.63%, Santa Mare 0,05%	274.3
2	Dealul Mare – Hârlău	Botoșani 57,64%, Iași și Suceava BT: Copălău 11,46%, Corni 29,17%, Coșula 43,59%, Cristești 2,30%, Curtești 7,46%, Flămânzi 5,09%, Frumușica 41,58%, Tudora 39,41%, Vlădeni 1,89%, Vorona 23,12%.	14,431.01
3	Pădurea Zamoștea-Lunca	Botoșani 23,32 %, Suceava BT: Cândești 0,59%,	74.71

²¹ „Raport Privind Starea Mediului În Județul Botoșani În Anul 2019,” 99–100.

Nr. Crt.	Denumire SCI	Localizare % din UAT în sit	Suprafață pe jud. BT (ha)
		Vârfu Câmpului 0,76%.	
4	Stânca – Ștefănești	Botoșani: Ștefănești <1%.	0.30
5	Turbăria de la Dersca	Botoșani: Lozna 0,77%.	19.4
6	Siretul Mijlociu – Bucecea	Botoșani 20,21%, Suceava: Bucecea 2,53%, Vârfu Câmpului 0,01%.	118.56
7	Suharău-Darabani	Botoșani: Concești 14,94% Darabani 2,91%, Hudești 3,34%, Suharău 8,88%.	1969.8
8	Albești	Botoșani: Albești 1,55%	148.7
9	Cordăreni Vorniceni	Botoșani: Cordăreni 2,48%	103
10	Manoleasa	Botoșani: Manoleasa 1,11%	103

2.9 Arii naturale de interes național

În anul 2019 la nivelul județului Botoșani erau desemnate 9 arii naturale de interes național, cu o suprafață de 32,25 km². Aceste arii au fost declarate în baza Ordonanței de urgență nr. 49/2016 și H.G. nr. 2151/2004 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone.²²

Tabel 2-5 - Arii naturale protejate de interes național²³

Rezervații naturale			
Tip forestier			
<i>Nr. crt.</i>	<i>Cod, Denumire arie</i>	<i>Suprafață</i>	<i>Localizare</i>
1	RONPA0248 Pădurea Tudora	1.19 km ²	Com. Tudora
2	RONPA0247Pădurea Ciornohal	0.76 km ²	Com. Călărași
3	RONPA0249Arinișul de la Horlăceni	0.05 km ²	Com. Șendriceni
4	RONPA0250Făgetul Secular Stuhuosa	0.6 km ²	Com. Suharău
Tip floristic			
1	RONPA0244Turbăria de la Dersca	0.1 km ²	Com. Lozna
2	RONPA0245Bucecea Bălțile Siretului	0.02 km ²	Oraș Bucecea
3	RONPA0243 Stânca-Ștefănești	0.01 km ²	Oraș Ștefănești
4	RONPA0246Stânca- Ripiceni	0.01 km ²	Com. Manoleasa
Arii de Protecție Specială Avifaunistică			
1	Lac Stânca-Costești	29.5 km ²	Oraș Ștefănești, Comunele Mitoc, Manoleasa, Ripiceni

²² „Raport Privind Starea Mediului În Județul Botoșani În Anul 2019,” p. 103.

²³ „Raport Privind Starea Mediului În Județul Botoșani În Anul 2019,” p. 103.

2.10 Monumentele Naturii

Prin Hotărârea nr. 170/2010 a Consiliului Județean Botoșani, sunt protejate specii importante de plante și animale. Printre speciile de plante ocrotite se enumeră: Papucul doamnei, Laleau peștișă, rușcuța de primăvară, nufărul alb și nufărul galben, crinul de pădure etc. La nivelul faunei sunt protejate: Barza albă, Corbul, Acvila țipătoare, Lebăda de vară, Dumbrăveanca, Bursucul, Veverița roșcată, Pisica sălbatică etc. De asemenea, există un număr de 81 de arbori ca monumente ale naturii, dintre care trebuie menționați: stejari seculari, salcâmi japonezi, magnolii, zâmbru secular, paulovnia, pin roșu, plop alb, molizi argintii, alte specii seculare.²⁴

2.11 Zonele și situri construite protejate

Acestea sunt răspândite pe întreg teritoriul Județului Botoșani. Pentru protecția și conservarea tuturor valorilor de patrimoniu se recomandă delimitarea zonelor care circumscriu monumentele pe o rază de 100 m în localitățile urbane, 200 m în cele rurale și 500 m în afara localităților.²⁵

2.12 Zonele de protecție sanitară

Sunt amenajate pentru așezări umane, cursuri de apă, pentru surse de alimentare cu apă, etc.

2.13 Zone poluate datorită depozitării deșeurilor

În județul Botoșani există 4 depozite de deșeuri neconforme. Acestea sunt situate în localitățile Botoșani, Dorohoi, Săveni și Darabani. Ele au funcționat până la termenele stabilite prin calendarul de sistare a activității de depozitare care face parte din HG nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor. Depozitul de la Săveni, și-a sistat activitatea în 2016. Cum locațiile vechi nu au mai preluat integral deșeurile municipale din județ, s-a optat pentru o soluție temporară, și anume construirea pentru perioade de maximum 1 an, a 5 spații de stocare, în vecinătatea vechilor depozite din Botoșani și Darabani, cu obligația relocării ulterioare a deșeurilor.²⁶

Tabel 2-6 - Depozitele de deșeuri și spații temporare de stocare în județul Botoșani²⁷

Nr. crt.	Denumire instalație de eliminare a deșeurilor nepericuloase	Operator	Data sistării activității de eliminare
1	Depozitul de deșeuri Dorohoi	Primăria Dorohoi	31.12.2008 – Depozit închis
2	Depozitul de deșeuri Botoșani	Primăria Botoșani	16.07.2012 – Depozit închis

²⁴ Consiliul Județean Botoșani, „Hotărâre 170/2010, privind unele măsuri pentru protecția ariilor naturale protejate de interes județean, a parcurilor dendrologice, a arborilor monumente ale naturii, a florei și faunei sălbatice.” (f.a.), https://www.cjbotosani.ro/files/h170_22.12.2010.pdf.

²⁵ Consiliul Județean Botoșani, 18.

²⁶ „Raport Privind Starea Mediului În Județul Botoșani În Anul 2019,” 135.

²⁷ „Raport Privind Starea Mediului În Județul Botoșani În Anul 2019,” 135–136.

Nr. crt.	Denumire instalație de eliminare a deșeurilor nepericuloase	Operator	Data sistării activității de eliminare
3	Depozitul de deșeuri Darabani	Primăria Darabani	16.07.2014
4	Depozit de deșeuri Săveni	Primăria Săveni	16.07.2016
5	Spațiu temporar de stocare deșeuri Botoșani nr.1	Primăria Botoșani	24.04.2014
6	Spațiu temporar de stocare deșeuri Botoșani nr.2	Primăria Botoșani	29.01.2016
7	Spațiu temporar de stocare deșeuri Botoșani nr.3	Primăria Botoșani	24.10.2016
8	Spațiu temporar de stocare deșeuri Darabani nr.1	Primăria Darabani	26.05.2016
9	Spațiu temporar de stocare deșeuri Darabani nr.2	Primăria Darabani	01.09.2016
10	Depozitul conform Stăuceni	Diasil Service SRL	În operare

2.14 Spații verzi și zone de agrement

Spațiile verzi au o funcție foarte importantă în cadrul așezărilor urbane, ele ameliorează impactul activităților umane asupra mediului înconjurător. De asemenea, contribuie la creșterea calității vieții.

Zonele verzi sunt esențiale vieții urbane, îndeplinind un rol estetic, dar, mai ales, contribuie la atenuarea poluării atmosferice: neutralizarea poluanților, filtrarea prafului, protecție împotriva zgomotului, reglarea umidității aerului și a temperaturii.

Principalul cadru legislativ care acoperă activitățile de gestionarea a spațiilor verzi este Legea nr. 24/2007. Conform acesteia, spațiile verzi se compun din:

- ✓ spații verzi publice cu acces nelimitat (parcuri grădini, scuaruri, fâșii plantate);
- ✓ spații verzi publice de folosință specializată: grădini botanice și zoologice, muzee, în aer liber, baze sau parcuri sportive, spații verzi pentru agrement, pentru protecția lacurilor și cursurilor de apă, păduri de agrement, pepiniere, cele aferente dotărilor publice (creșe, grădinițe, școli, unități sanitare sau de protecție socială, instituții, edificii de cult, cimitire).²⁸

În perioada 2015 – 2019, în orașele și municipiile județului s-a constatat o creștere a suprafețelor acoperite cu spații verzi. Așa cum reiese și din datele de mai jos:

- ✓ Creștere în perioada 2015-2016 (+63.29 ha);
- ✓ Creștere în perioada 2016-2017 (+95.31 ha);
- ✓ Creștere în perioada 2017-2018 (+18.51 ha);
- ✓ Creșterea în perioada 2018-2019 (+16.55 ha).²⁹

Tabel 2-7 - Evoluția Spațiilor verzi în municipiile și orașele din județul Botoșani în perioada 2015-2019 exprimate în hectare³⁰

Municipii și orașe	2015	2016	2017	2018	2019
Botoșani	317.26	381.76	381.76	390.89	390.89
Dorohoi	69.89	70	52.34	52.34	68.89
Bucecea	53.9	54	9.39	9.39	9.39

²⁸ Parlamentul României, „LEGE Nr. 24 Din 15 Ianuarie 2007 (**republicată**) Privind Reglementarea Și Administrarea Spațiilor Verzi Din Intravilanul Localităților”) (2009).

²⁹ „Raport Privind Starea Mediului În Județul Botoșani În Anul 2019,” 167.

³⁰ „Raport Privind Starea Mediului În Județul Botoșani În Anul 2019,” 167.

Municipii și orașe	2015	2016	2017	2018	2019
Darabani	29.7	30	18.75	18.55	18.55
Flămânzi	2	2	2	17.16	17.16
Săveni	21.98	20	21.98	21.98	21.98
Ștefănești	35.74	36	12.23	6.65	6.65
Total spațiu verde mediu urban - ha	530.47	593.76	498.45	516.96	533.51

Suprafața de spațiu verde raportată la suprafața intravilană a județului Botoșani, a scăzut cu 0,3 % în perioada 2015-2019 și a crescut cu 0,1% în perioada 2018-2019.

Tabel 2-8 - Evoluția suprafețelor totale intravilane în municipiile și orașe din județul Botoșani în perioada 2015 – 2019 exprimate în ha³¹

Municipii și orașe	2015	2016	2017	2018	2019
Botoșani	2,036.82	2,036.82	2,036.82	1,950	2,088.44
Dorohoi	1,146.6	1,146.6	1,146.6	1,146.6	1,146.6
Bucecea	748.68	748.68	811.46	811.46	811.46
Darabani	1,017	1,017	1,035	1,035	1,035
Flămânzi	1,850	1,850	1,850	2480	2,480
Săveni	575.07	575.07	575.07	575.07	575.07
Ștefănești	1,110.14	1,110.14	1,110.14	1,110.14	1,110.14
TOTAL	8,484.31	8,484.31	8,569.09	9,112.76	9,251.16

În ceea ce privește situația suprafețelor de spații verzi pe cap de locuitor din mediul urban, se observă o tendință crescătoare pentru perioada 2015-2016, descrescătoare în perioada 2016-2017, crescătoare pentru perioadele 2017-2018 și 2018-2019, depășind ținta de 26 mp/cap de locuitor.³²

2.15 Date demografice și așezări umane

Conform recensământului din 20 octombrie 2011, populația stabilă a județului Botoșani este 412,626 locuitori, într-o ușoară scădere față de recensământul anterior. De asemenea, pentru anul 2018, populația rezidentă a județului era de 382,437 locuitori. Densitatea medie a populației este de 82.8 locuitori pe Km².³³

Tabel 2-9 - Populația Județului la Recensământul din 2002 și 2011, plus date despre populația rezidentă în perioada 2012-2018.³⁴

	Numărul locuitorilor			in % față de total	
	Total	Urban	Rural	Urban	Rural
18 martie 2002*)	452,834	165,984	286,850	36.7	63.3
2003	460,825	169,452	291,373	36.8	63.2

³¹ „Raport Privind Starea Mediului În Județul Botoșani În Anul 2019,” 167.

³² „Raport Privind Starea Mediului În Județul Botoșani În Anul 2019,” 169.

³³ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, „Anuarul Statistic al Județului Botoșani” 36–37.

³⁴ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 36.

	Numărul locuitorilor			in % față de total	
	Total	Urban	Rural	Urban	Rural
2005	459,900	192,369	267,531	41.8	58.2
2006	456,765	190,609	266,156	41.7	58.3
2007	454,167	189,389	264,778	41.7	58.3
2008	451,199	187,834	263,365	41.6	58.4
2009	448,423	186,806	261,617	41.7	58.3
2010	447,107	186,857	260,250	41.8	58.2
20 octombrie 2011*)	412,626	167,772	244,854	40.7	59.3
2012	408,567	166,042	242,525	40.6	59.4
2013	404,822	164,415	240,407	40.6	59.4
2014	401,287	163,015	238,272	40.6	59.4
2015	397,151	161,518	235,633	40.7	59.3
2016	392,568	159,898	232,670	40.7	59.3
2017	387,822	158,089	229,733	40.8	59.2
2018	382,437	156,314	226,123	40.9	59.1

Situația așezărilor umane la 1 iulie 2019 este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabel 2-10 - Gruparea localităților după numărul locuitorilor³⁵

Gruparea după număr locuitori	Număr de localități (municipii, orașe, comune)	Număr locuitori
Municipii și orașe – total	7	194,886
Sub 2,000 de locuitori	-	-
2,000- 4,999	-	-
5,000 – 9,999	3	19,855
10,000 – 19,999	2	24,861
20,000 – 49,999	1	30,377
50,000 – 99,999	-	-
100,000 și peste	1	119,793
Comune – total	71	260,033
Sub 1,000 locuitori	-	-
1,000 – 1,999	8	14,052
2,000 – 4,999	52	17,6397
5,000 – 9,999	11	69,584
10,000 și peste	-	-

În privința mișcării naturale a populației, pentru intervalul 2012-2018 ani se remarcă o scădere natalității, sporul natural se menține negativ începând cu anul 2012³⁶. Ponderea populației de vârstă 0-14 ani se află în scădere iar cea a populației de 60 de ani în creștere³⁷. Acești indicatori relevă accentuarea procesului de îmbătrânire demografică.

³⁵ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 40.

³⁶ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 45.

³⁷ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 40-41.

Tabel 2-11 - Mișcarea Naturală a populației pe total județ³⁸

	În anii:							
	1990	2000	2012	2013	2014	2016	2017	2018
TOTAL								
a) Născuți vii	8,147	6,340	4,441	4,707	4,290	4,219	4,071	4,115
b) Decedați	5,398	5,847	5,693	5,583	5,867	5,837	5,892	5,987
c) Spor natural	2,749	493	-1,252	-876	-1,577	-1,618	-1,821	-1,872
d) Căsătorii	3,780	2,810	2,004	1,907	2,082	2,335	2,469	2,659
e) Divorțuri	443	704	502	487	747	629	857	662
f) Născuți morți	70	41	20	20	17	15	20	13
g) Decedați în vârstă de sub un an	317	170	55	56	53	37	47	46

Tabel 2-12 - Mișcarea Naturală a populației pe total județ după mediul de rezidență³⁹

	În anii:							
	1990	2000	2012	2013	2014	2016	2017	2018
MEDIU URBAN								
a) Născuți vii	3,248	1,914	1,807	1,950	1,706	1,824	1,693	1,700
b) Decedați	1,107	1,201	1,579	1,596	1,760	1,763	1,807	1,857
c) Spor natural	2,141	713	228	354	-54	61	-114	-157
d) Căsătorii	1,401	1,135	1,091	1,080	1,147	1,261	1,232	1,408
e) Divorțuri	290	389	281	317	432	376	501	353
f) Născuți morți	30	10	7	9	4	5	8	5
g) Decedați în vârstă de sub un an	116	38	12	21	17	12	17	9
MEDIU RURAL								
a) Născuți vii	4,899	4,426	2,634	2,757	2,584	2,395	2,378	2,415
b) Decedați	4,291	4,646	4,114	3,987	4,107	4,074	4,085	4,130
c) Spor natural	608	-220	-1,480	-1,230	-1,523	-1,679	-1,707	-1,715
d) Căsătorii	2,379	1,675	913	827	935	1,074	1,237	1,251
e) Divorțuri	153	315	221	170	315	253	356	309
f) Născuți morți	40	31	13	11	13	10	12	8
g) Decedați în vârstă de sub un an	201	132	43	35	36	25	30	37

Tabel 2-13 - Populația stabilă la recensămintele din anii 1977, 1992, 2002 și 2011 în mediul urban⁴⁰

Persoane	5 Ianuarie 1977	7 Ianuarie 1992	18 Martie 2002	20 Octombrie 2011
Total județ	451,217	461,305	452,834	412,626
Zona Metropolitană	106,725	161,720	151,903	143,193
Mun. și orașe	103,590	180,163	165,984	167,772

³⁸ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 45.

³⁹ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 45.

⁴⁰ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 185.

Persoane	5 Ianuarie 1977	7 Ianuarie 1992	18 Martie 2002	20 Octombrie 2011
Mun. Botoșani	63,204	126,145	115,070	106,847
Mun. Dorohoi	22,161	33,739	30,949	24,309
Oraș Darabani	10,880	11,804	11,820	9,893
Oraș Săveni	7,345	8,475	8,145	6,999
Oraș Bucecea	-	-	-	4,274
Oraș Flămânzi	-	-	-	10,136
Oraș Ștefănești	-	-	-	5,314

Județul Botoșani constituie o regiune complexă, cu resurse naturale și antropice diverse care se confruntă cu o serie de provocări importante: sărăcia, resursele naturale și materiale reduse, nivelul ridicat al mortalității generale și infantile, rată mare de șomaj și migrație. Practicarea unei agriculturi de eficiență redusă, declinul industrial și al numărului de locuri de muncă, numărul redus de firme înregistrate, veniturile scăzute, infrastructură deficitară și dotările insuficiente constituie o parte din factorii care influențează situația economică și socială a județului.

Funcțiile județului derivă din activitățile desfășurate la nivelul teritoriului său, iar aceste sunt:

- ✓ Funcția administrativă, exercitată pe un teritoriu cu o suprafață de 4986 km²;
- ✓ Funcția economică, realizată prin activități agricole, industriale și servicii;
- ✓ Funcția socială, bazată pe rețeaua de instituții care asigură servicii de educație, sănătate, cultură, administrarea rețelei de căi de transport, telecomunicații. De asemenea, un rol important îl au agenții economici, organizațiile non-guvernamentale, cetățenii.

2.16 Managementul riscurilor

Principalele riscuri naturale cu care se confruntă județul Botoșani, și care sunt prezente și la nivelul național sunt:

- ✓ inundații, asociate cu posibilitatea cedării digurilor, căderea barajelor;
- ✓ alunecări de teren;
- ✓ incendii;
- ✓ înzăpeziri;
- ✓ gestionarea substanțelor periculoase.

Zonele expuse riscurilor de inundații se află de-a lungul albiilor majore ale râurilor Siret, Prut, Jijia, Bașeu, Sitna, Miletin și principalilor afluenți ai acestora și la confluențele unor pâraie și torenți.

Din punct de vedere seismic, județul Botoșani se încadrează în gradul VII (MSK) de intensitate seismică, corespunzător unei perioade de revenire de minimum 100 de ani. În conformitate cu Normativul din 8 iulie 2004 privind elaborarea planurilor în cazul producerii unui dezastru provocat de seisme și/sau alunecări de teren, amplasamentul este încadrat în zona seismică de calcul E, acestea îi corespunde un coeficient $KS=0,12$ și perioada de colt. $TC=0,7$ sec.⁴¹

⁴¹ Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană Privind Accelerarea Dezvoltării Serviciilor Comunitare de Utilități Publice 2007-2020,” 22.

Riscurile naturale enumerate anterior pot amplifica efectul negativ asupra mediului, generat de depozitarea neconformă a deșeurilor. Pentru a evita acest scenariu este necesară identificarea și amenajarea unor locații potrivite pentru viitoarele facilități de colectare.

2.17 Contextul economic

2.17.1 Infrastructura de transport

2.17.1.1 Rețeaua de drumuri

Drumurile publice din județul Botoșani⁴² aveau în anul 2020 o lungime totală de 2,578 km, din care:

- ✓ Drumurile naționale, 422 km, dintre care modernizate, 361 km;
- ✓ Drumuri județene și comunale, 2.156, dintre care modernizate 545 km.

Tabel 2-14 - Drumuri publice până la 31 Decembrie (km)^{43 44}

Infrastructură rutieră	1990	2000	2005	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total drumuri publice:	1,824	2,108	2,086.73	2,122	2,094	2,107	2,357	2,504	2,504	2,561	2,561	2,580	2,578
Drumuri naționale	412	418	414.479	449	422	422	422	422	422	423	423	422	422
Drumuri județene și comunale	1,412	1,690	1,671.94	1,673	1,672	1,685	1,935	2,082	2,082	2,138	2,138	2,158	2,156
Densitatea drumurilor publice pe 100 kmp teritoriu	36.6	42.3	42.3	42.6	42	42.2	47.3	50.2	50.2	51.4	51.4	51.7	51.7

Tabel 2-15 - Modernizarea drumurilor din Județul Botoșani în perioada 2012-2020 (km)^{45 46 47}

Infrastructură rutieră	1990	2000	2010	2014	2016	2017	2018	2019	2020
Total drumuri modernizate	338	382	500	727	770	839	877	887	906
Total drumuri cu îmbrăcăminți ușoare rutiere	367	363	512	452	509	494	526	565	557
Drumuri naționale modernizate	321	327	331	338	338	339	350	353	361
Drumuri naționale cu îmbrăcăminți ușoare rutiere	55	54	83	49	49	49	73	69	61
Drumuri județene modernizate	17	55	169	389	432	500	527	534	545

⁴² Transporturi, Poștă și Telecomunicații – DJS-BOTOȘANI,” accesat în 12.10. 2021, <https://botosani.inss.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/transporturi-posta-si-telecomunicatii/>.

⁴³ „Transporturi, Poștă și Telecomunicații – DJS-BOTOȘANI”, data accesării 12 octombrie 2021, <https://botosani.inss.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/transporturi-posta-si-telecomunicatii/>.

⁴⁴ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, „Anuarul-Statistic-al-Județului-Botoșani”, 2019, 162.

⁴⁵ „Transporturi, Poștă și Telecomunicații – DJS-BOTOȘANI”.

⁴⁶ Consiliul Județean Botoșani, „STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027”, 2021, 81.

⁴⁷ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, „Anuarul-Statistic-al-Județului-Botoșani”, 162.

Infrastructură rutieră	1990	2000	2010	2014	2016	2017	2018	2019	2020
Drumuri județene cu îmbrăcămînți ușoare rutiere	312	309	429	403	460	445	453	496	496

2.17.1.2 Rețeaua feroviară

Conform Institutului Național de statistică, la sfârșitul anului 2017, rețeaua feroviară a Județului Botoșani era slab dezvoltată. Ea face parte din categoria liniilor de cale ferată secundare neelectrificate, se întinde pe o lungime de cca. 160 km.⁴⁸

Tabel 2-16 - Liniile de cale ferată exploatare (km)⁴⁹

	1990	2000	2010	2014	2016	2017	2018
Lungimea căilor ferate, din care:	142	160	161	161	161	161	161
Linie normală, din care:	142	160	161	161	161	161	161
cu o cale	142	160	161	161	161	161	161
Densitatea liniilor pe 1000 km² teritoriu	28.5	32.1	32.3	32.3	32	32.3	32.3

2.17.1.3 Transportul aerian

Județul Botoșani are acces la trei aeroporturi internaționale localizate în: Bacău, Iași, Suceava.

2.17.1.4 Transportul urban de pasageri

Pe raza municipiilor și orașelor din județ, călătorii sunt transportați cu autobuze, microbuze și taxiuri.

2.17.1.5 Tramvai

În Municipiul Botoșani există un sistem de linii de tramvai. În momentul de față, acest serviciu nu este funcțional, fiind înlocuit de autobuze. Liniile sunt simple, au o lungime totală de 15,8 km. Se urmărește reabilitarea acestui serviciu prin intermediul achiziționării unor tramvaie moderne.

2.17.1.6 Microbuze și autobuze

În conformitate cu Strategia de Dezvoltare Durabilă 2021-2027, Municipiul Botoșani prezintă flota cea mai dezvoltată de vehicule utilizate în transportul în comun având în folosință 9 autobuze și 48 de microbuze.

⁴⁸ Institutul Național de Statistică, „Lungimea Căilor de Transport La Sfârșitul Anului 2017.,” 2017, 10.

⁴⁹ „Actualizare Master Plan – Județul Botoșani Pentru Faza a 2-a (2014 – 2020) a Fondurilor de Coeziune” (Eptisa), 34.

2.17.1.7 Taxi

Companiile de taximetrie completează necesarul de transport rămas neacoperit de către transportul public din municipiul Botoșani cu 500 vehicule.⁵⁰

Tabel 2-17 - Transportul urban de pasageri⁵¹

	U.M.	2000	2010	2014	2016	2017	2018
Lungimea totală simplă a liniei de tramvai	Km	15	15.8	15.8	15.8	16	15.8
Numărul vagoanelor în inventar	nr.	13	24	31	31	31	31
Călători transportați cu tramvaie	mii căl.	773	1,347.0	1,457	943	903	853
Numărul autobuzelor și microbuzelor	nr.	5	52	55	50	50	46
Călători transportați cu autobuze și microbuze	mii căl.	75	1,024	1,640	1,574	1,547.3	1,579

2.17.2 Utilități

2.17.2.1 Sistemul de alimentare cu apă și de canalizare

În județul Botoșani, în anul 2018, un număr de 48 de localități aveau acces la sistemul de alimentare cu apă și canalizare, dintre care 7 sunt municipii și orașe. Lungimea totală a rețelei era de 1,006 km, dintre care 513.2 km în cele două municipii și cinci orașe ale județului. Apa distribuită era de 6,229 mii m³ dintre care 4,509 mii m³ pentru uz casnic.

Tabelul 2-18 - Rețeaua și volum apei potabile distribuite⁵²

Denumire indicator	U.M.	1990	2000	2010	2012	2016	2017	2018
Număr localități cu instalații de alimentare cu apă potabilă	nr.	38	43	49	48	47	48	48
municipii și orașe	nr.	4	4	7	7	7	7	7
Lungimea totală simplă a rețelei	Km	385.9	693.5	784.6	789.1	856	1,007	1,006
municipii și orașe	Km	286.8	384	430.2	432.6	466.1	513.2	513.2
Apă potabilă distribuită consumatorilor	mii m ³	3,4682	2,1245	6,929	6,992	6,230	6277	6,229
pentru uz casnic	mii m ³	11,952	10,293	5,005	5,009	4,606	4,580	4,509

⁵⁰ Actualizare Master Plan – Județul Botoșani Pentru Faza a 2-a (2014 – 2020) a Fondurilor de Coeziune, p. 36.

⁵¹ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, *Anuarul Statistic al Județului Botoșani* 163.

⁵² Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 156.

2.17.2.2 Alimentarea cu gaze naturale

În anul 2018 sistemul de alimentare cu gaze naturale acoperea un număr de 7 localități. Lungimea conductelor de distribuție a fost de 282.6 km. S-a înregistrat un volumul de gaze distribuit în valoare de 55,021 mii m³, dintre care 27034 mii m³ pentru uz casnic.

Tabel 2-19 - Rețeaua și volumul gazelor naturale distribuite⁵³

Denumire indicator	U.M	1990	2000	2010	2012	2016	2017	2018
Localități în care se distribuie gaze naturale	nr.	3	3	6	6	6	7	7
Lungimea conductelor de distribuție	Km	47.1	132.3	28	39.1	274.4	275.1	282.6
Gaze naturale distribuite	Mii m ³	90,075	107,218	52,817	48,335	45,618	44,930	55,021
din care pentru uz casnic	mii m ³	5,922	44,326	30,756	27,144	25,471	25,898	27,034

2.17.2.3 Sistemul de încălzire

În anul 2019, conform ANRE, singura localitate din județul Botoșani beneficiară a serviciului de alimentare cu energie termică în sistem centralizat este Municipiul Botoșani. Operatorul SACET care se ocupă de gestionarea acestui serviciu este compania Modern Calor S.A.⁵⁴

2.18 Situația Socio-Economică

În anul 2017 produsul intern brut pe cap de locuitor (PIB/locuitor) al județului Botoșani a fost de 22,176.4 lei/loc. În cadrul Regiunii Nord-Est a fost de 22,176.4 lei/loc⁵⁵. Iar la nivelul României a fost de 43,788.8 lei/loc. În anul 2018, în județul Botoșani existau 4,569 unități economice active cu o cifră de afaceri de 8,340,074 lei la prețurile curente.⁵⁶

Tabel 2-20 - Principalii indicatori ai județului, pe clase de mărime a întreprinderilor în anul 2018⁵⁷

⁵³ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 156.

⁵⁴ „Raport Privind Starea Serviciului de Alimentare Cu Energie Termică În Sistem Centralizat Pentru Anul 2019” (Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, 2019).

⁵⁵ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, „Anuarul Statistic al Județului Botoșani”, 147.

⁵⁶ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 147

⁵⁷ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 147.

U.M.	Total	Clase de mărime (număr de persoane ocupate)				
			0-9	10-49	50-249	250 și peste
Numărul de unități locale active	număr	4,569	4,003	461	89	16
Cifra de afaceri	mii lei	8,340,074	2,052,312	2,359,347	2,315,972	1,612,443
Cheltuieli cu remunerațiile personalului	mii lei	1,085,609	207,500	272,626	336,180	269,303
Numărul mediu de salariați	pers.	33,538	8,506	9,025	9,363	6,644
Investiții brute în bunuri corporale	mii lei	482,421	186,154	145,138	86,816	64,313
Investiții nete	mii lei	336,479	144,541	97,531	44,354	50,053

2.19 Industria

În Județul Botoșani sunt prezente diferite ramuri industriale. Din activitatea lor rezultă o varietate de produse. Principalele ramuri industriale sunt: industrie ușoară și de îmbrăcăminte (31 %), industrie alimentară (22%, aparate electrice (10%), articole tehnice din cauciuc (8,4%), mobilă (2,4%). În anul 2018 populația ocupată a județului în acest domeniu număra 24,5 mii de persoane, dintre care 22,3 mii de persoane în industria prelucrătoare.⁵⁸

Tabel 2-21 - Indicii producției industriale și indicii cifrei de afaceri în industrie⁵⁹

procente -						
Activitatea	2010-2009	2014-2013	2016-2015	2017-2016	2018-2017	2019-2018
Indicii producției industriale	101	117.6	107.4	104.4	98.3	94.1
Indicii cifrei de afaceri în industrie	108.9	102.9	91.6	120.6	109.4	91.3

2.20 Agricultură

Suprafața agricolă a județului Botoșani era în 2014 de 498,668 hectare, iar fondul forestier acoperea 58,370 hectare. Terenul agricol este folosit: 298,741 teren arabil, 75,146 hectare de pășune, 14.635 hectare vii și pepiniere pomicole⁶⁰. Forța de muncă angrenată în acest sector este de 54,5 mii de persoane în anul 2018, și cuprinde aproape jumătate din forța activă a județului.⁶¹ Producția agricolă este realizată aproape în exclusivitate de sectorul privat, iar valoarea producției agricole a crescut în ultimii 30 de ani de aproape patru ori.⁶²

⁵⁸ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 181.

⁵⁹ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 133.

⁶⁰ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 133.

⁶¹ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 81.

⁶² Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 113.

Tabel 2-22 - Indicatori ai producției în agricultură⁶³

	UM	1990	2000	2010	2014	2016	2017	2018
TOTALĂ, din care:	mii lei RON	712.8	517,348.5	2,009,328	2,464,580	2,012,984	2,321,923	2,649,618
sector privat	mii lei RON	648	500,590.4	1,983,307	2,442,671	2,002,355	2,310,293	2,641,579
Vegetală, din care:	mii lei RON	379	318,025	1,319,785	1,633,394	1,265,173	1,487,837	1,827,433
sector privat	mii lei RON	356.3	301,476.5	1,294,499	1,620,663	1,255,045	1,476,528	1,819,756

2.21 Comerț și prestări de servicii

Populația activă prezentă în domeniul comerțului și al prestării de servicii este de 15,6 mii de persoane, principalele domenii în care aceste activează sunt evidențiate în tabelele de mai jos⁶⁴:

Tabel 2-23 - Comerțul cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor, motocicletelor și a bunurilor personale și de uz gospodăresc, în anul 2018⁶⁵

	Cifra de afaceri (inclusiv TVA) - lei prețuri curente -	Număr de unități active
Total județ	3,670,916,668	1,609
Comerț cu autovehicule	7,396,949	11
Întreținerea și repararea autovehiculelor	53,398,199	104
Comerț cu piese și accesorii pentru autovehicule	72,772,309	59
Comerț cu motociclete, piese și accesorii aferente; întreținerea și repararea motocicletelor	63,947	1
Activități de intermediere în comerțul cu ridicata	94,130,770	55
Comerț cu ridicata al produselor agricole brute și al animalelor vii	186,097,758	39
Comerț cu ridicata al produselor alimentare, al băuturilor și al tutunului	608,748,248	54
Comerț cu ridicata al bunurilor de consum	43,320,924	35
Comerț cu ridicata al echipamentului informatic și de telecomunicații	1,777,791	9
Comerț cu ridicata al altor mașini, echipamente și furnituri	74,291,965	21
Comerț cu ridicata specializat al altor produse	243,852,820	68
Comerț cu ridicata nespecializat	26,069,583	30
Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate	913,395,550	576
Comerț cu amănuntul al produselor alimentare, băuturilor și al produselor din tutun, în magazine specializate	38,860,864	29
Comerț cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate	501,116,610	17
Comerț cu amănuntul al echipamentului informatic și de telecomunicații în magazine specializate	55,388,023	35

⁶³ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 113.

⁶⁴ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 178-82.

⁶⁵ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, „Anuarul Statistic al Județului Botoșani” - (Botoșani: DJS Botoșani, 2019), 170-82.

	Cifra de afaceri (inclusiv TVA) - lei prețuri curente -	Număr de unități active
Comerț cu amănuntul al altor produse casnice, în magazine specializate	289,756,445	53
Comerț cu amănuntul de bunuri culturale și recreative, în magazine specializate	30,815,877	26
Comerț cu amănuntul al altor bunuri, în magazine specializate	415,834,897	323
Comerț cu amănuntul efectuat prin standuri, chioșcuri și piețe	9,253,938	30
Comerț cu amănuntul care nu se efectuează prin magazine, standuri, chioșcuri și piețe	4,573,201	34

Tabelul 2-24 - Servicii de piață prestate în principal pentru populație pe activități, în anul 2018⁶⁶

	Cifra de afaceri (inclusiv TVA) - lei preturi curente	Număr de unități active
Total județ	562,368,828	1,335
Hoteluri și alte facilități de cazare similare	6,598,246	10
Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată	1,946,977	7
Parcuri pentru rulote, campinguri, și tabere	73,676	1
Alte servicii de cazare	969,726	4
Restaurante	108,736,801	102
Activități de alimentație (cate ring) pentru evenimente și alte servicii de alimentație	4,423,120	10
Baruri și alte activități de servire a băuturilor	38,573,323	164
Activități de editare a cărților, ziarelor, revistelor și alte activități de editare	4,218,736	17
Activități de editare a produselor software	694,248	5
Activități de producție cinematografică, video și de programe de televiziune	572,642	2
Activități de difuzare a programelor de radio	243,824	1
Activități de difuzare a programelor de televiziune	940,057	6
Activități de telecomunicații prin rețele cu cablu	40,345,599	15
Activități de telecomunicații prin rețele fără cablu	10,584,894	7
Activități de telecomunicații prin satelit	117,982	2
Alte activități de telecomunicații	12,578,763	5
Activități de servicii în tehnologia informației	45,156,787	52

⁶⁶ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 170-82.

	Cifra de afaceri (inclusiv TVA) - lei preturi curente	Număr de unități active
Activități ale portalurilor web, prelucrarea datelor, administrarea paginilor web și activități conexe	9,141,319	20
Alte activități de servicii informaționale	18,025	1
Cumpărarea și vânzarea de bunuri imobiliare proprii	913,556	3
Închirierea și subînchirierea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate	22,111,981	77
Activități imobiliare pe bază de comision sau contract	6,815,578	30
Activități juridice	285,405	4
Activități de contabilitate și audit financiar; consultanța în domeniul fiscal	5,769,062	36
Activități de consultanță în management	12,462,058	64
Activități de arhitectură, inginerie și servicii de consultanță tehnică legate de acestea	34,806,451	128
Activități de testare și analize tehnice	7,453,402	12
Activități de cercetare-dezvoltare în științe naturale și inginerie	30,307	2
Publicitate	1,819,105	22
Activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice	421,215	1
Activități de design specializat	1,480,764	6
Activități fotografice	576,031	13
Activități de traducere scrisă și orală (interpreți)	611,060	6
Alte activități profesionale, științifice și tehnice nuca.	3,746,573	18
Activități veterinare	14,739,302	53
Activități de închiriere și leasing cu autovehicule	129,631	3
Activități de închiriere și leasing cu bunuri personale și gospodărești	76,669	2
Activități de închiriere și leasing cu alte mașini, echipamente și bunuri tangibile	2,109,582	8
Activități ale agențiilor de plasare a forței de muncă	468,435	7
Activități de contractare, pe baze temporare, a personalului		
Servicii de furnizare și management a forței de muncă	321,005	2
Activități ale agențiilor turistice și a tur-operatorilor	5,021,595	13
Activități de protecție și gardă	11,003,888	11
Activități de servicii privind sistemele de securizare	1,906,902	7
Activități de servicii suport combinate	187,006	1
Activități de curățenie	11,296,614	21
Activități de întreținere peisagistică	1,238,662	4
Activități de secretariat și servicii suport	751,101	6
Activități ale centrelor de intermediere telefonică (cal centre)	3,509,646	2
Activități de servicii suport pentru întreprinderi nuca.	6,742,381	18
Învățământ preșcolar		

	Cifra de afaceri (inclusiv TVA) - lei preturi curente	Număr de unități active
Învățământ secundar	209,700	1
Alte forme de învățământ	4,747,352	23
Activități de servicii suport pentru învățământ	47,402	1
Activități de asistență medicală ambulatorie și stomatologică	32,677,375	81
Alte activități referitoare la sănătatea umană	10,522,590	30
Activități de creație și interpretare artistică	2,940,850	19
Activități ale bibliotecilor, arhivelor, muzeelor și alte activități culturale	154,050	1
Activități de jocuri de noroc și pariuri	44,822,167	10
Activități ale bazelor sportive	1,453,397	10
Alte activități recreative și distractive	2,530,692	21
Repararea calculatoarelor și a echipamentelor de comunicații	4,253,034	20
Reparații de articole personale și de uz gospodăresc	1,298,603	10
Alte activități de servicii	11,971,904	97

Tabel 2-25 - Servicii de transporturi, depozitare și comunicații, pe activități⁶⁷

	Cifra de afaceri (inclusiv TVA)- lei preturi curente	Număr de unități active
Total județ	270,100,994	319
Alte transporturi terestre de călători	81,339,490	143
Transporturi rutiere de mărfuri și servicii de mutare	151,828,060	146
Depozități	692,335	2
Activități anexe pentru transporturi	22,993,476	8
Activități poștale desfășurate sub obligativitatea serviciului universal.	7,528,798	1
Alte activități poștale și de curier	5,718,835	19

2.22 Turism - principalele centre de atracție

Potențialul turistic al Regiunii N-E este unul ridicat, datorită zonelor montane aflate pe teritoriul județelor Bacău, Neamț, Suceava, peisajelor naturale, monumentelor și clădirilor istorice din Municipiul Iași, lăcașurilor de cult din această regiune.

⁶⁷ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, Anuarul Statistic al Județului Botoșani.

Județul Botoșani posedă un important patrimoniu cultural. Pe teritoriul lui s-au născut personalități precum poetul Mihai Eminescu, istoricul Nicolae Iorga, compozitorul George Enescu și pictorul Ștefan Luchian. De asemenea, pe raza județului se află mai mult obiective turistice:

- ✓ Ansambluri de muzee: Muzeul Județean Botoșani, Muzeul de Etnografie Botoșani, Muzeul de Științe ale Naturii Dorohoi, Muzeul George Enescu din Dorohoi;
- ✓ Case memoriale;
- ✓ Biserici și mănăstiri;
- ✓ Tabere școlare.

În scopul deservirii activităților turistice, la nivelul județului există o rețea de spații de cazare care cuprinde: hoteluri, hosteluri, cabane turistice, tabere de elevi și preșcolari, pensiuni.

Tabel 2-26 - Structuri de primire turistică⁶⁸

Structuri de primire turistică	număr							
	2000	2010	2011	2012	2014	2016	2017	2018
Unități - total, din care:	7	15	17	18	16	15	17	16
Hoteluri	5	7	9	9	9	8	8	8
Hosteluri	:	:	1	1	1	1	1	1
Cabane turistice	1	1	1	1	-	-	-	-
Tabere de elevi și preșcolari	1	1	:	1	1	1	1	1
Pensiuni turistice	:	6	5	5	4	3	4	4
Pensiuni agroturistice	:	:	1	1	1	1	3	2

Tabel 2-27 - Capacitatea de cazare turistică existentă⁶⁹

Structuri de primire turistică	număr						
	2000	2010	2012	2014	2016	2017	2018
Unități - total, din care:	1,664	872	1,096	1,088	1,118	1,237	1,198
Hoteluri	427	563	715	728	700	700	700
Hosteluri	:	:	52	52	52	52	52
Cabane turistice	25	33	33	-	-	-	-
Tabere de elevi și preșcolari	1212	130	130	130	130	130	130
Pensiuni turistice	:	146	146	158	194	227	199
Pensiuni agroturistice	:	:	20	20	42	62	40

Tabel 2-28 - Capacitatea de cazare turistică în funcțiune⁷⁰

⁶⁸ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 166.

⁶⁹ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 167.

⁷⁰ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 167.

număr de locuri - zile

Structuri de primire turistică	2000	2010	2012	2014	2016	2017	2018
Unități - total, din care:	336,303	303,224	395,271	382,609	365,205	405,008	410,575
Hoteluri	156,282	194,203	258,893	262,401	253,821	254,020	255,500
Hosteluri	:	:	19,032	18,980	19,032	18,772	18,980
Cabane turistice	8,600	11,923	11,346	4681	-	-	-
Tabere de elevi și preșcolari	171,421	48,050	47,580	35,750	23,790	19,890	25,570
Pensiuni turistice	:	49,048	51,100	53,497	54,120	70,900	71,075
Pensiuni agroturistice	:	:	7,320	7,300	14,442	14,560	14,000

Tabel 2-29 - Sosiri în structurile de primire turistică, cu funcțiuni de cazare turistică⁷¹

număr

Structuri de primire turistică	2000	2010	2012	2014	2016	2017	2018
Unități - total, din care:	39,327	28,092	34,830	39,848	43,972	52,343	47,009
Hoteluri	24,500	17,130	22,507	23,233	28,238	32,531	28,759
Hosteluri	:	:	2,275	2,246	2,719	2,417	2,417
Cabane turistice	3,648	2,787	1,397	323	-	-	-
Tabere de elevi și preșcolari	11,179	1,956	1,132	8,492	1,230	1,585	1,721
Pensiuni turistice	:	6,219	6,435	4,546	8,450	11,017	9,589
Pensiuni agroturistice	:	:	1,084	1,008	3,335	2,075	2,209

Tabel 2-30 - Înoptări în structurile de primire turistică, cu funcțiuni de cazare turistică.⁷²

Structuri de primire turistică	2000	2010	2012	2014	2016	2017	2018
Unități - total, din care:	96,593	49,436	61,623	77,935	77,790	91,954	80,718
Hoteluri	45,006	31,566	43,321	46,878	56,251	61,508	52,546
Hosteluri	:	:	3,187	6,492	4,911	4,314	4,465
Cabane turistice	3,648	2,797	1,406	437	-	-	-
Tabere de elevi și preșcolari	47,939	7,397	3,735	16,900	3,328	7,067	6,146
Pensiuni turistice	:	7,676	8,332	5,718	9,693	12,571	10,471
Pensiuni agroturistice	:	:	1,642	1,510	3,607	2,426	2,531

⁷¹ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 168.

⁷² Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 168.

Tabel 2-31 - Indicii de utilizare netă a capacității de cazare turistică⁷³

	2000	2010	2012	2014	2016	2017	2018
Indicii de utilizare netă	28.7	16.3	15.6	20.4	21.3	22.7	19.7

-%-

2.23 Distribuția forței de muncă și rata șomajului

În anul 2018 numărul de persoane ocupate era de 54,484 cu 5,219 salariați mai mult decât în 2012. În perioada 2012-2018 se constată o creștere ușoară a numărului de angajați. Din tabelul 2-32. rezultă că, în 2018, cei mai mulți salariați erau ocupați în sectorul industriei, 14,788 de persoane; urmat apoi de sectorul comerțului cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor, 9,624 de angajați; în sectorul învățământului, 6,423 de angajați; iar în cel al sănătății, 6,368 de angajați. În perioada 2012-2018, aceste domenii au absorbit cea mai mare parte din forța de muncă a județului. La polul opus se află activități din cadrul serviciilor: Informații și comunicații, intermediere financiară și asigurări, tranzacții imobiliare cu 497 salariați, 608 salariați, respectiv 153 salariați.⁷⁴

Câștigul salarial mediu în 2018, așa cum reiese din tabelul 2-33, era de 2,501 lei, nu departe de media națională, care a fost de 2,642 lei. Cele mai mari salarii erau obținute în domeniul administrației publice și apărare; asigurări sociale; învățământ; sănătate; producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze și apă caldă. Domeniile în care salariul mediu cunoaște cele mai scăzute valori sunt: transporturi și depozitare; hoteluri și restaurante; agricultura, silvicultura și pescuitul.⁷⁵

Tabel 2-32 - Numărul mediu al salariaților pe activitățile economiei naționale.⁷⁶

Denumirea activității	2012	2014	2016	2017	2018
TOTAL PERSOANE, din care:	49,265	48,928	51,960	53,884	54,484
Agricultură, silvicultură și pescuit	1,681	1,649	1,825	1,735	1,521
Industrie, total, din care:	13,159	13,534	13,894	14,854	14,788
<i>Industria extractivă</i>	84	95	94	100	114
<i>Industria prelucrătoare</i>	11,316	11,896	12,108	13,088	13,023
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	524	279	416	416	411

⁷³ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 168.

⁷⁴ "Forța de muncă – DJS-BOTOȘANI," <https://botosani.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/forta-de-munca/>.

⁷⁵ "Câștiguri Salariale Din 1938 - Serie Anuală | Institutul Național de Statistică," <https://insse.ro/cms/ro/content/c%C3%A2%28%99tiguri-salariale-din-1938-serie-anual%C4%83-0>.

⁷⁶ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 83.

Denumirea activității	2012	2014	2016	2017	2018
Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1,235	1,264	1,276	1,250	1,240
Construcții	3,611	3,062	3,991	4,284	4,581
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	8,645	7,747	9,059	9,397	9,624
Transport și depozitare	1,432	1,376	1,589	1,446	1,447
Hoteluri și restaurante	1,068	1,319	1,709	1,928	2,103
Informații și comunicații	551	533	592	489	497
Intermedieri financiare și asigurări	783	658	631	600	608
Tranzacții imobiliare	118	145	179	156	153
Activități profesionale, științifice și tehnice	606	785	892	851	867
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1,469	1,675	1,256	1,310	1,357
Administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public	3,088	3,190	3,065	3,092	3,081
Învățământ	6,673	6,763	6,523	6,524	6,423
Sănătate și asistență socială	5,384	5,574	5,817	6,146	6,368
Activități de spectacole, culturale și recreative	639	669	651	635	667
Alte activități de servicii	358	249	287	437	399

Tabel 2-33 - Câștigul salarial mediu net lunar pe activitățile economiei naționale la nivelul județului⁷⁷

Județul Botoșani	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total	1,074	1,126	1,216	1,347	1,491	1,571	1,887	2,174	2,501
Agricultură, silvicultură și pescuit	981	975	933	1,167	1,400	1,538	1,683	2,112	1,949
Industrie din care:	1,021	1,079	1,148	1,184	1,297	1,454	1,652	1,761	1,977
<i>Industrie extractivă</i>	668	668	697	959	923	1,196	1,242	1,406	2,276
<i>Industrie prelucrătoare</i>	939	993	1,093	1,133	1,237	1,367	1,585	1,696	1,896
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze și apă caldă	2,093	2,199	2,238	2,200	2,349	2,747	2,895	3,299	3,601
Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor și decontaminare	1,319	1,419	1,388	1,464	1,696	1,878	1,974	1,970	2,210
Construcții	919	935	971	1,027	1,291	1,362	1,549	1,703	2,564

⁷⁷ „Veniturile populației – DIS-BOTOȘANI,” accesat la data de 12.10.2021, <https://botosani.inss.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/veniturile-populatiei/>.

Județul Botoșani	2011	2012	2013	2014	2,015	2016	2017	2018	2019
Comerț, repararea autovehiculelor și motocicletelor	763	893	864	986	1,134	1,205	1,540	1,747	1,941
Transport și depozitare	1,192	1,093	1,106	1,129	1,238	1,332	1,561	1,668	1,843
Hoteluri și restaurante	649	691	694	694	885	978	1,136	1,277	1,458
Informații și comunicații	1,425	1,238	1,321	1,566	1,663	1,597	1,922	1,942	2,652
Intermedieri financiare și asigurări	2,249	2,095	2,299	2,179	2,321	2,461	2,672	2,755	3,079
Tranzacții imobiliare	1,227	1,175	1,123	1,278	1,557	1,669	1,764	1,953	2,258
Activități profesionale, științifice și tehnice	1,244	1,551	1,175	2,093	1,699	1,835	2,178	2,492	2,987
Activități de servicii administrative și suport	710	725	1,005	1,059	1,225	1,199	1,448	1,715	1,915
Administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public	1,591	1,787	2,139	2,433	2,530	2,534	3,400	4,090	4,607
Învățământ	1,281	1,267	1,457	1,816	1,989	1,872	2,191	2,717	3,229
Sănătate și asistență socială	1,176	1,278	1,398	1,406	1,637	1,956	2,540	3,150	3,421
Activități de spectacole, culturale și recreative	928	1,010	1,080	1,101	1,222	1,401	1,861	2,126	2,580
Alte activități de servicii	835	719	999	859	922	959	1,089	1,314	1,326

Șomajul reprezintă o provocare importantă pentru locuitorii județului Botoșani. În ultimii 30 de ani s-a constatat, totuși un trend descendent al acestei rate. Comparativ cu celelalte județe din cadrul Regiunii Nord-Est, Botoșani prezintă numărul cel mai mic de șomeri.⁷⁸

Din 1992 și până în 2018, rata șomajului a scăzut de aproape trei ori, de la 11,1% la 3,1%. Cele mai înalte valori fiind cuprinse între 1992-2010, perioadă marcată de închiderea unor întreprinderi industriale cu mai mulți angajați și mai apoi de criza economică din 2008. În prezent, piața județeană a muncii este caracterizată de un grad relativ de stabilitate.⁷⁹

Tabel 2-34 - Numărul șomerilor înregistrați și rata șomajului.⁸⁰

	1992	2010	2012	2014	2016	2017	2018
Total:							
Numărul șomerilor înregistrați, din care:							
Beneficiari de indemnizație de șomaj	24,813	9,837	6,967	7,614	7,994	4,919	4,206
Beneficiari de alocație de sprijin	15,242	4,721	3,371	2,269	1,212	1,133	1,017
Persoane care nu beneficiază de drepturi bănești	6,173	-	-	-	-	-	-
	3,398	5,116	3,596	5,345	6,782	3,786	3,189

⁷⁸Comitetul Regional pentru elaborarea Planului, „Planul de dezvoltare regională Nord-Est 2014-2020”, 79.

⁷⁹Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 85.

⁸⁰Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 85.

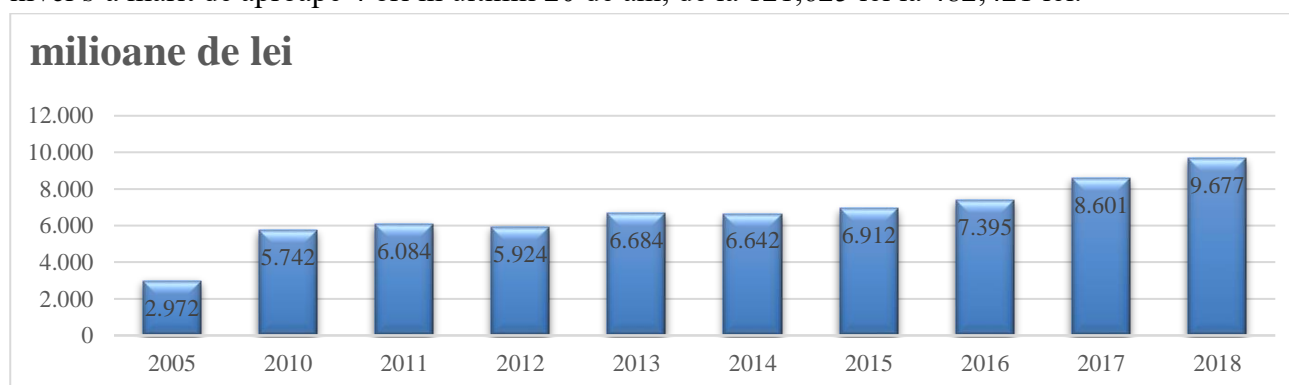
persoane

	1992	2010	2012	2014	2016	2017	2018
Beneficiari de plăți compensatorii	-	-	-	-	-	-	-
Rata șomajului (%)	11.1	6.4	4.4	5	5.7	3.6	3.1

2.24 Investiții, construcții locuințe

Județul Botoșani a cunoscut o dezvoltare economică susținută în ultimele două decenii, iar acest fapt se reflectă în evoluția produsului intern brut, în perioada acoperită de SCUP 2007-2020, care a crescut de aproape 3 ori între 2005-2018, de la 2,972 la 9,667 milioane de lei.⁸¹

Unul dintre factorii care a influențat această creștere îl reprezintă și investițiile de capital al căror nivel s-a mărit de aproape 4 ori în ultimii 20 de ani, de la 121,625 lei la 482,421 lei.⁸²

Graficul 2-1 - Evoluția Produsului Intern Brut în județul Botoșani⁸³

Un sector important care a atras investițiile a fost cel al construcțiilor, fapt evidențiat și de creșterea fondului de locuințe în perioada 2000 – 2018. Așa cum sugerează tabelul 2-35, numărul total de locuințe a crescut de la 162,052 de locuințe la 178,426. Dintre acestea cea mai mare parte sunt imobile aflate în proprietate majoritară privată.

Tabel 2-35 - Fonduri de locuințe⁸⁴

	2000	2010	2012	2016	2017	2018
Total (număr de locuințe)	162,052	169,514	175,361	177,404	177,917	178,426
Proprietate majoritară de stat	1,364	3,440	2,052	2,183	2,183	2,199
Proprietate majoritară privată	160,668	166,074	173,309	175,221	175,734	176,227

2.25 Sănătate

⁸¹ „Conturi naționale – DJS-BOTOȘANI,” accesat la 12. 10. 2021, <https://botosani.inssse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/conturi-naționale/>.

⁸² Direcția Județeană de Statistică Botoșani, „Anuarul statistic al județului Botoșani”, 151.

⁸³ „Conturi naționale – DJS-BOTOȘANI,” accesat la 12. 10. 2021, <https://botosani.inssse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/conturi-naționale/>.

⁸⁴ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 151.

Infrastructura existentă este esențială pentru susținerea sănătății publice în Județul Botoșani. Pe raza județului se regăseau în 2018 un număr de 4 spitale. Raportat la evoluția din ultimii 30 de ani, se remarcă o înjumătățire a numărului acestora, la fel și în cazul paturilor disponibile în unitățile spitalicești. Cele mai multe spitale s-au închis în perioada 2010-2014, acest fapt fiind rezultatul politicilor de austeritate care au urmat după criza economică din 2008.⁸⁵ Un trend descendent se remarcă și în numărul de cabinete medicale de familie. În schimb, numărul de cabinete medicale școlare și de specialitate și cabinetele stomatologice nu cunosc fluctuații prea mari.

Tabel 2-36 - Rețeaua și activitatea unităților la nivel de județ⁸⁶

	-număr-						
	1990	2000	2010	2014	2016	2017	2018
Unități sanitare							
Spitale	7	10	10	4	4	4	4
Ambulatorii integrate spitalului	10	4	4	4	4		
Dispensare medicale	102	21	2	2	2	2	2
Sanatorii TBC	1	1	1	-	-	-	-
Sanatorii balneare	-	-	1	1	1	1	1
Unități medico-sociale	-	-	6	6	7	7	7
Centre de diagnostic și tratament	-	-	1	3	3	3	3
Cabinete medicale de medicină generală	-	62	6	6	5	5	5
Cabinete medicale școlare	-	-	23	34	34	34	34
Cabinete medicale de familie	-	-	173	157	139	138	134
Societate medicală civilă	-	-	-	20	27	30	30
Cabinete stomatologice	-	30	112	120	134	140	136
Cabinete medicale de specialitate	-	-	54	59	52	53	52
Societate civilă medicală de specialitate	-	-	-	21	23	25	30
Centre de sănătate mintală	-	-	-	2	2	2	2
Farmacii și puncte farmaceutice	34	67	135	187	204	204	240
Depozite farmaceutice	-	1	1	1	1	1	1
Creșe	10	1	1	-	-	-	-
Laboratoare medicale	-	7	41	31	44	44	47
Laboratoare de tehnică dentară	-	12	19	19	21	21	21
Centre de transfuzie sanguină	-	-	1	1	1	1	1
Alte tipuri de cabinete medicale	-	-	7	7	6	6	7

Tabel 2-37 - Numărul de paturi din spitalele din Județul Botoșani⁸⁷

	-număr-						
	1990	2000	2010	2014	2016	2017	2018
Paturi în spitale (inclusiv în centre de sănătate)	4,472	3,614	2,318	2,191	2,191	2,191	2,191

⁸⁵ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 111.

⁸⁶ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 111.

⁸⁷ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 111.

-număr-

	1990	2000	2010	2014	2016	2017	2018
Paturi în spitale la 1000 de locuitori	9.9	7.8	5.2	5.5	5.6	5.6	5.7

2.26 Educație

Județul Botoșani dispune de o rețea de învățământ preuniversitar care acoperă întreg teritoriul său, cuprinzând școli primare și gimnaziale, licee, școli de arte și meserii, școli post liceale. În județ nu există instituții de învățământ superior.

Conform Direcției Județene de Statistică, numărul de unități educaționale a scăzut de aproape 5 ori în perioada 1990-2011, rămânând constant, apoi, în deceniul următor. La rândul ei, populația școlară s-a aflat într-o continuă scădere de la 98,963 de elevi în 1990/1991 la 78,953 în 2010/2011, 69,5585 de elevi în 2016/2017, iar în 2018 la 66,484. Acest trend observat se poate explica prin scăderea populației la nivelul județului și migrația locuitorilor județului.⁸⁸ În ceea ce privește personalul didactic, numărul acestuia s-a aflat într-o scădere ușoară în perioada analizată, de la 5,489 la 4,665.⁸⁹

Tabel 2-38 - Unități de învățământ la nivel de județ⁹⁰

	1990/1991	2000/2001	2010/2011	2014/2015	2016/2017	2017/2018	2018/2019
	1	2	3	4	6	7	8
TOTAL							
Nr. unități	767	761	145	132	132	132	133
Populația școlară	98,963	90,263	78,953	73,810	69,585	68,185	66,484
- copii în creșe	...	...	...	88	75	84	113
- copii în grădinițe	16,185	14,727	15,537	11,983	11,154	11,236	11,096
- elevi înscriși -total	82,778	75,161	63,118	61,678	58,356	56,865	55,275
- studenți	-	375	298	61	:	:	:
Personalul didactic	5,489	5,833	4,744	4,791	4,629	4,640	4,665
Învățământ preșcolar							
Nr. grădinițe de copii	345	357	24	9	10	10	10
Copii înscriși	16,185	14,727	15,537	11,983	11,154	11,236	11,096
Personal didactic	788	762	780	697	668	665	661
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)							
Nr. școli	383	373	85	87	85	86	86
Elevi înscriși	59,040	56,854	43,546	43,413	40,246	38,776	37,351

⁸⁸ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 117.

⁸⁹ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 117.

⁹⁰ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 117.

	1990/1991	2000/2001	2010/2011	2014/2015	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Personal didactic	3,751	3,890	2,950	2,898	2,648	2,619	2,649
Învățământ liceal							
Nr. licee	25	27	34	31	31	29	30
Elevi înscriși	18,971	12,180	17,535	15,520	14,275	14,194	14,158
Personal didactic	867	1,144	1,245	1,156	1,249	1,229	1,245
Învățământ de arte și meserii							
Nr. școli	10	1	-	2	3	5	5
Elevi înscriși	4,535	4,873	1,375	1,506	2,586	2,693	2,575
Personal didactic	83	27	4	15	49	53	39
Învățământ postliceal și de maistri							
Nr. școli	4	2	2	3	3	2	2
Elevi înscriși	232	1,254	662	1,239	1,249	1,202	1,191
Personal didactic	-	10	31	19	9	10	10
Învățământ superior							
Nr. facultăți	-	1	1	1	:	:	:
Studenți	-	375	298	61	:	:	:

2.27 Cultură

Județul Botoșani dispune de o rețea culturală dezvoltată, bazată pe instituții de cultură întâlnite în mai multe localități din județ. În anul 2018, existau 10 muzee, 4 instituții de spectacole (teatru dramatic și de păpuși, filarmonică, orchestră populară) și 3 cinematografe. Numărul de spectatori care au participat la evenimentele în cadrul instituțiilor de spectacol a fost de 136,604, în cinematografe au participat la evenimente 96.000 de spectatori⁹¹-iar numărul de vizitatorilor în muzee a fost de 52,452 de persoane. Foarte importante sunt și căminele culturale al căror rol este important în stimularea vieții culturale din zonele rurale, prin realizarea de activități culturale cu și pentru localnici.⁹²

Tabel 2-39 - Rețeaua și activitatea unităților culturale la nivel județean⁹³

	1990	2000	2010	2014	2016	2017	2018
Instituții de spectacol – total, din care:	4	4	4	4	4	4	4
teatre dramatice	1	1	1	1	1	1	1
teatre de păpuși sau marionete	1	1	1	1	1	1	1
filarmonici	1	1	1	1	1	1	1
orchestre populare	1	1	1	1	1	1	1

⁹¹ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 126.

⁹² Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 126.

⁹³ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 126.

	1990	2000	2010	2014	2016	2017	2018
Spectatori și auditori în instituții de spectacol	194,607	103,637	74,541	128,049	131,979	137,101	136,604
Muzee – unități	12	12	11	10	10	9	10
Vizitatori la muzee - număr	107,090	51,756	107,507	28,668	32,211	49,971	52,452

Tabel 2-40 - Numărul și activitatea cinematografelor.⁹⁴

	1990	2000	2010	2014	2016	2017	2018
Cinematografe număr unități	153	9	1	2	3	3	3
Locuri în sălile cinematografelor	4,384	-	500	946	1,182	1,182	1,182
Spectacole date la cinematografe număr	34,145	2,385	1,486	10,584	9,589	9,690	11,273
Spectatori la cinematografe mii persoane	3,376	38	6	165	113	123	96

Activitatea culturală în județ este susținută și prin intermediul bibliotecilor, al căror număr în 2020 era de 237, cel mai mic din ultimii 13 ani, care dispunea de 2,804 volume, din care 455 au fost eliberate. Dintre acestea 59 de biblioteci sunt publice, cu 1300 de volume, dintre care numai 127 au fost eliberate către cititori.

Tabel 2-41 - Numărul și activitatea bibliotecilor.⁹⁵

Județul Botoșani	Biblioteci(total)			din care: biblioteci publice		
	Unități (număr)	Volume existente (mii)	Volume eliberate (mii)	Unități (număr)	Volume existente (mii)	Volume eliberate (mii)
2007	266	2,933	1,871	74	1,533	1,066
2008	267	2,955	1,802	75	1,526	1,113
2009	271	3,012	2,217	75	1,510	1,067
2010	242	2,900	1,513	75	1,488	966
2011	238	2,816	1,322	75	1,475	908
2012	240	2,912	1,366	75	1,473	919
2013	291	3,081	1,421	72	1,424	940
2014	273	3,010	1,448	67	1,383	936
2015	268	2,932	1,366	66	1,373	942
2016	260	2,884	1,333	64	1,365	935
2017	256	2,880	1,306	65	1,378	934
2018	247	2,831	1,285	60	1,314	925
2019	250	2,835	1,290	60	1,313	905
2020	237	2,804	455	59	1,300	127

⁹⁴ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 126.

⁹⁵ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 126.

2.28 Concluzii

În cadrul acestei secțiuni vor fi discutate principalele concluzii care decurg din prezentarea generală a județului, astfel încât să existe o înțelegere a contextului general în care SCUP 2021-2030 va fi aplicat. Județul Botoșani dispune de resurse naturale importante, reprezentate de terenuri agricole, resurse de subsol, un fond forestier întins și o rețea hidrografică bine dezvoltată, fiind plasat între Râurile Prut și Siret.

Județul a cunoscut o dezvoltare economică susținută în ultimele două decenii, evoluție impulsivă și de investiții realizate. Cele mai importante ramuri economice sunt agricultura, comerțul și prestările de servicii. Cererea de forță de muncă pentru aceste domenii este satisfăcută de angajați din județ, iar numărul de șomeri este sub media regiunii Nord-Est.

Populația județului se află în scădere, acest trend va fi continuat în următorii ani. Pentru 2040 este preconizată o scădere cu 20%⁹⁶

Fenomenul este explicat de scăderea natalității și a sporului natural negativ, precum și de migrație. Deși în ultimii ani s-au constatat diminuări în cadrul dimensiunii rețelei sanitare, educaționale și culturale, acestea își păstrează capacitatea de a furniza locuitorilor județului servicii de sănătate, de educație și formare, respectiv activități din sfera culturală.

Prin infrastructura rutieră și feroviară existentă se realizează conexiunea cu celelalte centre urbane din cadrul Regiunii Nord-Est, și din țară. Județul este conectat și la teritoriul a două țări vecine: Ucraina, respectiv Republica Moldova. Datele analizate în acest capitol evidențiază o dezvoltare, în special, a rețelei de transport rutier, în perioada 2007-2020.

Există o legătură între evoluțiile observate și direcția de dezvoltare a serviciilor de utilitate publică. Astfel, factori precum caracteristicile teritoriului, resursele de apă disponibile, dezvoltarea economică, numărul de firme, disponibilitatea forței de muncă favorizează dezvoltarea serviciilor de utilitate publică din județul Botoșani. Spre exemplu, structura reliefului permite modernizarea și extinderea rețelei de drumuri, rețelei de alimentare cu gaze naturale și a celei de apă și canalizare, la un nivel suportabil al costurilor. Apoi, creșterea veniturilor colectate la bugetul local, ca urmare a dezvoltării economice observate în ultimele decenii, constituie o sursă de noi investiții pentru dezvoltarea serviciilor actuale sau poate servi ca formă de cofinanțare pentru atragerea de fonduri. Nu în ultimul rând, creșterile în rata veniturilor cetățenilor județului determină sporirea cererii de conectare la serviciile de utilități publice de tipul celui de apă și canalizare și gaze naturale.

În schimb, există o serie de provocări care pot contribui la contractarea dimensiunilor serviciilor de utilitate publică sau încetinirea procesului de ameliorare a capacității acestora. Lipsa unei infrastructuri rutiere și feroviare optime și disparitățile economice, fac din județul Botoșani o regiune în care serviciile de utilitate publică nu sunt suficient de dezvoltate. Apoi, reducerea populației județului în următoarele decenii, este un indicator care evidențiază faptul că nivelul de conectivitate la sistemele de utilități publice se va reduce. Suplimentar, scăderea populației va face ca extinderea serviciilor de utilități publice în anumite zone ale județului să fie una inoportună.

⁹⁶ HCJ BT nr. 116/2021, „PLANUL JUDEȚEAN DE GESTIONARE A DEȘEURILOR PENTRU JUDEȚUL BOTOȘANI 2020 – 2025”, 2020, 133.

Lipsa progreselor în unele domenii cheie, care, în următorii ani, vor constitui un element importat în cadrul procesului de dezvoltare sustenabilă, reprezintă o altă provocare. Lungimea infrastructurii de cale ferată nu a cunoscut schimbări semnificative în ultimii ani, tipul liniei este același, simplă și neelectrificată. De asemenea, transportul public rutier nu este foarte bine dezvoltat, fapt ce permite orientarea locuitorilor județului către autovehiculele personale, cu mult mai poluante decât oricare altă alternativă disponibilă la momentul actual.

CAPITOLUL 3 EVOLUȚIILE ÎN DOMENIUL DEZVOLTĂRII SERVICIULUI DE ALIMENTARE CU APĂ, CANALIZARE ȘI EPURARE A APELOR UZATE, COLECTARE, CANALIZARE ȘI EVACUARE A APELOR PLUVIALE

Capitolul de față este realizat pe baza analizei *Strategiei Județene privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020 (SCUP 2007-2020)*,⁹⁷ și urmărește să analizeze atingerea țăintelor propuse de SCUP 2007-2020, analiza evoluțiilor din ultimii aproape paisprezece ani, analiza obligațiilor ce derivă din cadrul legislativ național și statutul României de membru al Uniunii Europene, precum și planificările și prognozele privind programele de finanțare care vor fi disponibile în următorii ani. Serviciul de alimentare cu apă are un caracter public și cuprinde funcționarea tuturor capacităților care asigură captarea, tratarea, transportul și distribuirea apei (pentru consumatorii casnici sau în scop industrial), precum și colectarea, transportul, epurarea și evacuarea apelor uzate și meteorice. Propunerile de ajustare a obiectivelor principale, subsidiare și a măsurilor adoptate se bazează și pe analiza celor mai importante documente realizate în acest domeniu după elaborare SCUP 2007-2020, respectiv Master Planul Pentru Servicii de Alimentare Cu Apă Și Canalizare În Județul Botoșani, Actualizarea Master Planului și Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Botoșani 2021-2027⁹⁸, precum și prin analiza Rapoartelor de monitorizare ale serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

Din descrierea din Master Planul pe Apă aflăm că *“rețeaua hidrografică a județului se compune din următoarele râuri: Prut, Siret și Jijia, cu afluenții lor. Există 148 de lacuri cu o suprafață totală de 3.600 ha. În regiunea Stânca-Costești (comuna Ștefănești) s-a construit un important baraj hidrotehnic, realizându-se astfel una dintre cele mai mari acumulări de apă ale țării.”*⁹⁹

În tabelul 3-1 prezentăm evoluția principalilor indicatori care măsoară accesibilitatea alimentării cu apă la nivelul populației din județul Botoșani. Datele ne arată că numărul de aglomerări urbane a rămas constant după 2005, la fel ca și numărul total, cu o mică scădere a populației în rural, scădere de altfel mai mică decât media națională. Față de 2005, populația beneficiară de servicii de alimentare cu apă din rețeaua publică este în scădere de la 190732 la 144175, scădere cauzată de scăderea totală a populației. În schimb, numărul de aglomerări urbane care beneficiază de servicii de canalizare a crescut cu 3. Datele ne arată că populația care beneficiază de servicii de canalizare este relativ similar.

⁹⁷ Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007.

⁹⁸ Consiliul Județean Botoșani, „STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027”, 2021, 87-88.

⁹⁹ „Actualizare Master Plan – Județul Botoșani pentru faza a 2-a (2014 – 2020) a Fondurilor de Coeziune”, 18.

Tabel 3-1 - Situația accesibilității alimentare cu apă la nivelul populației din județul Botoșani¹⁰⁰

Indicator	U. M.	Anul 2005			Anul 2010			Anul 2011			Anul 2012			Anul 2013			Anul 2014		
		Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural sate	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune
Număr aglomerări umane	Nr.	330	7	323 (71)	333	7	326	340	7	333 (71)	340	7	333 (71)	340	7	333 (71)	340	7	333 (71)
Aglomerări umane beneficiare de servicii de alimentare cu apă	Nr.	97 (51)	7	90 (44)	97	70	90 (44)	48	7	41	48	7	41	48	7	41	48	7	41
Total populație	Nr.	459.900	192.369	267.531	461.305	196.139	265.166	466701	202064	264637	464590	201088	263502	462581	200225	262356	460065	199143	260922
Populație beneficiară de servicii de alimentare cu apă din rețeaua publică	Nr.	190.732	146.383	44.349	139.346	121.508	17.838												

¹⁰⁰ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, „Anuarul-Statistic-al-Județului-Botoșani”; „Rețeaua și volumul Gazelor naturale distribuite Locuințe și utilități publice – DJS-BOTOȘANI”, f.a., <https://botosani.inse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/locuinte-si-utilitati-publice/>; A.D.I. ”Aqua” Botoșani, „Studiu de specialitate privind indicatorii de performanță ai serviciilor de alimentare cu apă și canalizare - Județul Botoșani, 2010”, 2010.

Indicator	U. M.	Anul 2005			Anul 2010			Anul 2011			Anul 2012			Anul 2013			Anul 2014		
		Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural sate	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune
	%	41,5*	31,8*	9,6*	30	62	7												
Aglomerări umane beneficiare de servicii de canalizare	Nr.	10	7	3	10	7	3	15	7	8	15	7	8	14	7	7	14	7	7
Populație beneficiară de servicii de canalizare din rețeaua publică	Nu măr	127.266	124.806	2.46	110.907	109.587	1.320												
	%	27,6*	27,2*	0,5*	24	56	0,5												

ROMÂNIA
JUDEȚUL BOTOȘANI
CONSILIUL JUDEȚEAN

Botoșani, Piața Revoluției 1-3, Cod postal: 710236, Tel: +40 231 514712, +40 231 514713, +40 231 514714;
Fax: +40 231 514715, +40 231 515020, +40 231 536155, +40 231 529220; Web: www.cjbotosani.ro; E-mail: consiliu@cjbotosani.ro

Indicator	U.M.	Anul 2015			Anul 2016			Anul 2017			Anul 2018			Anul 2019			Anul 2020		
		Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune
Număr aglomerări umane	Nr.	340	7	333 (71)	340	7	333 (71)	340	7	333 (71)	340	7	333 (71)	340	7	333 (71)	340	7	333 (71)
Aglomerări umane beneficiare de servicii de alimentare cu apă	Nr.	47	7	40	47	7	40	48	7	41	48	7	41	47	7	40	46	7	39
Total populație	Nr.	458048	198570	259478	455650	197558	258092	454241	196665	257576	453172	195817	257355	456020	195315	260705	455446	193911	261535
Populație beneficiară de servicii de alimentare cu apă din rețeaua publică	Nr.										140542			144175					
	%										31%			32%					

ROMÂNIA
JUDEȚUL BOTOȘANI
CONSILIUL JUDEȚEAN

Botoșani, Piața Revoluției 1-3, Cod postal: 710236, Tel: +40 231 514712, +40 231 514713, +40 231 514714;
Fax: +40 231 514715, +40 231 515020, +40 231 536155, +40 231 529220; Web: www.cjbotosani.ro; E-mail: consiliu@cjbotosani.ro

Indicator	U.M.	Anul 2015			Anul 2016			Anul 2017			Anul 2018			Anul 2019			Anul 2020		
		Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune	Total Județ	Mediu Urban (Mun. și Orașe)	Mediu rural comune
Aglomerări umane beneficiare de servicii de canalizare	Nr.	13	7	6	13	7	6	13	7	6	13	7	6	13	7	6	12	7	5
Populație beneficiară de servicii de canalizare din rețeaua publică	Nr.										110640			110681					
	%										24%			24%					

SCUP 2007-2020 indică faptul că una din problemele care afectează dezvoltarea rețelei de captare a apei privește colmatarea unei părți importante din lacurile prezente din cauza depunerilor din cuveta lacurilor, acumularea Bucecea fiind *“plină de aluviuni și necesită a fi reabilitată pentru a asigura sursa de apă necesară pentru partea de nord-vest a județului Botoșani.”*

Nodul hidrografic Stânca-Costești asigură necesarul de apă. Zona de captare Teioasa trebuie reabilitată pentru reducerea încărcăturii de fier. Lacul de acumulare Negreni nu asigură o apă de calitate și impune schimbarea sursei. Dezvoltarea de surse noi de apă vizează utilizarea ca resursă de apă potabilă Lacul Rogojești și schema de furnizare a apei brute la Vârful Câmpului.”¹⁰¹

De asemenea, clasificarea calității apei reliefează o calitate a apei mai scăzută în trecut.

Analiza datelor din tabelul 3-3 Lungimea rețelei și volumul de apă distribuit ne arată că lungimea totală simplă a rețelei de distribuție a apei potabile (km) a crescut sensibil față de 2005, de la 613,9 km la 1000 km în 2019, creștere concentrată în localitățile rurale. În schimb, volumele de apă potabilă distribuite consumatorilor în general, cât și celor casnici se află într-o continuă scădere, atât raportat la anul 1990, cât și raportat la anul 2005. Această scădere constantă, măsurată în ciuda creșterii lungimii rețelei de distribuție este cauzată de efectul combinat al scăderii pierderilor de pe rețea în combinație cu extinderea contorizării consumului de apă și creșterea prețului apei.

Totodată, datele din tabelul 3-3 ne arată că progresul extinderii lungimii rețelei de distribuție a apei potabile este destul de dezechilibrat între diferite localități. Dacă în Municipiul Botoșani rețeaua de distribuție a apei potabile era deja foarte dezvoltată în 1990, aceasta s-a dezvoltat mult mai mult în celelalte orașe și doar în unele din comunele din județ. Per ansamblu, față de 2007, populația totală care beneficiază de acces la rețeaua de apă potabilă la nivelul județului a scăzut, datorită scăderii generale a populației.

¹⁰¹ Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007, 42.

Tabel 3-2 - Situația accesibilității alimentare cu apă la nivelul populației din județul Botoșani¹⁰²

	Localități ¹⁾ cu instalații de alimentare cu apă potabilă (număr) - la sfârșitul anului	Total	din care:	municipii și orașe	Lungimea totală simplă a rețelei de distribuție a apei potabile (km) – la sfârșitul anului	municipii și orașe	Apă potabilă distribuită consumatorilor (mii m3)
1990		38		4	385,9	286,8	34,682
2000		43		4	693,5	384	12,245
2005		44(90)		7	613,9	408,6	22,562
2009		54		7	811		7,646
2010		49		7	784,6	430	6,929
2011		48		7	784,6		6,737
2012		48		7	789,1	433	6,992
2013		48		7	799		6,400
2014		48		7	804,9		6,108
2015		47		7	834,1		5,342
2016		47		7	856	466	6,230
2017		48		7	1007	513,2	6,277
2018		48		7	1006	513	6,229
2019		47		7	999,9	513,2	6,300
2020		46		7	997,1	513,2	6,354

¹⁰² Direcția Județeană de Statistică Botoșani, „Anuarul-Statistic-al-Județului-Botoșani”; „Rețeau și volumul Gazelor naturale distribuite Locuințe și utilități publice – DJS-BOTOȘANI”; A.D.I. ”Aqua” Botoșani, „Studiu de specialitate privind indicatorii de performanță ai serviciilor de alimentare cu apă și canalizare - Județul Botoșani, 2010”.

Tabel 3-3 - Lungimea rețelei și volumul de apă distribuit

	1990	2000	2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Localități ¹⁾ cu instalații de alimentare cu apă potabilă (număr) - la sfârșitul anului															
Total	38	43	44 (90)	54	49	48	48	48	48	47	47	48	48	47	46
<i>din care:</i>															
<i>municipii și orașe</i>	4	4	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Lungimea totală simplă a rețelei de distribuție a apei potabile (km) – la sfârșitul anului	385.9	693.5	613.9	811	785	783	789	799	801	834	856	1,007	1,006	999.9	997.1
<i>municipii și orașe</i>	286.8	384	408.6		430		433				466.0	513.2	513	513.2	513.2
Apă potabilă distribuită consumatorilor	34,682	21,245	22,562	7,646	6,929	6,737	6,992	6,400	6,108	5,342	6,230	6,277	6,229	6,304	4,637
<i>pentru uz casnic (mii mm³)</i>	11,952	10,293	6,603	6,929	5,005	4,952	5,009	4,470	4,372	4,531	4,606	4,580	4,500	6,363	4,876

În conformitate cu Contractul unic de delegare a gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare prin concesiune - județul Botoșani, Actul Adițional nr. 8, în momentul de față avem următoarele arii de servicii privind alimentarea cu apă și canalizare în sistem centralizat, gestionată de operatorul județean, S.C. NOVA APASERV S.A. (conform **Anexei 4.1 a.** –Aria de operare pentru Serviciul Public de Alimentare cu Apă Potabilă).

Tabel 3-4 - Aria operării la data încheierii Actului adițional nr. 8 la contractul de delegare a gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare¹⁰³

Nr. Crt.	Data operării		Aria de operare
	HCL de delegare		
1	HCL 27/28.01.2010		CJ Botoșani* -aria administrativă a municipiului Botoșani -aria administrativă a localităților: Bucecea, Flămânzi, Belcea, Dolina, Vâlcele, Brăești, Văculești, Saucenița, Dealu Mare, Cervicești, Cătămărăști, Agafon, Mănăstirea Doamnei, Baisa, Zăicești, Copălău (90%), Cotu, Buda, Nicolae Bălcescu, Ștefănești (88,20%), Răchiți, Leorda, Costinești, Trușești (88,53%)
	PV 350/30.09.2010		
	PV 12109/04.11.2013		
	PV 8414/05.08.2013		
	PV 22081/14.11.2016		
2	PV 862/22.10.2010		Municipiul Dorohoi
	HCL 21/25.02.2010		
3	PV 899/25.10.2010		Orașul Bucecea
	HCL 14/25.02.2010		
4	PV 899/25.10.2010		Orașul Darabani
	HCL 07/08.02.2010		
5	PV 899/25.10.2010		Orașul Săveni
	HCL 19/08.02.2010		
6	PV 899/25.10.2010		Orașul Flămânzi
	HCL 15/10.02.2010		
7	PV 899/25.10.2010		Orașul Ștefănești
	HCL 15/10.02.2010		
8	PV 899/25.10.2010		Comuna Albești
	HCL 07/26.02.2010		
9	PV 899/25.10.2010		Comuna Bălușeni
	HCL 06/16.02.2010		
10	PV 899/25.10.2010		Comuna Brăești
	HCL 12/26.02.2010		
11	HCL 06/26.02.2010		Comuna Broscăuți

¹⁰³ Consiliul Județean Botoșani, "HOTĂRÂRE privind aprobarea modificării Contractului unic de delegare a gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare prin concesiune - județul Botoșani prin Actul Adițional nr. 8 și acordarea unui mandat special reprezentantului Județului Botoșani în Adunarea Generală a Acționarilor Societății NOVA APASERV S.A. Botoșani," 15.04.2021

Nr. Crt.	Data operări		Aria de operare
	HCL de delegare		
	PV 893/25.10.2010		
12	HCL 08/25.02.2010		Comuna Călărași
	PV 899/25.10.2010		
13	HCL 07/26.02.2010		Comuna Copălău
	PV 899/25.10.2010		
	PV 7203/13.02.2017		Comuna Copălău (loc. Copălău, Cerbu)
14	HCL 05/08.02.2010		Comuna Cristești
	PV 899/25.10.2010		
15	HCL 06/26.02.2010		Comuna Durnești
	PV 893/25.10.2010		
	PV 26021/20.12.2017		Comuna Durnești (loc. Cucuteni, Broșteni, Băbicieni)
16	HCL 08/08.02.2010		Comuna Leorda
	PV 899/25.10.2010		
	PV 24346/17.12.2015		Comuna Leorda (loc. Leorda, Mitoc, Dolina)
17	HCL 11/19.02.2010		Comuna Mihai Eminescu (loc. Cervicești)
	PV 899/25.10.2010		
	PV 11536/06.08.2014		Comuna Mihai Eminescu (loc. Cătămărești-Deal, Cătămărești-Vale, Cucorăni, Ipotești)
	PV 2100/31.10.2019		Comuna Mihai Eminescu (Cătămărești, Cucorăni, Manolești, Stâncești)
18	HCL 06/08.02.2010		Comuna Răuseni
	PV 899/25.10.2010		
19	HCL 06/04.03.2010		Comuna Ripiceni
	PV 899/25.10.2010		
20	HCL 07/26.02.2010		Comuna Românești
	PV 899/25.10.2010		
21	HCL 05/26.02.2010		Comuna Santa Mare
	PV 899/25.10.2010		
	PV 13778/29.07.2015		Comuna Santa Mare (loc. Bogdnănești, Bădărăi, Berza, Ilișeni, Rângilești Deal)
22	HCL 10/26.02.2010		Comuna Stăuceni
	PV 899/25.10.2010		
23	HCL 07/26.02.2010		Comuna Todireni
	PV 899/25.10.2010		
24	HCL 14/26.02.2010		Comuna Ungureni
	PV 899/25.10.2010		
25	HCL 46/25.02.2010		Municipiul Botoșani
	PV 5684/07.04.2015		
26	HCL 07/08.02.2010		Comuna Curtești
	PV 27134/14.12.2018		
27	HCL 09/26.02.2010		Comuna Dîngeni
	PV 8414/05.08.2013		
28	HCL 50/27.11.2017		Comuna Dobîrceni
	PV 26015/20.12.2017		

Nr. Crt.	Data operării	Aria de operare
	HCL de delegare	
29	HCL 10/24.02.2010	Comuna Mihălășeni
	PV 16318/04.09.2015	
30	HCL 15/30.04.2010	Comuna Răchiți
	PV 2830/20.03.2013	
31	HCL 06/08.02.2010	Comuna Trușești
	PV 15762/27.10.2014	
	PV 7250/05.04.2018	Comuna Trușești (loc. Drislea, Ionășen)
32	HCL 9/11.06.2012	Comuna Unțeni (loc. Unțeni, Burla)
	PV 9578/04.09.2013	

Notă: *Aria de operare a județului Botoșani se referă la ariile teritoriale ale unităților administrativ teritoriale unde se operează bunurile din domeniul public al județului Botoșani, administrate de către Consiliul Județean Botoșani (nr. crt. 1).

Anexa 4.1 b Aria de operare pentru Serviciul Public de Canalizare din actul Adițional 8

Tabel 3-5 - Aria operării la data încheierii Actului adițional nr. 8 la contractul de delegare a gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare

Nr. Crt.	Data operării	Aria de operare
	HCL de delegare	
1	HCL 27/28.01.2010	CJ Botoșani* -aria administrativă a municipiului Botoșani, -aria administrativă a localităților: Bucecea, Flămânzi, Belcea, Dolina, Vâlcele, Brăiești, Văculești, Saucenița, Dealul Mare, Cervicești, Cătămarești, Agafton, Mănăstirea Doamnei, Baisa, Zăicești, Copălău (90%), Cotu, Buda, Nicolae Bălcescu, Ștefănești (88,20%), Răchiți, Leorda, Costinești, Trușești (88,53%).
	PV 350/30.09.2010	
	PV 22081/14.11.2016	
2	HCL 21/25.02.2010	Municipiul Dorohoi
	PV 862/22.10.2010	
3	HCL 07/08.02.2010	Orașul Darabani
	PV 785/18.10.2010	
4	HCL 19/08.02.2010	Orașul Săveni
	PV 899/25.10.2010	
5	HCL 46/25.02.2010	Municipiul Botoșani
	PV 5684/07.04.2015	
6	HCL 11/19.02.2010	Comuna Mihai Eminescu
	PV 11536/06.08.2014	
	PV 2100/31.10.2019	Comuna Mihai Eminescu (loc. Manolești, Stâncești)
7	PV 2830/20.03.2013	Comuna Răchiți
	HCL 15/30.04.2010	
8	PV 15762/27.10.2014	Comuna Trușești
	HCL 06/08.02.2010	

Notă: *Aria de operare a județului Botoșani se referă la ariile teritoriale ale unităților administrativ teritoriale unde se operează bunurile din domeniul public al județului Botoșani, administrate de către Consiliul Județean Botoșani (nr. crt. 1).

Analiza datelor din tabelul 3-7 Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile pe localități, județ BOTOȘANI¹⁰⁴ în combinație cu cele din tabelul 3-8 privind volumul de apă distribuit ne arată faptul că capacitatea de producere a apei potabile este cu mult peste nivelul de apă distribuită în aproape toate localitățile.

Tabel 3-6 - Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile, pe localități - județ BOTOȘANI¹⁰⁵

Localitati	Ani				
	Anul 1990	Anul 2005 ¹	Anul 2010 ²	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Km				
	Kilometri	Kilometri	Kilometri	Kilometri	Kilometri
TOTAL	385.9	613.9	635	999.9	997.1
MUNICIPIUL BOTOȘANI	251.6	286		305.9	305.9
MUNICIPIUL DOROHOI	27.2	84.6		62.1	62.1
ORAȘ BUCECEA	4.2	10.1		16.6	16.6
ORAȘ DARABANI	5.1	5.1		25	25
ORAȘ FLĂMÂNZI	4.8	4.8		45	45
ORAȘ SĂVENI	2.7	2.7		25	25
ORAȘ ȘTEFĂNEȘTI	2.8	2.8		33.6	33.6
ALBEȘTI	3			9.6	9.6
BĂLUȘENI	:			13	13
BRĂEȘTI	2			4.7	4.7
BROSCĂUȚI	:			3,5	3,5
CĂLĂRAȘI	:			39	39
CONCEȘTI	:			8.4	8.4
COPĂLAU	1			31.3	31.3
CORLĂȚENI	3.5			2	2
COTUȘCA	3			3.8	3.8
CRISTEȘTI	:			11.2	11.2
CURTEȘTI	:			3.4	3.4
DÂNGENI	3.5			1.5	1.5
DERSCA	2.0			5.5	5.5
DRĂGUȘENI	6.3			12	12
DURNEȘTI	:			13.3	13.3
HĂNEȘTI	5.5			:	:

¹⁰⁴ „GOS107A - Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile pe județe și localități G”, f.a.

¹⁰⁵ „GOS106B - Lungimea Totală a Rețelei Simple de Distribuție a apei potabile, pe localități – județ Botoșani

Localitati	Ani				
	Anul 1990	Anul 2005 ¹	Anul 2010 ²	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Km				
	Kilometri	Kilometri	Kilometri	Kilometri	Kilometri
Hlipiceni	1.5			2.5	2.5
Hudești	:			6	6
IBĂNEȘTI	3.8			:	:
LEORDA	:			12.9	12.9
MANOLEASA	8			16	16
MIHAI EMINESCU	:			38.9	38.9
MIHĂILENI	2			:	:
MIHĂLĂȘENI	4.5			24.7	24.7
MITOC	:			12.4	12.4
PĂLTINIȘ	2,3			3	3
POMÂRLA	:			2.8	:
PRĂJENI	9.0			18	18
RĂCHIȚI	:			22.6	22.6
RĂDĂUȚI-PRUT	:			12	12
RĂUSENI	:			16.1	16.1
RIPICENI	1.5			13.4	13.4
ROMĂNEȘTI	7.3			10.8	10.8
SANTA MARE	:			22.5	22.5
ȘENDRICENI	:			3	3
STĂUCENI	:			25.4	25.4
SULIȚA	8			3.7	3.7
TODIRENI	5,4			12,1	12.1
TRUȘEȘTI	4,2			23.7	23.7
UNGURENI	:			4.3	4.3
UNȚENI	:			12.4	12.4
VĂCULEȘTI	:			1.6	1.6
VIIȘOARA	:			3.7	3.7
VORONA	0.2			:	:

Spre deosebire de evoluția rețelei de distribuire a apei potabile, evoluția rețelei de canalizare este mult mai modestă, așa cum ne arată datele din tabelul 3-9 Canalizarea publică și spații verzi.¹⁰⁶ Față de 2005, avem un număr suplimentar de 6 comune care au dezvoltat sisteme de canalizare (Copălău, Mihai Eminescu, Mitoc, Răchiți, Stăuceni și Trușești), însă aceste sunt în mai toate cazurile în stadiu incipient. În esență, datele ne arată că lungimea totală a conductelor de canalizare publică a stagnat, scăzând în Municipiul Botoșani și orașele Bucecea și Darabani.

¹⁰⁶ „R-CANALIZARE-PUBLICA-SI-SPATII-VERZI-LA-31-DECEMBRIE-anexa6.pdf”, f.a.

Tabel 3-7 - Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile pe localități, județ BOTOȘANI¹⁰⁷

Localitati	Ani	
	Anul 2019	Anul 2020
	Metri cubi pe zi	Metri cubi pe zi
TOTAL	140,230	140,280
MUNICIPIUL BOTOȘANI	60,480	60,480
ORAȘ BUCECEA	57,552	57,552
ORAȘ DARABANI	1,200	1,200
ORAȘ STEFĂNEȘTI	19,008	19,008
CONCEȘTI	110	110
CORLĂȚENI	:	50
COȚUȘCA	50	50
DRĂGUȘENI	60	60
HLIPICENI	50	50
HUDEȘTI	60	60
MANOLEASA	200	200
MITOC	260	260
PĂLTINIȘ	80	80
PRĂJENI	200	200
RĂDĂUȚI-PRUT	170	170
RIPICENI	480	480
ȘENDRICENI	200	200
SULIȚA	20	20
VIIȘOARA	50	50

Tabelul 3-8 - Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor, pe localități - județ BOTOȘANI¹⁰⁸

Localități	Ani	
	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Mii mc	
	Mii metri cubi	Mii metri cubi
TOTAL	6,304	6,363
MUNICIPIUL BOTOȘANI	4,098	4,075
MUNICIPIUL DOROHOI	683	718
ORAȘ BUCECEA	111	112
ORAȘ DARABANI	123	122
ORAȘ FLĂMÂNZI	48	41

¹⁰⁷ „GOS107A - Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile pe județe și localități G”.

¹⁰⁸ „GOS108A - Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor, pe județe și localități .xls”, f.a.

Localități	Ani	
	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Mii mc	
	Mii metri cubi	Mii metri cubi
ORĂȘ SĂVENI	148	152
ORĂȘ STEFANESTI	71	75
ALBEȘTI	40	44
BĂLUȘENI	32	36
BRAEȘTI	16	16
BROSCĂUȚI	18	19
CĂLĂRAȘI	30	32
CONCEȘTI	8	8
COPĂLAU	50	49
CORLĂȚENI	:	3
COȚUȘCA	18	18
CRISTEȘTI	32	35
CURTEȘTI	13	14
DÂNGENI	5	5
DRAGUȘENI	16	15
DURNEȘTI	48	59
HLIPICENI	6	6
HUDEȘTI	19	18
LEORDA	51	51
MANOLEASA	8	8
MIHAI EMINESCU	146	136
MIHĂLĂȘENI	20	20
MITOC	41	41
PĂLTINIȘ	6	6
PRĂJENI	24	24
RĂCHIȚI	100	103
RĂDĂUȚI-PRUT	11	11
RĂUSENI	23	26
RIPICENI	10	11
ROMÂNEȘTI	20	30
SANTA MARE	21	24
ȘENDRICENI	5	4
STĂUCENI	50	51
SULIȚA	2	2
TODIRENI	28	33
TRUȘEȘTI	55	58
UNGURENI	23	26
UNȚENI	14	14
VĂCULEȘTI	2	2

Localități	Ani	
	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Mii mc	
	Mii metri cubi	Mii metri cubi
VIIȘOARA	11	10
TOTAL	4,637	4,876
MUNICIPIUL BOTOȘANI	2,955	3,082
MUNICIPIUL DOROHOI	560	594
ORAȘ BUCECEA	96	97
ORAȘ DARABANI	88	88
ORAȘ FLAMANZI	30	27
ORAȘ SĂVENI	84	83
ORAȘ ȘTEFĂNEȘTI	52	54
ALBEȘTI	39	42
BĂLUȘENI	28	32
BRĂEȘTI	12	14
BROSCĂUȚI	16	18
CĂLĂRASI	29	32
CONCEȘTI	8	8
COPĂLĂU	47	48
CORLĂȚENI	:	3
COȚUȘCA	15	15
CRISTESTI	31	33
CURTESTI	10	12
DÂNGENI	5	5
DRĂGUȘENI	16	15
DURNEȘTI	38	42
HLPICENI	6	6
HUDEȘTI	18	17
LEORDA	30	30
MANOLEASA	8	8
MIHAI EMINESCU	47	53
MIHĂLĂȘENI	16	19
MITOC	37	37
PĂLTINIȘ	6	6
PRĂJENI	20	21
RĂCHIȚI	43	53
RĂDĂUȚI-PRUT	11	11
RĂUSENI	23	26
RIPICENI	10	11
ROMÂNEȘTI	17	30
SANTA MARE	21	24

Localități	Ani	
	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Mii mc	
	Mii metri cubi	Mii metri cubi
ȘENDRICENI	5	4
STĂUCENI	44	46
SULIȚA	2	2
TODIRENI	27	33
TRUȘEȘTI	40	46
UNGURENI	22	25
UNȚENI	13	13
VĂCULEȘTI	2	2
VIIȘOARA	10	9

Datele din tabelul 3-11 Sistemele existente pentru colectarea și epurarea apelor uzate, în localitățile județului Botoșani (2008)¹⁰⁹ ne arată că din cele 7 sisteme de colectare și epurare funcționale la nivelul anului 2008, doar unul, cel ce deservește orașul Botoșani funcționează rezonabil. SCUP 2007-2020 reliefa că Stația de epurare Botoșani avea un randament global relativ scăzut “în special la treapta biologică, care funcționează necorespunzător datorită sistemului ineficient de aerare.”¹¹⁰ Pentru ameliorarea situației identificate, se menționa planificarea unor lucrări de reabilitare și modernizare finanțate prin ISPA. În schimb, Epurarea în sectorul Dorohoi înregistra o eficiență scăzută a epurării, în special la treapta biologică fiind prevăzută elaborarea unui Studiu de Fezabilitate pentru ameliorarea sistemului. În cadrul sectorului Săveni, Sectorului Darabani, situația era de asemenea problematică datorită degradării echipamentelor în lipsa unor investiții și a folosirii în mod necorespunzător a instalațiilor. Analiza prezentă în SCUP 2007-2020 concluzionează că: „Exploatarea necorespunzătoare a stațiilor de epurare și implicit evacuarea de ape uzate insuficient epurate, lipsa unor obiecte din dotarea stațiilor de epurare, procedeele de epurare ineficiente cât și lipsa fondurilor bănești pentru retehnologizarea și modernizarea stațiilor a dus la schimbarea categoriei de calitate a receptorilor și chiar la degradarea secțiunilor aval de punctele de debrușare.”

Din datele din Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Botoșani 2021-2027¹¹¹, rezultă următorul debit al stațiilor de epurare a apelor:

- ✓ S.E. Botoșani - volum săptămânal valoare maximă: 357.468,17 mc.
- ✓ S.E. ANL CISMEDIA - volum săptămânal valoare maximă: 1.622,17 mc.
- ✓ S.E. ANL Bucovina - volum săptămânal valoare maximă: 948,99 mc.

¹⁰⁹ „Actualizare Master Plan – Județul Botoșani pentru faza a 2-a (2014 – 2020) a Fondurilor de Coeziune”, 200.

¹¹⁰ Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007, 52.

¹¹¹ Consiliul Județean Botoșani, „STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027”, 2021, 87-88.

- ✓ S.E. Răchiți - volum săptămânal valoare maximă: 1.463,75 mc.
- ✓ S.E. Dorohoi - volum săptămânal valoare maximă: 9.580,06 mc.

Tabel 3-9 - Canalizarea publică și spații verzi¹¹²

Județul Botoșani	UM	2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Localități 1) cu instalații de canalizare publică												
Total – din care:	nr.	7	16	15	15	15	14	14	13	13	13	13
Municipii și orașe	nr.	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare publică	km	315	229	228	231	231	236	236	238	308	308	314.5

Tabel 3-10 - Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare, per localități- județ BOTOȘANI¹¹³

Localități	Anul 2005	Anul 2010	Anul 2018	Anul 2020
	Kilometri	Kilometri	Kilometri	Kilometri
TOTAL	390.50	356	314.5	314.3
MUNICIPIUL BOTOȘANI	315	146	219.7	219.7
MUNICIPIUL DOROHOI	50		48.4	48.4
ORAȘ BUCECEA	15	5	5	5
ORAȘ DARABANI	8		4.9	4.9
ORAȘ FLĂMÂNZI		2,5	2,5	2,5
ORAȘ SĂVENI	13		10.2	10.2
ORAȘ ȘTEFĂNEȘTI	1,1	3,1	3,1	3,1
COPĂLĂU			5	5
MIHAI EMINESCU			5	5
MITOC			0.2	:
RĂCHIȚI			1.5	1.5
STĂUCENI			3.5	3.5
TRUȘEȘTI			5.5	5.5

Tabel 3-11 - Sistemele existente pentru colectarea și epurarea apelor uzate, în localitățile județului Botoșani (2008)¹¹⁴

¹¹² „R-CANALIZARE-PUBLICA-SI-SPATII-VERZI-LA-31-DECEMBRIE-anexa6.pdf”.

¹¹³ „GOS110A - Lungimea totala simpla a conductelor de canalizare, pe judete si localitati.xls”, f.a.

¹¹⁴ „Actualizare Master Plan – Județul Botoșani pentru faza a 2-a (2014 – 2020) a Fondurilor de Coeziune”, 200.

Localitatea	Populația racordată (cu aproximație)	Lungimea sistemului de canalizare (km)	Tipul de epurare	Metoda de epurare
1. BOTOȘANI	90,000	146	Secundară	Eficiență rezonabilă a procesului de epurare
2. DOROHOI	21,000	45.4	Secundară	Eficiență scăzută
3. DARABANI	3,000	4.9	Secundară	Tratare biologică nefuncțională Eficiență foarte scăzută
4. SĂVENI	3,000	10.2	Secundară	Epurare biologică nefuncțională Eficiență foarte scăzută
5. BUCECEA	2,300	5.0	Nu se epurează	Anterior epurată la o fabrică de zahar
6. ȘTEFĂNEȘTI	300	3.1	Nu se epurează	Bazinul Imhoff nefinalizat
7. FLĂMÂNZI	500	2.5	Nu se epurează	Bazinul Imhoff nefinalizat

O situație deosebită o constituie localitățile rurale în care este realizat sistemul de alimentare cu apă, dar nu există sistem de canalizare - epurare. În aceste localități apele uzate - de toate tipurile - sunt evacuate în receptorii naturali, difuz, fără epurare prealabilă. Astfel, principalele folosințe de apă constituie în același timp și surse majore de poluare, datorită substanțelor deversate. Amploarea și persistența efectelor negative asupra calității emisarilor naturali depind de un complex de factori, cei mai importanți fiind: debitul și încărcarea în substanțe poluante a apelor uzate deversate, debitul de diluție al emisarului și compoziția acestuia, regimul de temperatură și precipitații din zonă, intensitatea fenomenelor de autoepurare, etc.

Cele mai multe stații de epurare orășenești au fost realizate în urmă cu peste 25 ani, ele se află într-un avansat grad de uzură fizică și morală (în special), având totodată capacitatea de epurare insuficientă pentru debitele sporite de apă uzată rezultată în urma dezvoltării localităților sau a unor obiective economice racordate la canalizare, și, în general, nu au profilul tehnologic necesar pentru epurarea întregii game de substanțe poluante deversate în rețeaua de canalizare orășenească. Majoritatea stațiilor de epurare orășenești nu realizează parametri calitativi reglementați, deversând în cursurile de apă receptoare debite relativ mari de ape insuficient epurate.

Datorită încărcărilor în substanțe poluante de o mare diversitate (suspensii, substanțe organice, produse petroliere, detergenți, ioni metalici, amoniu, azotiți, etc.) ale apelor uzate neepurate sau insuficient epurate impactul produs asupra apelor de suprafață este apreciabil și se manifestă prin efecte negative asupra biotopului și a biocenozelor acvatice prin modificările de natură fizică, chimică și bacteriologică pe care le provoacă și care determină în majoritatea situațiilor modificarea categoriei de calitate a receptorului sau creșterea valorilor unor indicatori în cadrul aceleiași categorii de calitate.

Alături de apele uzate orășenești, asupra calității cursurilor de apă un rol deosebit îl au sursele de poluare industriale, care prin evacuările de ape uzate încărcate în substanțe poluante și prin debitele mari deversate au un impact deosebit asupra emisarului, determinând în multe cazuri deprecierea calității acestuia și în unele cazuri chiar degradarea unor tronsoane de râu receptor.”¹¹⁵

La nivelul anului 2007, Județul Botoșani beneficia deja de un operator licențiat la nivel județean “SC. APA GRUP S.A” Botoșani, societate comercială pe acțiuni înființată în cursul anului 2005 prin reorganizarea Regiei Autonome Județene APA Botoșani. Prin recenta hotărâre de consiliu județean privind aprobarea modificării Contractului unic de delegare a gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare prin concesiune - județul Botoșani prin Actul Adițional nr. 8 și acordarea unui mandat special reprezentantului Județului Botoșani în Adunarea Generală a Acționarilor Societății NOVA APASERV S.A. Botoșani¹¹⁶ din aprilie 2021, s-a aprobat modificarea *Contractului unic de delegare a gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare prin concesiune – județul Botoșani* pentru NOVA APASERV S.A. Botoșani. Astfel, la art. 1 s-a prevăzut o mai bună delimitare între Aria delegării serviciilor și aria de operare a serviciilor.

Sistematizare legislație din domeniu

Acte normative aplicabile serviciilor de utilități publice

- ✓ Legea serviciilor comunitare de utilitati publice nr. 51 din 2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 745 din 2007 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea licențelor în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Ordin nr. 504 din 2019 privind modificarea tarifelor de acordare și menținere a licențelor/autorizațiilor eliberate în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Ordinul presedintelui ANRSC nr. 79 din 2017 privind modalitatea de achitare a contribuției, cu modificările și completările ulterioare.

Acte normative aplicabile serviciilor de alimentare cu apă, canalizării și epurării apelor uzate, colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale

- ✓ Legea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241 din 2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

¹¹⁵ Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007, 55.

¹¹⁶ Consiliul Județean Botoșani, “HOTĂRÂRE privind aprobarea modificării Contractului unic de delegare a gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare prin concesiune - județul Botoșani prin Actul Adițional nr. 8 și acordarea unui mandat special reprezentantului Județului Botoșani în Adunarea Generală a Acționarilor Societății NOVA APASERV S.A. Botoșani,” 15.04.2021

- ✓ Ordinul Președintelui ANRSC nr. 88 din 2007 pentru aprobarea Regulamentului cadru al serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 855 din 2008 pentru aprobarea actului constitutiv cadru și a statutului cadru ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Ordinul Președintelui ANRSC nr. 65 din 2007 privind aprobarea Metodologiei de stabilire, ajustare sau modificare a prețurilor, tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Ordinul Președintelui ANRSC nr. 89 din 2007 pentru aprobarea Caietului de sarcini cadru al serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Ordinul Președintelui ANRSC nr. 90 din 2007 pentru aprobarea Contractului cadru de furnizare prestare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările și completările ulterioare.

Alinierea la cerințele Directivelor Europene

„Calitatea apei potabile destinate consumului uman

Perioadele de tranziție obținute de România pentru conformarea cu Directiva 98/83/CE, transpusă prin Legea nr.458/2002, modificată și completată, sunt:

- ✓ până la 31 decembrie 2010:
  - pentru oxidabilitate, amoniu, aluminiu, fier, pesticide și mangan, pentru localitățile cu peste 100.000 locuitori;
  - pentru oxidabilitate și turbiditate, pentru localitățile cu 10.000-100.000 locuitori;
  - pentru oxidabilitate, pentru localitățile sub 10.000 locuitori.
- ✓ până la 31 decembrie 2015 :
  - pentru amoniu, nitrați, aluminiu, fier, plumb, cadmiu, pesticide și mangan, pentru localitățile cu 10.000-100.000 locuitori;
  - pentru amoniu, nitrați, turbiditate, aluminiu, fier, plumb, cadmiu și pesticide, pentru localitățile sub 10.000 locuitori.

Colectarea, epurarea și evacuarea apelor uzate din aglomerări umane, precum și a celor biodegradabile provenite de la anumite sectoare industriale

Directiva 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate orășenești a fost transpusă în legislația românească prin H.G.188/2002:

- ✓ colectarea apelor uzate:
  - până la 31 decembrie 2013 pentru aglomerări cu mai mult de 10.000 locuitori echivalenți;
  - până la 31 decembrie 2018 pentru aglomerări cu mai puțin de 10.000 locuitori echivalenți.

- ✓ epurarea și evacuarea apelor uzate orașenești:
  - până la 31 decembrie 2015 pentru aglomerări cu mai mult de 10.000 locuitori echivalenți;
  - până la 31 decembrie 2018 pentru aglomerări cu mai puțin de 10.000 locuitori echivalenți.¹¹⁷

Experiență în implementarea de proiecte

La momentul realizării SCUP 2007-2020 nu erau în desfășurare proiecte, la nivelul județului existând experiența implementării a trei proiecte, după cum urmează:

Program MUDP: ”Program de dezvoltare a utilităților municipale, etapa a II-a”, finalizat în 2003:

- ✓ valoarea proiectului: 5.916.000 USD;
- ✓ beneficiarul local: Consiliul Județean Botoșani;
- ✓ beneficiarul final: RAJAPA Botoșani, actual - Societatea Comercială “APA GRUP” SA Botoșani.

PROGRAMUL PHARE 2002 – COEZIUNE ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ , SCHEMA DE FINANȚARE „, DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII ÎN ORAȘELE MICI ȘI MIJLOCII “ - SAMTID

- ✓ denumire proiect: „Reabilitarea sistemului de distribuție a apei potabile în județul Botoșani”;
- ✓ data închiderii proiectului: noiembrie 2007;
- ✓ valoarea proiectului: 6.376.023 EURO, din care:
  - beneficiarul local: municipiul Dorohoi (36.000 locuitori); oraș Darabani (12.093 locuitori); oraș Săveni (8.474 locuitori);
  - proiect promovat de către „Asociația pentru alimentări cu apă și salubrități în județul Botoșani”;
  - beneficiarul final: Societatea Comercială “APA GRUP” SA Botoșani.

PROGRAMUL ISPA

- ✓ denumirea proiectului: „Reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, Botoșani”;
- ✓ data închiderii proiectului: dec. 2009;
- ✓ valoarea proiectului - valoarea eligibilă: 42.500.000 EURO;
- ✓ schema de finanțare: tabelul nr. 4.33;
- ✓ beneficiarul local: Consiliul Județean Botoșani;

---

¹¹⁷ Consiliul Județean Botoșani, 100.

- ✓ beneficiarul final: Societatea Comercială “APA GRUP” S.A. Botoșani.¹¹⁸

Programele MUDP II, SAMTID, ISPA au fost preluate de către Operatorul Regional – Societatea NOVA APASERV S.A. Botoșani prin *Contractul unic de delegare a gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare prin concesiune-județul Botoșani (CUDGS)* (HCJ Botoșani nr. 27/28.01.2010).

Principii specifice de funcționare a serviciului de alimentare cu apă , canalizare și epurare a apelor uzate

- ✓ securitatea serviciului;
- ✓ tarifarea echitabilă;
- ✓ rentabilitatea, calitatea și eficiența serviciului;
- ✓ transparența și responsabilitatea publică, incluzând consultarea cu patronatele, sindicatele, utilizatorii și cu asociațiile reprezentative ale acestora;
- ✓ continuitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- ✓ adaptabilitatea la cerințele utilizatorilor;
- ✓ accesibilitatea egală a utilizatorilor la serviciul public, pe baze contractuale;
- ✓ respectarea reglementărilor specifice din domeniul gospodăririi apelor, protecției mediului și sănătății populației.¹¹⁹

Master Plan-ul pentru servicii de alimentare cu apă și canalizare în județul Botoșani¹²⁰ în 2009 și-a propus realizarea unei serii de obiective, după cum urmează:

1. Descrierea și inventarierea sistemelor existente de alimentare cu apă și canalizare;
2. Previziuni cu privire la populație, previziuni cu privire la zona de acoperire a serviciilor, coeficienți actuali și planificați, prognoze privind cererea de apă, precum și calitatea ulterioară a apei;
3. Previziuni privind cantitatea și calitatea apei distribuite, identificarea de noi surse de apă;
4. Îmbunătățiri necesare pentru a răspunde în mod optim cererii de apă (acoperind necesarul);
5. Justificarea selectării unor anumite îmbunătățiri aduse sistemului (pe baza unor necesități, sau din considerente de rentabilitate a costurilor, de fezabilitate tehnică, de fiabilitate, de exploatare, întreținere, etc);
6. Recomandări privind posibile perfecționări ale sistemelor;
7. Documentarea și detalierea costurilor pentru eventualele îmbunătățiri ale sistemului.

118 Consiliul Județean Botoșani, 80–84.

119 Consiliul Județean Botoșani, 96.

120 LOUIS BERGER SAS – Jacobs UK – Jacobs GIBB, „Master plan pentru Servicii de alimentare cu apă și canalizare în Județul Botoșani - Secțiunea 2 - Analiza Situației Curente.”, f.a.

Opțiunile definite în cadrul acestui document au structurat acțiunile din perioada următoare adoptării lui, “calitatea apei a fost afectată de inundațiile care au avut loc în perioada aprilie-august 2008, rezultatul fiind încărcarea cu suspensii solide.”¹²¹ Au fost analizate posibile relații între aglomerări și Stațiile de tratare a apei potabile și tratarea apelor reziduale și au fost definite o serie de scenarii, după cum urmează:¹²²

Scenarii pentru alimentarea cu apa	
Scenariul a	Cazul simplu al unei aglomerari deservite de o sursa de apa, o statie de tratare a apei potabile si o retea de distributie
Scenariul a-1	O variatie a scenariului a în care doua localitati sunt suficient de concentrate, incat sa poata fi deservite, printr-un legatura mai putin compacta, dar neaparat continua, de aceeași sursa de apa, aceeași statie de tratare a apei si aceeași retea de distributie.
Scenariul a-2	Reprezinta o singura aglomerare care cuprinde câteva zone administrative deservite aceeași sursa de apa, aceeași statie de tratare a apei si aceeași retea de distributie.
Scenariul b	Reprezinta o singura aglomerare deservita de doua surse de apa, doua statii de tratare a apei potabile si doua retele de distributie, situatie care poate fi determinata de factori geografici.
Scenariul b-1	Reprezinta o singura aglomerare cu multiple granite administrative, care dispune de surse de apa, statii de tratare a apei potabile si retele de distributie separate.
Scenariul c	Reprezinta aglomerari distincte si multiple care au sisteme de colectare separate, dar pot fi deservite de o singura sursa, statie de tratare, fiecare zona avand propria sa retea de distributie.
Scenariul d	Tratarea centralizata a apei, cu toate aglomerarile conectate prin aceeași retea de aductiune.
Scenariul a	Cazul simplu al unei aglomerari deservite de un sistem de colectare si o statie de epurare.
Scenariul a-1	O variatie a scenariului a în care doua localitati sunt suficient de concentrate, incat sa poata fi deservite, printr-un legatura mai putin compacta, dar neaparat continua, de aceeași statie de epurare a apelor uzate.
Scenariul a-2	Reprezinta o singura aglomerare care cuprinde câteva zone administrative deservite de eaceeasi statie de epurare a apelor reziduale.
Scenariul b	Reprezinta o singura aglomerare deservita de doua statii de epurare, situatie care poate fi determinata de factori geografici. Acest scenariu nu va avea nici un efect în reducerea sau cresterea numarului de cerinte pe care trebuie sa le indeplineasca aglomerarea in ceea ce priveste colectarea sau epurarea.
Scenariul b-1	Reprezinta o singura aglomerare cu multiple granite administrative, care are sisteme de colectare separate si care e deservita de mai multe statii de epurare
Scenariul c	Reprezinta aglomerari distincte si multiple care au sisteme de colectare separate, dar pot fi deservite de o singura statie de epurare.

¹²¹ LOUIS BERGER SAS – Jacobs UK – Jacobs GIBB, 10.

¹²² LOUIS BERGER SAS – Jacobs UK – Jacobs GIBB, 10.

“Pe baza acestor date, se poate observa că în județul Botoșani, densitatea populației este relativ redusă, situându-se în jurul valorii de 8,2 persoane pe hectar, la nivelul întregului județ. Exista doar trei localități– Botoșani, Dorohoi și Săveni – cu o densitate a populației mai mare de 15 persoane pe hectar. Cu toate acestea, menționăm că în prevederea din Directiva europeană privind apele uzate care se referă la așezările care vor trebui să fie suficient de concentrate este doar de natură calitativă, afirmația nefiind susținută și de valori numerice.”¹²³

3.1 Măsuri propuse pentru încadrarea în normele proiectate și legislația EU

- a. Urmărirea implementării schemei tehnologice de principiu, în vederea realizării gradului de epurare proiectat. Acest obiectiv se va concretiza printr-un set de măsurători pe teren și teste de laborator, efectuate pe tot parcursul realizării programului investițional și se referă la:
- ✓ determinarea caracteristicilor fizico – chimico – bacteriologice privind calitatea apei emisarului și a apelor uzate deversate (O_2 , CBO_5 , CBO_{20}), temperatură, viteza consumului de oxigen K_1 , coeficientul de aerare K_2);
  - ✓ determinări fizico – chimice și bacteriologice asupra nămolurilor provenite din apele uzate:
  - ✓ măsurători debite pentru apele uzate;
  - ✓ date referitoare la sistematizarea zonelor populate și la modificarea sistemului de canalizare existent;
- b. determinarea poluanților existenți în efluentul epurat (treapta mecanică și biologică) și a efectelor pe care aceștia le au asupra mediului;
- În acest scop, trebuie controlate și corectate modalitățile de reducere a poluanților reziduali prin procedeele de epurare.

3.2 Concluzii

În cadrul secțiunii 5 a Master Planului, au fost prezentate opțiunile privind furnizarea de servicii de alimentare cu apă și canalizare la nivelul întregului județ Botoșani. Pentru serviciile de alimentare cu apă, opțiunile care au fost luate în considerare includ următoarele:

- ✓ Configurația alimentării cu apă în județul Botoșani este organizată printr-un sistem de scheme de alimentare cu apă de mari dimensiuni, la nivel regional, mai degrabă decât prin asigurarea alimentării cu apă din surse locale (apa de suprafață sau apă

¹²³ LOUIS BERGER SAS – Jacobs UK – Jacobs GIBB, 10.

subterană), având în vedere că nici calitatea apei, nici cantitatea oferită de sursele locale, nu sunt adecvate pentru alimentarea cu apă. Cu toate acestea, acest sistem nu a fost implementat decât parțial, finalizarea sa fiind în directă legătură cu Master Planul.

- ✓ Se anticipează realizarea alimentării complete cu apă, pentru toate aglomerările urbane - cu o populație de peste 2000 locuitori echivalenți, în scopul colectării și tratării apelor reziduale generate – în timp ce restul localităților din mediul rural care nu dispun de sisteme de canalizare, vor beneficia de sisteme de alimentare cu apă pe baza de cișmele publice și rezervoare de apă.
- ✓ Principalele surse de apă existente sunt: (1) lacul Bucecea (care alimentează stațiile de tratare a apei de la Bucecea și Cătămărești), pe râul Siret, asigurând aprovizionarea părții de vest, sud-vest și centru a județului, acoperind și cele mai mari zone urbane, Botoșani și Dorohoi, precum și (2) lacul Stânca, pe râul Prut, care alimentează cu apă partea de est și sud – est a județului.
- ✓ Există și două scheme suplimentare mai mici de alimentare cu apă, una pentru Săveni care provine dintr-un lac învecinat, care constituie o sursă de apă de o calitate foarte proastă, și o alta pentru Darabani, constând din apa subterană / infiltrații în albia râului, și acestea de o calitate complet inadecvată.
- ✓ Sursa potențială care ar putea fi dezvoltată în vederea exploatarei este lacul Rogojești, situat în amonte de lacul Bucecea, pe râul Siret, care ar putea asigura alimentarea regiunii de nord – vest a județului, care nu dispune actualmente de sisteme centralizate de alimentare cu apă.
- ✓ Opțiune strategică este Lacul Stânca, acesta putând reprezenta o sursă de alimentare pentru municipiul Botoșani.
- ✓ Au fost analizate în detaliu mai multe opțiuni, în efortul identificării unor soluții pentru alimentarea universală cu apă de calitate corespunzătoare, pe întreg teritoriul județului Botoșani.
- ✓ Opțiunile considerate corespunzătoare și reținute, în vederea realizării, sunt: (1) construcția sistemului Rogojești – stație de tratare a apei potabile și magistrala de aducțiune, care să facă posibilă deservirea zonei de nord – vest a județului; (2) îmbunătățirea și extinderea stației de tratare a apei potabile Ștefănești (pe lacul Stânca), precum și a unei magistrale de aducțiune a apei tratate către Săveni, în ideea de a se înlocui sursa existentă și de a se asigura și alimentarea regiunii de nord – est a județului; (3) îmbunătățiri ale stațiilor de tratare de la Bucecea și Cătămărești, pentru a-i permite sistemului Bucecea să gestioneze încărcări însemnate cu materii solide, în perioadele cu precipitații abundente, precum și (4) construcția unei conducte magistrale strategice pentru transportul apei brute de la lacul Stânca la Cătămărești, în scopul asigurării unei a doua surse de alimentare pentru municipiul Botoșani, dat fiind viitorul incert al calității și cantității apei captate din lacul Bucecea.

- ✓ Producția de nămol de apă potabilă la nivel de județ : 1000 t DS / an în 2010, 1350 t DS / an în 2018.
- ✓ Costurile de investiții estimate pentru nămolul de apă potabilă va fi € 1.4 milioane de euro pentru perioada pe termen scurt, legate de cinci STAP existente la Bucecea, Cătaămărești, Ștefănești, Darabani și Săveni. Pentru perioada pe termen lung costurile de investiții sunt estimate la € 1.0 milioane de euro la STAP Săveni și Rogojești. Costul operației de eliminare a nămolului de apă potabilă este estimat la aproximativ € 58,000 pe termen scurt și € 85,000 / an, pe termen mediu.
- ✓ Managementul eliminării nămolului de apă potabilă trebuie să fie în principal bazat pe soluții privind depozitele de deșeuri.

Pentru serviciile de canalizare, opțiunile care au fost luate în considerare includ următoarele:

- ✓ Analiza aglomerărilor, cu ajutorul bazelor de date GIS, a ariilor disponibile și a rezultatelor obținute în urma colectării de date, cu aplicarea criteriului zonei – tampon de 200 m în jurul limitelor localităților a avut ca rezultat identificarea a 42 aglomerări cu o populație de peste 2.000 locuitori echivalenți.
- ✓ Printre acestea, există și patru aglomerări cu o populație de peste 10.000 locuitori echivalenți, care ar necesita ca epurarea apelor reziduale să se facă la nivel de tratare terțiară (adăugarea celei de-a treia trepte). Acestea sunt: Botoșani, Dorohoi, Flămânzi/Frumușica și Vorona/Tudora. Aceste aglomerări au fost marcate pentru a beneficia de finanțare din fondurile de coeziune, în cadrul programului de investiții prioritare pentru județul Botoșani.
- ✓ Aglomerările au fost grupate în zone de deservire care coincid cu zonele de alimentare cu apă și tratare a apei potabile.
- ✓ Aglomerările cu o populație mai mică de 2.000 locuitori echivalenți sunt caracterizate ca reprezentând aglomerări rurale, pentru care se va recurge la facilități de canalizare “corespunzătoare”.
- ✓ În cadrul aglomerărilor definite, cu o populație cuprinsă între 2.000 și 10.000 de locuitori echivalenți, au fost identificate opt grupări (clustere) de către două aglomerări și o grupare alcătuită din trei aglomerări, care ar permite aplicarea opțiunii de construire a unei stații comune de epurare a apelor reziduale, profitând de avantajele oferite de condițiile topografice din zonă.
- ✓ analiza densității populației pe teritoriul județului a relevat faptul că, în general, densitatea populației e scăzută (înregistrându-se o medie de 8,2 locuitori pe hectar). În cazul aglomerărilor prioritare, aplicarea unei densități minime de 5 – 6 locuitori pe hectar ar avea ca rezultat excluderea unor localități din aglomerare. Cu toate acestea, acest lucru nu ar modifica populația minimă, de 10.000 locuitori echivalenți, necesară în vederea obținerii de finanțare din fondurile de coeziune.
- ✓ Pe parcursul perioadei de elaborare a studiilor de fezabilitate, se propune să se analizeze în detaliu structura aglomerărilor propuse, cu scopul de a se limita

sistemele de canalizare centralizate la regiunile mai dens populate ale județului, urmând ca zonele excluse să fie deservite prin facilități de canalizare corespunzătoare. Cu toate acestea, vor trebui menținute actualele limite administrative ale așezărilor omenești și ale aglomerarilor rezultate.

- ✓ Programul propus de reabilitare, extindere și construcție pentru colectarea apelor uzate și sisteme de tratare în tot județul, a realizat o previziune pentru producția de nămoluri de apă uzată, bazată pe un raport de 16,4 kg DS nămol pe populație echivalentă pe an, care să conducă la următoarele cifre:
  - STAU Botoșani-Răchiți: 1,500 t DS/an in 2010; 2,100 t DS/an in 2040;
  - STAU Dorohoi: 630 t DS/an in 2013; 570 t DS/an in 2040;
  - STAU Flămânzi: 244 t DS/an in 2013; 275 t DS/an in 2040;
  - STAU Vorona: 273 t DS/an in 2013; 247 t DS/an in 2040;
  - 28 STAU medii/mici in Judet: total 30-160 t DS/an in 2013; 30-145 t /DS/an in 2040;
- ✓ Managementul eliminării nămolului se bazează pe împrăștierea nămolurilor pe terenuri uscate. Dacă nu este fezabilă trebuie identificate alte opțiuni durabile de recuperare a energiei. Depozitarea nămolului va rămâne ultima soluție, și dacă este posibil eliminată treptat.”¹²⁴

În cadrul actualizării Master Planului din 2016 au fost sistematizate principalele obiective care trebuie atinse prin implementarea acestui plan, așa cum sunt definite în Strategia Națională de Mediu – Implementarea ISPA¹²⁵

- ✓ Îmbunătățirea calității infrastructurii de alimentare cu apă;
- ✓ Îmbunătățirea calității infrastructurii de epurare a apelor uzate;
- ✓ Reducerea încărcării cu poluanți din apa uzată menajeră;
- ✓ Reducerea concentrației de azot, pesticide și alți produși de degradare din ape.

Principiul “poluatorul plătește” este considerat a reprezenta forța motoare pentru finanțarea infrastructurii de gospodărire a apelor.

Principalele obiective naționale pentru apa potabila

- ✓ să se protejeze sănătatea populației împotriva efectelor adverse ale contaminării apei destinate consumului uman;
- ✓ să se asigure ca apa destinată consumului uman este curată, salubă și bună pentru sănătate.

Principalele obiective ale Directivei 91/271/EEC pentru apă reziduală

¹²⁴ LOUIS BERGER SAS – Jacobs UK – Jacobs GIBB, 181–82.

¹²⁵ LOUIS BERGER SAS – Jacobs UK – Jacobs GIBB, „Master plan pentru Servicii de alimentare cu apă și canalizare în Județul Botoșani - Secțiunea 7 - Plan de investiții pe termen lung”, 2009, 4.

- ✓ să se protejeze mediul înconjurător împotriva efectelor adverse ale deversării de ape uzate orășenești și ape provenite din diverse sectoare industriale (în special, industria prelucrătoare și industria alimentară)

Obiective vizate cu privire la dezvoltarea sectorului de apă din județul Botoșani

Principalele obiective pentru dezvoltarea infrastructurii de apă și canalizare în județul Botoșani fac parte din obiectivele valabile la nivelul întregii țări. Aceste obiective, precum și datele până la care vor trebui îndeplinite, sunt specificate prin acordul de aderare la Uniunea Europeană și ar putea fi prezentate succint după cum urmează:

Sisteme de distribuție a apei potabile

Circa 75% din rețeaua existentă necesită înlocuire. Efortul de înlocuire a început și continuă să se deruleze prin intermediul programelor ISPA, PDUM, SAMTID și SAPARD.

Se impune alinierea la următoarele standarde UE privind calitatea apei, în două etape:

Etapa I

Parametri: oxidabilitate, amoniac, nitratt, turbiditate, aluminiu, fier, metale grele, pesticide, mangan pentru localitățile cu peste 100.000 locuitori.

Parametri: oxidabilitate și turbiditate, pentru localitățile cu o populație între 10.000 și 100.000 locuitori.

Parametri: oxidabilitate și mangan, pentru localitățile cu o populație sub 10.000 locuitori.

Etapa II

Parametri: amoniac, nitrați, aluminiu, fier, metale grele, pesticide și mangan, pentru localitățile cu o populație între 10.000 și 100.000 locuitori.

Parametri: amoniac, nitrați, aluminiu, fier, metale grele, pesticide și mangan, pentru localitățile cu o populație mai mică de 10.000 locuitori.”¹²⁶

De asemenea, în cadrul Master Planului au fost propuse o serie de obiective privind apele reziduale. În special „alinierea la prevederile Directivei Nr. 91/271/EEC (directiva privind tratarea apelor uzate orășenești) a 263 aglomerări cu o populație echivalentă de peste 10.000 locuitori, reprezentând 61,9% din totalul încărcărilor biodegradabile; În a doua etapă: este necesară alinierea la prevederile Directivei Nr. 91/271/EEC (directiva privind tratarea apelor uzate orășenești) a 2346 aglomerări populație echivalentă de mai puțin 10.000 locuitori, reprezentând 38,1 % din totalul încărcărilor biodegradabile.”¹²⁷

¹²⁶ Eptisa, „Cap 4-Obiective naționale și județene - Actualizare Master Plan – Județul Botoșani pentru faza a 2-a (2014 – 2020) a Fondurilor de Coeziune.” (Eptisa, f.a.), 4.

¹²⁷ Eptisa, 4.

Nu în ultimul rând, în cadrul Master Planului, au fost stabilite termenele pentru alinierea la prevederile Directivei Nr. 91/271/EEC (directiva privind tratarea apelor uzate orașenești) a 263 aglomerări cu o populație echivalentă de peste 10.000 locuitori, reprezentând 61,9% din totalul incarcărilor biodegradabile într-o primă etapă și a restului de 2346 aglomerări populație echivalentă de mai puțin 10.000 locuitori, reprezentând 38,1 % din totalul incarcărilor biodegradabile.

Pentru atingerea acestor obiective, au definite o serie de obiective de investiții pe termen lung, după cum urmează:

Întrucât necesarul de investiții este foarte mare a necesitat realizarea unei liste de investiții prioritare în care s-au avut în vedere următoarele aspecte:

- ✓ „Evitarea sancțiunilor pentru aglomerările Darabani, Saveni, Bucecea și Ștefănești;
- ✓ Asigurarea alimentării cu apă potabilă conform Legislației în vigoare pentru toate localitățile aflate în aria de operare, respectiv preluate în operare de către OR a unui număr cât mai mare de locuitori;
- ✓ Asigurarea alimentării cu apă potabilă 24 din 24 de ore în localitățile care dispun de sisteme de alimentare cu apă, dar care în prezent nu beneficiază de alimentare cu apă potabilă datorită numeroaselor avarii înregistrate pe conductele de aducțiune.

În urma implementării măsurilor de investiții prevăzute a fi realizate în cadrul programului POS Mediu I, continuate prin POS Mediu etapa 2014-2020, conform Master Plan din 2016, aproximativ 71 % din locuitori județului Botoșani vor beneficia de sisteme de alimentare cu apă asigurate prin intermediul celor trei sisteme de alimentare cu apă regionale: Sistem de alimentare cu apă Regional Siret, Sistem de alimentare cu apă Regional Prut și Sistemul de alimentare cu apă Regional Nord-Est.”¹²⁸

Din păcate, în Raportul privind starea mediului în județul Botoșani în anul 2019¹²⁹ datele și analiza situație bazinelor hidrografice lipsesc întrucât Administrația Națională Apele Române și Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor au pus la dispoziția Agenției Naționale pentru Protecția Mediului datele specifice dezvoltării acestui capitol, pentru anul 2019, doar la nivel de bazine hidrologice și la nivel național.

Datele din Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Botoșani ne arată o creștere a capacității instalațiilor de producere a apei potabile de la 84.105 mii de metri cubi pe zi la 144.585 din 2016, creștere care nu a fost acompaniată și de o creștere foarte mare volumului de apă distribuit, doar 18% mai mult în 2019 față de 2015, 73% din consum fiind reprezentat de apa pentru consumul casnic. La nivel de structură, din cei 999.9 Km, la nivelul anului

¹²⁸Eptisa, „Cap 10_Program de Investitii Prioritare- Actualizare Master Plan – Județul Botosani Pentru Faza a 2-a (2014 – 2020) a Fondurilor de Coeziune.” (Eptisa, n.d.), 39-40.

¹²⁹Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, „Raport privind starea mediului în județul Botoșani în anul 2019” (Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, 2019).

2019 49% în lungime rețelei de distribuție a apei se afla în localități urbane și 51% în rurale. În schimb, în ciuda creșterii lungimii rețelei de canalizare de la 238 Km în 2015 la 314.5 în 2019 numărul de localități a rămas același. Volumele de apă epurată erau de:

- ✓ S.E. Botoșani - volum săptămânal valoare maxima: 357.468,17 mc.
- ✓ S.E. ANL CISMEA - volum săptămânal valoare maxima: 1.622,17 mc.
- ✓ S.E. ANL Bucovina - volum săptămânal valoare maxima: 948,99 mc.
- ✓ S.E. Răchiți - volum săptămânal valoare maxima: 1.463,75 mc.
- ✓ S.E. Dorohoi - volum săptămânal valoare maxima: 9.580,06 mc.¹³⁰

Analiza Rapoartelor de monitorizare ale serviciului de alimentare cu apă și de canalizare ne arată o ameliorare sensibilă a capacității a operatorului județean de colectare, sistematizare și raportare a datelor relevante pentru funcționarea serviciului. Pentru trimestrul I și II din 2020 raportarea ne arată un efort susținut de emitere de acte administrative (hotărâri) la nivelul județului pentru îmbunătățirea activității în domeniul alimentării cu apă și de canalizare, atât la nivel de Consiliul Județean, cât și la nivel de ADI. În schimb, avansul în realizarea contractelor de delegare/hotărârilor de dare în administrare a gestiunii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare este unul limitat, influențat atât de probleme administrative și politice, dar și de progresul limitat în implementarea proiectelor. În privința existenței la nivel județean a resurselor umane necesare, pregătite și perfecționate în domeniul alimentării cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate situația este satisfăcătoare doar la nivelul Consiliului Județean, a ADI-ului și a 4 UAT-uri. De asemenea gradul de încasare trimestrial la nivel județean a contravalorii prestării serviciului de alimentare cu apă și de canalizare/epurare a apei uzate este relativ ridicat la nivel de județ, atât în mediul urban (97.69%), cât și rural (93.47%). Numărul trimestrial de sesizări privind parametrii apei furnizate (presiune, debit), raportat la numărul total de utilizatori este de doar 0.13% în semestrul I și 0.08% în sem II. În schimb, conform raportării procentul de reclamații privind parametrii de calitate ai apei furnizate, raportat la numărul total de utilizatori este de 0%. Nu în ultimul rând, Raportul reliefează că numărul trimestrial de teste pentru care parametrii și/sau indicatorii apei potabile furnizate nu s-au încadrat în parametrii limită admiși, raportat la nr. total trimestrial de teste a fost de 3.87% în sem I și 4.63% în sem II. De asemenea, procentul de timp în care s-a asigurat apa pentru utilizatori a fost de 97% în sem I. În schimb, pierderea de apă în rețea exprimată ca raport între cantitatea de apă facturată trimestrial și cea intrată în sistem (brută) în aceeași perioadă (scăzută din 1) este de 69.57% în sem II, fapt care ne indică un procent ridicat de pierderi. Raportat la capacitate limitată a sistemului de colectare a apelor uzate, procentul din total ape uzate colectate supus nivelelor de tratare primar și secundar est de 82.17%, respectiv 80.77%.

¹³⁰ Consiliul Județean Botoșani, „STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027”, 2021, 87-88.

Analiza evoluțiilor indicatorilor macro, cât și a listei de proiecte prioritare în domeniul alimentării cu apă, canalizării și epurării apelor uzate, colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale¹³¹ prezentă în Strategia de Dezvoltare Durabilă 2021-2027 ne arată că ce mai mare parte a acestor proiecte nu au fost încă realizate. În schimb, pentru perioada 2021-2027 suma proiectelor prevăzute este de 56,599,101,822 RON sau 11,388,149,259.96 Euro, sumă care nu este corelată cu estimările din Master Planul din 2009 și Actualizarea din 2016. Activitățile privind utilitatea publică de interes local ne arată că procentul de apă potabilă distribuită prin apometre față de total este de 99.9%, peste media de 94.7% la nivel de țară.

În cadrul activității de documentare pentru realizarea actualizării strategiei, au fost solicitate către S.C. Nova Apaserv S.A. informații actualizate privind proiectarea activităților prevăzute în cadrul POIM aflat în desfășurare, proiect care reprezintă „Fazarea proiectului extinderea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare - epurarea apelor uzate în județul Botoșani” în valoare de 303.502.226 lei început în 2016 și cu termen de finalizare în decembrie 2023. În continuare, expunem o sinteză a informațiilor primite prin amabilitatea S.C. NOVA APASERV S.A.:

Obiectivul proiectului este extinderea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și tratare, a sistemelor de colectare și epurare a apelor uzate în aglomerările menționate mai sus, în vederea îndeplinirii obligațiilor de conformare din Tratatul de aderare și a obiectivelor Programului Operațional Sectorial de Mediu.

Proiectul este structurat în 9 contracte de lucrări (4 contracte se desfășoară cu proiectare și execuție și 5 contracte se desfășoară cu execuție), 3 contracte de servicii și 2 contracte de furnizare.

În data de **12.02.2020**, a fost semnat Contractul de servicii **“Sprijin pentru pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire pentru proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Botoșani, în perioada 2014-2020”**, cofinanțat din Fondul de Coeziune prin Programul Operațional Infrastructura Mare, ca urmare a semnării, la nivelul Ministerului Fondurilor Europene, a Contractului de Finanțare din data de 30 iulie 2019.

Contractul de Servicii a fost încheiat între S.C. Nova Apaserv S.A. Botoșani, în calitate de Autoritate Contractantă și firma de Consultanță câștigătoare **Asocierea S.C. TADECO CONSULTING S.R.L. – S.C. CONSITRANS S.R.L. – S.C. INTERDEVELOPMENT S.R.L. – S.C. RESOURCING ENVIRONMENTAL CONSULTING S.R.L.**, prin **S.C. TADECO CONSULTING S.R.L. (Lider de asociere)**.

131 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, „Activitățile privind utilitatea publică de interes local-2020”, 2021; Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007.

Contractul nr. 2328/12.02.2020 are ca durată de execuție 80 de luni care se împart în 2 etape (cele două etape se suprapun pe o durată de 4 luni):

- ✓ Etapa I Asistență tehnică pentru proiectare are o durată de 32 de luni de la data Ordinului de începere, respectiv până la 02.11.2022. Valoarea contractului pentru Etapa I este de 10.727.725,68 lei fără TVA
- ✓ Etapa II Asistență tehnică în calitate de proiectant general pe parcursul execuției contractelor de lucrări, are o durată de 52 de luni, respectiv până la 02.11.2026. Valoarea contractului pentru Etapa II este de 1.355.018,10 lei fără TVA.

Proiectul include investiții în infrastructură de apă și apă uzată pentru 25 de UAT-uri din județul Botoșani: Consiliul Județean Botoșani, 1 municipiu (Botoșani), 5 orașe (Ștefănești, Flămânzi, Darabani, Săveni, Bucecea) și 18 comune: Leorda, Mihai Eminescu, Răchiți, Curtești, Bălușeni, Coșula, Copălău, Cristești, Sulița, Lunca, Românești, Călărași, Știubieni, Durnești, Trușești, Dângeni, Ungureni, Frumușica.

De investițiile propuse vor beneficia 18 de UAT, iar 7 UAT (Comuna Leorda, Comuna Bălușeni, Comuna Copălău, Comuna Trușești, Comuna Coșula, Comuna Dângeni și Comuna Frumușica) beneficiază de investiții.

INFRASTRUCTURA EXISTENTĂ - ALIMENTARE CU APĂ:

În aria proiectului apă potabilă este furnizată în cadrul a 46 sisteme de alimentare cu apă (SAA), din care 45 de sisteme sunt grupate în cadrul a 2 sisteme zonale (SZAA - Siret și Prut) și un sistem de apă independent (Darabani).

La nivelul anului 2020, din totalul de 148.854 locuitori conectați la sistemele de alimentare cu apă cca 71% beneficiază de servicii de apă potabilă în conformitate cu Directiva 98/83/EC.

Principalele deficiențe ale sistemelor de alimentare cu apă vizate de proiect:

- ✓ Sursa de apă cu debit insuficient (Darabani) și calitate neconformă, care conduc la lipsa continuității în asigurarea unui serviciu satisfăcător de furnizare a apei către consumatori, din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- ✓ Localități fără infrastructura de apă și/sau insuficiența gradului de acoperire cu rețele de distribuție;
- ✓ Lipsa sistemelor centralizate în unele localități de pe traseele aducțiunilor de apă ale sistemelor regionale/zonale;
- ✓ Stații de clorinare cu funcționare necorespunzătoare (echipamente uzate, subdimensionate);
- ✓ Clădiri ale unor stații de tratare, stații de pompare și rezervoare aflate într-o stare avansată de degradare, ceea ce afectează siguranța în exploatare;
- ✓ Echipamente de pompare uzate și subdimensionate, mari consumatoare de energie;

- ✓ Aducțiuni pe care se produc frecvent avarii, însoțite de pierderi importante de apă, datorită vechimii și stării avansate de coroziune, care afectează siguranța în exploatarea a sistemelor de alimentare cu apă;
- ✓ Nivel ridicat al pierderilor de apă tratată cu impact asupra costurilor de operare și calității serviciilor (rețele de distribuție vechi din oțel, fonta, Premo, etc);
- ✓ Sistemul integrat de monitorizare și control (SCADA) necesită extindere.

INFRASTRUCTURA EXISTENTĂ - CANALIZAREA ȘI EPURAREA APELOR UZATE

În aria proiectului sunt definite un număr total de 6 aglomerări independente.

Din cele 6 aglomerări din aria proiectului (Botoșani, Bucecea, Darabani, Săveni, Ștefănești și Românești), doar 1 aglomerare (Botoșani) dispune de sistem de canalizare și stație de epurare conforme cu Directiva 91-271/ CE, extinse/modernizate/reabilitate recent, în cadrul POS Mediu 2007-2013.

La nivelul anului 2020 din totalul de 100.544 locuitori racordați la sisteme de canalizare, cca 79% beneficiază de servicii de apă uzată conforme cu Directiva 91-271/ CE.

Principalele deficiențe întâlnite în cadrul sistemelor de apă uzată sunt:

- ✓ Neasigurarea cerințelor din Directiva 91-271/ CE în aglomerările cu peste 2.000 l.e. ca urmare a insuficienței acoperiri cu rețele de canalizare, sau lipsei infrastructurii în unele localități;
- ✓ Anumite tronsoane din rețeaua de canalizare existentă sunt deteriorate, prezentând neetanșeități și colmatări. Neetanșeitățile generează infiltrații din pânza freatică în rețeaua de canalizare, iar colmatările blocaje la evacuarea debitelor de apă uzată.

INVESTIȚII PROPUSE

Propunerile de investiții se fundamentează pe prevederile Master Planului actualizat aprobat în 2016, și sunt corelate cu alte investiții care sunt derulate în perioada 2014-2020 din alte surse de finanțare. Investițiile urmăresc conformarea cu Directivele UE relevante astfel:

- ✓ Creșterea ratei de conectare la sistemele centralizate de alimentare cu apă de la 52,7% până la 85,0% în aria proiectului;
- ✓ Creșterea ratei de colectare și epurare a apei uzate de la 34 % până la 45% în aria de proiectului.

Investițiile pentru infrastructura de apă propuse la nivelul zonei de proiect au urmărit dezvoltarea unor sisteme de apă care să asigure condițiile de calitate ale apei conform cu cerințele Directivei 98/83/CE și ale Legii 458/2002 modificată și completată de Legea

311/2004, cu influența directă asupra sănătății populației, asigurarea siguranței în exploatare, a continuității în furnizarea serviciului de alimentare cu apă, eliminarea deficiențelor actuale, funcționarea sistemelor cu costuri de exploatarea minime și posibilitatea extinderii acestora în viitor.

În cadrul Proiectului se propun investiții în 15 sisteme de alimentare cu apă, dintre care 14 sisteme sunt grupate în 2 sisteme zonale, iar un sistem este independent, după cum urmează:

- ✓ Sistemul zonal de alimentare cu apă (SZAA) Siret – are ca sursă captarea de suprafață din acumularea de apă Bucecea și deservește în prezent 15 sisteme de apă: SAA Bucecea, SAA Leorda, SAA Brăești, SAA Broscăuți, SAA Dorohoi, SAA Botoșani, SAA Cămătărești, SAA Răchiți, SAA Stăuceni, SAA Unțeni, SAA Curtești, SAA Bălușeni, SAA Cristești, SAA Copălău, SAA Flămânzi. După realizarea investițiilor POIM două sisteme noi de alimentare cu apă: SAA Lunca și SAA Orășeni vor fi conectate la SZAA Siret.
- ✓ Sistemul zonal de alimentare cu apă (SZAA) Prut – are ca sursă captarea de suprafață din acumularea de apă Stanca-Costești. SZAA Prut este format din 20 sisteme de apă: SAA Ștefănești, SAA Românești, SAA Călărași, SAA Hlipiceni, SAA Dobârceni, SAA Hănești, SAA Săveni, SAA Durnești, SAA, SAA Bârsănești, SAA Băbicieni, SAA Guranda, SAA Albești, SAA Todireni, SAA Trușești, SAA Ionășeni, SAA Drislea, SAA Gorbănești, SAA Dângeni, SAA Ungureni, SAA Borzești.
- ✓ Sistemul de alimentare cu apă (SAA) Darabani – are ca sursă captarea cu dren (Darabani) alimentat din râul Prut și deservește localitățile Darabani și Bajura, iar în Proiect se propun investiții în ambele localități ale sistemului de apă.

Componente de investiții în sectorul de apă:

- ✓ Surse de apă: 1 unitate, care include:
  - Captare apă brută prin criburi, din râul Prut;
- ✓ Conducta aducțiuni: 127 km, din care
  - Reabilitare conducte aducțiune: 76,3 km;
  - Extindere conducte de aducțiune : 47,1 km;
- ✓ Stație tratare apă / clorinare: 11 unități, din care:
  - Reabilitare Stație tratare apă / clorinare: 1 buc;
  - Stații noi/extindere de tratare a apei / clorinare: 10 buc.
- ✓ Rezervoare înmagazinare apă: 13 unități, din care:
  - Reabilitare rezervoare de înmagazinare apă potabilă :4 buc;
  - Rezervoare noi de înmagazinare a apei potabile: 9 buc.
- ✓ Stații de pompare apă: 19 unități, din care:
  - Reabilitare Stații de pompare apă: 3 buc;
  - Stații noi de pompare apă: 16 buc.
- ✓ Rețele distribuție : 307,7 km, din care:

- Reabilitare rețele distribuție: 76,3 km;
- Extindere rețele distribuție: 231,4 km;

Investiții pentru colectarea și epurarea apei uzate:

Populația care beneficiază în prezent de servicii de apă uzată și stații de epurare conforme cu Directiva 91/271/CE este de 100.544 locuitori (35,3.% din populația din aria proiectului în anul 2020), iar după proiect va fi de 122.199 locuitori 44,5% din populația totală din aria proiectului în anul 2024).

În proiect se propune extinderea și reabilitarea sistemelor de colectare-epurare a apelor uzate din 1 cluster (care cumulează 2 aglomerări) și 4 aglomerări independente (total 6 aglomerări), situate în aria Proiectului, după cum urmează:

- ✓ Clusterul Românești - apele uzate colectate din aglomerările care alcătuiesc clusterul Românești vor fi preluate de stația de epurare propusă la Românești, cu capacitatea de 5.700 l.e. Clusterul include aglomerările: Ștefănești (localitățile Ștefănești și Bădiuți) și Românești (localitățile Bobulești și Românești).
- ✓ În Proiect se propun investiții pentru sistemele de apă uzată din aglomerările: Ștefănești (localitățile Ștefănești și Bădiuți) și Românești (localitățile Bobulești și Românești).
- ✓ Aglomerarea Botoșani - include municipiul Botoșani și satele Răchiți și Cișmea (din UAT Răchiți), Cămătărești Deal, Manolești și Stâncești (din UAT Mihai Eminescu). Apele uzate colectate din aglomerare se vor descărca în stația de epurare propusă la Săveni, cu capacitatea de 130.000 l.e.
- ✓ Aglomerarea Darabani - include localitatea Darabani, iar în proiect se propun investiții în orașul (localitatea) Darabani. Apele uzate colectate din aceasta se vor descărca în stația de epurare propusă la Darabani, cu capacitatea de 6.700 l.e.
- ✓ Aglomerarea Săveni - include localitățile Săveni, Petricani, Chișcăreni și Știubieni, iar în proiect se propun investiții în toate cele 4 localități componente. Apele uzate colectate din aglomerare se vor descărca în stația de epurare propusă la Săveni, cu capacitatea de 7.200 l.e.
- ✓ Aglomerarea Bucecea - include localitatea Bucecea, iar în proiect se propun investiții în orașul (localitatea) Bucecea. Apele uzate colectate din aceasta se vor descărca în stația de epurare propusă la Bucecea, cu capacitatea de 3.300 l.e.

Componente de investiții în sectorul de apă uzată:

- ✓ Rețea canalizare: 201,9 km, din care
  - Reabilitare rețele canal: 12,5 km;
  - Extindere rețele canal: 189,4 km.
- ✓ Stații pompare ape uzate: 112 unități, din care:
  - Stații pompare ape uzate noi: 110 buc;

Județul Botoșani - Strategia județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, actualizată 2021-2030

- Stații pompare ape uzate reabilitate: 2 buc.
- ✓ Stații de epurare: 5 unități
  - Reabilitare/modernizare Stații de epurare: 3 buc;
  - Stații noi de epurare: 2 buc.

Proiectul mai prevede:

- ✓ Măsuri pentru asigurarea funcționării optime a infrastructurii în perioada de exploatare:
  - Integrarea tuturor obiectelor noi și reabilitate în sistemul centralizat SCADA apă – apă uzată la nivel regional;
  - Achiziția de echipamente și utilaje operaționale (destinate operării și întreținerii infrastructurii de apă și canalizare din aria de operare a Operatorului Regional);
  - Servicii suport pentru operator:
    - Asistență tehnică pentru managementul proiectului;
    - Asistență tehnică pentru supervizarea execuției lucrărilor;
    - Servicii pentru auditul anual al proiectului.

Valoare investiție 213.951.808 euro (prețuri curente fără TVA), din care:

- ✓ Sector apă – 130,318,046 euro;
- ✓ Sector apă uzată – 83,633,762 euro

Obiectivul general al proiectului constă în continuarea dezvoltării infrastructurii de apă și apă uzată din județul Botoșani, prin creșterea nivelului de colectare și epurare a apelor uzate urbane, precum și a gradului de asigurare a alimentării cu apă potabilă a populației, în scopul îndeplinirii cerințelor aquis-ului de mediu al Uniunii Europene și a angajamentelor asumate prin sectorul de mediu, în contextul Axei Prioritare 3 POIM/Obiectiv Tematic 6ii.

Obiectivele specifice ale proiectului și indicatori de rezultat:

- ✓ asigurarea accesului la serviciul public de alimentare cu apă de calitate în aria de proiect, controlată microbiologic și furnizată în condiții de siguranță, conform cu Directiva 98/83/ CE, cu o creștere a ratei de conectare de la 52,7% înainte de proiect la 85 % după proiect;
- ✓ creșterea nivelului colectării și epurării apelor uzate în aria de proiect și îmbunătățirea calității efluenților, în conformitate cu Directiva 91/271/CEE, în 6 aglomerări urbane și rurale, unde rata de conectare va crește de la 34% înainte de proiect, la 45% după proiect.
- ✓ îmbunătățirea sistemelor de management al apei și apei uzate prin:
- ✓ reducerea pierderilor de apă în aria proiectului, de la 66,6 % înainte de proiect, la 52,7 % după proiect;
- ✓ reducerea infiltrațiilor în rețelele de canalizare din aria proiectului de la 70,61 % înainte de proiect la 63,09 % după proiect;

- ✓ optimizarea funcționării și operării sistemelor de apă și canalizare în 15 de sisteme de alimentare cu apă și 6 aglomerări urbane și rurale, în care se propun investiții;
- ✓ extinderea dispeceratului regional SCADA;
- ✓ îmbunătățirea gestionării nămolului în aria de operare a OR.

Proiectul va contribui la conformarea cu directivele europene din sectorul de apă, astfel:

- ✓ **Apă:** Înainte de proiect, numărul total al locuitorilor din aria proiectului este de 284.797 loc., din care: 52,27 % sunt conectați la servicii apă. După proiect se va atinge o rată de conectare de 85 %, iar calitatea apei furnizate va fi conformă cu Directiva 98/83/CE.
- ✓ **Apă uzată:** Înainte de proiect, numărul locuitorilor echivalenți din aria proiectului este de 284.797 l.e, iar nivelul de conectare la servicii de canalizare și epurare este 35 %, serviciile fiind conforme cu Directiva 91/271/CEE. După proiect, nivelul de conectare la servicii de canalizare și epurare conforme cu Directiva 91/271/CEE va ajunge la 45% .
- ✓ **2S32-** Nivelul de conectare conformă a încărcării organice biodegradabile la sisteme de colectare în aglomerările între 2.000 - 10.000 l.e. (gradul de conformare privind epurarea apelor uzate) este de 35% înainte de proiect și va crește până la 45 % după finalizarea proiectului.
- ✓ **2S31-** Nivelul de conectare conformă a încărcării organice biodegradabile la sisteme de colectare în aglomerările peste 10.000 l.e. incluse în proiect este de la 85 % înainte de proiect și va crește până la 98 % după finalizarea proiectului.
- ✓ **2S30** – au fost prevăzute investiții pentru realizarea/extinderea a 5 SEAU, care deservește 6 aglomerări între 2000 - 10.000 l.e.

Concluzii și justificarea actualizărilor

În secțiunea de față trecem în revistă principalele concluzii pe care le putem extrage din analiza evoluțiilor relevante din 2007 și 2020, a documentelor strategice apărute între timp, astfel încât să justificăm actualizările propuse la obiectivele principale, obiectivele subsidiare și planul de implementare a măsurilor și monitorizarea, așa cum apar în SCUP 2007-2020. Începem prin a observa faptul că SCUP 2007-2020 a reprezentat un efort de analiză foarte complex, care a trecut în revistă marea majoritate a problemelor relevante pentru sistemul de alimentare cu apă, al canalizării și epurării apelor uzate, colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale. De altfel, Master Planul pe Apă¹³² din 2009 și

¹³² „Actualizare Master Plan – Județul Botoșani pentru faza a 2-a (2014 – 2020) a Fondurilor de Coeziune”, 18.

actualizarea din 2016¹³³ continuă în mare aceeași linie de propuneri pentru ameliorarea situației existente.

Începem de la observația, evidentă de altfel, că prin statutul ei de membră a Uniunii Europene, România și-a asumat o serie de ținte privind alimentarea cu apă și domeniile canalizării și epurării apelor uzate, colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale în Tratatul de Aderare ¹³⁴, la care se adaugă țintele propuse în legislația europeană subsecventă, ținte care au fost expuse pe parcursul analizei. În acest sens, marja de libertate a autorităților județene și locale din Județul Botoșani de a modifica aceste ținte este aproape inexistentă.

SCUP 2007-2020 a fost construită a trei piloni:

- ✓ Pilonul I – Crearea cadrului instituțional durabil
- ✓ Pilonul II – Reorientarea politicii de tarifare și finanțare a activităților operaționale și a investițiilor aferente serviciilor comunitare de utilități publice
- ✓ Pilonul III – Creșterea capacității de absorbție a fondurilor de investiții

Analiza evoluțiilor din anii de după adoptarea SCUP 2007-2020 ne arată că s-a ajuns la o stabilizare a cadrului legislativ din domeniu, țintele propuse au rămas relativ stabile iar cadrul instituțional în care funcționează sistemul de alimentare cu apă, al canalizării și epurării apelor uzate, colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale a rămas stabil, fiind bazat pe existența unui operator județean S.C. NOVA APASERV S.A. Botoșani, a ADI-ului specializat AQUA Botoșani (în care fac parte 74 din cele 78 de UAT-euri), Consiliul Județean și UAT-urile. Chiar dacă există puncte în care cadrul de colaborare trebuie ameliorat și funcționarea entităților se poate îmbunătăți, țintele principale asumate prin Pilonul I.

Rapoartelor de monitorizare ale serviciului de alimentare cu apă și de canalizare ne arată o stabilizare a funcționării sistemului și atingerea punctelor cele mai importante ce țin de Pilonul II – Reorientarea politicii de tarifare și finanțare a activităților operaționale și a investițiilor aferente serviciilor comunitare de utilități publice.

În schimb, analiza evoluțiilor proiectelor implementate ne arată că sunt necesare ameliorări sensibile ce țin de Pilonul III – Creșterea capacității de absorbție a fondurilor de investiții. În momentul de față, extinderea rețelei de alimentare cu apă și, în special, a celei de canalizare depind de realizarea unor investiții foarte importante. În primul rând, din analiza tuturor documentelor a reieșit faptul că pentru mare majoritate a acestor investiții sursele de finanțare nu sunt locale ci țin de fondurile europene sau programele naționale de tip PNDR. Prin programele PHARE și ISPA implementate până în 2007 au fost acoperite investiții de aproximativ 54,3 milioane Euro. În schimb, evaluările pentru sumele pentru atingerea sumelor necesare pentru atingerea țintelor este de nu mai puțin de 1.264.912.743 Euro

¹³³ LOUIS BERGER SAS – Jacobs UK – Jacobs GIBB, „Master plan pentru Servicii de alimentare cu apă și canalizare în Județul Botoșani - Secțiunea 2 - Analiza Situației Curente.”

¹³⁴ European Union, *Treaty concerning the accession of the Republic of Bulgaria and Romania to the European Union* (Bruxelles, 2005), https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/archives/pdf/enlargement_process/future_prospects/negotiations/eu10_bulgaria_romania/act_of_accession_bulgaria_romania_en.pdf.

conform actualizării Master Planului pe apă din 2016.¹³⁵ Dacă investițiile realizate au asigurat cu creștere cu peste 60% a capacității de producere apei potabile țintele de creștere a populației care are acces la apă potabilă din sistem nu au fost atinse.

În continuare am analizat tabelul cu proiectele derulate/în stadiu de derulare/planificate în județul Botoșani relevante pentru sistemul de alimentare cu apă, al canalizării și epurării apelor uzate, colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale din Strategia de dezvoltare durabilă a județului Botoșani 2021-2027.¹³⁶ Conform sistematizării, la nivelul Consiliului Județean Botoșani și a celor în celor 78 de UAT-uri se află în implementare proiecte în valoare de aproximativ 631.5 milioane RON (127 milioane Euro) în diferite faze de implementare. În schimb, suma proiectelor planificate pentru care există estimări pentru valoarea totală a investiției conform contractului de finanțare sau a proiectului ajunge la 65.026.293.778 RON sau 13,083,761,323.50 Euro. Astfel, proiectele în implementare, față de cele planificate reprezintă doar 1.12%. În momentul de față, cel mai important proiect aflat în stadiu avansat de implementare este:

- ✓ Fazarea proiectului extinderea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, epurarea apelor uzate în județul Botoșani în valoare de 303.502.226 lei început în 2016 și cu termen de finalizare în decembrie 2023 care are un stadiu al investiției de 88.44% (beneficiar Consiliul Județean).

De asemenea o serie de comune au în implementare proiecte privind extinderea rețelei de distribuție și a capacității de pompare și înmagazinare a apei în loc finanțate în special prin PNDL, iar comunele Bălușeni, Broscăuți, Călărași, Corni, Dobârceni, Durnești, Manoleasa, Mihai Eminescu, Rachiți, Ripiceni au în implementare și proiecte de înființare sau extindere a rețelei de canalizare. Coșula este comuna care a finalizat atât proiectele ce țin de înființarea unui sistem de alimentare cu apă și de înființarea unui sistem centralizat de canalizare și stație de epurare. Finalizare proiectelor care deja sunt în implementare va ajuta la creșterea procentului populației care are acces la apă (sub 15%) și cu doar câteva procente pentru rețeaua de canalizare. În ciuda nevoii de coordonare și prioritizare la nivelul Județului Botoșani, datorită faptului că fiecare comună se ocupă de realizarea proiectelor la nivel comunal, coordonarea este foarte dificilă. Din punct de vedere structural dezvoltarea unui sistem de canalizare care să asigure colectare și tratarea eficientă pentru localitățile rurale se lovește de densitatea mică a populației, existența unui număr mare de localități, și dispersia populației într-un număr mare de localități cu o întindere foarte mare. De asemenea, trendul de scădere a populație și îmbătrânire accelerată face ca evoluția cererii de apă să nu fie foarte mare.

Datele și prezentarea proiectului POIM oferite de S.C. Nova Apaserv S.A. Botoșani, relevă o planificare detaliată și judicioasă a obiectivelor de investiții pentru următorii ani,

¹³⁶ Consiliul Județean Botoșani, „STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027”, 2021, 87-88.

planificare care dezvoltă un sistem care va respecta cele mai importante cerințe de calitate impuse de legislația națională și europeană. În acest sens, întrucât funcționarea acestui serviciu indică o maturizare a capacității administrative, recomandările din Planul de implementare și monitorizare au fost simplificate în mod sensibil față de Strategia anterioară.

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Botoșani 2021-2027 subliniază următoarele proiecte prioritare aflate în desfășurare:¹³⁷

UAT	Denumire investiție	Valoarea totală a investiției conform contractului de finanțare semnat -lei-	Programul național de finanțare	Stadiul investiției (%) / etapă	Data începerii investiției	Data finalizării conform contractului de finanțare semnat	Alte observații
CJ BOTOȘANI	Fazarea proiectului extinderea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, epurarea apelor uzate în județul Botoșani	303,502,226	POIM 2014-2020 Axa prioritară 3.2: Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor	88,44%	15.12.2016	31.12.2023	Contractul de Lucrări: Extinderea rețelelor de canalizare în aglomerarea Vorona – BT-CL-08 a fost semnat în data de 12.10.2020; În urma emiterii Ordinului Administrativ de începere nr. 1/16.12.2020 și conform prevederilor acestuia, lucrările Contractului au demarat în data de 08.01.2021. Valoarea Contractului semnat este de 65.239.094,86 lei, fără T.V.A.
	Sistem de alimentare cu apă pentru localități din zona de Nord a județului Botoșani	417,367,840	PODD 2021 -2027 POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 PNRR	Planificate			
	Sisteme publice inteligente alternative pentru procesarea apelor uzate urbane		PNRR POR Nord-Est 2021-2027 POR Nord-Est 2021-2027 PNRR 2021-2027 Buget local	Planificate			Conform deviz / documentație tehnico- economică
BOTOȘANI - MUNICIPIUL REȘEDINȚĂ DE JUDEȚ	Extindere rețea distribuție utilități	53,000,000,000	PODD 2021 -2027 POR Nord-Est 2021-2027 PNRR 2021-2027 Buget local PNRR	Planificate			
ZONA METROPO-	Dezvoltarea serviciilor publice de apă și canalizare		PODD 2021 -2027 POR Nord-Est 2021-	Planificate			Conform deviz / documentație tehnico- economică

¹³⁷ Consiliul Județean Botoșani, „STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027”, 2021, 87-88.

UAT	Denumire investiție	Valoarea totală a investiției conform contractului de finanțare semnat -lei-	Programul național de finanțare	Stadiul investiției (%)/etapă	Data începerii investiției	Data finalizării conform contractului de finanțare semnat	Alte observații
LITANĂ BOTOȘANI	(printr-o prioritizare a investițiilor în alimentările cu apă și canalizare în zone rezidențiale din Curtești, Stăuceni, Bălușeni, zone mărginașe Botoșani, areale cu mulți utilizatori și pentru care se pot realiza prin proiecte integrate)		2027 PNRR 2021- 2027 PNS 2021- 2027 Buget local				

Prin Hotărârea 123/11/05.2017 a fost aprobată Strategia Asociației de Dezvoltare Intercomunitară AQUA BOTOȘANI privind serviciul de alimentare cu apă și canalizare.¹³⁸ Documentul pleacă de la analiza Master Planului adoptat în 2009 și prezintă proiectele care au fost implementate de S.C. NOVA APASERV S.A. Botoșani – *Extinderea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare – epurarea apelor uzate în județul Botoșani*, finanțat prin POS Mediu și finalizat în 2016 în valoare de 122 milioane RON. La nivelul anului 2017, se afla în implementare proiectul *Fazarea proiectului extinderea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare-epurarea apelor uzate în județul Botoșani*, în valoare de 303 milioane RON. Analiza SWOT realizată în cadrul Strategiei subliniază următoarele puncte tari și slabe, coroborate cu o serie de oportunități și amenințări.

Tabel 3-12 - Analiză SWOT privind serviciul de alimentare cu apă și canalizare

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
existența a două surse de apă potabilă (Siret și Prut)	lipsa/subdimensionarea aducțiunilor;	armonizarea cu standardele europene în domeniul calității apei potabile, a tratării apelor menajere	secetă/deșertificare
existența rețelei de alimentare cu apă și canalizare în municipiul Botoșani	insuficienta dezvoltare a sistemelor de alimentare cu apă în mediul rural	posibilitatea de acces la fonduri nerambursabile în scopul soluționării problemelor în domeniul alimentărilor cu apă și canalizărilor (POS Mediu, PNDR, FNM)	poluarea apelor de suprafață și subterane ca urmare a deversărilor necontrolate a agenților economici, accidentelor precum și din cauza slabei dezvoltări a infrastructurii de canalizare mai ales în mediul rural
existența infrastructurii privind alimentarea cu apă în sistem centralizat reabilitarea sistemului de distribuție a apei potabile în municipiul Botoșani prin Programul de preaderare ISPA	lipsa, în mediul rural, a sistemelor de canalizare și epurare a apelor	programe guvernamentale bilaterale între România și diverse țări UE	proprietatea privată a terenurilor ocupate de conducte
reabilitarea sistemului de distribuție a apei potabile în orașele Săveni și Darabani și municipiul Dorohoi	-onduri insuficiente pentru cofinanțarea unor proiecte mari	apartenența județului la Euroregiunile Carpatica și Prutul de Sus în care principala comisie vizează dezvoltarea infrastructurii din zonele	poluarea accidentală în afara județului a surselor de apă, inclusiv transfrontalieră; -lipsa educației populației în ceea ce privește

¹³⁸ Hotărârea 123/11/05.2017 a fost aprobată Strategia Asociației de Dezvoltare Intercomunitară AQUA BOTOȘANI privind serviciul de alimentare cu apă și canalizare.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
		componente	protejarea surselor de apă naturale
derularea în prezent a unor proiecte privind alimentarea cu apă în localitățile rurale, finanțate prin programe naționale (OUG nr. 28/2013)	capacitate insuficientă a stațiilor de epurare a apelor uzate existente în mediul urban	necesitatea conformării cu Directivele UE în domeniul apei și apelor uzate	creșterea nesemnificativă a veniturilor populației comparativ cu nivelul previzionat
existența la nivel de județ a unui operator regional licențiat în managementul apei parametri calitativi superiori ai apei din sursa Prut	canale colectoare subdimensionate care nu preiau întregul debit de ape uzate, menajere și meteorologice	transfer de know-how	lipsa fondurilor ce trebuie asigurate de concesionar pentru reabilitare / înlocuire / dezvoltare
existența A.D.I. „AQUA” Botoșani	inexistența unei interconexiuni între cele două bazine hidrografice, Siret și Prut, pentru asigurarea întregului teritoriu al județului cu apă de calitate	interesul autorităților locale în promovarea de proiecte de dezvoltare a infrastructurii de apă și canalizare	lipsa fondurilor ce trebuie asigurate de către autorități pentru cofinanțarea proiectelor de investiție
surse sigure de apă, suficiente cantitativ (B.H. ȘIRET și B.H. PRUT), cu posibilitate de interconectare	grad ridicat de colmatare al lacurilor de acumulare	existența programelor de finanțare pentru construcția și modernizarea stațiilor de epurare a apei și a sistemelor de canalizare aferente	creșterea peste nivelele prognozate a indicelui prețurilor de consum
parametrii de calitate superiori a sursei de apă Prut	dependența de un singur furnizor de alimentare cu apă	existența unor programe de acțiune la nivel de județ privind protecția mediului - Programul de Reducere a Poluării cu Nutrienți	scăderea sub nivelele prognozate ale consumurilor de apă per capita
capacitate de tratare a apei modernizată și suficientă pentru sistemul Siret (Bucecea, Cămătăraști, Dorohoi)	aria de deservire a populației cu servicii de alimentare cu apă și de colectare/ tratare a apelor uzate este de cca. 30%;	colaborarea, asocierea sau crearea unor societăți mixte pentru realizarea și exploatarea instalațiilor de alimentare cu apă și canalizare	reticența față de aceste servicii și starea economică a populației
capacitate adecvată a sistemelor de apă și apă uzată la nivel urban în sistem centralizat	grad redus de accesibilitate a populației la sistemul de alimentare cu apă și de canalizare în mediul rural și în orașele mici		evoluții macroeconomice nefavorabile
procent mare de contorizare al	întinderea mare a sistemelor de Apă/apă		suportabilitatea tarifelor

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
consumatorilor (cca 87%)	uzată care generează costuri mari cu transportul		
alimentarea cu apă în regim continuu în municipiile Botoșani și Dorohoi, cu asigurarea presiunii necesare la toți consumatorii	sistemele mici de alimentare cu apă sunt ineficiente economic (Darabani, Săveni, Ștefănești)		poluarea cu nitrați a apelor subterane
colectoarele principale nu sunt subdimensionate	sistemele de alimentare cu apă și de colectare și tratare a apelor uzate cu un grad ridicat de uzură		slaba conștientizare a populației asupra pericolului poluării mediului
implementarea sistemului GIS/SCADA	lipsa sistemelor de colectare și tratare a apelor uzate în mediul rural		costuri ridicate pentru conformare cu standardele europene privind optimizarea tehnologiilor și folosirea BAT (best available techniques)
existența unui document strategic (Master Plan) pentru infra și canalizare/epurare în județul Botoșani aprobat; structura de apă	lipsa sistemelor de monitorizare și automatizare a proceselor		influența politică asupra nivelului tarifelor
experiență în implementarea proiectelor în domeniul apei (experiența ISPA, SAMTID, MUDP II)	echipamente și tehnologii necorespunzătoare în stațiile de tratare și de pompare, cu randamente reduse care generează costuri mari cu energia și întreținerea (Darabani, Săveni, Ștefănești)		
implementarea proiectelor finanțate prin POS MEDIU de „extindere și modernizare a sistemului de alimentare cu apă canalizare și epurare din județ”	pierderi foarte mari de apă în sistem		
implementarea POIM fazare și POIM	lipsa de implicare a asociațiilor de proprietari în procesul de repartizare a costurilor în imobilele condominiale		

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	lipsa resurselor financiare proprii ale operatorului regional pentru efectuarea lucrărilor de mentenanță și de modernizare a sistemului		
	nivel scăzut al încasărilor pentru serviciile prestate / furnizate utilizatorilor costuri de operare mari		
	fonduri insuficiente pentru cofinanțarea investițiilor		
	operatorul regional prezintă deficiențe economico-financiare		
	sistemele de canalizare și stații pentru epurarea apei, depășite din punct de vedere fizic și moral		
	calitatea apei potabile din actualul sistem de alimentare cu apă este afectată negativ de: neprotejarea igienico-sanitară a surselor, infiltrații din rețelele de canalizare deteriorate, conductele de distribuție în stare avansată de degradare, stațiile de tratare a apei brute nu mai sunt corespunzătoare		
	calitatea pârâurilor este afectată de deversările de ape uzate insuficient epurate în stațiile orășenești dar și de apele uzate neepurate din localitățile rurale		

În raport cu rezultatele analizei SWOT și cu fondurile care ar putea fi obținute în mod potențial prin diferite programe, a fost propusă următoarea listă de proiecte prioritare la

nivelul județului (vezi tabelul 3-14) și o fază în 14 pași a fazei *Fazarea proiectului extinderea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare-epurarea apelor uzate în județul Botoșani.*

Tabel 3-14 - Lista proiectelor pe domeniul de acțiune al serviciului de alimentare apă și canalizare – Proiecte redenumite

Domeniul de acțiune	Titlu proiect	Inițiatori/parteneri	Surse de finanțare
1.2.1 Realizarea / reabilitarea / extinderea / modernizarea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare și stații de epurare	Sistem de alimentare cu apă Nord-Est	SC Nova ApaServ SA	Fonduri europene
	Construire Stații de epurare Bucecea, Săveni, Darabani, Ștefănești	SC Nova ApaServ SA	Fonduri europene
	Rețele de canalizare Bucecea, Săveni, Darabani, Ștefănești	SC Nova ApaServ SA	Fonduri europene

Tabel 3 - 15 - Costuri de investiție Faza I Fonduri de coeziune

Nr.crt.	Denumire contract	Cod contract
1	Asistență Tehnică pentru Proiectare și Managementul Proiectului	BT-CS-01
2	Asistență Tehnică pentru Supervizarea Lucrărilor	BT-CS-02
3	Îmbunătățirea STAP Cămătăraști și Bucecea	BT-CL-01
4	Extinderea și reabilitarea STAP Ștefănești	BT-CL-02
5	Reabilitarea și extinderea SEAU Dorohoi	BT-CL-03
6	Construirea SEAU Flămânzi și Vorona	BT-CL-04
7	Extinderea rețelelor de apă și canalizare în aglomerarea Botoșani	BT-CL-05
8	Extinderea și reabilitarea rețelelor de apă și canalizare în aglomerarea Dorohoi	BT-CL-06
9	Extinderea rețelelor de apă și canalizare în aglomerarea Flămânzi	BT-CL-07
10	Extinderea rețelelor de canalizare în aglomerarea Vorona	BT-CL-08
11	Construirea conductei de aducțiune de la STAP Ștefănești la Săveni și devierea conductelor de aducțiune în zona alunecărilor de teren Leorda	BT-CL-09
12	Dotări UIP	BT-CF-01
13	Servicii de audit	BT-CS-03
14	Achiziție de echipamente și software pentru Sistemul informațional Geografic (GIS)	BT-CF-02

Tabel 3-16 - Lista proiectelor pe domeniul de acțiune al serviciului de alimentare cu apă și canalizare – Proiecte redenumite

Nr.crt.	Obiective specifice	Priorități de dezvoltare	Domenii de acțiune
---------	---------------------	--------------------------	--------------------

1	Îmbunătățirea infrastructurii de comunicații și a serviciilor publice, în scopul creșterii accesibilității județului	1.1 Infrastructură și amenajarea teritoriului	1.1 .1 Modernizarea infrastructurii rutiere a județului (DN, DJ, DC, DS, DE și centuri ocolitoare) inclusiv construcție/reabilitare poduri și podete
		1.2. Infrastructura pentru protecția mediului, patrimoniu natural și prevenirea și gestionarea riscurilor naturale	1.2 .1 Realizarea / reabilitarea / extinderea / modernizarea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare și stații de epurare 1.2.2 Managementul deșeurilor în concordanță cu planul județean de gestionare a deșeurilor/masterplan
2	Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă	2.1 Creșterea capacității instituționale a APL - continuarea reformei administrației publice	2.1.1 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (GAL-uri, ADI- uri, areale urbane, zona metropolitană, parteneriate public-privat)

În raport cu toate documentele și strategiile analizate, în continuare vă prezentăm **Planul de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, colectare, canalizare și evacuare a apelor pluviale.**

Planul de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, colectare, canalizare și evacuare a apelor pluviale

Planul de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, colectare, canalizare și evacuare a apelor pluviale						
Domeniu	Obiective principale	Măsurile implementare	Termen	Responsabili	Indicatori de monitorizare/parametrii serviciului	U.M.
1. Dezvoltarea capacității de transpunere și implementare a legislației și politicilor în domeniu.	1.1 Adaptarea cadrului legislativ și organizatoric în domeniul apei, armonizarea politicii și strategiei de dezvoltare a serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate la nivel de județ, cu politicile, strategiile și planurile regionale și naționale, cu prevederile legislative naționale și europene.	Elaborarea de hotărâri ale Consiliului Județean /Consiliilor Locale și a altor reglementări specifice necesare implementării obiectivelor propuse și atingerii țintelor stabilite.	Permanent, cu revizuirii periodice	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI	Numărul de acte administrative (hotărâri) emise la nivelul județului pentru îmbunătățirea activității în domeniul alimentării cu apă/canalizare – epurare ape uzate.	nr.
2. Creșterea capacității instituționale și organizatorice.	2.1 Adaptarea și dezvoltarea cadrului instituțional în vederea îndeplinirii cerințelor naționale și compatibilizarea cu structurile europene.	Inițiere contracte de delegare/hotărâri de dare în administrare a gestiunii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.	Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI	Existența contractelor de delegare/hotărârilor de dare în administrare a gestiunii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.	da/ parțial/ nu

Planul de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, colectare, canalizare și evacuare a apelor pluviale						
Domeniu	Obiective principale	Măsurile implementare	Termen	Responsabili	Indicatori de monitorizare/parametrii serviciului	U.M.
	2.2 Eficientizarea structurilor instituționale și a sistemelor aferente activităților specifice în domeniul alimentării cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate.	Realizarea activităților de monitorizare și control efectuate de autoritățile competente în concordanță cu responsabilitățile acestora.	Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI	Existența și funcționarea compartimentelor de monitorizare și control a operatorilor.	da/ parțial/ nu
3. Resurse umane.	Ameliorarea resurselor umane ca număr și pregătire profesională.	Creșterea capacității de menținere și atragere de personal specializat cu un nivel de calificare suficient; Pregătirea de cursuri de instruire tematice pentru personalul implicat în activități de gestionare a apei și apei uzate din cadrul Consiliului Județean Botoșani, primăriilor, operatorilor.	Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Existența de personal suficient și bine pregătit profesional cât și a dotărilor necesare desfășurării activităților de operare a sistemului de alimentare cu apă/canalizare – epurare ape uzate la nivelul operatorului regional.	da/ parțial/ nu
4. Finantarea serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate.	4.1 Crearea, identificarea și utilizarea de către autoritățile publice locale și de către operatorul regional, de sisteme/surse și mecanisme economico – financiare pentru finanțarea proiectelor de investiții publice în domeniul	Actualizarea listei de investiții prioritare din Mastera Planul pe Apa și Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Botoșani, adaptată nevoilor județului în strânsă corelare cu cele necesare la nivel local și surselor de finanțare existente.	Anual	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Existența unei liste de investiții prioritare adaptată nevoilor județului în strânsă corelare cu cele necesare la nivel local.	da/nu

Planul de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, colectare, canalizare și evacuare a apelor pluviale						
Domeniu	Obiective principale	Măsurile implementare	Termen	Responsabili	Indicatori de monitorizare/parametrii serviciului	U.M.
	serviciului de alimentare cu apă/canalizare – epurare ape uzate.	Alocarea de resurse în bugetul local.	Anual	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Existența alocării, din bugetul local, de resurse financiare necesare pentru: pregătirea de aplicații de proiecte eligibile adaptate cerințelor județului; Elaborarea de studii de fezabilitate aferente investițiilor prioritare; finanțarea și/sau cofinanțarea investițiilor.	da/nu
	4.2. Îmbunătățirea sistemului de gestionare a serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate prin elaborarea unor mecanisme economico-financiare care să permită organizarea unui management eficient bazat pe tarife/taxe convenabile pentru cetățeni/alți utilizatori, care să acopere costurile de operare, plata datoriilor externe și realizarea de profit.	Actualizarea taxelor și tarifelor aferente serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate în așa fel încât activitatea să fie profitabilă, (să acopere costurile operaționale, plata serviciului datoriei externe și asigurarea alimentării fondului IID), cu încadrarea în indicele de suportabilitate pentru populație.	Anual	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional, ANRSC	Rata de suportabilitate < 3,5%.	da/nu

Planul de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, colectare, canalizare și evacuare a apelor pluviale						
Domeniu	Obiective principale	Măsurile implementare	Termen	Responsabili	Indicatori de monitorizare/parametrii serviciului	U.M.
5. Informarea și conștientizarea părților implicate.	Campanii publice referitoare la îmbunătățirea calității sănătății populației.	Organizarea periodică de sesiuni de informare între Consiliul Județean, Consiliile locale, autoritățile specializate, operatori referitoare la legislație, la stadiul de implementare a strategiei, la monitorizarea acesteia, cât și a modului de îndeplinire a măsurilor și acțiunilor corective întreprinse.	Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Numărul de informări publice asupra riscurilor cauzate de poluarea apelor, consumul apelor neconforme calitativ, etc.	nr.
		Actualizarea unui sistem informațional pentru analiza și compararea datelor indicatorilor de performanță.	Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Existența unui sistem informațional pentru analiza și compararea datelor indicatorilor de performanță.	da/nu
6. Colectarea și raportarea de date și informații privind alimentarea cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate.	Obținerea de date și informații corecte și complete, adecvate cerințelor de raportare națională și Europeană.	Centralizarea datelor privind calitatea apei.	Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Asigurarea raportărilor de date privind calitatea apei potabile și situația apelor uzate și nămolurile rezultate din stațiile de epurare.	da/nu
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Numărul de teste pentru care parametrii și/sau indicatorii apei potabile furnizate nu s-au încadrat în parametrii limită admiși, raportat la nr. total de teste.	nr.

Planul de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, colectare, canalizare și evacuare a apelor pluviale						
Domeniu	Obiective principale	Măsurile implementare	Termen	Responsabili	Indicatori de monitorizare/parametrii serviciului	U.M.
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Număr de teste pentru care parametrii și/sau indicatorii apei uzate preluate nu s-au încadrat în parametrii limită admiși, raportat la nr. total de teste.	nr.
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Număr de teste pentru care parametrii și/sau indicatorii apei epurate și deversate în emisar nu s-au încadrat în parametrii limită admiși, raportat la nr. total de teste.	nr.
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Procentul din total ape uzate colectate supus nivelelor de tratare primar, secundar, terțiar.	%
7. Dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă, canalizare și epurarea apelor uzate.	Dezvoltarea durabilă a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare prin realizarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare în sistem centralizat în toate localitățile din județ, la un	Evidența cantității de apă intrată și a pierderilor de apă.	Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Cantitatea de apă intrată în sistem (brută).	m ³
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale,	Cantitatea de apă facturată.	m ³

Planul de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, colectare, canalizare și evacuare a apelor pluviale						
Domeniu	Obiective principale	Măsurile implementare	Termen	Responsabili	Indicatori de monitorizare/parametrii serviciului	U.M.
	nivel compatibil cerințelor standardelor românești și ale U.E.			ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional		
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Pierderea de apă în rețea exprimată ca raport între cantitatea de apă facturată și cea intrată în sistem (brută).	%
		Evidența veniturilor.	Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Apa care nu aduce venituri [(cantitatea de apă livrată în sistem – cantitatea de apă vândută)/cantitatea de apă livrată în sistem].	%
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Gradul de încălzire la nivel județean a contravalorii prestării serviciului de alimentare cu apă și de canalizare/epurare a apelor uzate: <ul style="list-style-type: none"> • în mediul rural (se calculează media pe județ); • în mediul urban (se calculează media pe județ). 	%

Planul de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, colectare, canalizare și evacuare a apelor pluviale						
Domeniu	Obiective principale	Măsurile implementare	Termen	Responsabili	Indicatori de monitorizare/parametrii serviciului	U.M.
		Evidența solicitărilor de branșare/racordare.	Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Numărul de solicitări de branșare/racordare ale utilizatorilor la sistemul public de alimentare cu apă/canalizare, diferențiat pe categorii de utilizatori.	nr.
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Gradul de realizare de branșare/racordare raportat la nr. total de solicitări, diferențiat pe categorii de utilizatori.	%
		Evidența lungimii rețelelor apă potabilă.	Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Lungimea totală a conductelor de aducțiune și/sau transport (apă potabilă).	km
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Lungimea totală a conductelor de distribuție (apă potabilă).	km
		Evidența branșamentelor.	Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI,	Raportul dintre populația branșată la alimentare cu apă și populația totală a localităților.	%

Planul de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, colectare, canalizare și evacuare a apelor pluviale						
Domeniu	Obiective principale	Măsurile implementare	Termen	Responsabili	Indicatori de monitorizare/parametrii serviciului	U.M.
				Operator Regional		
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Gradul de acoperire, exprimat ca raport între lungimea rețelei de distribuție și lungimea totală a străzilor.	%
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Numărul total de branșamente (apă potabilă).	nr.
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Numărul de branșamente contorizate (apă potabilă).	nr.
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Gradul de contorizare, exprimat ca raport între numărul de branșamente contorizate și numărul total de branșamente.	%
		Evidența extinderilor rețelei de apă și de canalizare.	Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale,	Gradul de extindere al rețelei de apă, exprimat ca raport între lungimea rețelei dată în	%

Planul de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, colectare, canalizare și evacuare a apelor pluviale						
Domeniu	Obiective principale	Măsurile implementare	Termen	Responsabili	Indicatori de monitorizare/parametrii serviciului	U.M.
				ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	funcțiune la începutul perioadei luate în calcul și cea de la sfârșitul perioadei luate în calcul.	
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Gradul de extindere a rețelei de canalizare, exprimat ca raport între lungimea străzilor cu sistem de canalizare dat în funcțiune la începutul perioadei luate în calcul și cea de la sfârșitul perioadei luate în calcul.	%
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Gradul de deservire, exprimat ca raport între lungimea rețelei de canalizare și lungimea totală a străzilor.	%
		Evidența lungimii rețelelor apă pluvială.	Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Lungimea totală a conductelor de colectare separată a apei pluviale.	km.
		Evidența reclamațiilor.	Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale,	Numărul de reclamații privind serviciul public de	nr.

Planul de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, colectare, canalizare și evacuare a apelor pluviale						
Domeniu	Obiective principale	Măsurile implementare	Termen	Responsabili	Indicatori de monitorizare/parametrii serviciului	U.M.
				ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	alimentare cu apă și canalizare – epurare.	
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Numărul de întreruperi programate.	nr.
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Numărul de întreruperi neprogramate.	nr.
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Numărul de utilizatori cărora li s-a întrerupt furnizarea/prestarea serviciilor pentru neplata facturii pe categorii de utilizatori.	nr.
			Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Numărul de contracte reziliate pentru neplata serviciilor furnizate, pe categorii de utilizatori.	nr.

Planul de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, colectare, canalizare și evacuare a apelor pluviale						
Domeniu	Obiective principale	Măsurile implementare	Termen	Responsabili	Indicatori de monitorizare/parametrii serviciului	U.M.
8. Organizarea și funcționarea serviciului public inteligent alternativ pentru procesarea apelor uzate urbane.	Canalizarea și epurarea apelor uzate urbane din aglomerările umane pentru care nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate pentru finanțarea investițiilor de racordare la sistemele publice de canalizare a apelor uzate.	Inițierea serviciului public inteligent alternativ pentru procesarea apelor uzate urbane.	Permanent	C.J. Botoșani, Consiliile Locale, ADI AQUA BOTOȘANI, Operator Regional	Existența serviciului public inteligent alternativ pentru procesarea apelor uzate urbane.	da/nu

CAPITOLUL 4 EVOLUȚIILE ÎN DOMENIUL SALUBRIZĂRII ȘI MANAGEMENTUL DEȘEURILOR

Capitolul de față este realizat pe baza analizei *Strategiei Județene privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020 (SCUP 2007-2020)*,¹³⁹ și urmărește să analizeze atingerea țintelor propuse de SCUP 2007-2020, analiza evoluțiilor din ultimii aproape paisprezece ani, analiza obligațiilor ce derivă din cadrul legislativ național și statutul României de membru al Uniunii Europene, precum și planificările și prognozele privind programele de finanțare care vor fi disponibile în următorii ani.

Începem prin a reliefa o serie de considerente generale legate de capacitatea României în domeniul managementului deșeurilor, așa cum au fost reliefate într-un volum recent.¹⁴⁰ În 2016, Comisia Europeană a lansat Evaluarea implementării politicii de mediu (EPIA). Evaluarea a fost concepută pentru a contribui la implementarea deplină a legislației UE de mediu și a fost strâns legată de verificarea adecvării obligațiilor de monitorizare și raportare în politica de mediu. Ultima sa evaluare notează că „*gestionarea deșeurilor rămâne o provocare crucială pentru România. Chiar dacă generarea de deșeuri pe cap de locuitor a fost aproximativ jumătate din media UE, performanța acesteia continuă să fie caracterizată de reciclarea foarte scăzută a deșeurilor municipale (14%, inclusiv 7% material) reciclare și 7% compostare) și rate foarte mari de depozitare a deșeurilor*”. În ansamblu, raportul constată unele progrese în închiderea depozitelor de gunoi neconforme cu UE, dar subliniază că nu s-au observat îmbunătățiri între 2010 și 2017, deoarece procentul de reciclare a rămas la 13-14%¹⁴¹. În timp ce datele privind rata de reciclare a deșeurilor municipale de la Eurostat arată că, în timp ce România a progresat de la doar 0,4% la momentul aderării la UE la un maxim de 14,8% în 2012, rata a scăzut la doar 11% până în 2018, în timp ce media UE a crescut la 47% (Eurostat 2020). În 2016, România avea încă 69% deșeuri municipale uimitoare care mergeau la groapa de gunoi, peste media UE de 24%¹⁴². Situația s-a înrăutățit puțin, deoarece procentul a crescut la 70% în 2018.¹⁴³

Analiza din cadrul volumului arată că având în vedere cele mai recente date și evoluții ale politicilor, evoluțiile au fost caracterizate de eșec constant. În cei treisprezece ani de la aderarea sa nu s-a înregistrat niciun progres consistent în capacitatea României de a se ocupa de acest domeniu de politică. Capitolul arată că crearea unui sistem municipal de gestionare a deșeurilor care nu avea „*adecvare*” cu vechea abordare a evoluat foarte lent, deoarece

¹³⁹ Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007.

¹⁴⁰ Arpad Todor, „Municipal Waste Management”, în *Europeanization of Environmental Policies and Their Limitations: Capacity Building*, ed. Arpad Todor și Florența Elena Helepciuc (Cham: Springer International Publishing, 2021), 15–27, https://doi.org/10.1007/978-3-030-68586-7_2.

¹⁴¹ European Commission, „The Environmental Implementation Review 2019 COUNTRY REPORT ROMANIA ROMANIA”, COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT (Brussels: European Commission, 4 aprilie 2019), 8, http://ec.europa.eu/environment/eir/pdf/report_ro_ro.pdf.

¹⁴² European Commission, „Romania. From waste to resources” (Luxembourg, 2018).

¹⁴³ European Commission, „The Environmental Implementation Review 2019 COUNTRY REPORT ROMANIA ROMANIA”, 8.

soluția de politică propusă nu a putut alinia stimulentele actorilor locali, județeni și centrali, în ciuda disponibilității resurse financiare. Contribuția principală a acestui capitol constă în a arăta modul în care capacitatea UE de monitorizare și forțare a conformității ar putea deveni ineficientă dacă actorii care trebuie să depună cele mai multe eforturi în implementarea politicii nu se confruntă cu ilegalități dacă nu realizează progrese.

Care ar putea fi următorii pași pentru a îmbunătăți problema: Comisia Europeană identifică incapacitatea autorităților locale de a gestiona proiecte de investiții complexe, lipsa proprietății și procedurile de licitație ineficiente ca principalii factori care explică progresul limitat în operaționalizarea IWMS. Analiza cuprinde recomandări de a: elabora un set coerent de standarde, introduce mecanisme de sancționare pentru autoritățile locale, implementează o taxă la depozitele de deșuri, stabilește programe de consolidare a capacităților la nivel național și îmbunătățește funcționarea sistemelor de responsabilitate extinsă a producătorilor. Fără a schimba regulile formale pentru a alinia mai bine aceste stimulente, o abordare mai eficientă a corupției în domeniu, nu ar trebui să se aștepte progrese semnificative. De asemenea, o mai mare implicare a societății civile și a altor părți interesate în funcționarea ADI-urilor ar putea aduce un nou impuls în acest domeniu.

În cadrul SCUP 2007-2020 se arată că “la nivelul anului 2005, în județul Botoșani, din totalul de 459.900 locuitori, au beneficiat de servicii de salubritate specializate un număr de 148.541 locuitori, ceea ce corespunde unei arii de acoperire cu servicii de salubritate pe întreg județul de cca. 32%. La nivel urban, populația deservită este de 146.161 locuitori, reprezentând 76% din totalul populației urbane a județului. Se poate afirma că zona rurală este nedeservită de servicii specializate de salubritate, procentul de cca. 1% reprezentând aria de acoperire cu servicii fiind foarte mic și reprezentând populația rurală beneficiară de servicii în localitățile arondate orașelor.”¹⁴⁴ De asemenea, un alt punct de plecare ține de rata medie de colectare, “definită ca raportul procentual dintre cantitățile de deșuri municipale colectate și cele generate s-a modificat de la o valoare medie de 80% pentru anii 1999 – 2003 la 56% pentru anii 2004 – 2006 deoarece începând cu anul 2004 valoarea indicilor de generare folosiți în calcularea cantităților de deșuri menajere generate și necolectate s-au mărit, în conformitate cu recomandările PRGD I Nord-Est.”¹⁴⁵

La nivelul anului 2005 în județul Botoșani erau amenajate “un număr de 131 puncte de precolectare, arondate cartierelor de blocuri din localitățile urbane, distribuite astfel: 103 puncte de precolectare în municipii și 28 de puncte de precolectare în orașele Darabani și Săveni. De asemenea, sunt organizate sisteme de preluare a deșeurilor menajere pentru un număr de 2934 gospodării apreciindu-se că la nivelul județului Botoșani cca. 90% din

¹⁴⁴ Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007, 34.

¹⁴⁵ Consiliul Județean Botoșani, 57.

deșeurile municipale generate în mediul urban sunt eliminate prin depozitare în depozite de tip orășenesc.”¹⁴⁶ De asemenea, “ erau înregistrate la nivel de județ un număr de 4 depozite de deșeuri nepericuloase, conform HG nr.349/2005, aflate sub incidența Directivei privind depozitarea și care se supun cerințelor de funcționare și închidere conform Normativului tehnic privind depozitarea, care ocupă amplasamente cu suprafață totală de cca. 22 ha teren și au o capacitate de depozitare proiectată de cca. 2.310.000 mc. și care au negociate termenele de închidere.”¹⁴⁷ Un alt punct important ține de aprecierea faptului că cantitatea de deșeuri provenite din construcții și demolări generată în județul era considerată drept “insuficient cunoscută și greu de estimat, dar, deoarece ritmul în care se construiește este alert, această categorie de deșeuri este una foarte însemnată.” Nu în ultimul rând, se aprecia și un nivel redus de cunoaștere a nivelului de generare și colectare a țințelor de ambalaje întrucât „responsabilitatea atingerii țințelor anuale de reciclare și valorificare revine producătorului și importatorului, dar și autoritățile publice locale au obligația de a institui sisteme de colectare selectivă pentru deșeurile de ambalaje colectate de la populație.”

De asemenea analiza ne arată ca erau 3 puncte de colectare pentru deșeuri de echipamente electrice și electronice (DEEE).¹⁴⁸

4.1 Sistematizare legislație din domeniu

Acte normative aplicabile serviciilor comunicare de utilități publice

- ✓ Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51 din 2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 745 din 2007 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea licențelor în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Ordin nr. 504 din 2019 privind modificarea tarifelor de acordare și menținere a licențelor autorizațiilor eliberate în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Ordinul Președintelui ANRSC nr. 79 din 2017 privind modalitatea de achitare a contribuției, cu modificările și completările ulterioare, cu modificările și completările ulterioare.

Acte normative aplicabile serviciilor de salubritate

- ✓ Legea serviciului de salubritate a localităților nr. 101 din 2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

¹⁴⁶ Consiliul Județean Botoșani, 59.

¹⁴⁷ Consiliul Județean Botoșani, 63-65.

¹⁴⁸ Consiliul Județean Botoșani, 63-65.

- ✓ Legea nr. 211 din 2011 privind regimul deșeurilor, republicata, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Legea nr. 249 din 2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 349 din 2005 privind depozitarea deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Ordinul ministrului sănătății nr. 119 din 2014 pentru aprobarea Normelor de igiena și sănătate publică privind mediul de viață al populației, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Ordinul ANRSC nr. 82 din 2015 privind aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de salubritate a localităților, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Ordin ANRSC nr. 109 din 2007 privind aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate a localităților, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Ordin ANRSC nr. 111 din 2007 privind aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului de salubritate a localităților, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Ordin ANRSC nr. 112 din 2007 privind aprobarea Contractului-cadru de prestare a serviciului de salubritate a localităților, cu modificările și completările ulterioare.

4.2 Analiza evoluțiilor relevante în domeniul salubrității de după adoptarea SCUP 2007-2020

În această secțiune prezentăm principalele date statistice relevante pentru analiza evoluțiilor în domeniul salubrității de după realizarea SCUP 2007-2020, strategie care s-a bazat, în general, pe date statistice de la nivelul anului 2005. Datele din tabelul 4-1 ne arată o dezvoltare accelerată a cantității de deșuri de la 27508 tone în 2005, la peste 65363 în 2019. În mod îmbucurător, cantitatea de deșuri menajere colectate a scăzut în anii 2017 și 2018, revenind în 2019 la o cantitate mare. Una din cele mai pozitive evoluții privește creșterea sensibilă a capacității de colectare a deșeurilor menajere și similare colectate separat, de la doar 13 tone în 2004, la peste 4256 în 2016, cantitate care însă a scăzut ulterior. Totuși, fluctuațiile foarte mari la nivelul acestor cifre sunt îngrijorătoare, întrucât trendul activității economice și creșterea PIB/locuitor la nivelul județului nu indică nici un motiv pentru a observa o scădere reală a cantităților de deșuri generate. Fluctuații similare sunt înregistrate la nivelul datelor legate de colectarea de deșuri din grădini și parcuri, deșuri în piețe, deșuri stradale și deșuri menajere generate și necolectate. **Din aceste fluctuații, va rezulta și una din cele mai importante recomandări: consolidarea capacității de monitorizare a cantităților reale generate și colectate la nivelul județului Botoșani.**

Tabel 4-1 - Cantități de deșuri municipale generate în perioada 2003 – 2019 în tone ^{149 150}

Categoriile de deșuri municipale	2003	2004	2005	2006	2015	2016	2017	2018	2019
1. Deșuri menajere și similare colectate în amestec	57,456	27,720	27,508	38,266	46,785.27	45,944.26	48,459.187	58,514.61	65,363.89
din care:									
<i>Deșuri menajere colectate în amestec</i>					36,210.76	35,766.71	39,538.85	51,381.72	51,434.64
<i>Deșuri similare colectate în amestec</i>					10,574.51	10,177.56	8,920.33	7,132.89	13,929.24
Deșuri menajere și similare colectate separat, din care:	23	13	142	187	4,256.62	3,334.30	2,381.61	326.22	1,067.81
<i>Deșuri menajere colectate separat</i>					4,224.09	3,281.53	2,318.87	247.88	1,012.50
<i>Deșuri similare colectate separat</i>					32.527	52.763	62.735	78.34	55.304
Deșuri din grădini și parcuri	4,695	6,709	1,614	1,165	2,654.529	2,363.423	2,224.664	2,846.54	2,832.415
Deșuri din piețe	2,994	3,286	2,421	2,847	1,497.408	1,524.449	579.441	670.04	667.22
Deșuri stradale	24,368	15,607	16,602	8,894	5,904.452	1,037.852	3,604.554	2,698.32	3,443.18
Deșuri menajere generate și necolectate	31,619	55,997	54,757	54,874	2,620	2,756	2,992	5.40	48.435

149 HCJ BT nr. 116/2021, „PLANUL JUDEȚEAN DE GESTIONARE A DEȘURILOR PENTRU JUDEȚUL BOTOȘANI 2020 – 2025”.

150 Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007, 56.

Categoriile de deșuri municipale	2003	2004	2005	2006	2015	2016	2017	2018	2019
Total	150,436	130,579	117,927	125,670	63,718.28	56.960.28	60,241.45	65,061.13	73,422.944

Tabel 4-2 - Evoluția Gradului de conectare a populației la salubritate 2014-2018 ¹⁵¹

Tip deșeu	Anul								
	2003	2004	2005	2006	2014	2015	2016	2017	2018
1. Deșuri menajere și asimilabile – Total, din care:	150,436	130,579	118	126	45,816	50,048	48,200	51,289	60,841
2. Deșuri din servicii municipale					8,404	10,056	9,665	4,409	4,086
Total cantități de deșuri municipale colectate					54,220	60,104	57,865	55,698	64,927
Deșuri menajere generate și necolectate	31,619	55,997	54,757	54,874	5,419	2,620	2,756	2,992	0
Total cantități de deșuri municipal generate					59,639	62,724	60,621	58,690	64,927
3. Deșuri din construcții, demolări colectate de operatorii de salubritate (C&D)	16,723	15,160	9,394	9,779	575	579	342	492	428

¹⁵¹ Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, „Raport privind starea mediului în județul Botoșani în anul 2019” (Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, 2019), 132.

Datele din tabelele 4-3 și 4-4 trec în revistă evoluția gradului de acoperire cu servicii de colectare deșuri și salubritate în județul Botoșani. Datele ne arată o creștere accelerată a gradului de acoperire, ajungând la un total de 100% la nivelul anului 2018, atât la nivel urban, cât și la nivel rural. Aceste rate de aproape 100% trebuie privite cu circumspecție, întrucât, din răspunsurile primite de la UAT-urilor cu ocazia documentării pentru SCUP 2021-2030, a reieșit că nu în toate cazurile acoperirea este de 100% la nivelul comunelor.

Tabel 4-3 - Gradul de acoperire cu servicii de salubritate în județul Botoșani ^{152 153}

Județul Botoșani	Grad de acoperire cu servicii de salubritate(%)					
	2005	2015	2016	2017	2018	2019
total	32%	94,20	94,29	93,50	100	99,64
mediul urban	76%	100	99,01	99,40	100	100
mediul rural	1%	90,23	91,04	89,44	100	99,39

Tabel 4-4 - Evoluția gradului de conectare a populației la serviciul de salubritate ^{154 155}

ANUL	2005	2014	2015	2016	2017	2018
Pondere populație deservită în județul Botoșani	32%	91,04%	94,20%	94,29%	93,50%	100%
Pondere populație deservită în mediul urban	76%	99,51%	100%	99,01%	99,40%	100%
Pondere populație deservită în mediul rural	1%	85,24%	90,23%	91,04%	89,44%	100%

Datele din tabelul 4-5, privind Cantități de deșuri menajere generate în perioada de analiză pe medii de rezidență ne arată că capacitatea de colectare separată a deșeurilor a fost consolidată doar în 2019. De asemenea, cantitatea de deșuri colectată în rural practic a crescut mai mult decât dublu între 2016 și 2018, în condițiile în care, conform tabelului 4-3, rata de acoperire a crescut de la 91% la 100%, situație care indică o necorelare a estimărilor prezentate.

Tabel 4-5 - Cantități de deșuri menajere generate în perioada de analiză pe medii de rezidență ¹⁵⁶

Categoriile de deșuri menajere	Cantitate (tone/ an)				
	2015	2016	2017	2018	2019
Deșuri menajere colectate în amestec în mediul urban	30,277.16	30,103.41	29,153.398	32,271.209	31,960.870
Deșuri menajere colectate separat în mediul urban					954.032
Deșuri menajere colectate în amestec în mediul rural	10,157.69	8,944.83	12,704.330	19,358.391	19,473.768

152 HCJ BT nr. 116/2021, „PLANUL JUDEȚEAN DE GESTIONARE A DEȘURILOR PENTRU JUDEȚUL BOTOȘANI 2020 – 2025”, 58.

153 Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007., 56.

154 Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, „Raport privind starea mediului în județul Botoșani în anul 2019”, 2019.

155 Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007.

156 HCJ BT nr. 116/2021, „PLANUL JUDEȚEAN DE GESTIONARE A DEȘURILOR PENTRU JUDEȚUL BOTOȘANI 2020 – 2025”, 59.

Categoriile de deșuri menajere	Cantitate (tone/ an)				
	2015	2016	2017	2018	2019
Deșuri menajere colectate separat în mediul rural					58.472
Deșuri menajere necolectate	2,620	2,756	2,992	5.4	48.435
Total	43,054.85	41,804.24	44,849.728	51,635	52,495.577

Tabel 4-6 - Depozite de deșuri și spații temporare de stocare din jud. Botoșani ^{157 158}

Nr. crt.	2005			2019		
	Denumire instalație de eliminare a deșeurilor nepericuloase	Operator	Data sistării activității de eliminare	Denumire instalație de eliminare a deșeurilor nepericuloase	Operator	Data sistării activității de eliminare
1	Dorohoi	ASP-CL Dorohoi	2008	Depozitul de deșuri Dorohoi	Primăria Dorohoi	31.12.2008 Depozit închis
2	Botoșani	SC Urban Serv SA	2012	Depozitul de deșuri Botoșani	Primăria Botoșani	16.07.2012 Depozit închis
3	Darabani	ASP Darabani	2014	Depozitul de deșuri Darabani	Primăria Darabani	16.07.2014
4	Săveni	ASP Săveni	2016	Depozit de deșuri Săveni	Primăria Săveni	16.07.2016
5				Spațiu temporar de stocare deșuri Botoșani nr.1	Primăria Botoșani	24.04.2014
6				Spațiu temporar de stocare deșuri Botoșani nr.2	Primăria Botoșani	29.01.2016
7				Spațiu temporar de stocare deșuri Botoșani nr.3	Primăria Botoșani	24.10.2016
8				Spațiu temporar de stocare deșuri Darabani nr.1	Primăria Darabani	26.05.2016
9				Spațiu temporar de stocare deșuri Darabani nr.2	Primăria Darabani	01.09.2016
10				Depozitul conform Stăuceni	Diasil Service SRL	În operare

157 Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, „Raport privind starea mediului în județul Botoșani în anul 2019”, 2019.

158 Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007.

În momentul de față, procesul de închidere a depozitelor neconforme este unul avansat, așa cum arată informațiile din tabelul 4-7. Practic, întreaga activitate de depozitare se va concentra către C.M.I.D. Stăuceni, depozit care își va crește capacitatea de depozitare cu încă 2,547,851 mc la finalizarea lucrărilor de extindere.

Tabel 4-7 - Depozite conforme și neconforme de gestionare a deșeurilor în Județul Botoșani ¹⁵⁹

Depozite conforme			
Depozit conform/localitate	Autorizație de mediu (număr și valabilă)	Capacitate proiectată (mc)	Capacitate disponibilă (mc)
C.M.I.D. Stăuceni - Celula 1	AIM nr. 3 / 21.08.2015,	1,141,635	956,908
C.M.I.D. Stăuceni	transfer către operator DIASIL SERVICE, valabilă: 21.08.2025	3,689,486	956,908
Total	(termen nedeterminat în condițiile obținerii vizei anuale)		celule neexecutate 2,547,851
Depozite neconforme			
Depozit neconform/localitate	An sistare activitate	An închidere	Observații
Depozit deșeuri nepericuloase Botoșani	16.07.2012.	Lucrările de închidere ale depozitului sunt finalizate	Depozit închis, în etapa de monitorizare post-închidere. Monitorizare delegată către UAT Botoșani
Depozit deșeuri nepericuloase Dorohoi	31.12.2008.	Lucrările de închidere ale depozitului sunt finalizate	Depozit închis, în etapa de monitorizare post-închidere. Monitorizare delegată către UAT Dorohoi
Depozit deșeuri nepericuloase Darabani	16.07.2014.	-	Deține proiect de închidere, faza SF. Lucrările de închidere ale depozitului nu au demarat.
Depozit deșeuri nepericuloase Săveni	16.07.2016.	-	Deține proiect de închidere, faza SF. Lucrările de închidere ale depozitului nu au demarat.

Tabel 4-8 - Cantitățile de deșeuri de ambalaje colectate în județul Botoșani ¹⁶⁰

¹⁵⁹ Consiliul Județean Botoșani, „STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027”, 2021, 91.
¹⁶⁰ Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, „Raport privind starea mediului în județul Botoșani în anul 2019”, 2019.

Material	Cantitatea de deșuri de ambalaje colectate (tone)							
	2003	2004	2005	2006	2015	2016	2017	2018
Sticlă					1,168.1	37.5	498.76	391.17
PET	16.5	131.52	186.85	364.56	229.86	584.57	152.94	161.81
Alte plastice					237.41	456.02	370.27	510.27
TOTAL plastic					467.27	1,040.59	523.21	672.08
Hârtie și carton	2,492.15	2,505.75	1,885	1,974.6	1,960.09	2,400.51	2,075.7	2,542.72
Aluminiu	1	7	2	0	23.39	39.42	17.38	25.06
Oțel					683.68	505.54	558.9	425.97
TOTAL metal					707.07	544.96	576.28	451.03
Lemn					0	17.67	0.41	25
TOTAL GENERAL					4,302.53	4,041.23	3,674.36	4,082

Analiza datelor în tabelul 4-8 ne arată că indicele de generare kg/locuitor/an a înregistrat o scădere consistentă între 2003 având valoarea de 326 kg/locuitor/an și 2014, când a scăzut la doar 142.7 kg/locuitor/an, având fluctuații de până în 10% ulterior.

Tabel 4-9 - Deșuri municipale generate și indici de generare, jud. Botoșani ¹⁶¹

Denumire indicator	2003	2004	2005	2006	2014	2015	2016	2017	2018
Deșuri municipale generate (Tone)	150,436	130,579	117,927	125,67	57,548	60,606	58,668	57,675	61,569
Populația totală (Nr.loc.)	460,825	459,195	459,900	456,765	403,088	399,259	394,849	390,404	385,046
Indice de generare (kg/loc an)	326	278	256	275	142.77	151.8	148.5	147.7	159.9

Tabel 4-10 - Principalii reciclatori pe tipuri de deșuri gestionate la nivelul Județului Botoșani

Nr. Crt.	Denumire operator economic localitate	Autorizație de mediu: (nr. valabilitate)	Operațiuni autorizate	Tipuri de deșuri gestionate
1	TOTAL PLAST SRL Municipiul Botoșani	105/ 02.08.2013, valabilă 02.08.2023	colector, reciclator	deșuri materiale plastice (PE,PP) 20 01 03, 20 01 04, 15 01 02

¹⁶¹ Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor.

Nr. Crt.	Denumire operator economic localitate	Autorizație de mediu: (nr. valabilitate)	Operațiuni autorizate	Tipuri de deșeuri gestionate
2	SMAPLAST SERV SRL Municipiul Botoșani	55/ 02.04.2012 valabilă 02.04.2022	colector, reciclator, comerciant	deșeuri materiale plastice (PE, PP, PVC, ABS) 20 01 03, 20 01 04, „5 01 02
3	FOLIPLAST SRL Municipiul Botoșani	42/05.03.2012 valabilă 05.03.2022	colector, reciclator, comerciant	deșeuri mase plastice (LDPE, MDPE, HDPE, PE, PP) 20 01 03, 20 01 04, 15 01 02
4	MONTE PLAST SRL Municipiul Botoșani	87/29.06.2010 valabilă 29.06.2020	colector, reciclator	deșeuri materiale plastice (PE) 20 01 03, 20 01 04, 15 01 02
5	BMD GLASS Oraș Bucecea	57/27.05.2010 valabilă 27.05.2020	colector, reciclator	sticlă 20 01 02, 15 01 07
6	PRESMODAR SERV Municipiul Botoșani	92/08.07.2013, valabilă 08.07.2023	colector, reciclator	vatelină 20 01 11
7	UPSS Municipiul Botoșani	138/24.11.2014, valabilă 24.11.2019	colector, reciclator	deșeuri metalice 20 01 06
8	PLAST ELECTRIC localitatea Cătămărăști Deal, Comuna Mihai Eminescu	114/27.08.2012, valabilă 27.08.2022	colector, reciclator	material plastic 20 01 03, 20 01 04, 15 01 02

Tabel 4 -11 - Principalii reciclatori pe tipuri de deșeuri gestionate la nivelul Județului Botoșani

Nr. Crt.	Denumire operator economic localitate	Autorizație de mediu: (nr. valabilitate)	Operațiuni autorizate	Tipuri de deșeuri gestionate
1	TOTAL PLAST SRL Municipiul Botoșani	105/ 02.08.2013, valabilă 02.08.2023	colector, reciclator	deșeuri materiale plastice (PE,PP) 20 01 03, 20 01 04, 15 01 02
2	SMAPLAST SERV SRL Municipiul Botoșani	55/ 02.04.2012 valabilă 02.04.2022	colector, reciclator, comerciant	deșeuri materiale plastice (PE, PP, PVC, ABS) 20 01 03, 20 01 04, „5 01 02
3	FOLIPLAST SRL Municipiul Botoșani	42/05.03.2012 valabilă 05.03.2022	colector, reciclator, comerciant	deșeuri mase plastice (LDPE, MDPE, HDPE, PE, PP) 20 01 03, 20 01 04, 15 01 02
4	MONTE PLAST SRL Municipiul Botoșani	87/29.06.2010 valabilă 29.06.2020	colector, reciclator	deșeuri materiale plastice (PE) 20 01 03, 20 01 04, 15 01 02

5	BMD GLASS Oraș Bucecea	57/27.05.2010 valabilă 27.05.2020	colector, reciclator	sticlă 20 01 02, 15 01 07
6	PRESMODAR SERV Municipiul Botoșani	92/08.07.2013, valabilă 08.07.2023	colector, reciclator	vatelină 20 01 11
7	UPSS Municipiul Botoșani	138/24.11.2014, valabilă 24.11.2019	colector, reciclator	deșeuri metalice 20 01 06
8	PLAST ELECTRIC localitatea Cătămărăști Deal, Comuna Mihai Eminescu	114/27.08.2012, valabilă 27.08.2022	colector, reciclator	material plastic 20 01 03, 20 01 04, 15 01 02

Datele din tabelele 4-10, 4-11 și 4-12 ne arată o evoluție negativă la nivelul capacității de reciclare la nivelul Județului Botoșani, evoluție aflată în notă discordantă cu angajamentele asumate de România în calitate de membru al Uniunii Europene. Pe toate palierele, cantitățile au scăzut după 2015.

Tabel 4-12 - Deșeuri municipale reciclate și indici de reciclare

Reciclare deșeuri	2014	2015	2016	2017	2018
din deșeuri menajere și asimilabile colectate de operatorii salubritate (tone)	3,380	2,927	0	0	0
din deșeuri din servicii municipale colectate de operatorii salubritate (tone)	2,456	3,096	0	0	0
din DEEE colectate (tone)	55	55	30	179	628
din deșeuri generate și necolectate	2,710	1,310	1,378	1,496	0
din deșeuri colectate de op. economici autorizați pentru valorificare deșeuri (tone)	1,121	1,370	1,825	1,302	116
din sortarea deșeurilor (tone)	774	970	459	311	275
TOTAL deșeuri reciclate (tone/an)	10,496	9728	3692	3288	1019
Populația totală (locuitori)	403,088	399,259	394,849	390,404	385,046
Indice de reciclare (kg/loc an)	26.04	24.37	9.35	8.42	2.65
TOTAL deșeuri generate (tone/an)	57,548	60,606	58,668	57,675	61,569
Grad de reciclare %	18.24	16.05	6.29	5.7	1.66

În continuare, vom analiza punctele tari și slabe prezente în analiza SWOT din SCUP 2007-2020 și le vom interpreta din prisma evoluțiilor de până în 2020 și vom proceda la evaluarea direcțiilor de evoluție, în raport cu aceste puncte tari și slabe, în special analiza direcțiilor de acțiune care s-au concretizat. Punctele tari menționate erau:

- ✓ “Demararea în mediul urban a colectării selective a deșeurilor de la populație;
- ✓ Existența grupului de lucru la nivel județean privind managementul deșeurilor;
- ✓ Existența unui Plan Local de Acțiune pentru Mediu la nivel de județ;

- ✓ Existența operatorilor de salubritate cu experiență, care pot constitui baza dezvoltării unui operator la nivel regional;
- ✓ Existența unor agenți economici care desfășoară activități privind recuperarea deșeurilor;
- ✓ Existența Asistenței Tehnice privind implementarea proiectului “Sistemul integrat al managementului deșeurilor solide în județul Botoșani”;
- ✓ Planul național de gestionare a deșeurilor și planurile regionale de gestionare.”¹⁶²

Relativ la aceste puncte tari, eforturile instituționale au fost fructificate, în sensul operaționalizării Planului Județean de Management Integrat al Deșeurilor și o creștere a gradului de deservire a populației până la aproape 100%. De asemenea, am observat o fructificare a eforturilor de creștere a gradului de reciclare, grad care a crescut până în 2015.

Punctele slabe menționate erau:

- ✓ ”Nivelul scăzut al investițiilor după anul 1990;
- ✓ Deficiențe în gestiunea serviciilor de salubritate la nivel orășenesc și rural;
- ✓ Număr insuficient al specialiștilor de mediu din administrațiile locale;
- ✓ Neimpunerea unor taxe locale pentru activitățile de gestionare a deșeurilor de către unele autorități locale din județ;
- ✓ Management defectuos privind gestionarea deșeurilor;
- ✓ Slaba conștientizare a populației și a agenților economici privind gestionarea adecvată a deșeurilor, respectiv a ariilor speciale, protejate;
- ✓ Lipsa unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor;
- ✓ Nefinalizarea Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor;
- ✓ Colectarea neselectivă și depozitarea necontrolată a deșeurilor în mediul orășenesc și rural;
- ✓ Infrastructura deficitară pentru colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor;
- ✓ Existența unor situri contaminate istoric prin depozități ilegale;
- ✓ Existența depozitelor de deșeuri.”¹⁶³

Observăm că, față de situația din 2007, România a beneficiat de fonduri consistente prin POS Mediu pentru închiderea depozitelor neconforme și construirea unor depozite care să corespundă normelor europene, fapt care a permis o ameliorare a infrastructurii. În schimb, aspectele legate de pregătirea specialiștilor și limitele managementului s-au ameliorat, dar sunt necesare eforturi susținute în această direcție. În domeniul colectării selective, au fost înregistrate ameliorări până în 2005, eforturi care din păcate nu au condus la o menținere a capacității de colectare selectivă.

¹⁶² Consiliul Județean Botoșani, 102.

¹⁶³ Consiliul Județean Botoșani, 102.

4.3 Analiza proiecțiilor din Planul județean de gestionare a deșeurilor pentru Județul Botoșani 2020 – 2025

În conformitate cu normele de redactare a actualizării SCUP, pentru domeniul salubritate, principalul document cadru care va fi luat în considerare este Planul județean de gestionare a deșeurilor pentru Județul Botoșani 2020 – 2025 (PJGD). A fost analizat Planul județean de gestionare a deșeurilor pentru Județul Botoșani 2020 – 2025 pentru a identifica principalele propuneri și proiecții care vor fi folosite pentru actualizarea SCUP 2007-2020.¹⁶⁴ Capitolul 5. Proiecții fundamentează recomandările pentru perioada 2020-2025. Începem prin a reda cele mai importante aspecte legate de metodologia utilizată pentru realizarea proiecțiilor privind evoluțiile în domeniul generării deșeurilor municipale, în special pentru că această proiecție este folosită pentru identificarea investițiilor necesare pentru o bună funcționare a Sistemului Integrat de Gestionare a Deșeurilor:

Rezultatul analizei datelor colectate privind gestionarea deșeurilor și cantitățile de deșeuri municipale generate la nivelul județului Botoșani relevă următoarele caracteristici:

- ✓ Declinul demografic este continuu pe toată perioada de proiecție și chiar pentru orizontul de timp 2040;
- ✓ Datele situației actuale (anul 2019) arată valori mai mici decât valorile medii naționale ale indicilor de generare din PNGD, deși S.M.I.D. este funcțional;
- ✓ Din analiza situației actuale și a datelor colectate s-a concluzionat că apare necesitatea estimării cantității de deșeuri municipale generate, exceptând deșeurile din parcuri și grădini, pe baza indicilor de generare din PNGD, având în vedere că la prezentarea situației actuale reiese un coeficient de încredere redus al datelor.

Ipotezele în baza cărora s-a realizat această estimare sunt următoarele:

- ✓ Construcția proiecției cantității de deșeuri municipale generate pornește de la proiecția generării cantităților de deșeuri menajere;
- ✓ Indicii de generare deșeuri menajere – se vor utiliza indicii de generare din PNGD;
- ✓ Gradul de deservire a populației cu servicii de salubritate – în primul an de proiecție gradul de deservire revine la 100% prin reglarea disfuncției colectării deșeurilor în comuna Concești;
- ✓ Deșeurile similare – ponderea deșeurilor similare rezultată din analiza situației actuale prezintă un grad de încredere redus, astfel se va utiliza media la nivel național din PNGD (deșeurile similare reprezintă 25% raportat la deșeurile menajere din care 70% în zone urbane și 30% în zone rurale);
- ✓ Deșeurile din grădini și parcuri – pentru generarea acestei categorii de deșeuri se vor utiliza cantitățile transmise de U.A.T.-uri, rezultând o pondere de 5,4% raportat la deșeurile menajere.”¹⁶⁵

¹⁶⁴ HCJ BT nr. 116/2021, „PLANUL JUDEȚEAN DE GESTIONARE A DEȘEURILOR PENTRU JUDEȚUL BOTOȘANI 2020 – 2025”, 141.

¹⁶⁵ HCJ BT nr. 116/2021, „PLANUL JUDEȚEAN DE GESTIONARE A DEȘEURILOR PENTRU JUDEȚUL BOTOȘANI 2020 – 2025”, 131.

Ținând cont de aceste elemente, capitolul 5. Proiecții al Planului județean de gestionare a deșeurilor pentru Județul Botoșani 2020 – 2025 conține o serie de proiecții și omite altele, în tabelul 4-13 după cum urmează:

Tabel 4-13 – Decizii privind realizarea proiecției de generare

Categoriile de deșeuri care fac obiectul planificării	Decizii privind realizarea proiecției de generare	Oservații
Deșeuri municipale	Se va realiza proiecția de generare pentru fiecare subcategorie în parte (menajere, similare, deșeuri din piețe, deșeuri din parcuri și grădini, deșeuri stradale).	Gestionarea deșeurilor municipale este în responsabilitatea completă a UAT
Deșeuri biodegradabile municipale	Se va realiza proiecția de generare pornind de la cantitatea de deșeuri municipale generată pe subcategoriile și compoziția fiecărei subcategorii în parte.	Gestionarea deșeurilor biodegradabile municipale este în responsabilitatea completă a UAT
Deșeuri din construcții și desființări	Se va realiza	UAT este responsabil cu gestionarea doar a acelor DCD generate de persoanele fizice, gestionarea DCD produse de operatorii economici fiind exclusiv în responsabilitatea acestora. Însă conform PNGD, una dintre principalele probleme întâmpinate la nivel național este insuficiența capacităților de tratare și a depozitelor pentru deșeuri inerte, problemă care ar putea fi rezolvată în cadrul procesului de planificare la nivel de județ
Nămoluri de la epurarea apelor uzate orășenești	Se va realiza	Este necesară realizarea de proiecții în cazul în care se analizează tratarea acestor nămoluri împreună cu biodeșeurilor municipale. În județul Botoșani tratarea nămolurilor de epurare se va realiza în alt sistem decât cel de tratare al biodeșeurilor municipale.

În același timp, pentru trei tipuri de deșeuri s-a optat pentru nerealizarea estimării proiecției de generare.

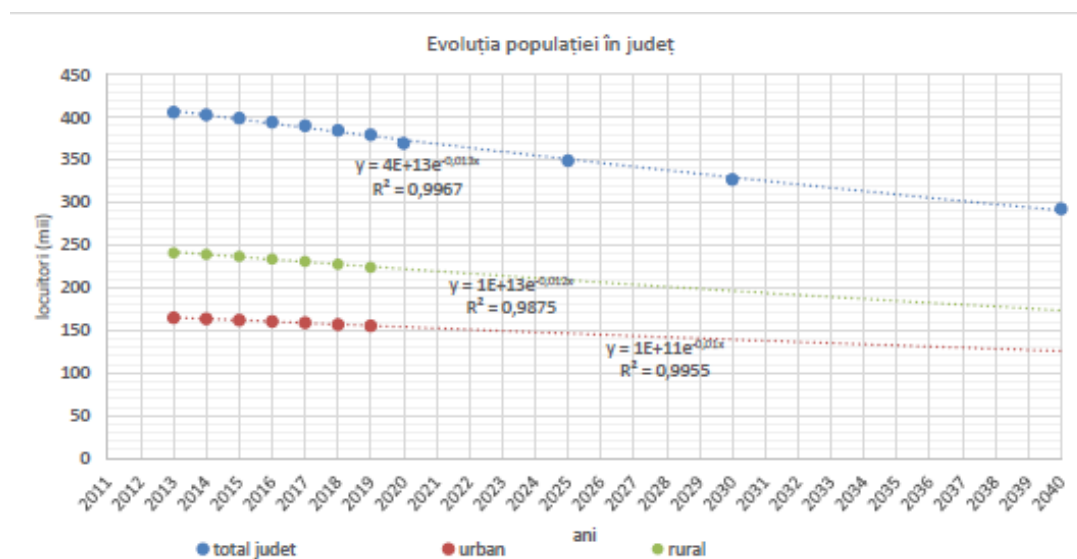
Tabel 4-14 – Decizii privind realizarea proiecției de generare¹⁶⁶

Categoriile de deșuri care fac obiectul planificării	Decizii privind realizarea proiecției de generare	Comentarii
Deșuri municipale periculoase	Nu se va realiza	Conform PNGD, principala problemă în gestionarea acestei categorii de deșuri este gradul de colectare separată foarte redus în rândul populației și nu insuficiența capacităților de tratare (acestea se vor dezvolta pe măsura creșterii cantității colectate).
Ulei uzat alimentar	Nu se va realiza	Conform PNGD, principala problemă în gestionarea acestei categorii de deșuri este gradul de colectare separată foarte redus în rândul populației și nu insuficiența capacităților de tratare (acestea se vor dezvolta pe măsura creșterii cantității colectate).
Deșuri de ambalaje	Nu se va realiza	Responsabilitatea gestionării acestei categorii revine în mare parte producătorilor (care au și responsabilitatea atingerii țintelor) UAT având responsabilități doar în ceea ce privește colectarea separată a deșeurilor reciclabile.

În timp ce analiza realizată este concludentă, atragem atenția cu privire la necesitatea ajustării unor parametri, ca urmare introducerii unor erori în cifrele de fundamentare. Începem prin a sublinia utilitatea deosebită a estimării privind evoluția generală a populației Județului Botoșani pe medii de rezidență, după cum urmează:

Graficul nr. 4-1 - Estimare evoluție populație în județ, total și pe medii de rezidență 2020 -2040

¹⁶⁶ HCJ BT nr. 116/2021, „PLANUL JUDEȚEAN DE GESTIONARE A DEȘURILOR PENTRU JUDEȚUL BOTOȘANI 2020 – 2025”, 131.

În esență, atât populația urbană, cât și cea rurală va urma un tren descendent în următorii ani, în cazul în care nu vor interveni noi trenduri care să combată actualele tendințe (de tipul imigrației). În acest sens, prognoza privind Graficul 5-1: Evoluția densității populației în județul Botoșani¹⁶⁷ va suferi de asemenea o scădere sensibilă atât pe urban și rural în toate cele cinci zone. În schimb, tabelul 4-15 Indicatori socio-economici conține o serie de informații care vor influența însăși estimările privind cantitățile de deșuri generate. Chiar dacă este menționată o creștere medie a PIB de 5.4% pentru perioada 2022-2025, și 2026-2040, creșterea PIB/capita este calculată pentru doar un an. Astfel, la o creștere medie propusă de 5.4%/ an, PIB-ul/cap de locuitor va ajunge n 2025 la 10,234 și nu 9,010 cum apare în tabel, și 13313 în 2030, mult peste datele prezente. O proiecție actualizată ne arată o creștere cu 60% a PIB/locuitor.

Tabel 4-15 - Indicatori socio-economici¹⁶⁸

Nr.crt.	Indicator socio economic	UM	2020	2021	2022-2025	2026-2040
1	Creșterea reală PIB	%	6,10%	5,40%	5,40%	5,40%
2	PIB/capita	Euro/pers	7,632	8,293	9,010	9,010

De asemenea, luând ca bază de calcul o creștere anuală a câștigului salarial mediu net de 6.98%/an acesta va crește până în 2025 la 3,993 și nu doar la 3256 iar până în 2030 la 5,596, mult peste datele prezente în tabel.

Tabel 4-16 – Câștigul Salarial mediu net¹⁶⁹

167 HCJ BT nr. 116/2021, „PLANUL JUDEȚEAN DE GESTIONARE A DEȘEURILOR PENTRU JUDEȚUL BOTOȘANI 2020 – 2025”, 133.

168 HCJ BT nr. 116/2021, „PLANUL JUDEȚEAN DE GESTIONARE A DEȘEURILOR PENTRU JUDEȚUL BOTOȘANI 2020 – 2025”, 133.

169 HCJ BT nr. 116/2021, 133.

An	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Creștere salarială (%)	6,98	6.98%	6.98%	6.98%	6.98%	6.98%	6.98%	6.98%	6.98%	6.98%
Creștere salarială	3,049	3,262	3,489	3,733	3,994	4,272	4,571	4,890	5,231	5,596

De asemenea, în tabelul 4-17: Proiecția venitului brut pe gospodărie și pe persoană, separat pentru mediul urban și rural pentru familia medie, pentru anul 2021 a fost estimată o scădere a veniturilor per gospodărie la nivel județean. O prognoză actualizată ne arată o creștere cu 83.5% a veniturilor per gospodărie, creștere care, în funcție de politicile sociale adoptate și de alte evoluții socio-economice va conduce la evoluții puțin diferențiale între tipurile de venituri, dar în limita a 10-15%.

Tabel 4-17 – Proiecția venitului brut pe gospodărie și pe persoană

An	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Creștere anuală (%)		6.98%	6.98%	6.98%	6.98%	6.98%	6.98%	6.98%	6.98%	6.98%	
Venit MEDIU brut/ gospodarie JUDEȚEAN											
Total	2908	3111	3328	3560	3809	4075	4359	4663	4989	5337	183.5%
Urban	3279	3507	3752	4014	4294	4594	4915	5258	5625	6017	183.5%
Rural	2422	2591	2772	2965	3172	3394	3631	3884	4155	4445	183.5%

În continuare, estimarea evoluției de deșuri generate este bazată pe asumția că „în anul 2025 indicele de generare municipal se reduce cu 10% raportat la anul 2017, de la 81,39 kg/loc an la 64,53 kg/loc an;” deși indicatorul folosit în tabelul 4-18: Evoluția indicilor de generare a deșeurilor menajere în perioada de planificare este de Indice de generare (kg/locuitor x zi). Ca exemplificare, o generare de 0.64 kg/locuitor x zi, conduce la o generare de 233.6 kg/locuitor/an (urban) și una de 0.29 kg/locuitor x zi conduce la o generare de 105.9 kg/locuitor/an (urban). De altfel, proiecțiile din tabelul 4-19: Proiecție cantități de deșuri menajere generate folosesc în mod corect formula propusă. Reducerea indicelui de generare este luată în considerare cu anul 2020 și nu cu 2025, așa cum se propune, așa cum apare în tabelul 4-18: Evoluția indicilor de generare a deșeurilor menajere în perioada de planificare.

Tabel 4-18 - Evoluția indicilor de generare a deșeurilor menajere în perioada de planificare¹⁷⁰

	Indice de generare (kg/locuitor x zi)

170 HCJ BT nr. 116/2021, 141.

Mediu de rezidență	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Urban – menajer	0.64	0.64	0.63	0.62	0.61	0.60
Rural – menajer	0.29	0.29	0.28	0.28	0.28	0.27

Tabel 4 -19 - Proiecție cantități de deșuri menajere generate¹⁷¹

Mediu de rezidență	Generare deșuri (tone/an)					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Urban-menajer	35,694.08	35,437.12	34,584.48	33,696.07	33,019.00	32,302.50
Rural- menajer	22,969.24	22,895.36	21,819.70	21,053.20	20,746.60	19,907.10
Total județ	58,663.32	58,332.48	56,404.18	54,749.27	53,765.60	52,209.60

Proiecțiile din Planul județean de gestionare a deșeurilor pentru Județul Botoșani 2020 – 2025 ne arată următoarele estimări. Pentru rural, estimarea din tabelul 4-18: Evoluția indicilor de generare a deșeurilor menajere în perioada de planificare este de 0.29 kg/locuitor x zi, adică 105.85 Kg/locuitor/an. De exemplu, comuna Gorbănești a avut, conform datelor furnizate, o generare de 2500 tone de deșuri, adică 1,66 tone/locuitor/an, sau 4.5 kg/locuitor/zi. La comuna Corni, generarea a fost de 1.5 4.5 kg/locuitor/zi. În cadrul comunei Vlăsinești, datele arată o creștere considerabilă a generării de deșuri per locuitor, de la 146 Kg/locuitor/an, adică 0.44 KG/locuitor/zi la 1,22 tone/locuitor/an adică 3.34 kg/locuitor/zi..

Toate aceste date ne arată că:

- ✓ Populația deservită va crește
- ✓ PIB/gospodărie va crește în mod sensibil, ducând la o creștere accentuată a consumului
- ✓ Estimările pentru rural cu privire la generarea de deșuri kg/locuitor/zi sunt cu o medie și de 10 ori mai mici,

Ținând cont de aceste aspecte, în continuare am adăugat o serie de observații (ultima coloană) pentru tabelul 4-20: Obiective și ținte privind gestionarea deșeurilor și tabelul 4-21: Cuantificarea țăntelor privind gestionarea deșeurilor, observații în funcție de care se vor propune și ajustările referitoare la obiectivele principale, obiectivele subsidiare și măsuri prezente în SCUP 2007-2020.

¹⁷¹ HCJ BT nr. 116/2021, 142.

Tabel 4-20: Obiective și ținte privind gestionarea deșeurilor

Nr. crt.	Obiectiv	Țintă/Termen legal	Justificare			Țintă/Termen planificare PJGD	Observații				
Obiective tehnice											
1.	Toată populația județului, atât din mediu urban cât și din cât și din mediul rural, este conectată la serviciu de salubritate	Gradul de acoperire cu servicii de salubritate 100% Începând cu 2019, permanent	Pentru implementarea unui sistem eficient de gestionare a deșeurilor municipale este necesar ca toată populația să beneficieze de serviciu de salubritate			Implementat, menținere permanent	Verificarea acurateții datelor raportate.				
2.	Creșterea etapizată a gradului de pregătire pentru reutilizare și reciclare a deșeurilor municipale	2020	2025	2030	2035	Țintele stabilite de prevederile Directivei (UE) 2018/851 a Parlamentului	2022	2025	2030	2035	Evoluțiile din ultimii ani arată o scădere mare a capacității de colectare selectivă
	European și a Consiliului, conforme Pachetului Economiei Circulare și prevederile Legii nr. 211/2011	50%	50%	60%	65%	50%	50%	60%	65%		
3.	Reducerea cantității depozitate de deșuri biodegradabile municipale	Cantitățile de deșuri biodegradabile municipale eliminate prin depozitare sunt de maximum 35% din cantitatea totală produsă în anul 1995, exprimată gravimetric. Termen: 2020	Țintă stabilită de Directiva 99/31/CE pentru anul 2016, dar România 50 obținut derogare pentru îndeplinirea acestui obiectiv în anul 2020. Acest obiectiv este prevăzut și în PNGD. Termenul trebuie corelat cu intrarea în operare a instalațiilor necesare			anul 2024	PJGD conține măsuri care să conducă la acest rezultat				
4.	Încurajarea utilizării în agricultură a materialelor rezultate de la tratarea biodeșeurilor (compostare și digestie anaerobă)	Începând cu 2020, termen permanent	Creșterea capacităților de tratare a biodeșeurilor impune asigurarea utilizării în agricultură a materialului rezultat în urma tratării (compost, digestat)			Gradual, începând cu anul 2020					

Nr. crt.	Obiectiv	Țintă/Termen legal	Justificare	Țintă/Termen planificare PJGD	Observații
5.	Biodeșeurile sunt fie separate și reciclate la sursă, fie colectate separat și nu se amestecă cu alte tipuri de deșeuri.	2022	cerințe Directiva (UE) 2018/851 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei 2008/98/CE privind deșeurile;	anul 2022	Este nevoie de efort susținut de educare în acest sens
6.	Creșterea gradului de valorificare energetică a deșeurilor municipale	- minim 15% din cantitatea totală de deșeuri municipale valorificată energetic Termen: 2025	obiectiv prevăzut în Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor și în PNGD pentru anul 2025.	anul 2025	Sunt implicate investiții importante.
7.	Depozitarea numai a deșeurilor supuse în prealabil unor operațiuni de tratare	Termen: 2025	HG nr. 349/ 2005 privind depozitarea deșeurilor – pornim de la premiza funcționării în anul 2025 a Digestorului anaerob și a TMB	anul 2025	Există probabilitatea ca termenul să fie depășit
8.	Se introduce colectarea separată și pentru textile	1 ianuarie 2025	- cerințe Directiva (UE) 2018/851 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei 2008/98/CE privind deșeurile; - cerințe OUG 74/2018	anul 2025	Vor fi necesare eforturi pentru a informa și educa populația în acest sens
9.	Reducerea cantității de deșeuri municipale depozitate	Maxim 10% din cantitatea totală de deșeuri municipale generate mai poate fi depozitată. Termen: 2035	Cerința Directivei (UE) 2018/850 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei 1999/31/CE privind depozitele de deșeuri	anul 2035	Evoluțiile 2005-2020 indică o capacitate scăzută de a face acest salt
10.	Interzicerea la depozitare a deșeurilor municipale colectate separat	Termen permanent	Obiectiv necesar pentru stimularea reciclării. Este deja implementat prin Regulamentul de operare SMID.	Implementat, menținere permanent	
11.	Asigurarea capacității de depozitare a întregii cantități de deșeuri care nu pot fi valorificate	Termen permanent	HG nr.349/2005 și PNGD	Implementat, menținere permanent	

Nr. crt.	Obiectiv	Țintă/Termen legal	Justificare	Țintă/Termen planificare PJGD	Observații
12.	Depozitarea deșeurilor numai în depozite conforme	Termen permanent	Obiectiv justificat de Existența spațiilor temporare de stocare, la care fost sistată activitatea, dar nu au fost închise încă	Implementat, menținere permanent	
Obiective instituționale și organizaționale					
13.	Creșterea capacității instituționale, atât a autorităților de mediu, cât și a autorităților locale și ADI din domeniul deșeurilor	Începând cu anul 2019, permanent	Deficiență identificată în analiza situației actuale în cadrul PNGD	Implementat, menținere permanent	
14.	Implementarea instrumentului economic „plătește pentru cât arunci”	Acest instrument se va baza pe cel puțin unul dintre următoarele elemente: greutate, saci de colectare personalizați Termen: 2019	Acest obiectiv este în conformitate cu prevederile Legii 211/2011 privind deșeurile, cu modificările și completările ulterioare	2021 - 2022	
Obiective privind raportarea					
15.	Determinarea prin analize a compoziției deșeurilor municipale	Termen 2019	Deficiență identificată în analiza situației actuale	anul 2021	
Obiective pentru fluxuri specifice de deșuri					
Nr. crt.	măsuri	Țintă/Termen	Justificare	Țintă/Termen planificare PJGD	
Obiective tehnice					
16.	Colectarea separată și tratarea corespunzătoare a deșeurilor periculoase menajere	Termen permanent	Deficiență identificată în analiza situației actuale	începând cu anul 2022	Necesită eforturi susținute
17.	Colectarea separată, pregătirea pentru reutilizare sau, după caz, tratarea corespunzătoare a deșeurilor voluminoase.	Termen permanent	Deficiență identificată în analiza situației actuale	începând cu anul 2021	

Nr. crt.	Obiectiv	Țintă/Termen legal	Justificare	Țintă/Termen planificare PJGD	Observații
18.	Colectarea separată (atât de la populație cât și de la operatorii economici) și valorificarea uleiului uzat alimentar	Termen permanent	Deficiență identificată în analiza situației actuale	începând cu anul 2021	
19.	Obligații anuale privind nivelul de pregătire pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiuni de umplere, rambleiere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale,	minimum 70% din cantitatea de deșeuri provenite din activitățile de construcții începând cu anul 2020	- Cerințe Directiva (UE) 2018/851 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei 2008/98/CE privind deșeurile - cerință legea nr. 211/2011 - OUG 74/2018, indicator minim de performanță pentru serviciul de salubritate	începând cu anul 2021	Țintă foarte dificil de atins
20.	Creșterea ratei de colectare separată a DEEE	anul 2020	- Cerințe Directiva (UE) 2018/851 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei 2008/98/CE privind deșeurile - cerință legea nr. 211/2011 - OUG 74/2018, indicator minim de performanță pentru serviciul de salubritate	începând cu anul 2021	Se depun eforturi pentru creșterea capacității la nivelul județului

Tabel 4-21 - Cuantificarea țintelor privind gestionarea deșeurilor

Nr. crt.	Obiectiv	Țintă			Cuantificare ținte tone/an		Observații
		2020	2021	2022	2023	2024	
1	Pregătire pentru reutilizare și reciclarea deșeurilor municipale. Obiectivul se aplică la cantitățile prognozate în capitolul 5: minimum 50% din cantitatea de hârtie+ carton + metal + plastic + lemn + sticlă	2020	2021	2022	2023	2024	
		913,39 tone	4.535,350 tone	10.952,99 tone	10.597,41 tone	10.373,40 tone	

Nr. crt.	Obiectiv	Țintă		Cuantificare ținte tone/an	Observații
	din deșeuri menajere și similare generate				
	minimum 50% din cantitatea totală de deșeuri municipale generate 2025	anul 2025 38.675,84 tone			
	minimum 60% reciclare deșeuri municipale generate 2030	anul 2030 46.411,01 tone			
	minimum 65% reciclare deșeuri municipale generate 2035	anul 2035 50.278,60 tone			
2	Reducerea la depozitare a deșeurilor municipale biodegradabile Obiectivul se aplică la cantitățile prognozate în capitolul 5	Începând cu anul 2020, deșeurile municipale biodegradabile eliminate la depozit se reduc la 35% din cantitatea deșeuri biodegradabile generate în 1995		anul 1995 – 98.600 tone deșeuri municipale biodegradabile generate. Cantitatea permisă la depozitare este de maximum 34.510,00 tone/an deșeuri municipale biodegradabile Obiectivul poate fi realizat începând cu anul 2024 când se prezumă funcționarea tuturor unităților de compostare și a digesterului anaerob.	Dincolo de aceste capacități, este necesar un efort sensibil de educare a populației și organizarea logistică necesară
3	Reducerea cantității de deșeuri municipale eliminate la depozite de deșeuri. Obiectivul se aplică la cantitățile prognozate în capitolul 5	Începând cu anul 2035, cantitatea de deșeuri municipale eliminată la depozitul de deșeuri trebuie să se reducă la 10% din cantitatea totală generată în anul respectiv.		Cantitatea de deșeuri municipale generate începând cu anul 2035 este estimată de prognoză la 76.625,27 tone/an. Începând cu anul 2035 maximum 7.662,53 tone/an deșeuri sunt acceptate pentru eliminare (D1) la depozite de deșeuri pentru UAT județul Botoșani. Regulile pentru calcularea îndeplinirii obiectivelor, conform Directivei: (a) greutatea deșeurilor municipale generate și destinate eliminării în depozite de deșeuri se calculează într-un an calendaristic dat; (b) greutatea deșeurilor rezultate din operațiuni de tratare înainte de reciclare sau alte forme de valorificare a deșeurilor municipale, cum ar fi	

Nr. crt.	Obiectiv	Țintă	Cuantificare ținte tone/an	Observații
			<p>sortarea sau tratarea mecano-biologică, care sunt apoi eliminate în depozite de deșeuri, se include în greutatea deșeurilor municipale declarate ca fiind eliminate în depozite de deșeuri;</p> <p>(c) greutatea deșeurilor municipale care fac obiectul operațiunilor de eliminare prin incinerare și greutatea deșeurilor produse în cadrul operațiunilor de stabilizare a fracțiunii biodegradabile a deșeurilor municipale pentru a fi ulterior eliminate în depozite de deșeuri se raportează în cadrul categoriei deșeurilor eliminate în depozite de deșeuri</p> <p>(d) greutatea deșeurilor produse în cadrul reciclării sau al altor operațiuni de valorificare a deșeurilor municipale care sunt ulterior eliminate prin depozitare nu este inclusă în greutatea deșeurilor municipale declarate ca fiind eliminate prin depozitare.</p>	
4	Creșterea gradului de valorificare energetică a deșeurilor municipale	Minimum 15% din cantitatea totală de deșeuri municipale valorificată energetic Termen 2025	Ținta poate fi evaluată începând cu anul 2024 când se prezumă funcționarea DA, din 2025 prezumând și funcționarea TMB 2024: 3,20 % - biogaz de la DA 2025: 15,52% - biogaz de la DA și TMB	

SDDS ¹⁷²

172 Consiliul Județean Botoșani, „STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027”, 2021, 90.

Tabel 4-22 – Lista operatorilor economici autorizați

Nr. Crt.	Denumire operator economic localitate	Autorizație de mediu: (nr. valabilitate)	Operațiuni autorizate	Tipuri de deșeuri gestionate
1	TOTAL PLAST SRL Municipiul Botoșani	105/ 02.08.2013, valabilă 02.08.2023	colector, reciclator	deșeuri materiale plastice (PE,PP) 20 01 03, 20 01 04, 15 01 02
2	SMAPLAST SERV SRL Municipiul Botoșani	55/ 02.04.2012 valabilă 02.04.2022	colector, reciclator, comerciant	deșeuri materiale plastice (PE, PP, PVC, ABS) 20 01 03, 20 01 04, ,,5 01 02
3	FOLIPLAST SRL Municipiul Botoșani	42/05.03.2012 valabilă 05.03.2022	colector, reciclator, comerciant	deșeuri mase plastice (LDPE, MDPE, HDPE, PE, PP) 20 01 03, 20 01 04, 15 01 02
4	MONTE PLAST SRL Municipiul Botoșani	87/29.06.2010 valabilă 29.06.2020	colector, reciclator	deșeuri materiale plastice (PE) 20 01 03, 20 01 04, 15 01 02
5	BMD GLASS Oraș Bucecea	57/27.05.2010 valabilă 27.05.2020	colector, reciclator	sticlă 20 01 02, 15 01 07
6	PRESMODAR SERV Municipiul Botoșani	92/08.07.2013, valabilă 08.07.2023	colector, reciclator	vatelină 20 01 11
7	UPSS Municipiul Botoșani	138/24.11.2014, valabilă 24.11.2019	colector, reciclator	deșeuri metalice 20 01 06
8	PLAST ELECTRIC localitatea Cătămărăști Deal, Comuna Mihai Eminescu	114/27.08.2012, valabilă 27.08.2022	colector, reciclator	material plastic 20 01 03, 20 01 04, 15 01 02

Tabel 4-23 - Depozite conforme și neconforme de gestionare a deșeurilor în Județul Botoșani
Depozite conforme

Depozit conform/localitate	Autorizație de mediu (număr și valabilă)	Capacitate proiectată (mc)	Capacitate disponibilă (mc)
C.M.I.D. Stăuceni - Celula 1	AIM nr. 3/21.08.2015, transfer către operator DIASIL SERVICE, valabilă: 21.08.2025 (termen nedeterminat în condițiile obținerii vizei anuale)	1.141.635	913.318
C.M.I.D. Stăuceni			

Depozit conform/localitate	Autorizație de mediu (număr și valabilă)	Capacitate proiectată (mc)	Capacitate disponibilă (mc)
3.689.486		956.908+	
Total		celule neexecutate 2,038,281	
Depozite neconforme			
Depozit neconform/localitate	An sistare activitate	An închidere	Observații
Depozit deșeuri nepericuloase Botoșani	16.07.2012.	Lucrările de închidere ale depozitului sunt finalizate	Depozit închis, în etapa de monitorizare post-închidere. Monitorizare delegată către UAT Botoșani
Depozit deșeuri nepericuloase Dorohoi	31.12.2008.	Lucrările de închidere ale depozitului sunt finalizate	Depozit închis, în etapa de monitorizare post-închidere. Monitorizare delegată către UAT Dorohoi
Depozit deșeuri nepericuloase Darabani	16.07.2014.	-	Deține proiect de închidere, faza SF. Lucrările de închidere ale depozitului nu au demarat.
Depozit deșeuri nepericuloase Săveni	16.07.2016.	-	Deține proiect de închidere, faza SF. Lucrările de închidere ale depozitului nu au demarat.

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de salubritate

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de salubritate					
Domeniu	Obiective principale	Măsurile de implementare	Termen	Responsabili	Indicator/Parametrii serviciului/U.M.
1. Dezvoltarea capacității de transpunere și implementare a legislației și politicilor în domeniu	Adaptarea cadrului legislativ și organizatoric în domeniul salubrității, armonizarea politicii și strategiei de dezvoltare a serviciului de salubritate la nivel de județ, cu politicile, strategiile și planurile regionale și naționale, cu prevederile legislative naționale și europene	Actualizarea contractelor de delegare conform termenelor, obiectivelor și țințelor PJGD	Permanent	C.J. Botoșani A.D.I.	Da/Nu
2. Creșterea capacității instituționale și organizatorice	Creșterea capacității instituționale a autorităților locale și A.D.I.	Existența și funcționarea compartimentelor de monitorizare și control	Permanent	C.J. Botoșani Consilii Locale A.D.I.	Da/Nu

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de salubritate					
Domeniu	Obiective principale	Măsurile de implementare	Termen	Responsabili	Indicator/Parametrii serviciului/U.M.
3. Resurse umane	Ameliorarea resurselor umane ca număr și pregătire profesională	Creșterea capacității de menținere și atragere de personal specializat cu un nivel de calificare suficient; Pregătirea de cursuri de instruire tematice pentru personalul implicat în activități din domeniul gestionării deșeurilor din cadrul Consiliului Județean Botoșani, consiliilor locale, A.D.I.	Permanent	C.J. Botoșani Consilii Locale A.D.I.	Da/Nu
4. Finanțarea serviciului de salubritate	Crearea și utilizarea de sisteme și mecanisme economico-financiare pentru activitățile de salubritate, respectiv gestionarea deșeurilor în condițiile respectării principiilor generale cu precădere a principiului „poluatorul plătește” și a principiului subsidiarității	Actualizarea listei de investiții prioritare adaptată nevoilor județului în strânsă corelare cu cele necesare la nivel local, în conformitate cu portofoliul de proiecte de investiții strategice aferente serviciului de gestionare a deșeurilor	Permanent	C.J. Botoșani Consilii Locale	Da/Nu
	Implementarea instrumentului economic „plătește pentru cât arunci”, în conformitate cu PJGD	Actualizarea calculării și aplicării taxelor și tarifelor aferente gestionării deșeurilor	Permanent	C.J. Botoșani A.D.I.	Da/Nu
	Implementarea instrumentului economic „plătește pentru cât arunci”, în conformitate cu PJGD	Hotărâri de consiliu pentru stabilirea ajustării anuale a taxei de salubritate	Din 2022	C.J. Botoșani Consilii Locale	Număr
5. Informarea și conștientizarea părților implicate	Promovarea unui sistem de informare, conștientizare și motivare	Campanii de informare periodică a publicului despre noile reglementări în domeniu, ghiduri, stadiul implementării strategiei, stadiul implementării managementului deșeurilor la nivel local și județean etc.	Permanent	C.J. Botoșani Consilii Locale A.D.I.	Număr

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de salubritate					
Domeniu	Obiective principale	Măsurile de implementare	Termen	Responsabili	Indicator/Parametrii serviciului/U.M.
6. Date și informații privind gestionarea deșeurilor	Obținerea de date și informații corecte și complete, adecvate cerințelor de raportare națională și Europeană	Actualizarea metodelor standardizate de colectare, procesare, validare a datelor	Permanent	C.J.Botoșani A.D.I.	Da/Nu
7. Deșeuri reciclabile	Maximizarea reciclării	Achiziție și distribuție pubele/saci personalizați în zonele cu case	Permanent	Consilii Locale	Număr
		Achiziție în mediul urban de sisteme stradale de colectare cu compactare, semnalizare nivel umplere, identificare pe bază de cartelă	Începând cu 2022	Consilii locale mediul urban	Număr
		Înființare în UAT Botoșani a unui Centru pilot de inovare, reciclare, reutilizare, reparații valorificare deșeuri reciclabile	2022	C.L. Botoșani	Da/nu
8. Biodeșeuri	Maximizarea folosirii biodeșeurilor	Punerea în funcțiune de capacități de compostare pentru deșeurile verzi din parcurile și grădinile publice și pentru deșeurile verzi de la populație - 3 unități compostare de foarte mică capacitate la Dorohoi, Săveni, Șteănești; 1 stație compostare de capacitate medie 5000 t/an	2022	C.L. Dorohoi C.L. Săveni C.L. Ștefănești C.J. Botoșani	Da/nu
		Construire și punere în funcțiune Digestor Anaerob DA 16000t/an cu unitate de compostare de capacitate medie 4500 t/an – PIF 2024	2024	C.J. Botoșani A.D.I.	Da/nu
	Reducerea cantității de deșeuri biodegradabile depozitate și încurajarea utilizării în agricultură a materialelor rezultate de la tratarea biodeșeurilor, în conformitate cu PJGD	Realizarea de campanii de informare și conștientizare la nivel județean prin difuzarea de mesaje de interes public privind încurajarea utilizării în agricultură a compostului și digestatului (anual, cel puțin o campanie)	Începând cu 2024	C.J. Botoșani A.D.I.	Număr

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de salubritate					
Domeniu	Obiective principale	Măsurile de implementare	Termen	Responsabili	Indicator/Parametrii serviciului/U.M.
9. Tratarea deșeurilor	Depozitarea numai a deșeurilor supuse în prealabil unor operații de tratare, în conformitate cu PJGD	Construire și punerea în funcțiune instalație TMB cu digestie anaerobă 37500 t/an PIF 2025	2025	C.J. Botoșani	Da/nu
10. Deșeuri reciclabile textile	Introducere colectare separată pentru textile de la 1 ianuarie 2025	Modificarea contractelor operatorilor de salubritate privind introducerea colectării separate a deșeurilor textile, prin sistemul colectare „din poartă în poartă” și prin dotarea punctelor fixe pentru aceste deșeuri, stabilirea indicatorilor de performanță în Regulamentul de salubritate	2023-2025	A.D.I.	Da/nu
		Înființare centre de colectare pentru articole textile cu grad de uzură redus și concesionarea centrelor	Începând cu 2025	Consilii Locale	Număr
11. Depozitarea deșeurilor	Eliminarea deșeurilor municipale în conformitate cu cerințele legislației în domeniul gestiunii deșeurilor	Închidere depozit neconform Săveni	2022	C.J. Botoșani A.D.I. C.L. Săveni	Da/nu
		Închidere depozit neconform Darabani	2022	C.J. Botoșani A.D.I. C.L. Darabani	Da/nu
		Închidere 3 spații depozitare temporară deșeuri UAT Botoșani – elaborare SF, realizat pentru relocare deșeuri la depozit Stăuceni și lucrări remediere a celor trei amplasamente, documentație achiziție	2022	C.L. Botoșani	Da/nu
		Închidere 2 spații depozitare temporară deșeuri UAT Darabani – elaborare SF, realizat pentru relocare deșeuri la depozit Stăuceni sau utilizare pentru închidere depozit neconform Darabani și lucrări de	2022	C.L. Darabani	Da/nu

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de salubritate					
Domeniu	Obiective principale	Măsurile de implementare	Termen	Responsabili	Indicator/Parametrii serviciului/U.M.
		remediere a celor două amplasamente, documentație achiziție			
		Instalație tehnologică nouă de tratare a levigatului prin procedeul de membrane tip osmoză inversă, de capacitate 150 mc/zi, modulară, complementar stației de epurare existente	2022-2023	Operator C.M.I.D. C.J. Botoșani	Da/nu
12. Deșeurile periculoase	Colectarea deșeurilor periculoase din deșeurile menajere	Modificarea contractelor de delegare prin includerea obligațiilor privind colectarea separată a deșeurilor periculoase menajere și stocarea temporară	2022	A.D.I.	Număr
13. Deșeurile voluminoase	Gestionarea corespunzătoare cu respectarea principiilor strategice și a minimizării impactului asupra mediului și sănătății umane	Amenajarea, acolo unde spațiul existent permite, a unor puncte de colectare dotate și pentru deșeurile voluminoase	Începând cu 2022	Consilii locale	Număr
14. Ulei uzat alimentar	Colectarea separată valorificarea uleiului uzat alimentar	Încheiere acorduri cu operatori specializați pentru echipamente specializate de colectare și preluare ulei uzat alimentar colectat	Începând cu 2022	Consilii locale	Număr
15. Deșeurile construcției și Demolări DCD	Creșterea gradului de tratare	Înființare minim 1 centru cu instalații pentru tratarea și separarea DCD	2022	C.L. Botoșani Consilii locale	Număr
16. Deșeurile echipamente electrice, electronice DEEE	Creșterea gradului de colectare	Înființare centre colectare DEEE în fiecare u.a.t.	Permanent	Consilii locale	Număr

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de salubritate					
Domeniu	Obiective principale	Măsuri de implementare	Termen	Responsabili	Indicator/Parametrii serviciului/U.M.
17. Nămoluri de la stațiile de epurare a apelor uzate orășenești	Gestionarea corespunzătoare a nămolului provenit de la stațiile de epurare	Elaborarea unei strategii regionale de gestionare a nămolului provenit de la stațiile de epurare orășenești, în concordanță cu legislația națională și cu cea a UE	Începând cu 2022	Operator apă	Da/nu
		Utilizarea nămolurilor necontaminate pentru reabilitarea terenurilor degradate și acoperirea depozitelor existente, conform prevederilor legale	Începând cu 2022	Operator C.M.I.D.	Tone
		Utilizarea nămolului în agricultură ca fertilizant sau amendament agricol în cazul în care se respectă prevederile legale	Începând cu 2022	Consilii locale	Tone

CAPITOLUL 5 EVOLUȚIILE ÎN DOMENIUL SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC DIN JUDEȚUL BOTOȘANI

Serviciul de iluminat public

Subcapitolul de față este realizat pe baza analizei *Strategiei Județene privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020 (SCUP 2007-2020)*¹⁷³, și urmărește să analizeze atingerea țintelor propuse de SCUP 2007-2020, analiza evoluțiilor din ultimii aproape paisprezece ani, analiza obligațiilor ce derivă din cadrul legislativ național și statutul României de membru al Uniunii Europene, precum și planificările și prognozele privind programele de finanțare care vor fi disponibile în următorii ani în domeniul serviciului de iluminat public al localităților.

În prezent, serviciul de iluminat public face parte din categoria serviciilor comunitare de utilități publice, fiind reglementat de dispozițiile Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice - republicată, lege generală, precum și de dispozițiile legii speciale în materie, respectiv Legea nr. 230/2006 a serviciului de iluminat public.

Potrivit art. 1 alin. (2) din Legea nr. 230/2006, acest serviciu cuprinde totalitatea acțiunilor și activităților de utilitate publică și de interes economic și social general desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale, în scopul asigurării iluminatului public.

5.1 Starea sistemelor de iluminat public în 2007 și evoluția în ultimii 14 ani

Potrivit legii în vigoare, serviciul de iluminat public se realizează prin intermediul unui sistem de iluminat public, definit de Legea nr. 230/2006 ca ansamblu tehnologic și funcțional compus din construcții, instalații și echipamente specifice, componente care asigură funcționarea, întreținerea, menținerea și reabilitarea sistemului.

Sistemul de iluminat public este ansamblul format din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ, console, corpuri de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public.

Legea nr. 230/2006 face distincție între sistemul de iluminat public și sistemul de distribuție a energiei electrice, precizând că în cazul sistemelor de iluminat public destinate exclusiv

¹⁷³ Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007.

serviciului de iluminat public, părțile componente ale acestora sunt cele prevăzute la alin. (2) art. 2 din Lege, iar în cazul în care serviciul de iluminat public se realizează utilizând elemente ale sistemului de distribuție a energiei electrice, sistemul de iluminat cuprinde elementele prevăzute la alin. (2), cu excepția elementelor care fac parte din sistemul de distribuție a energiei electrice.

Sistemul de distribuție a energiei electrice este definit de legea nr. 230/2006 ca fiind *”totalitatea instalațiilor deținute de un operator de distribuție care cuprinde ansamblul de linii, inclusiv elemente de susținere și de protecție ale acestora, stații electrice, posturi de transformare și alte echipamente electroenergetice conectate între ele, cu tensiunea de linie nominală până la 110 kV inclusiv, destinate transmiterii energiei electrice de la rețelele electrice de transport sau de la producători către instalațiile proprii ale consumatorilor de energie electrică”*.

Conform SCUP 2007-2020, activitățile de iluminat public la nivelul anului 2007 erau organizate într-un mod specific cu diferite grade de dezvoltare la nivelul județului Botoșani aria de acoperire fiind de 65-95% în mediul rural și de 75-100% în mediul urban.

- ✓ starea sistemelor de iluminat public era precară, respectiv rețelele și echipamentele aferente iluminatului public în general, erau învechite, ineficiente și cu un grad mare de uzură, cuprins între 20-45 % în mediul urban și de 20-60 % în mediul rural;
- ✓ sursele de iluminat cu grad de eficiență energetică și nivel de iluminat mediu și redus,
- ✓ existența unui număr mare de aparate de iluminat și al armăturilor pentru iluminat care să aibă o durată de funcționare de cel puțin 10.000 de ore;
- ✓ nivel redus de dezvoltare a sistemului de iluminat ornamental și ornamental festiv;
- ✓ număr redus de instalații de iluminat public local de la nivelul localităților urbane și rurale, care dețin echipamente moderne de comandă și automatizare (comandă automată de conectare /deconectare a iluminatului public);
- ✓ atât la nivel orășenesc cât și la nivel rural nu se realizau lucrările de exploatare și întreținere a instalațiilor de iluminat (lucrări operative, revizii tehnice, reparații curente) cu respectarea normelor tehnice în vigoare;
- ✓ în majoritatea localităților, activitatea nu era gestionată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, nu sunt adoptate modalitățile de gestiune a serviciului, regulamente de organizare și funcționare a serviciului, nu erau stabiliți indicatori de performanță care să statueze condițiile ce trebuie respectate și asigurate de către prestator;
- ✓ activitatea de iluminat public la nivelul localităților județului, prin modul de organizare, nu asigura condiții de continuitate cantitativă și calitativă, nu respecta prevederile legislației în domeniu, aflată în vigoare și nici standardele române (SR13433) și normele europene (CIE), care stabilesc criteriile clare de calitate și cantitate a iluminatului. Aceasta se datora lipsei gestionării serviciului de către operatori specializați.

În prezent, în Județul Botoșani sistemul de iluminat public diferă de la localitate la localitate atât din punct de vedere al calității cât și al modului în care este realizat și administrat. Există diverse abordări, care țin de factorii de decizie a unităților administrativ teritoriale și de limitările date de posibilitatea asigurării finanțării și nu de prevederile normativelor și reglementărilor în vigoare.

a) Iluminatul public în cazul municipiului Botoșani

- ✓ În cadrul SIP întâlnim elemente relativ noi cum ar fi de exemplu aparatele de iluminat (peste 80% sunt montate după 1990), stâlpi metalici, rețele modernizate, dar și elemente vechi: aparate de iluminat cu grad de protecție redus sau cu un grad avansat de uzură, stâlpi de beton în multe cazuri comuni cu rețeaua de distribuție energie electrică, rețele vechi (în special în cazul celor subterane dintre blocuri).
- ✓ În marea majoritate aparatele de iluminat sunt cu surse cu descărcări în vapori de sodiu și cu LED.
- ✓ Iluminatul străzilor principale și în mare parte al celor secundare a fost realizat conform normativelor în vigoare la data investiției.
- ✓ Mare parte din rețele, în special pe străzile secundare sunt aeriene, în unele situații comune cu cele de distribuție, iar comanda se realizează prin fir pilot. Stâlpii la aceste rețele sunt de beton.
- ✓ Există zone pe care s-au montat aparate de iluminat cu LED și sisteme de telegestiune.
- ✓ Mentenanța și întreținerea se realizează de către operator licențiat ANRSC.

b) Iluminatul public în cazul orașelor Dorohoi, Darabani, Flămânzi, Săveni, Ștefănești și Bucecea.

- ✓ În funcție de potențialul orașului, în cadrul SIP întâlnim elemente relativ noi cum ar fi de exemplu aparatele de iluminat (peste 70% sunt montate după 1990), stâlpi metalici, rețele modernizate, dar și elemente vechi: aparate de iluminat cu grad de protecție redus sau cu un grad avansat de uzură, stâlpi de beton în multe cazuri comuni cu rețeaua de distribuție energie electrică, rețele vechi (în special în cazul celor subterane dintre blocuri).
- ✓ În marea majoritate aparatele de iluminat sunt cu surse cu descărcări în vapori de sodiu dar regăsim și aparate cu surse cu descărcări în vapori de mercur sau fluorescent compacte.
- ✓ Iluminatul străzilor principale a fost realizat conform normativelor în vigoare la data investiției însă în unele situații pe străzile secundare întâlnim corpuri de iluminat doar din 2 în 2 stâlpi.
- ✓ Majoritatea rețelelor sunt aeriene, în unele situații comune cu cele de distribuție, iar comanda se realizează prin fir pilot. Stâlpii la aceste rețele sunt de beton. Există în general în zonele centrală și rețele strict pentru iluminat.

- ✓ Există zone pe care s-au montat aparate de iluminat cu LED însă în majoritatea cazurilor fără sisteme de telegestiune.

c) Iluminatul public în cazul comunelor

- ✓ În funcție de potențialul comunei în cadrul SIP întâlnim aparate de iluminat noi, stâlpi metalici mai rar, rețele modernizate, dar și elemente vechi: aparate de iluminat cu grad de protecție redus sau cu un grad avansat de uzură, stâlpi de beton în majoritatea cazurilor comuni cu rețeaua de distribuție energie electrică, rețele vechi.
- ✓ În marea majoritate aparatele de iluminat sunt cu surse cu descărcări în vapori de sodiu dar regăsim și aparate cu surse cu descărcări în vapori de mercur sau fluorescent compacte.
- ✓ Iluminatul străzilor principale nu este întotdeauna realizat conform normativelor în vigoare și, în general pe străzile secundare și câteodată și pe străzile principale întâlnim corpuri de iluminat doar din 2 în 2 stâlpi.
- ✓ Toate rețelele sunt aeriene, comune cu cele de distribuție, iar comanda se realizează prin fir pilot. Stâlpii la aceste rețele sunt de beton. Există câteodată, în general în zonele centrale și rețele strict pentru iluminat (de obicei în parcuri).
- ✓ Există zone pe care s-au montat aparate de iluminat cu LED și sisteme de telegestiune.
- ✓ Unitățile administrativ teritoriale nu au înființat serviciu de iluminat public, deși Legea 51/2006 instituie această obligativitate, nici un responsabil angajat, în afară de câteva comune care au realizat delegarea serviciului de iluminat.

Situația operatorilor din domeniul serviciului de iluminat public din unitățile administrativ teritoriale din Județul Botoșani

Conform unui Raport ANRSC din anul 2020, rezultă că situația la nivelul anului 2020 în ceea ce privește înființarea și organizarea serviciului de iluminat public la nivelul Județului Botoșani arată că unele obiectivele stabilite prin SCUP 2007-2020 pentru prestarea serviciului nu au fost atinse.

Astfel din 78 de unități administrativ teritoriale din Județul Botoșani numai 16 au înființat și organizat serviciul de iluminat public.

Județ	Nr. U.A.T.	UAT-uri în care nu se prestează:	UAT-uri în care este organizat IL	UAT cu gestiune delegată	UAT cu gestiune directă	Alte tipuri de contracte
Botoșani	78	62	16	7	7	2

5.2 Cadrul legislativ pentru organizarea, funcționarea și gestionarea serviciului de iluminat public local

Cadrul de reglementare primar pentru serviciul de iluminat public în România

Legislația aplicabilă serviciului de iluminat public este compusă din:

- ✓ Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cadrul legal general aplicabil tuturor serviciilor publice, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Legea nr. 230/2006 a serviciului de iluminat public, republicată, cadrul legal specific serviciului de iluminat public, cu modificările ulterioare.
- ✓ Ordinul nr. 77/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public.
- ✓ Ordinul nr. 86/2007 pentru aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public.
- ✓ Ordinul nr. 87/2007 pentru aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului de iluminat public.
- ✓ Ordinul nr. 93/2007 pentru aprobarea Contractului-cadru privind folosirea infrastructurii sistemului de distribuție a energiei electrice pentru realizarea serviciului de iluminat public.

De asemenea, o serie de alte acte normative au incidență în privința serviciului de iluminat public:

- ✓ HG nr. 322/2013 privind restricțiile de utilizare a anumitor substanțe periculoase în echipamente electrice și electronice, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ OUG nr. 5/2015 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ HG nr. 745/2007 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea licențelor în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările ulterioare.
- ✓ Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Legea nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, cu modificările ulterioare.
- ✓ Legea nr. 50/1991 autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Hotărârea 1132/2008 privind regimul bateriilor și acumulatorilor și al deșeurilor de baterii și acumulatori, cu modificările și completările ulterioare.

- ✓ Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Legea nr. 100/2016 privind concesiunile, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare.

Legislație ce conține prevederi aplicabile serviciului de iluminat public

Regulamentul 2020/01-oct-2019 de stabilire a cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile surselor de lumină și dispozitivelor de comandă separate în temeiul Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 244/2009, (CE) nr. 245/2009 și (UE) nr. 1194/2012 ale Comisiei - prin noul Regulament cerințele în materie de proiectare ecologică existente sunt actualizate. Regulamentul definește poluarea luminoasă ca *“suma tuturor efectelor adverse ale luminii artificiale asupra mediului”*, una dintre sursele de lumina artificială fiind iluminatul stradal.

Regulamentul 2020/2019 care reiterează principiul economiei circulare (punctul 12 din expunerea de motive), iar activitățile aflate în curs trebuie să ducă la standardizarea eficienței materialelor în legătură cu produsele cu impact energetic, [...]. De asemenea, se menționează faptul că *“cerințele în materie de proiectare ecologică obligatorii se aplică produselor introduse pe piața Uniunii indiferent de locul unde sunt instalate sau utilizate și, prin urmare, aceste cerințe nu ar trebui să fie condiționate de modul de utilizare a produsului”* (punctul 14 din expunerea de motive), prin urmare noile prevederi ale Regulamentului 2020/2019 se aplică și produselor componente ale instalațiilor de iluminat public. Prin acest Regulament se tinde ca produsele de iluminat care intră în sfera de aplicare a acestuia să nu contină mercur și să aibă o eficiență energetică de 95% prin utilizarea celor mai bune tehnologii disponibile pe piață.

Ordinul 1886/2021 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public.

Urmare a încercării UE de înlocuire a surselor de lumină existente cu produse care se încadrează în cerințele în materie de proiectare ecologică, în România a fost adoptat Ordinul 1162/2020 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public. Scopul Programului îl reprezintă îmbunătățirea calității mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin utilizarea unor corpuri de iluminat cu LED care să determine o eficiență energetică ridicată. În continuarea programului AFM a fost adoptat Ordinul

1886/2021 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public.

Scopul Programului îl reprezintă îmbunătățirea calității mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin utilizarea unor corpuri de iluminat cu surse LED care să determine o eficiență energetică ridicată și poluare luminoasă minimă.

Obiectul Programului vizează modernizarea sistemelor de iluminat public prin înlocuirea corpurilor de iluminat existente având un consum ridicat de energie electrică cu corpuri de iluminat cu surse LED, completarea sistemului de iluminat public existent cu corpuri de iluminat cu surse LED (în situațiile în care stâlpii de pe tronsonul respectiv nu sunt echipați cu corpuri de iluminat sau acestea sunt deteriorate/nefuncționale), precum și achiziționarea și instalarea sistemelor de telegestiune aferente obiectivelor de investiții.

Finanțarea se acordă în procent de maximum 100% din cheltuielile eligibile ale unui obiectiv de investiție și în limita sumelor ce pot fi acordate pentru fiecare categorie de solicitanți.

Finanțarea se acordă în funcție de categoria unității administrativ-teritoriale, după cum urmează:

- ✓ pentru comune cu o populație de până la 5.000 de locuitori - maximum 1.000.000 lei;
- ✓ pentru comune cu o populație de peste 5.001 de locuitori - maximum 2.000.000 lei;
- ✓ pentru orașe — maximum 3.000.000 lei;
- ✓ pentru municipii de rang 0 - municipiul București - maximum 25.000.000 lei;
- ✓ pentru municipii de rang I - maximum 6.000.000 lei;
- ✓ pentru municipii de rang II - maximum 5.000.000 lei.

Unul dintre criteriile de eligibilitate a UAT-urilor pentru finanțarea unor astfel de proiecte este ca furnizarea/prestarea serviciului de iluminat public să se realizeze/se va realiza prin intermediul unui operator, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (4) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care prevăd că serviciile de utilități publice sunt furnizate/prestate prin intermediul unor operatori sau al unor operatori regionali definiți potrivit art. 4 din prezentul ghid, și ale Legii serviciului de iluminat public nr. 230/2006, cu completările ulterioare.

Acest lucru prevede că UAT-urile care vor să beneficieze de aceste fonduri sunt obligate să înființeze serviciul de iluminat public conform prevederilor Legii nr. 51/2006 **și să decidă cum se va realiza gestiunea serviciului de iluminat public, respectiv fie gestiune directă fie gestiune delegată.**

O deosebită importanță pentru serviciul de iluminat public o au standardele tehnice:

- ✓ SR EN 13201:2015 privind iluminatul public;

- ✓ SR-EN 13201-1:2015 Iluminat public - Partea 1: Selectarea claselor de iluminat;
- ✓ SR-EN 13201-2 :2016 Iluminat public - Partea 2: Cerințe de performanță;
- ✓ SR-EN 13201-3 :2016 Iluminat public - Partea 3: Calculul performanțelor;
- ✓ SR-EN 13201-4:2016 Iluminat public - Partea 4: Metode de măsurare a performanțelor fotometrice;
- ✓ SR-EN 13201-5 :2016 Iluminat public. Partea 5: Indicatori de performanță energetică ;
- ✓ SR EN 12665:2019 Lumină și iluminat. Termeni de bază și criteriile de specificare a condițiilor de iluminat;
- ✓ SR EN 60598 - 1:2009 Cerințe generale pentru aparate de iluminat cu surse de iluminat electrice și tensiuni de alimentare de până la 1000V;
- ✓ I7:2011 Normativ pentru proiectarea, execuția și exploatarea instalațiilor aferente clădirilor;
- ✓ SR EN 40 Stâlpi pentru iluminat;
- ✓ STAS10144/1-90 Străzi – Profiluri transversale – Prescripții de proiectare - Standarde de drumuri – distanțe minime;
- ✓ PE 116 / 94 Normativ de încercări și măsurători la echipamente și instalații electrice;
- ✓ NTE 007 / 08 / 00 Normativ pentru proiectarea și executarea rețelelor de cabluri electrice;
- ✓ PE132/2003 Normativ pentru proiectarea rețelelor electrice de distribuție publică.

CRITERIILE UE PRIVIND ACHIZIȚIILE PUBLICE ECOLOGICE (APE) PENTRU SISTEMELE DE ILUMINAT RUTIER ȘI DE SEMNALIZARE RUTIERĂ

Unul dintre cele mai importante studii tehnice realizate la nivel european din ultimii ani este reprezentat de Raportul tehnic care a stat la baza actualizării Criteriilor UE privind achizițiile publice ecologice (APE) pentru sistemele de iluminat rutier și de semnalizare rutieră (cele adoptate în anul 2018 le-au înlocuit pe cele din anul 2012).

Elaborarea criteriilor privind APE a avut ca scop oferirea unui instrument autorităților publice pentru a le ajuta să se asigure că bunurile, serviciile și lucrările de care au nevoie sunt achiziționate și executate într-un mod care reduce impactul lor asupra mediului.

Criteriile privind APE reprezintă un instrument facultativ pe care autoritățile publice îl pot utiliza în procesul de achiziție și pot fi integrate cu modificări minime în documentele de achiziție ale autorităților drept criterii de selecție, specificații tehnice, criterii de atribuire și clauze de executare a contractului.

Criteriile UE privind APE pentru sistemele de iluminat stradal vizează minimizarea impacturilor cheie asupra mediului asociate cu proiectarea, instalarea și funcționarea acestor

sisteme. Analizele efectuate în vederea elaborării acestor criterii au condus la următoarele concluzii:

- ✓ principalul impact asupra mediului derivă din consumul de energie în timpul fazei de utilizare a sistemelor de iluminat public, acest impact putând fi redus prin combinarea corpurilor de iluminat și a surselor de lumină cu eficacitate luminoasă ridicată, prin reducerea intensității luminoase în perioadele de trafic redus și prin selectarea celei mai scăzute clase de lumină necesare pentru drumuri pentru a preveni supra-iluminarea inutilă;
- ✓ un impact semnificativ asupra mediului îl are și poluarea luminoasă, care se propune a fi redusă pe baza configurării luminilor verticale și orizontale și prin limitarea Temperaturii de Culoare Corelată și a emisiei de lumină albastră;
- ✓ impactul asupra mediului este influențat și de durata de viață a surselor de lumină și a accesoriilor acestora, care prezintă relevanță și pentru costul ciclului de viață, astfel încât criteriile APE stabilesc cerințe privind garanțiile minime, gradul de etanșeitate, frecvența defecțiunilor sistemelor de control și posibilitatea de reparare, cu scopul de a se asigura o durată de viață prelungită.

Criteriile UE privind APE pentru sistemele de iluminat stradal și de semnalizare rutieră au fost elaborate și publicate inițial în 2012 și acoperă două tipuri diferite de iluminat, respectiv „iluminatul stradal” și „semnalizatoare rutiere”, ale căror definiții sunt legate de standardele tehnice EN 13201 și respectiv EN 12368. Odată cu evoluția tehnologiilor utilizare și a politicilor de mediu, criteriile inițiale au fost actualizate în anul 2016, precum și la finalul anului 2018¹⁷⁴.

În anul 2019, Comisia Europeană a publicat documentul intitulat *Revizuirea criteriilor UE privind Achizițiile Publice Ecologice pentru sistemele de iluminat rutier și de semnalizare rutieră - Raport tehnic și propunere de criterii*¹⁷⁵.

5.3 Finanțarea serviciului de iluminat public

Legea nr. 230/2006 menționează că finanțarea serviciului de iluminat public se referă la finanțarea cheltuielilor curente de funcționare și exploatare a serviciului și la finanțarea investițiilor. Prin urmare, este în responsabilitatea autorităților administrației publice locale din județul Botoșani, să asigure continuitatea serviciului de iluminat public, prin planificarea și urmărirea lucrărilor de investiții necesare asigurării funcționării sistemului în condiții de siguranță și la parametrii ceruți prin prescripțiile tehnice.

¹⁷⁴ Comisia Europeană, „DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI - Criteriile UE privind achizițiile publice ecologice pentru sistemele de iluminat rutier și de semnalizare rutieră” (Bruxelles, 2018), <https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/toolkit/traffic/RO.pdf>.

¹⁷⁵ Donatello S., et al., *Revision of the EU Green Public Procurement Criteria for Road Lighting and traffic signals*, EUR 29631 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2019, ISBN 978-92-79-99077-9, doi:10.2760/372897, JRC115406.

În conformitate cu art. 35 alin. (1) din Legea nr. 230/2006, finanțarea cheltuielilor curente de funcționare și de exploatare a serviciului de iluminat public se asigură din veniturile proprii ale operatorilor, care provin din:

- ✓ alocații bugetare, în cazul gestiunii directe;
- ✓ încasarea de la autoritățile administrației publice locale, în calitate de reprezentante ale comunităților locale beneficiare ale serviciului de iluminat public, a sumelor reprezentând contravaloarea serviciului prestat, în cazul gestiunii delegate.

Sumele necesare finanțării funcționării și exploatării serviciului de iluminat public se prevăd în bugetele locale și se aprobă odată cu acestea, prin hotărâre a consiliilor locale sau a asociațiilor de dezvoltare comunitară, după caz.

Finanțarea investițiilor pentru dezvoltarea, funcționarea și exploatarea serviciului de iluminat public din bugetele locale se face în baza hotărârii consiliilor locale sau a asociațiilor de dezvoltare comunitară, după caz, potrivit legii.

Un aspect important de menționat este că Legea nr. 230/2006 prevede la art. 35 alin. (2) că autoritățile publice locale stabilesc taxe speciale pentru finanțarea serviciului de iluminat public, în conformitate cu prevederile legale în vigoare. Competența de a stabili taxe speciale este consacrată expres de textul art. 484 din Codul fiscal conform căruia consiliile locale pot adopta taxe speciale pentru funcționarea unor servicii publice locale create în interesul persoanelor fizice și juridice. Deși taxa specială este prevăzută de lege, nu sunt multe autorități publice locale care au instituit această taxă locală specială în țară, și în orice caz, nu există nicio autoritate publică locală din UAT-urile din Județul Botoșani care să fi stabilit o astfel de taxă.

5.4 Realizări în domeniul serviciului de iluminat public

În ultimii ani au fost disponibile fonduri nerambursabile pentru modernizarea și eficientizarea sistemului de iluminat public. Astfel, începând din anul 2018 s-au lansat apeluri de proiecte prin programul POR/2018/3/3.1/C/1/BI, POR/2018/3/3.1/C/1/7 REGIUNI și POR/2018/3/3.1/C/1/ITI, Axa prioritară 3 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, Prioritatea de investiții 3.1 - Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor, Operațiunea C Iluminat public care au avut ca beneficiari adresă orașele și municipiile, iar programele disponibile prin PNDL și AFM au avut o adresare generală (municipii, orașe, comune).

Programul operațional regional 2014-2020- RO 159 RO a evidențiat faptul că iluminatul public reprezintă un alt sector important cu potențial mare pentru îmbunătățirea eficienței energetice. Prin măsura *Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei*

și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor, s-au alocat fonduri pentru reabilitarea/modernizarea infrastructurii aferente iluminatului public. În pofida potențialului mare de economisire în acest sector, ritmul de modernizare a infrastructurii și a serviciului de iluminat public este extrem de lent în ciuda fondurilor europene din cadrul programului operațional regional 2014-2020- RO 159 RO Prioritate de investiții 4c - Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor.

Conform datelor furnizate de către Institutul Național de Statistică¹⁷⁶, consumul final de energie pentru perioada 1.I – 31.VIII.2020 în ceea ce privește iluminatul public a înregistrat o scădere de 9,6% față de aceeași perioadă a anului 2019.

O scădere de 9% a consumului de energie cu iluminatul public a fost înregistrată și pentru perioada 1.I – 31.VII.2020¹⁷⁷.

Reducerea consumului de energie evidențiată este insuficientă față de țintele asumate prin Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă și față de obiectivele din Pactul Ecologic European.

Situația proiectelor pentru modernizarea sistemelor de iluminat public și pentru gestiunea serviciului de iluminat public din Județul Botoșani între anii 2007-2021, conform datelor Instituției Prefectului din Județul Botoșani și datelor din sistemul electronic de achiziții publice este prezentată în tabelul următor.

¹⁷⁶ Buletinul Statistic pe Industrie nr. 8/2020 – perioada perioada 1.I – 31.VIII.2020

¹⁷⁷ Buletinul Statistic pe Industrie nr. 7/2020 – perioada perioada 1.I – 31.VII.2020

Tabel 5-1 - Situația proiectelor pentru modernizarea sistemelor de iluminat public și pentru gestiunea serviciului de iluminat public din Județul Botoșani între anii 2007-2021

Nr. crt.	UAT	Denumire investiție	Valoarea totală a investiției conform contractului de finanțare semnat sau anunțului /contractului de achiziție semnat/valoarea estimate din procedură -mii lei-	Programul de finanțare	Stadiul investiției (%) /etapă	Data procedurii/ investiției
1	MUNICIPIUL BOTOȘANI	Delegarea de gestiune prin concesiune a Serviciului de iluminat public din municipiul Botoșani	1.897,208	BL		2018
		Alimentare cu energie electrică rețea de iluminat public Șoseaua Iașului- Zona Lebăda, municipiul Botoșani, județul Botoșani – extindere rețea	Valoare nedeclarată	BL		2011
		Alimentare cu energie electrică rețea de iluminat public Șoseaua Iașului- Zona Lebăda, municipiul Botoșani, județul Botoșani	Valoare nedeclarată	BL		2011
		Modernizare și reabilitare accese pietonale carosabile precum și iluminat arhitectural în municipiul Botoșani	21.679	BL		
		Achiziționare de componente pentru iluminatul ornamental festiv	Valore indisponibilă	BL		2007
		Achiziționarea de ornamente, instalații și figurine destinate iluminatului ornamental festiv	Valoare indisponibilă			2007
		Modernizarea sistemului de iluminat public	1.350,590	AFM		2020
2	MUNICIPIUL DOROHOI	Eficiențizarea energetică a sistemului de iluminat public	5.153,283			2018
3	ORAȘ BUCECEA	Reabilitarea sistemului de iluminat public de pe raza administrativă teritorială a orașului Bucecea, județul Botoșani	98,495	BL		2016

Nr. crt.	UAT	Denumire investiție	Valoarea totală a investiției conform contractului de finanțare semnat sau anunțului /contractului de achiziție semnat/valoarea estimate din procedură -mii lei-	Programul de finanțare	Stadiul investiției (%) /etapă	Data procedurii/ investiției
4	ORAȘ DARABANI	Lucrări de modernizare a iluminatului arhitectural și peisajului urban în orașul Darabani	1.508,636			2009
		Realizarea unui parc fotovoltaic în orașul Darabani, județul Botoșani	2.654,99	FAED	PTh	17.11.2020 01.09.2025
		Modernizarea sistemului de iluminat public în orașul Darabani, județul Botoșani	3.335,582	Programul de Cooperare Elvețiano- Român	100%	31.07.2018 31.08.2019
		Modernizarea sistemului de iluminat public în orașul Darabani, județul Botoșani	2.395,096			2019
5	ORAȘ FLĂMÂNZI	Modernizare sistemului de iluminat public în orașul Flămânzi	988,833		Realizare studii	decembrie 2020 iunie 2022
		Delegarea prin concesiune a serviciului de mentenanță a rețelelor electrice de iluminat public în orașul Flămânzi	228,322	Buget local		2021
		Lucrări de instalare de sisteme de iluminare și de semnalizare	854,823			2021
6	ORAȘ SĂVENI	Construcție și instalare centrală fotovoltaică pentru dezvoltarea capacității UAT Săveni de a utiliza și furniza energie regenerabilă	1.477,84	Mecanismele financiare SEE și Norvegia 2014-2021	2,30%	2020
		Eficientizare energetică a sistemului de iluminat public în orașul Săveni	327,344	PNDR Măsura 04/6B	100%	2019
		Achiziția a 700 corpuri de iluminat în Oraș Săveni, județul Botoșani în cadrul proiectului "Eficientizarea energetică a sistemului de iluminat public în orașul Săveni"	248,700			2019
		Achiziție stâlpi de iluminat ornamental LED	217,800	BL		2021
		Achiziție lucrări de reabilitare și modernizare a sistemului de iluminat public din orașul Săveni	157,966	BL		2020
		Lucrări instalații electrice interioare și bransamente	37.855,00	BL		2020
		Achiziție corpuri de iluminat	13,944	BL		2021

Nr. crt.	UAT	Denumire investiție	Valoarea totală a investiției conform contractului de finanțare semnat sau anunțului /contractului de achiziție semnat/valoarea estimate din procedură -mii lei-	Programul de finanțare	Stadiul investiției (%) /etapă	Data procedurii/ investiției
		Reparații instalații electrice	7,382	BL		2020
7	ORAȘ ȘTEFĂNEȘTI	Reabilitare și modernizare sistem de iluminat public stradal în orașul Ștefănești, județul Botoșani	1,246	Programul de cooperare Elvețiano-Român SWISS-Romanian Cooperation Programme	100%	01.05.2019 31.12.2019
		Delegarea prin concesiune a serviciului de mentenanță a rețelelor electrice de iluminat public	1.776,865			2021
8	COMUNA ADĂȘENI	Reabilitare, modernizare și eficientizare iluminat public în comuna Adășeni	295,000	PNDL	100%	31.12.2022
		Reabilitare, modernizare și eficientizare iluminat public în comuna Adășeni, județul Botoșani	152,520	BL		2018
		Reabilitare, modernizare și eficientizare iluminat public în comuna Adășeni, județul Botoșani	124,110	BL		2018
		Servicii de întreținere a iluminatului public	10,250	BL		2019
		Iluminat festiv	8,025	BL		2018
		Iluminat festiv	7,862	BL		2020
9	COMUNA ALBEȘTI	Modernizare sistem iluminat public	1,117	AFM		2020
		Execuție lucrări pentru investiția „Modernizarea sistemului de iluminat stradal”	855,088			2021
10	COMUNA AVRĂMENI	Întreținere iluminat public	7,008	BL		2018
11	COMUNA BĂLUȘENI	Modernizare sistem iluminat public	1.132,57	AFM		2020
12	COMUNA BLÂNDEȘTI	Servicii de întreținere iluminat public în comuna Blândești, județul Botoșani	8,4	BL		2018
		Furnizare și montare 200 buc. lămpi de iluminat stradal în cadrul proiectului pentru eficientizare energetică	134,5	AFIR		2021
		lucrări de modernizare a iluminatului public în comuna Blândești, Jud. Botoșani”	174,00	BL	100%	2019

Nr. crt.	UAT	Denumire investiție	Valoarea totală a investiției conform contractului de finanțare semnat sau anunțului /contractului de achiziție semnat/valoarea estimate din procedură -mii lei-	Programul de finanțare	Stadiul investiției (%) /etapă	Data procedurii/ investiției
13	COMUNA BRĂEȘTI	Eficientizarea energetică și extindere a sistemului de iluminat public în comuna Brăești	47,850	AFM	100%	2018
		Lucrari de modernizare și extindere a rețelei de iluminat public din Comuna Brăești, jud. Botoșan	69,063	AFM		2020
14	COMUNA CÂNDEȘTI	„Înființarea, extinderea, modernizarea rețelei publice de iluminat public în comuna Căndești, județul Botoșani”	350,540	FEADR/PNDR		15.03.2019 14.03.2022
		Extinderea și modernizarea rețelei de iluminat public în comuna Căndești, județul Botoșani	3.818,79	PNDR GAL “Codrii Herței”	50%	28.01.2020 27.08.2020
15	COMUNA CĂLĂRAȘI	Modernizare sistem iluminat public	562,576	AFM		2020
16	COMUNA CONCEȘTI	Creșterea eficienței energetice a sistemului de iluminat public, în comuna Concești	260,900	AFM	SF	-
17	COMUNA COPĂLĂU	Modernizare sistem iluminat public	678,636	AFM		2020
		Proiectare și execuție extindere iluminat public	49,158			2021
		Lampă iluminat stradal	60,504			2021
18	COMUNA CORDĂRENI	Extinderea rețelei de alimentare cu apă în comuna Cordăreni, județul Botoșani	5.196,25	PNDL II	Probe la lucrări	02.04.2018 02.04.2022
19	COMUNA CORLĂTENI	Modernizarea sistemului de iluminat	555,334	AFM		2020
		Delegarea de gestiune prin concesiune a Serviciului de iluminat public	375,000			2021
20	COMUNA CORNI	Echipament de iluminat stradal centru pe DS 92 sat Corni, comuna Corni, județul Botoșani	25,210			
21	COMUNA COȘULA	Lucrari de instalatii electrice	447,500	BL		2019
22	COMUNA COȚUȘCA	Materiale electrice	13,558	BL		2020
		Materiale electrice	8,402	BL		2021
		Reparații instalații electrice	6,575	BL		2020
23		Modernizarea sistemului de iluminat	919,334	AFM		2020

Nr. crt.	UAT	Denumire investiție	Valoarea totală a investiției conform contractului de finanțare semnat sau anunțului /contractului de achiziție semnat/valoarea estimate din procedură -mii lei-	Programul de finanțare	Stadiul investiției (%) /etapă	Data procedurii / investiției
	COMUNA CURTEȘTI	Delegarea de gestiune prin concesiune a Serviciului de iluminat public al comunei Curtești, județul Botoșani - Servicii de întreținere a iluminatului public (Rev.2)	375,000	-	-	Publicat la data 01.10.2021
24	COMUNA CRISTEȘTI	Achiziție și montare 100 corpuri de iluminat public	35,000			2021
		Achiziție și montare 200 corpuri de iluminat public	70,000			2020
25	COMUNA CRISTINEȘTI	Furnizare și montaj corp de iluminat	38,480			2020
		Achizitie si montaj lampi stradale iluminat public	24,860	BL		2018
26	COMUNA DÂNGENI	Modernizarea sistemului de iluminat	555,489	AFM		2020
		Lampa iluminat stradal	129,410			2020
27	COMUNA DERSCA	Modernizarea sistemului de iluminat	600,713	AFM		2020
		Delegarea de gestiune prin concesiune a Serviciului de iluminat public	375,000	BL		2021
28	COMUNA DIMĂCHENI	Modernizarea sistemului de iluminat public în Comuna Dimăcheni”	Informatie indisponibilă			2021
29	COMUNA DOBÂRCENI	Modernizarea sistemului de iluminat	559,250	AFM		2020
		Modernizare sistem de iluminat în comuna Dobârceni, județul Botoșani	82.200,00	BL		2019
		Corp de iluminat public multiled 30W	67,200	BL		2018
30	COMUNA DRĂGUȘENI	Modernizare iluminat public în comuna Drăgușeni, județul Botoșani	121,000	POR		2020
		Modernizare iluminat public	60,500	AFM		2021
		Lucrări de instalare, înlocuire a lămpilor vechi și reparații rețea de iluminat public	29,392	BL		2019
		Defrișat vegetație din apropierea rețelei de iluminat	18,900	BL		2019
		Defrișat vegetație din apropierea rețelei de iluminat	17,500	BL		2021

Nr. crt.	UAT	Denumire investiție	Valoarea totală a investiției conform contractului de finanțare semnat sau anunțului /contractului de achiziție semnat/valoarea estimate din procedură -mii lei-	Programul de finanțare	Stadiul investiției (%) /etapă	Data procedurii / investiției
		Lucrări de montat corpuri de iluminat public	15,125	BL		2020
		Lucrări instalații electrice	9,025	BL		2020
31	COMUNA DURNEȘTI	Modernizarea sistemului de iluminat	559,250	AFM		2020
		Delegarea de gestiune prin concesiune a Serviciului de iluminat public	375,000	BL		2021
32	COMUNA FRUMUȘICA	Modernizare rețea iluminat public în satul Frumușica	15			201
33	COMUNA GORBĂNEȘTI	Modernizarea sistemului de iluminat	531,241	AFM		2020
		Iluminat stradal				2008
		Iluminat stradal				2007
34	COMUNA HAVÂRNA	Centrala electrică fotovoltaică, comuna Havârna, județul Botoșani	366,220	PNDR FEADR	50%	2017-2020
35	COMUNA HĂNEȘTI	Montat corp de iluminat stradal LED 36 W in Comuna Hanesti, județul Botosani.	180,000	BL		2021
36	COMUNA HILIȘEU HORIA	”Delegarea gestiunii serviciului de iluminat public comuna Hilișeu-Horia, județul Botoșani” - Servicii de întreținere a iluminatului public (Rev.2)	181,280	BL	-	Publicat la data 30.07.2021
		Programul privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public – finanțat din vânzarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră: sesiunea 24 iulie – 22 septembrie 2020	560,239	AFM		2020
37	COMUNA HLIPICENI	Modernizare sistem iluminat public	641,073	AFM		2020
		Delegarea de gestiune prin concesiune a serviciului de iluminat public	375,000	BL		2021
		Execuție lucrări pentru investiția „Modernizarea sistemului de iluminat stradal”	497,314			2021
38	COMUNA IBĂNEȘTI	Modernizare sistem iluminat public	530,500	AFM		2020

Nr. crt.	UAT	Denumire investiție	Valoarea totală a investiției conform contractului de finanțare semnat sau anunțului /contractului de achiziție semnat/valoarea estimate din procedură -mii lei-	Programul de finanțare	Stadiul investiției (%) /etapă	Data procedurii/ investiției
39	COMUNA LEORDA	Modernizare sistem iluminat public	559,223	AFM		2020
		Delegarea de gestiune prin concesiune a Serviciului de iluminat public	375,000	BL		2021
		INLOCUIRE SURSA DE LUMINA LA CORPUL DE ILUMINAT PUBLIC	9,000	BL .		2018
40	COMUNA LOZNA	Modernizarea, eficientizarea și extinderea rețelei de iluminat public în comuna Lozna, județul Botoșani	474,169	BS		2017-2020
41	COMUNA LUNCA	Reabilitarea sistemului de iluminat public stradal în localitatea de resedinta Lunca și satele aparținătoare prin executia lucrarilor de instalare echipamente de iluminat stradal(pe stalpii existenti)	380,000			2016
		Lucrări instalații iluminat	30,600			2021
		Lucrări instalații iluminat	28,700			2022
		Lucrări instalații iluminat	15,000			2020
		Întreținere iluminat public	12,000			2019
42	COMUNA MANOLEASA	Modernizare sistem iluminat public	454,793	AFM		2020
		Modernizare iluminat public în comuna Manoleasa	117,600,00	BL		2020
		Întreținere iluminat public	25,202	BL		2018
		Întreținere iluminat public și iluminat festiv	16,730	BL		2018
		Întreținere iluminat public	13,485	BL		2020
		Iluminat festiv	11,425	BL		2020
43	COMUNA MIHAI EMINESCU	Contract execuție lucrare obiectiv: Extindere rețele iluminat public și montare corpuri iluminat	189,000			2021
44	COMUNA MIHĂILENI	Lucrări privind modernizarea iluminatului public în Comuna Mihaileni	433,80			2019
45	COMUNA MIHĂLĂȘENI	Modernizarea rețelei de iluminat public din comuna Mihălășeni	126,000	POR		2020

Nr. crt.	UAT	Denumire investiție	Valoarea totală a investiției conform contractului de finanțare semnat sau anunțului /contractului de achiziție semnat/valoarea estimate din procedură -mii lei-	Programul de finanțare	Stadiul investiției (%) /etapă	Data procedurii/ investiției
		Achiziție lămpi iluminat public	67,200	BL		2018
		Materiale electrice	6,788	BL		2021
46	COMUNA MILEANCA	Delegarea de gestiune prin concesiune a Serviciului de iluminat public al Comunei Mileanca, județul Botoșani - Servicii de întreținere a iluminatului public (Rev.2)	375,000	-	-	Publicat la data 01.10.2021
		Modernizarea sistemului de iluminat public	549,807	AFM		2020
47	COMUNA NICȘENI	Primăria comunei Nicșeni - Sisteme de iluminat (Rev.2)	Nu există date publice	-	-	Publicat la data 25.11.2008
48	COMUNA PĂLTINIȘ	Achiziționarea, instalarea și punerea în funcțiune de aparate de iluminat LED pentru modernizarea iluminatului public stradal	432,330	AFM		2019
		Realizarea sistemului de iluminat ornamental-funcțional și arhitectural	Nu există date publice			2007
		Achiziționarea, instalarea și punerea în funcțiune de aparate de iluminat LED pentru modernizarea iluminatului public	422,994	BL		2020
49	COMUNA POMÂRLA	Întreținere iluminat	4,970	BL		2021
50	COMUNA PRĂJENI	Modernizarea sistemului de iluminat public din Comuna Prăjeni, județul Botoșani	332,608	PNDL	0%	18.12.2017-18.12.2021
		Proiectare și execuție extindere iluminat public	33,000	BL		2021
		Servicii de reparat și înlocuire lămpi iluminat stradal 50W	55,200	BL		2021
51	COMUNA RĂCHIȚI	Programul privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public sesiunea 24 iulie-22 septembrie 2020	119,169	AFM		2020
		Execuție lucrări aferente proiectului Înlocuirea corpurilor de iluminat având un consum ridicat de	918,741	AFM		2021

Nr. crt.	UAT	Denumire investiție	Valoarea totală a investiției conform contractului de finanțare semnat sau anunțului /contractului de achiziție semnat/valoarea estimate din procedură -mii lei-	Programul de finanțare	Stadiul investiției (%) /etapă	Data procedurii / investiției
		energie electrică cu corpuri de iluminat LED echipate cu sistem de dimare				
		Achiziție extindere rețea iluminat în Costești, comuna Răchiți, județul Botoșani	30,527	BL		2019
52	COMUNA RĂDĂUȚI PRUT	Delegarea de gestiune prin concesiune a Serviciului de iluminat public	375,000	BL		2021
53	COMUNA RĂUȘENI	Reabilitarea și eficientizarea parțială a sistemului de iluminat stradal	520,000	AFM		2020
54	COMUNA RĂPICENI	Întreținere iluminat stradal	87,500	BL		2006
55	COMUNA ROMA	Modernizare sistem iluminat public	558,121	AFM		2020
56	COMUNA ROMĂNEȘTI	Întreținere reparatii și mentenanță iluminat public	15,188	BL		2020
57	COMUNA SANTA MARE	Modernizare sistem iluminat public	530,937	AFM		2020
58	COMUNA SULIȚA	Modernizare sistem iluminat public	550,432	AFM		2020
59	COMUNA ȘTIUBIENI	Achiziționare corpuri de iluminat cu LED	73,500	BL		2018
		Întreținere iluminat public în comuna Știubieni	40,675	BL		2020
		Corp de iluminat public LED 50W	37,750	BL		2019
		Prestări servicii întreținere iluminat public	33,444	BL		2018
		Defrișat vegetație din apropierea rețelei de iluminat	30,100	BL.		2020
		Înlocuire corp iluminat public	21,000	BL		2018
		Sistem încălzire cămin cultural din satul Știubieni	20,744	BL		2020
		Defrișat vegetație din apropierea rețelei de iluminat	17,500	BL		2019
		Defrișat vegetație din apropierea rețelei de iluminat	14,000	BL		2018
		Reparații și întreținere rețea iluminat public	11,315	BL.		2021

Nr. crt.	UAT	Denumire investiție	Valoarea totală a investiției conform contractului de finanțare semnat sau anunțului /contractului de achiziție semnat/valoarea estimate din procedură -mii lei-	Programul de finanțare	Stadiul investiției (%) /etapă	Data procedurii/ investiției
		Refacere legături corp iluminat public	7,500	BL		2018
		Montare conductor torsodat	7,000	BL		2018
		Curățarea periodică a corpului de iluminat public	6,000	BL		2018
60	COMUNA STĂUCENI	Modernizare sistem iluminat public	556,000	AFM		2020
61	COMUNA ȘENDRICEN	Modernizare sistem iluminat public	530,882	AFM		2020
61	COMUNA SUHĂRĂU	Modernizare sistem iluminat public	1.113,593	AFM		2020
63	COMUNA TODIRENI	Modernizare sistem iluminat public	340,603	AFM		2020
64	COMUNA TRUȘEȘTI	Servicii de întreținere a iluminatului public în comuna Trușești, județul Botoșani	42,000	BL		2021
		Întreținere reparații și mentenanță iluminat public	23,000	BL		2018
65	COMUNA TUDORA	Servicii consultanță implementare proiectului în domeniul ILUMINAT PUBLIC electric stradal (rutier și pietonal) Consultanță în elaborarea și scrierea Cererii de finanțare Elaborarea și scrierea documentelor suport ale CF Consiliere și asistență pe toată durata implementării proiectului de investiții	60,000	AFM		2021
66	COMUNA UNGURENI	Achiziție materiale iluminat public	10,105	BL		2018
		Reabilitare instalații electrice	8,184	BL		2018
67	COMUNA UNȚENI	Achiziție lămpi iluminat stradal tehnologie tip LED 30W (Suport, cleme, cablu și montaj incluse)	132,480			2020
68	COMUNA VĂCULEȘTI	Achiziție pachet 20 corpuri iluminat public stradal pentru Comuna Văculești județul Botoșani	2,689			
69		Instalații pentru iluminat festiv 2020-2021	12,484	BL		

ROMÂNIA
JUDEȚUL BOTOȘANI
CONSILIUL JUDEȚEAN

Botoșani, Piața Revoluției 1-3, Cod postal: 710236, Tel: +40 231 514712, +40 231 514713, +40 231 514714;
Fax: +40 231 514715, +40 231 515020, +40 231 536155, +40 231 529220; Web: www.cjbotosani.ro; E-mail: consiliu@cjbotosani.ro

Nr. crt.	UAT	Denumire investiție	Valoarea totală a investiției conform contractului de finanțare semnat sau anunțului /contractului de achiziție semnat/valoarea estimate din procedură -mii lei-	Programul de finanțare	Stadiul investiției (%) /etapă	Data procedurii/ investiției
	COMUNA VÂRFU CÂMPULUI	Inchirieri instalatii pentru iluminat festiv 2021-2022	26,850	BL		
70	COMUNA VIIȘOARA	Lucrări de întreținere iluminat public stradal comuna Viișoara	5,823	BL		2021
71	COMUNA VLĂDENI	Achiziție lămpi iluminat stradal	41,000			2021
		Achiziție lămpi iluminat public stradal	82,000			2020
72	COMUNA VLĂSINEȘTI	“Eficientizare energetică a sistemului de iluminat public în comuna Vlăsinești, județul Botoșani”	114,960	BL/POR		2021
		“Eficientizare energetică a sistemului de iluminat public în comuna Vlăsinești, județul Botoșani”	19,680	BL		2021
		Necesar materiale electrice comuna Vlăsinești	16,658	BL		2018
		Corp de iluminat stradal	7,983	BL		2019
73	COMUNA VORNICENI	Reparatii curente iluminat public	14,650	BL		2018
		Iluminat festiv ocazional	9,779	BL		2018
74	COMUNA VORONA	Modernizare sistem iluminat public	1.119,733	AFM		2020

Obiective și priorități specifice privind dezvoltarea serviciului de iluminat public

Disponibilitățile bugetare reprezintă principala dificultate atunci când se pune problema de realizare a unor sisteme de iluminat public eficiente.

Un sistem eficient ar trebui să conțină: aparate cu LED, sistem de telegestiune, un soft adecvat pentru control, monitorizare și mentenanță și posibilitatea de a integra iluminatul într-o platforma de smartcity.

Aparatele moderne pot integra mai multe funcții, care cumulat duc la o reducere semnificativă a costurilor atât cu energia cât și cu serviciile de mentenanță și întreținere.

Un sistem de iluminat public eficient trebuie să îndeplinească următoarele funcțiuni:

- ✓ Programul de funcționare se va adapta automat la anotimp;
- ✓ În funcție de trafic și palierul orar, fluxul luminos va crește sau se va reduce automat;
- ✓ Prezența/absența mașinilor sau a oamenilor va genera, de asemenea, posibilitatea de creștere/diminuare a fluxului luminos.
- ✓ Defecțiunile sunt raportate în timp real și se creează posibilitatea de intervenție rapidă.
- ✓ Programul de mentenanță este organizat și activitățile se pot desfășura pe baza unui plan bine stabilit.

Pentru utilizarea, gestionarea și menținerea în funcțiune a SIP este nevoie de personal bine pregătit. Din acest motiv operatorii trebuie să aibă în echipă pe lângă electricieni de intervenție și personal specializat pentru administrarea sistemului de telegestiune.

Deoarece se dorește introducerea în subteran a rețelelor este nevoie de dotări corespunzătoare pentru operatori care vor fi nevoiți în caz de intervenții să realizeze decopertări și săpături.

Indicatorii de performanță trebuie să țină cont de avantajele sistemelor nou create și să pună accent pe obligația operatorilor de a păstra în funcțiune sistemul fără a aștepta lansarea de comenzi de lucru din partea primăriei. Indicatorii de performanță trebuie să aibă în vedere reducerea față de situația actuală și menținerea sub control a consumului de energie fără a scădea calitatea iluminatului.

Studiile academice¹⁷⁸ și studiile efectuate de către Comisia Europeană¹⁷⁹ prin Joint Reseach Center indică faptul că atunci când se utilizează în iluminatul public lămpi cu LED de calitate în locul lămpilor cu descărcare de intensitate ridicată (HID) reducerea consumului de energie poate fi între 31% și 60% atunci când se instalează și tehnologie de dimming și de tip smartcity.

¹⁷⁸ Friedemann Polzin, Paschen von Flotow, și Colin Nolden, „Modes of Governance for Municipal Energy Efficiency Services – The Case of LED Street Lighting in Germany”, Journal of Cleaner Production 139 (15 decembrie 2016): 133–45, <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2016.07.100>; Andrej Djuretic și Miomir Kostic, „Actual energy savings when replacing high-pressure sodium with LED luminaires in street lighting”, Energy 157 (2018): 367–78; Eveliina Juntunen et al., „A smart LED luminaire for energy savings in pedestrian road lighting”, Lighting Research & Technology 47, nr. 1 (2015): 103–15.

¹⁷⁹ Shane Donatello et al., „Revision of the EU Green Public Procurement Criteria for Road Lighting and Traffic Signals”, Publications Office of the European Union: Luxembourg, 2019, 127.

Potențialul estimat de reducere a consumului de energie prin instalarea și utilizarea tehnologiilor LED la nivelul iluminatului public din Uniunea Europeană a fost calculat la aproximativ de 209 TWh pe an, echivalentul a 77 milioane de tone de CO₂.¹⁸⁰

Având în vedere potențialul major de reducere a consumului de energie care se poate atinge prin re tehnologizarea/modernizarea sistemelor de iluminat public în România, regulamentul serviciului și caietul de sarcini pentru serviciul de iluminat public la nivelul UAT-urilor din Județul Botoșani ar trebui să încurajeze inovarea, noile tehnologii, să fie fermă cu privire la indicatori de performanță măsurabili și suficient de flexibilă încât să permită mai multe tipuri de aranjamente contractuale, cum ar fi cele de performanță energetică.

Se observă că sursele de finanțare din fonduri europene și programul de eficiență energetică al AFM au constituit o sursă deosebit de importantă pentru modernizarea sistemelor de iluminat public.

De asemenea, pentru a beneficia de aceste fonduri, în fiecare UAT trebuie înființat serviciul de iluminat public conform prevederilor Legii nr. 51/2006 și decisă modalitatea de gestiune a acestui serviciu, în gestiune directă sau delegată.

Pe lângă partea de modernizare, întreținerea și mentenanța serviciului de iluminat public necesită o atenție sporită, întrucât sistemele modernizate vor trebui întreținute și operate în condiții de performanță astfel încât să se mențină parametrii luminotehnici proiectați iar componentele sistemului de iluminat public să atingă pe cât posibil durata de viață proiectată.

Pentru a putea atrage cât mai mulți operatori cu know how de pe piață să participe la licitațiile pentru delegarea gestiunii serviciului de iluminat public, un obiectiv specific ar fi acela ca UAT-urile din Județul Botoșani care nu dispun de suficientă forță financiară și care sunt vecine să constituie asociații de dezvoltare intercomunitară pentru prestarea serviciului de iluminat.

Principalele surse de finanțare pentru modernizarea sistemelor de iluminat public sunt constituite de următoarele programe:

- ✓ Ordinul 1886/2021 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public.
- ✓ POR Nord Est 2021-2027.
- ✓ PNRR , Pilonul I tranziție verde.
- ✓ PODD 2021-2027.

În cele ce urmează va fi prezentată actualizarea obiectivelor și măsuri pentru implementarea și monitorizarea accelerării dezvoltării serviciului de iluminat public.

¹⁸⁰ Anibal De Almeida et al., „Solid state lighting review–Potential and challenges in Europe”, *Renewable and Sustainable Energy Reviews* 34 (2014): 30–48.

5.5 Serviciul de iluminat public

Potrivit SCUP 2007-2021, corespunzător obiectivelor prioritare referitoare la serviciul de iluminat public, centralizate la nivelul județului Botoșani, necesarul de investiții până în anul 2020 era estimat la 3.384,109 mii EURO. Sumele propuse reprezintă proiecte de dezvoltare, reabilitare, extindere și modernizare a sistemelor de iluminat existente și de înființare de noi rețele de iluminat public.

În perioada 2007-2021, se observă că majoritatea investițiilor au avut loc între anii 2018-2021, datorită liniilor de finanțare POR, PNDR și AFM. În această perioadă s-au realizat sau sunt în curs de realizare proiecte pentru modernizarea, extinderea, reabilitare, întreținerea și operarea sistemelor de iluminat public în valoare de aproximativ 155 milioane lei.

Potrivit Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Botoșani pentru perioada 2021-2030 sunt propuse următoarele investiții:

Tabel 5-3 – Investiții propuse pentru perioada 2021-2030 conform Strategiei de Dezvoltare Durabilă

Nr. Crt.	Inițiator	Titlu proiect	Valoare estimată lei	Sursă de finanțare
1	Botoșani – Consiliul Județean			
2	Zona Metropolitană Botoșani	Proiect de iluminat public metropolitan	conform deviz / documentație tehnic-economică	POR Nord-Est 2021-2027 AFM
3	Botoșani – Municipiu reședință de județ	Eficientizarea și extinderea sistemului de iluminat public, telegestiune de la nivelul Municipiului Botoșani	20.000.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNRR 2021-2027 AFM
4	Dorohoi	Valorificarea surselor alternative de energie prin dezvoltarea unor capacități de producere a energiei verzi: construirea parcului de celule fotovoltaice, eolian, biomasă	4.550.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 PODD 2021-2027
		Extinderea și modernizarea rețelelor electrice din Municipiul Dorohoi	conform deviz / documentație tehnic-economică	AFM PODD 2021-2027 Buget local
		Modernizarea și extinderea rețelei publice de iluminat și implementarea soluțiilor moderne de eficientizare energetică	6.340.000,00	AFM PODD 2021-2027 POR Nord-Est 2021-2027

ROMÂNIA
JUDEȚUL BOTOȘANI
CONSILIUL JUDEȚEAN

Botoșani, Piața Revoluției 1-3, Cod postal: 710236, Tel: +40 231 514712, +40 231 514713, +40 231 514714;
Fax: +40 231 514715, +40 231 515020, +40 231 536155, +40 231 529220; Web: www.cjbotosani.ro; E-mail: consiliu@cjbotosani.ro

Nr. Crt.	Inițiator	Titlu proiect	Valoare estimată lei	Sursă de finanțare
		a iluminatului public în Municipiul Dorohoi		
5	Bucecea	Achiziție corpuri de iluminat cu led	700.000,00	AFM PODD 2021-2027 POR Nord-Est 2021-2027
6	Albești	Modernizare sistem de iluminat public stradal	conform deviz / documentație tehnică-economică	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
7	Avrămeni			
8	Bălușeni	Reabilitare iluminat public, Comuna Bălușeni	1.130.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
9	Brăești	Program de îmbunătățire a eficienței energetice 2021-2027- actualizare	160.000,00	AFM POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027
10	Broscăuți	Modernizare iluminat stradal	498.718,16	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
11	Călărași	Modernizarea sistemului de iluminat public în Comuna Călărași, Județul Botoșani	500.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
		Modernizarea și extinderea rețelei publice de iluminat prin folosirea de sisteme fotovoltaice pentru producerea de energie electrică în comună	2.500.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
12	Cândești	Reabilitare și modernizare iluminat public	1.000.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
13	Concești	Creșterea eficienței energetice a sistemului de iluminat public	260.900,23	AFM POR Nord-Est 2021-2027 Buget local
14	Copălău	Reabilitarea și modernizarea sistemului de iluminat public în Comuna Copălău, Județul Botoșani	738.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
15	Corni	Extindere rețea de iluminat public și modernizare cu becuri economice	425.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM

Nr. Crt.	Inițiator	Titlu proiect	Valoare estimată lei	Sursă de finanțare
16	Coșula	Extindere rețea de iluminat public și modernizare cu becuri economice	conform deviz/ documentație tehnică-economică	PNS 2021-2027 AFM
17	Dobârceni	Eficientizare sistem iluminat public	592.670,24	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
18	Frumușica	Reabilitare iluminat public, pe o lungime de 120 km	2.000.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
19	Gorbănești	Lucrări de reabilitare a rețelei de iluminat public în comună	451.000	PODD 2021-2027 POR Nord-Est 2021-2027 PNRR PNS 2021-2027
		Reducerea consumului energetic al localității prin modernizarea rețelei de iluminat public și înlocuirea lămpilor actuale poluante cu lămpi solare sau ale sisteme care reduc consumul de energie electrică	550.000	PODD 2021-2027 POR Nord-Est 2021-2027 PNRR PNS 2021-2027
20	Havârna	Eficientizarea energetică a iluminatului public	135.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
		Modernizare și extindere iluminat public	500.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
21	Hănești	Modernizare sistem de iluminat public în Comuna Hănești	conform deviz/ documentație tehnică-economică	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
22	Hilișeu-Horia	Modernizarea sistemului de iluminat public în Comuna Hilișeu-Horia, Județul Botoșani	500.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
		Creșterea eficienței energetice	7.500.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 AFM PNS 2021-2027 Buget local
23	Hlipiceni	Modernizarea sistemului de iluminat stradal în Comuna Hlipiceni, Județul Botoșani	684.956,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM

ROMÂNIA
JUDEȚUL BOTOȘANI
CONSILIUL JUDEȚEAN

Botoșani, Piața Revoluției 1-3, Cod postal: 710236, Tel: +40 231 514712, +40 231 514713, +40 231 514714;
Fax: +40 231 514715, +40 231 515020, +40 231 536155, +40 231 529220; Web: www.cjbotosani.ro; E-mail: consiliu@cjbotosani.ro

Nr. Crt.	Inițiator	Titlu proiect	Valoare estimată lei	Sursă de finanțare
24	Hudești	Modernizarea și eficientizarea sistemului de iluminat public stradal	1.153.561,99	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
25	Ibănești	Iluminat public	1.100.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
		Eficiență energetică școli	3.000.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 AFM
26	Leorda	Modernizare iluminat public stradal în Comuna Leorda, Județul Botoșani	562.754,32	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
27	Lozna	Extindere și modernizare rețelelor de transport și furnizare a energiei electrice și de iluminat public local în Comuna Lozna, Județul Botoșani	conform deviz/ documentație tehnico-economică	PODD 2021-2027 POR Nord-Est 2021-2027 PNRR PNS 2021-2027
28	Mihai Eminescu	Modernizare și extindere iluminat public și rețele electrice în Comuna Mihai Eminescu, Județul Botoșani	conform deviz/ documentație tehnico-economică	POR Nord-Est 2021-2027 AFM
29	Mihălășeni	Extindere iluminat public în satele Păun, Mihălășeni și Sărata	100.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
30	Mileanca	Extinderea, modernizarea și eficientizarea rețelelor de iluminat public în satele comunei Mileanca	650.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
31	Mitoc	Modernizarea iluminatului public prin montarea de panouri solare	1.000.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
32	Nicșeni	Modernizare sistem de iluminat sat Dorobanți, Comuna Nicșeni	conform deviz/ documentație tehnico-economică	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
		Modernizare sistem de iluminat sat Nicșeni, Comuna Nicșeni	conform deviz/ documentație tehnico-economică	POR Nord-Est 2021-2027 AFM
33	Rădăuți-Prut	Modernizarea și eficientizarea sistemului de iluminat	1.500.000,00	PODD 2021-2027 POR Nord-Est

Județul Botoșani - Strategia județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, actualizată 2021-2030

ROMÂNIA
JUDEȚUL BOTOȘANI
CONSILIUL JUDEȚEAN

Botoșani, Piața Revoluției 1-3, Cod postal: 710236, Tel: +40 231 514712, +40 231 514713, +40 231 514714;
Fax: +40 231 514715, +40 231 515020, +40 231 536155, +40 231 529220; Web: www.cjbotosani.ro; E-mail: consiliu@cjbotosani.ro

Nr. Crt.	Inițiator	Titlu proiect	Valoare estimată lei	Sursă de finanțare
		public stradal în comuna Rădăuți-Prut, județul Botoșani		2021-2027 PNRR PNS 2021-2027
		Realizarea sistemului de iluminat ornamental și ornamental festiv în comuna Rădăuți-Prut	100.000,00	PNS 2021-2027 Buget local
34	Ripiceni	Reabilitare iluminat stradal	220.500,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
35	Roma	Modernizarea și eficientizarea sistemului de iluminat	525.991,42	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
		Extindere rețea electrică de joasă tensiune	300.000,00	PODD 2021-2027 POR Nord-Est 2021-2027 PNRR PNS 2021-2027
36	Santa Mare	Înlocuire lămpi de consum ridicat de energie din sistemul de iluminat stradal cu lămpi tip LED	conform deviz/ documentație tehnică-economică	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
37	Stăuceni	Modernizarea infrastructurii de iluminat public	481.701,01	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
38	Suharău	Extindere reabilitare și modernizare rețea de iluminat public	conform deviz/ documentație tehnică-economică	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
		Realizarea sistemului de iluminat ornamental și ornamental festiv în Comuna Suharău	conform deviz/ documentație tehnică-economică	Buget local
		Extindere, reabilitare și modernizare rețea de iluminat public	conform deviz/ documentație tehnică-economică	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
39	Sulița	Extindere și reabilitare rețea de iluminat public, montare de panouri solare în satele Sulița, Dracșani și Cheliș	conform deviz/ documentație tehnică-economică	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
40	Șendriceni	Înlocuire lămpi stradale cu lămpi LED cu durată de viață ridicată	530.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027
41	Știubieni	Modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public în Comuna Știubieni, Județul Botoșani	5.000.000,00	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM

Județul Botoșani - Strategia județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, actualizată 2021-2030

Nr. Crt.	Inițiator	Titlu proiect	Valoare estimată lei	Sursă de finanțare
42	Todireni	Modernizarea iluminatului public în Comuna Todireni	800.000,0	POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 AFM
43	Ungureni	Iluminat public și festiv	conform deviz/ documentație tehnică-economică	AFM POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027
44	Unțeni	Extindere rețea de iluminat public	conform deviz/ documentație tehnică-economică	AFM POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027
45	Viișoara	Modernizare rețea iluminat public	conform deviz/ documentație tehnică-economică	AFM POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 Buget local
46	Vârfu Câmpului	Modernizarea sistemului de iluminat public	187.000,00	AFM
47	Vorniceni	Modernizare și eficientizare iluminat public	957.849,00	AFM POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 Buget local
48	Vorona	Modernizare iluminat public stradal	1.156.504,00	AFM POR Nord-Est 2021-2027 PNS 2021-2027 Buget local

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului accelerării dezvoltării serviciului de iluminat public

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de iluminat public					
Domeniul /activitatea	Obiective principale	Măsurile pentru implementare	Termen	Responsabili	Indicatori/parametrii serviciului /U.M.
1. Dezvoltarea capacității de transpunere și implementare a legislației și politicilor în domeniu	Adaptarea cadrului legislativ și organizatoric în domeniul iluminatului public	Acte administrative (hotărâri de consiliu) emise de UAT-uri pentru îmbunătățirea activității în domeniul iluminatului public	Permanent	Consilii locale	Număr
		Organizarea serviciului de iluminat public – gestiune directă sau delegată	Permanent	Consilii locale	Număr UAT gestiune directă Număr UAT gestiune delegată
		Existența compartimentelor de monitorizare /control	Permanent	Consilii locale, Consiliul Județean Botoșani	Da/nu
2. Aspecte instituționale și organizatorice	Adaptarea și dezvoltarea cadrului instituțional în vederea îndeplinirii cerințelor naționale	Asigurarea operării serviciului cu operatori licențiați A.N.R.S.C.	Permanent	Consilii locale	Da/nu
		Asigurarea de personal autorizat pentru exploatare, întreținere, reparații care să dispună de logistica și echipamentele necesare	Permanent	Consilii locale, Operatori	Da/nu
		Asigurarea unui sistem de înregistrare a reclamațiilor	Permanent	Consilii locale	Da/nu
		Asigurarea participării la cursuri de instruire tematice și perfecționare profesională pentru personalul	Permanent	Consilii locale	Da/nu

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de iluminat public

Domeniul /activitatea	Obiective principale	Măsuri pentru implementare	Termen	Responsabili	Indicatori/parametrii serviciului /U.M.
		implicat în activități specifice serviciului de iluminat public			
3. Finanțarea serviciului de iluminat public local	Identificarea de către autoritățile publice locale de mecanisme economico-financiare pentru finanțarea sistemelor de iluminat public	Elaborarea de programe de investitii bazate pe planificarea multianuala a investițiilor, raportate la bugetul local	Permanent	Consilii locale	Da/nu
4. Conștientizarea părților implicate	Promovarea unui sistem de infomare și motivare pentru toate părțile implicate referitoare la importanța serviciului	Organizarea periodică de sesiuni de informare și întâlniri tematice între partile implicate referitoare la: legislația specifică stadiul de implementare al strategiei și planului de implementare măsuri și acțiuni corective întreprinse ca urmare a monitorizării strategiei și planului de implementare; necesitatea asocierii comunelor în asociații de dezvoltare intercomunitară	Permanent	Consilii locale, Consiliul Județean Botoșani	Da/nu
	Analiza incidentelor în	Existența statisticii incidentelor, avariilor	Permanent	Consilii locale	Da/nu

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de iluminat public

Domeniul /activitatea	Obiective principale	Măsuri pentru implementare	Termen	Responsabili	Indicatori/parametrii serviciului /U.M.
5. Colectarea de date și informații privind incidente, avarii	scopul îmbunătățirii serviciului	Realizarea analizei incidentelor, avariilor	Permanent	Consilii locale	Da/nu
6. Sistemul de iluminat public	Bază de date cu situația actuală pe fiecare U.A.T.	Localități beneficiare iluminat public din fiecare U.A.T.	Permanent	Consilii locale	Nr. localități cu rețea iluminat public
		Lungime rețea iluminat public pe fiecare U.A.T.	Permanent	Consilii locale	Nr. km rețea iluminat public existentă
	Organizarea și funcționarea serviciului de iluminat public, cu asigurarea calității și performanțelor sistemului	Extinderea sistemelor de iluminat public pentru zonele unde nu există	Permanent	Consilii locale	Nr km rețea iluminat public extinsă
		Modernizarea sistemelor de iluminat public	Permanent	Consilii locale	Nr km rețea iluminat public modernizată
		Existența sistemului de comandă automată de conectare / deconectare	Permanent	Consilii locale	Da/nu
		Asigurarea continuității serviciului de iluminat public din punct de vedere calitativ și cantitativ	Permanent	Consilii locale	Da/nu
		Existența unui program de întreținere și mentenanță a sistemului	Permanent	Consilii locale	Da/nu
Evaluarea performanțelor prin analiza comparativă a indicatorilor de performanță stabiliți în regulamentele de organizare a serviciului și în contractele de delegare de gestiune și proporția respectării lor	Permanent	Consilii locale	Da/nu		

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de iluminat public

Domeniul /activitatea	Obiective principale	Măsuri pentru implementare	Termen	Responsabili	Indicatori/parametrii serviciului /U.M.
		Existența evaluării energetice a puterii instalate, a energiei active consumată anual	Permanent	Consilii locale	Da/nu
		Utilizarea lămpilor si corpurilor de iluminat performante si economice	Permanent	Consilii locale	Da/nu
	Respectarea legislației în domeniu	Soluționarea petițiilor	Permanent	Consilii locale	% petiții rezolvate din total petiții
		Amenzi pentru încălcarea prevederilor legale	Permanent	Consilii locale	Nr. total amenzi
	Limitarea impactului asupra mediului	Valorificarea deșeurilor de echipamente electrice, electronice DEEE	Permanent	Consilii locale	Da/nu

CAPITOLUL 6 EVOLUȚIILE ÎN DOMENIUL SERVICIULUI DE ALIMENTARE CU ENERGIE TERMICĂ ÎN SISTEM CENTRALIZAT

Capitolul de față este realizat pe baza analizei *Strategiei Județene privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020 (SCUP 2007-2020)*,¹⁸¹ și urmărește să analizeze atingerea țintelor propuse de SCUP 2007-2020, analiza evoluțiilor din ultimii aproape paisprezece ani, analiza obligațiilor ce derivă din cadrul legislativ național și statutul României de membru al Uniunii Europene, precum și planificările și prognozele privind programele de finanțare care vor fi disponibile în următorii ani.

Serviciul de alimentare cu energie termică este concentrat exclusiv în orașul Botoșani, restul localităților urbane și rurale folosind încălzirea individuală.

Față de SCUP 2007-2020¹⁸², care menționa și existența din anul 2004 a sistemului de alimentare cu energie termică a orașului Bucecea (50%) și care avea capacitatea de a deservi 550 de apartamente, în prezent sistemul nu mai este funcțional iar instalațiile sunt în conservare, din cauza închiderii fabricii de zahăr.

Începem prin a prezenta principalele acte normative relevante aplicabile în domeniu:

6.1 Acte normative aplicabile serviciilor comunitare de utilități publice

- ✓ Legea serviciilor comunitare de utilitati publice nr. 51 din 2006, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare;
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 745 din 2007 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea licențelor în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare
- ✓ Ordin nr. 504 din 2019 privind modificarea tarifelor de acordare și menținere a licențelor/autorizațiilor eliberate în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare
- ✓ Ordinul Președintelui ANRSC nr. 79 din 2017 privind modalitatea de achitare a contribuției, cu modificările și completările ulterioare..

Alimentarea cu energie termica in sistem centralizat

- ✓ Legea 325/2006 a serviciului public de alimentare cu energie termică.
- ✓ Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică, cu modificările și completările ulterioare.

¹⁸¹ Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007.

¹⁸² Consiliul Județean Botoșani, 68

- ✓ Legea nr. 160/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Ordinul 11/2021 pentru aprobarea Metodologiei de monitorizare a serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat și a sistemelor de încălzire și/sau racire urbană, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Ordinul MLPDA- MAAP- MFP nr. 3194/1084/3734/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind implementarea Programului Termoficare, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ OUG 53/2019 privind aprobarea Programului multianual de finanțare a investițiilor pentru modernizarea, reabilitarea, re tehnologizarea și extinderea sau înființarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică a localităților și pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Ordinul 23/2021 pentru modificarea și completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 53/2017 privind aprobarea Regulamentului pentru autorizarea persoanelor juridice care desfășoară activități de montare și exploatare a sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum în imobile de tip condominiu, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Ordinul 28/2017 privind aprobarea Regulamentului pentru acordarea licențelor în domeniul serviciului de alimentare centralizată cu energie termică, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Ordinul 13/2020 pentru aprobarea Regulamentului de emiteră a avizelor tehnice privind eficiența energetică în cadrul Programului Termoficare, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Ordinul 188/2019 de aprobare a Regulamentului de emiteră a avizelor tehnice privind eficiența energetică în cadrul Programului multianual de finanțare a investițiilor pentru modernizarea, reabilitarea, re tehnologizarea și extinderea sau înființarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică a localităților , cu modificările și completările ulterioare
- ✓ Ordinul 193/2019 pentru aprobarea Metodologiei de monitorizare a serviciului public de alimentare cu energie termica in sistem centralizat si a sistemelor de incalzire si/sau racire urbana, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Ordinul 53/2017 privind aprobarea Regulamentului pentru autorizarea persoanelor juridice care desfășoară activități de montare și exploatare a sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum în imobile de tip condominiu, cu modificările și completările ulterioare.

Analiza SWOT prezentă în SCUP 2007-2020 reliefează următoarele puncte:

Județul Botoșani - Strategia județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, actualizată 2021-2030

Puncte tari

- ✓ “Posibilitatea utilizării mai multor tipuri de combustibili alternativi, în funcție de conjunctura pieții;
- ✓ Operare simplă din partea consumatorului care nu se implică în activități de aprovizionare combustibil, întreținere, supravegherea funcționării;
- ✓ Pericol redus pentru consumator, comparativ cu sursele individuale pe bază de combustibili;
- ✓ Autonomia autorităților locale în luarea deciziei împreună cu locuitorii implicați privind alegerea sistemului de producere a energiei termice;
- ✓ Menținerea unui sistem de subvenții legiferat pentru familiile cu venituri mici beneficiare de servicii de alimentare cu energie termică în sistem centralizat.”

Puncte slabe

- ✓ „Infrastructura actuală slab dezvoltată , uzată fizic și moral;
- ✓ Cost real ridicat pentru producerea energiei termice, în instalații cu randamente scăzute;
- ✓ Tarif ridicat comparativ cu veniturile populației;
- ✓ Eficiență energetică redusă pe lanțul producție –transport distribuție –consumator final;
- ✓ Rentabilitate economico-financiară scăzută a activității de alimentare cu energie termică în sistem centralizat;
- ✓ Performanțe sub potențial ale furnizorilor de energie termică cu capital de stat;
- ✓ Nivel redus al investițiilor reale în infrastructura sistemului de producere și distribuție energie termică;
- ✓ Gradul redus de încălzire a contravalorii serviciului de distribuție a energiei termice prestate către populație;
- ✓ Lipsa unei strategii privind modernizarea sistemelor de alimentare cu energie termică în sistem centralizat;
- ✓ Existența de arierate la nivelul agenților economici din mediul urban care au gestionat serviciul;
- ✓ Scoaterea din funcțiune la nivelul orașelor, în anul 2004, a sistemelor centralizate de producere și distribuție a energiei termice, urmare a sistării acordării subvențiilor de la stat pentru acoperirea diferențelor de preț /tarif.”¹⁸³

Față de anul 2007, observăm că marea majoritate a punctelor slabe s-au menținut, iar punctele tari nu au oferit o bază pentru dezvoltarea sensibilă a domeniului. O evoluție remarcabilă privește realizarea unui sistem nou de încălzire centralizată în ultimii 20 de ani,

¹⁸³ Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007, 91–92.

cu ajutorul unei investiții private în orașul Săveni¹⁸⁴. De asemenea, din analiza Portofoliului de proiecte pentru serviciul de alimentare cu energie termică din Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Botoșani 2021-2027, reiese că o investiție prognozată este construcția unei centrale termice pe biomasă de 8 MW în acest oraș, investiție evaluată la aproximativ 17 milioane Ron. Un articol recent¹⁸⁵ ne atrage atenția cu privire la sistemul de pompe de căldură implementat în comuna Pomârla realizat prin fonduri europene pentru încălzirea școlilor și grădinițelor. Din datele prezentate pe site-ul Modern Calor,¹⁸⁶ reiese faptul că prețul de generare a energiei termice este cu 30% sub cea furnizată de sistemele individuale de încălzire, capacitate asigurată de cele două unități de 4.4 MW care funcționează exclusiv prin cogenerare. Datele din figura 2 ne arată o variație anuală a cantității de energie termică distribuită la nivel județean, gigacalorii în perioada 2015-2019, cu o ușoară tendință descendentă. Un articol recent¹⁸⁷ ne arată că în contextul creșterii accelerate a prețului la gaze și energie electrică, prețul gigacaloriei a crescut de la 400 Ron la 615 Ron, fapt care crește nivelul de impredictibilitate cu privire la facturile care vor fi achitate de locatarii celor aproximativ 10.000 de imobile branșate la Modern Calor.

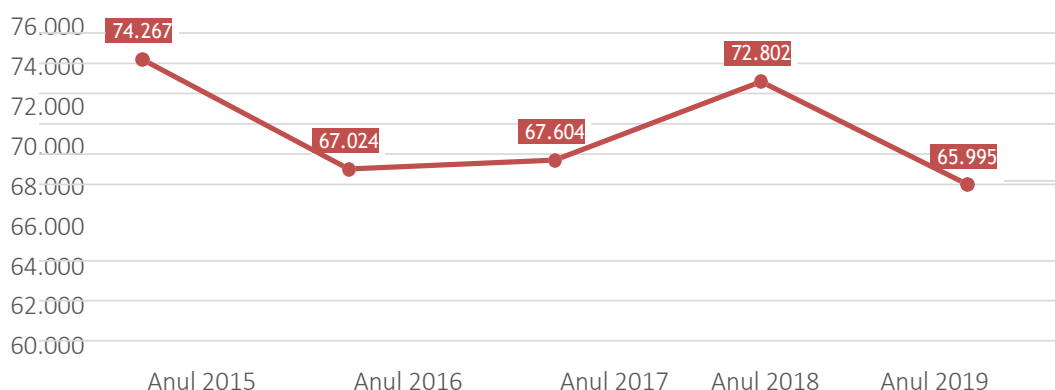

Figura 6-1 - Cantitate energie termică la nivel județean, gigacalorii în perioada 2015-2019¹⁸⁸

6.2 Portofoliu de proiecte pentru serviciul de alimentare cu energie termică – actualizat

Orașul Săveni - Centrală termică pe Biomasă 8 MW în Orașul Săveni - valoare contract de finanțare: 17,136,000 lei, programul național PODD 2021 - 2027

¹⁸⁴ Știri Botoșani (blog), 14 ianuarie 2020, <http://www.banulbotosanean.ro>, <http://www.banulbotosanean.ro>

¹⁸⁵ <https://www.botosaninews.ro/505765/social/o-comuna-din-judetul-botosani-data-drept-exemplu-positiv-de-presa-nationala-in- ceea-ce-priveste-sistemul-de-incalzire/>

¹⁸⁶ Info Botoșani - Știri Botoșani Știri locale Informații Reportaje din județul Botoșani (blog), 4 noiembrie 2021, <https://infobt.ro>

¹⁸⁷ Info Botoșani - Știri Botoșani Știri locale Informații Reportaje din județul Botoșani (blog), 4 noiembrie 2021, <https://infobt.ro>

¹⁸⁸ Consiliul Județean Botoșani, „STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027”, 2021, 89.

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu energie termică în sistem centralizat

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu energie termică în sistem centralizat					
Domeniul /activitatea	Obiective principale	Măsurile pentru implementare	Termen	Responsabili	Indicatori /Parametrii Serviciului/U.M.
1. Întărirea capacității instituționale	Adaptarea cadrului legislativ și organizatoric în domeniul serviciului de alimentare cu energie termică în sistem centralizat	Organizarea serviciului – gestiune directă sau delegată	Permanent	Consilii locale	Număr UAT gestiune directă Număr UAT gestiune delegată
		Existența compartimentelor de monitorizare /control	Permanent	Consilii locale, Consiliul Județean Botoșani	Da/nu
2. Resurse umane	Asigurarea necesarului de resurse umane și sporirea gradului de pregătire	Asigurarea de personal autorizat pentru administrarea, exploatare, întreținere și reparații care să dispună de logistica și echipamentele necesare	Permanent	Consilii locale, Operatori	Da/nu
3. Finanțarea serviciului de alimentare cu energie termică în sistem centralizat	Identificarea de mecanisme economico-financiare pentru finanțarea sistemului	Elaborarea de programe de investiții bazate pe planificarea multianuală a investițiilor, raportate la bugetul local	Permanent	Consilii locale	Da/nu
4. Conștientizarea părților implicate	Promovarea unui sistem de informare și motivare pentru toate părțile	Organizarea periodică de sesiuni de informare și întâlniri tematice între părțile implicate referitoare la: legislația specifică; stadiul de implementare al strategiei și	Permanent	Consilii locale, Consiliul Județean Botoșani	Da/nu

	implicate referitoare la importanța serviciului	planului de implementare; măsuri și acțiuni corective întreprinse ca urmare a monitorizării strategiei și planului de implementare			
5. Dezvoltarea serviciului	Bază de date cu situația actuală pe fiecare U.A.T.	Localități beneficiare din fiecare U.A.T.	Permanent	Consilii locale	Nr. localități cu rețea termică centralizată
		Lungime rețea termică pe fiecare U.A.T.			Nr. km rețea termică centralizată
		Puncte termice pe fiecare U.A.T.			Nr. puncte termice
		Gospodării racordate pe fiecare U.A.T.			Nr. gospodării racordate
		Instituții racordate pe fiecare U.A.T.			Nr. instituții racordate
	Extinderea și modernizarea rețelei de alimentare cu energie termică în sistem centralizat prezentă la nivelul Județului Botoșani	Extinderea rețelei de alimentare cu energie termică în sistem centralizat	Permanent	Consilii locale	Nr. km rețea termică centralizată nouă
		Modernizarea rețelei alimentare cu energie termică în sistem centralizat deja existente	Permanent	Consilii locale	Nr. km rețea termică centralizată modernizată
		Modernizarea punctelor termice	Permanent	Consilii locale	Nr. puncte termice modernizate
	Respectarea legislației în domeniu	Soluționarea petițiilor	Permanent	Consilii locale	% petiții rezolvate din total petiții
		Amenzi pentru încălcarea prevederilor legale	Permanent	Consilii locale	Nr. total amenzi

CAPITOLUL 7 SERVICIUL DE ALIMENTARE GAZE NATURALE

Dezvoltarea rețelei de alimentare cu gaze naturale constituie o prioritate pentru Județul Botoșani. Acest fapt contribuie la sporirea bunăstării locuitorilor județului și la oferirea unei alternative viabile încălzirii pe bază de lemn. Conform Transgaz, județul Botoșani este conectat la magistrala de gaze care deservește Nordul Moldovei¹⁸⁹. În anul 2020, un număr de 7 localități dispuneau de acest serviciu, iar lungimea rețelei era de 300.2 km, față de 5 în 2007, fiind distribuit un volum total de 63,027 m³. Operatorul de gaze naturale este E-ON GAZ DISTRIBUȚIE.

Figura 7-1 - Harta sistemului național de transport gaze naturale¹⁹⁰.

Capitolul de față propune o analiză asupra caracteristicilor sistemului de alimentare cu gaze naturale așa cum reies din *Strategia județeană privind accelera dezvoltării serviciilor publice 2007-2020 (SCUP 2007-2020)*¹⁹¹ și are ca scop evaluarea progreselor realizate pe perioada acoperită de acest document strategic, analizarea obligațiilor care derivă din legislația națională și din directivele Uniunii Europene, realizarea prognozelor și propunerilor referitoare la modul în care acest serviciu de utilitate publică va evolua în următorii ani prin intermediul proiectelor de investiții care vor fi implementate de către autoritățile locale, Consiliul Județean Botoșani și operatorii din acest domeniu. Propunerile și prognozele vor fi construite în baza datelor oferite de *SCUP 2007-2020, Direcția*

¹⁸⁹ SNTGN Transgaz S.A. Mediaș, "PLANUL DE DEZVOLTARE A SISTEMULUI NAȚIONAL DE TRANSPORT GAZE NATURALE 2021 – 2030," 2021, 12.

¹⁹⁰ SNTGN Transgaz S.A. Mediaș, 12.

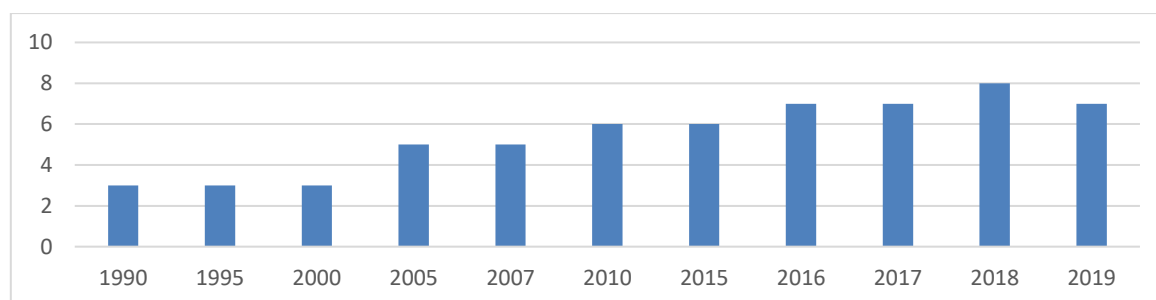
¹⁹¹ Consiliul Județean Botoșani, "Strategia Județeană Privind Accelera Dezvoltării Serviciilor Comunitare de Utilități Publice 2007-2020," 2007..

Județeană de Statistică Botoșani, Strategia de dezvoltare durabilă a Județului Botoșani 2021-2027, Planul de acțiuni pe anul 2021 al Județului Botoșani pentru realizarea obiectivelor de guvernare.

7.1 Localități care dispun de serviciul de alimentare cu gaze naturale

Cu toate că în cadrul SCUP 2007-2020, au fost prevăzute mai multe investiții, finanțate prin fonduri locale, naționale și europene, pentru sporirea capacității sistemului de alimentare cu gaze naturale¹⁹², numărul așezărilor umane deservite de acest serviciu de utilitate publică este scăzut¹⁹³, raportat la media pe regiunea Nord-Est, de 18 localități¹⁹⁴.

Graficul 7-1 prezintă evoluția numărului de localități conectate la sistemului de alimentare cu gaze naturale în perioada 1995-2020. În 2005, numărul aglomerărilor umane în care există sistem de gaze naturale era de cinci, dintre care trei orașe. În 2020, rata a crescut la șapte, iar numărul orașelor a rămas același: Municipiul Botoșani, Municipiul Dorohoi și Orașul Bucecea¹⁹⁵. În perioada 1995-2019 s-a observat o creștere lentă a conectării localităților județului la acest sistem. Numărul orașelor a rămas constant începând cu 2003 și până în prezent, iar cel al comunelor a crescut cu câte o unitate o dată la câțiva ani, de la trei în 1995 la opt în 2019, urmând o scădere cu o unitate în 2020¹⁹⁶.

Graficului 7-1 - Numărul de localități cu sistem de gaze naturale în perioada 1995-2020¹⁹⁷.

7.2 Lungimea rețelei și volumul de gaze distribuite

Așa cum reiese din Graficul 7-2, lungimea conductelor de distribuție a gazelor naturale s-a aflat într-o continuă creștere în perioada analizată. Astfel, în 25 de ani, dimensiunea rețelei a crescut de mai bine de 4 ori de la 71,9 km în 1995 la 302,2 km în 2020¹⁹⁸. Este vorba de o evoluție explicabilă prin creșterea numărului de localități racordate la sistem.

¹⁹² Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007, 211.

¹⁹³ Consiliul Județean Botoșani, „STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027”, 2021, 148-293.

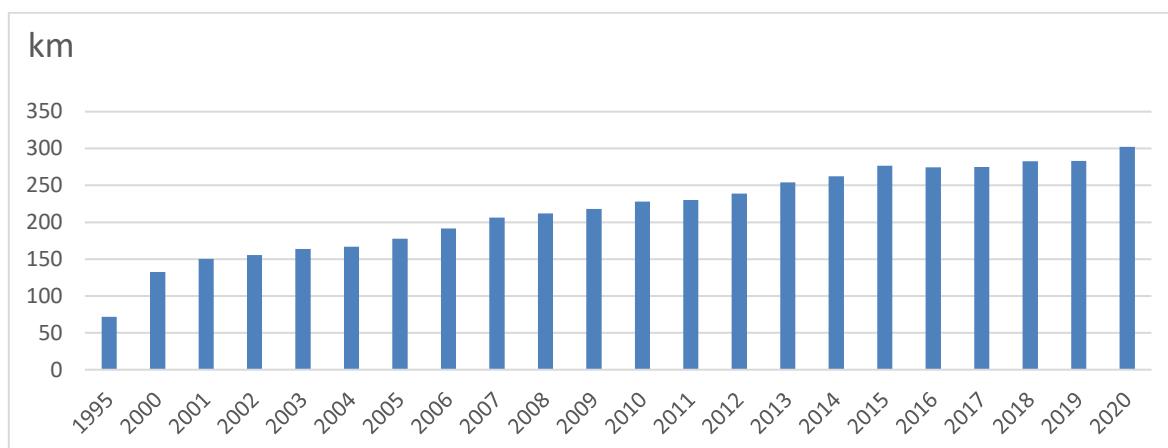
¹⁹⁴ INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, „Activitățile privind utilitatea publică de interes local-2020”, 11.

¹⁹⁵ DJS-BOTOȘANI, „Rețeaua și volumul gazelor naturale distribuite.”, <https://botosani.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/locuinte-si-utilitati-publice/>.

¹⁹⁶ DJS-BOTOȘANI.

¹⁹⁷ DJS-BOTOȘANI.

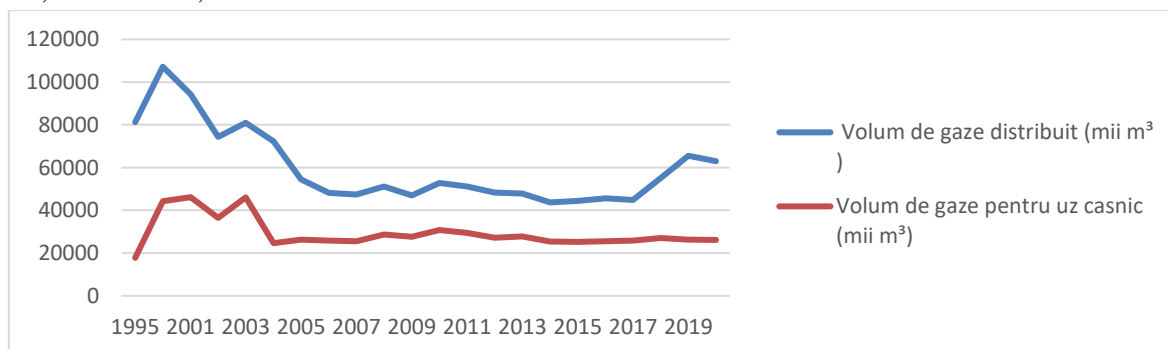
¹⁹⁸ DJS-BOTOȘANI.

Graficul 7-2 - Evoluția lungimii conductelor de distribuție a gazelor naturale (km) ¹⁹⁹.

În ceea ce privește volumul de gaze distribuit, în ciuda creșterii de aproape patru ori a lungimii rețelei, se remarcă un trend descendent în perioada 2000-2018, de la 107,218 mii m³ până la 44,930 mii m³. Cea mai înaltă valoare s-a înregistrat în anul 2000, iar între 2005 și 2017 nu au avut loc variații semnificative în volumul distribuit. Ulterior, începând cu anul 2018 se observă o creștere ușoară²⁰⁰.

În cazul volumului de gaze distribuit către consumatorii casnici, între anii 2000—2004 a fost livrată o cantitate anuală de aproximativ 40,000 m³, ulterior, în perioada 2005-2020, în urma unei scăderi abrupte, volumul livrat a rămas constant, cunoscând valori cuprinse în intervalul 24,000m³ – 28,000 m³.²⁰¹

Graficul 7-3 - Volumul gazelor naturale distribuite (mii m³) ²⁰²

Cele două trenduri se pot explica prin creșterea eficienței sistemului de transport al gazelor naturale, reducerii pierderilor de pe parcurs, creșterii prețurilor, existența unor alternative în cadrul activităților bazate pe utilizarea gazelor.

¹⁹⁹ DJS-BOTOȘANI.

²⁰⁰ DJS-BOTOȘANI.

²⁰¹ DJS-BOTOȘANI.

²⁰² DJS-BOTOȘANI.

7.3 Sistematizare legislație din domeniu

Acte normative aplicabile serviciului de alimentare cu gaze naturale²⁰³

- ✓ Legea nr. 155/2020 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și privind modificarea și completarea altor acte normative.
- ✓ Legea nr. 202/2018 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare
- ✓ Legea nr. 171/2018 privind aprobarea OUG 64/2016 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Legea nr. 167/2018 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Legea nr. 1/2018 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei
- ✓ Decizia Curții Constituționale nr. 509 din 4 iulie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 93 alin. (1) pct. 4 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012.
- ✓ Legea nr. 138/2017 privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2014 pentru modificarea anexei la Ordonanța Guvernului nr. 7/2013 privind instituirea impozitului asupra veniturilor suplimentare obținute ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ OUG 25/2017 pentru modificarea conținutului anexei la Ordonanța Guvernului nr. 7/2013 privind instituirea impozitului asupra veniturilor suplimentare obținute ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Legea nr. 185/2016 privind unele măsuri necesare pentru implementarea proiectelor de importanță națională în domeniul gazelor naturale cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Legea nr. 174/2014 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 35/2014 pentru completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Legea nr. 127/2014 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și a Legii petrolului nr. 238/2004
- ✓ Legea nr. 19 /2012 pentru modificarea art. 3 din Legea gazelor nr. 351/2004 MO 27 /2012

²⁰³ Autoritatea Națională de reglementare în Domeniul Energiei, "Legislație ANRE," <https://www.anre.ro/ro/gaze-naturale/legislatie/legislatie-primara/legi>.

- ✓ Legea nr. 346 /2007 07 privind măsuri pentru asigurarea siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Codul administrativ ²⁰⁴.

Reglementări ale Uniunii Europene în domeniul gazelor naturale

- ✓ REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) NR. 1348/2014 AL COMISIEI din 17 decembrie 2014 privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alineatele (2) și (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie
- ✓ REGULAMENTUL (UE) NR. 994/2010 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 20 octombrie 2010 privind măsurile de garantare a securității aprovizionării cu gaze naturale și de abrogare a Directivei 2004/67/CE a Consiliului
- ✓ DECIZIA COMISIEI 2010/685/UE din 10 noiembrie 2010 de modificare a secțiunii 3 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale
- ✓ DIRECTIVA 2009/73/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE
- ✓ DIRECTIVA 2008/92/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 22 octombrie 2008 privind o procedură comunitară de ameliorare a transparenței prețurilor la gaz și energie electrică aplicate utilizatorilor finali din industrie
- ✓ REGULAMENTUL (CE) Nr. 715/2009 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1775/2005²⁰⁵.

Descrierea cadrului legislativ și principalele modificări identificate

Principalul act normativ care stabilește parametrii de funcționare ai serviciului de transport public, scopul acestuia, componentele, tipul de gestionare, indicatorii de performanță este Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Conform legii, serviciul de alimentare cu gaze naturale este un serviciu de utilități publice al cărui scop este asigurarea unui nivel ridicat al calității siguranței și accesibilității, egalității de tratament, promovării accesului universal și a drepturilor utilizatorilor. Acest serviciu este înființat, controlat și coordonat de autoritățile publice locale și autoritățile de reglementare,

²⁰⁴ Autoritatea Națională de reglementare în Domeniul Energiei.

²⁰⁵ "Gaz," <https://www.anre.ro/ro/gaze-naturale/legislatie/legislatie-ue/gaz>.

iar finanțare este asigurată de tarifele colectate în baza furnizării serviciului către beneficiar, de asemenea există posibilitatea unor alocări bugetare.

Tarifele sunt stabilite prin intermediul metodologiei de calcul introdusă de autoritățile de reglementare competente. Administrarea serviciului poate fi directă, prin gestionarea nemijlocită de către autoritățile locale, sau prin delegarea serviciului către un operator privat, prin intermediul unui contract de delegare a gestiunii²⁰⁶.

Modificări ale cadrului legislativ

În rândul celor mai recente modificări efectuate asupra legislației care reglementarea serviciului de alimentare cu gaze naturale se remarcă Legea nr. 131 din 15 iunie 2018, pentru modificare și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006²⁰⁷.

Cele mai importante modificări sunt aduse articolelor referitoare la:

- ✓ Condițiile în care pentru modernizarea rețelelor de distribuție și transport al gazelor se poate realizare ocuparea temporară a unor terenuri aflate în proprietatea publică;
- ✓ Responsabilitățile ANRE, care este recunoscută ca fiind autoritate de reglementare, control și licențiere a activităților de producere, transport, distribuție și furnizare gaze naturale;
- ✓ Dreptul la grevă al angajaților din acest domeniu, care este supus restricțiilor aplicabile ramurilor de activitate în care nu se poate declara grevă cu întreruperea totală a activității²⁰⁸.
- ✓ Furnizarea gazelor naturale, care se realizează conform legii speciale²⁰⁹.

7.4 Țintele pentru serviciul de alimentare cu gaze naturale

Ținte din legislația națională

- ✓ Asigurarea dezvoltării durabile a economiei naționale;
- ✓ Asigurarea continuității și a siguranței în alimentarea cu gaze naturale a clienților;
- ✓ Protejarea intereselor legitime ale clienților finali de gaze naturale.
- ✓ Promovarea, stimularea și asigurarea concurenței pe piața de gaze naturale;
- ✓ Transparența prețurilor și tarifelor în sectorul gazelor naturale;
- ✓ Dezvoltarea sectorului gazelor naturale în condiții de eficiență economică și protecția mediului;
- ✓ Promovarea producerii și utilizării surselor noi și regenerabile de gaze;
- ✓ Asigurarea accesului nediscriminatoriu la sursele de gaze naturale;
- ✓ Asigurarea măsurilor de securitate în vederea prevenirii combaterii actelor de terorism și sabotaj asupra infrastructurii sectorului de gaze naturale;

²⁰⁶ Parlamentul României, „Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicata, cu modificările și completările ulterioare”, (2006).

²⁰⁷ Parlamentul României, „LEGE nr. 131 din 15 iunie 2018 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006” (2018).

²⁰⁸ Parlamentul României.

²⁰⁹ Parlamentul României.

- ✓ Dezvoltarea interconectărilor sistemelor de transport al gazelor naturale cu sistemele similare din țările vecine și cu alte infrastructuri de transport și integrarea Sistemului național de transport al gazelor naturale în Rețeaua europeană de transport și sistem de gaze naturale ENTSO-G, denumită în continuare ENTSO-G;
- ✓ Asigurarea condițiilor necesare pentru buna funcționare a pieței gazelor naturale și pentru integrarea pieței naționale în piața internă europeană a gazelor naturale.
- ✓ Asigurarea accesului nediscriminatoriu al terților la conductele de alimentare din amonte, depozitele de înmagazinare, sistemele de transport, sistemele de distribuție a gazelor, în condiții de siguranță și eficiență;
- ✓ Asigurarea funcționării instalațiilor tehnologice de suprafața din câmpurile de producție a depozitelor de înmagazinare, a sistemelor de transport și de distribuție a gazelor naturale, în condiții de siguranță și eficiență;
- ✓ Asigurarea capacității de înmagazinare a gazelor naturale pentru nevoile curente și pentru cele care contribuie la securitatea energetică a țării²¹⁰.

Țintele pentru serviciul din legislația Uniunii Europene

- ✓ În baza organizării lor instituționale și cu respectarea principiului subsidiarității, statele membre se asigură că întreprinderile din domeniul gazelor naturale funcționează în conformitate cu principiile directivei 2009/73/CE a Parlamentului European, în vederea realizării unei piețe durabile din punctul de vedere al protecției mediului, și se abțin de la orice discriminare în ceea ce privește drepturile sau obligațiile acestor întreprinderi.
- ✓ Statele membre iau măsurile corespunzătoare pentru protecția clienților finali garantând, în special protecția adecvată a clienților vulnerabili.
- ✓ Statele membre garantează tuturor clienților racordați la rețeaua de gaze naturale dreptul de-ași procura gazele de la orice furnizor.
- ✓ Statele membre pun în aplicare măsurile adecvate de realizare a obiectivelor de coeziune economică și socială precum și de protecția mediului, care pot include mijloace de combatere a schimbărilor climatice.
- ✓ În vederea promovării eficienței energetice, statele membre sau, atunci când statul membru a stabilit astfel, autoritatea de reglementare, recomandă întreprinderilor din sectorul gazelor naturale să optimizeze utilizarea gazelor.
- ✓ Statele membre asigură crearea unor puncte unice de informare pentru a pune la dispoziția consumatorilor toate informațiile necesare cu privire la drepturile lor, la legislația în vigoare și la căile de soluționare a litigiilor de care dispun în cazul unui dezacord²¹¹.

Principii specifice de funcționare a serviciului de gaze naturale

²¹⁰ Parlamentul României, „LEGEA nr. 123 din 10 iulie 2012 a energiei electrice și a gazelor naturale” (2012).

²¹¹ Parlamentul European și Consiliul, „DIRECTIVA 2009/73/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE” (2009).

- ✓ siguranța și continuitatea în alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor;
- ✓ eficiența economică, în general, și eficiența energetică, în special;
- ✓ protecția mediului;
- ✓ protejarea intereselor legitime ale consumatorilor;
- ✓ promovarea și asigurarea concurenței pe piața de gaze naturale;
- ✓ armonizarea legislației naționale cu legislația comunitară în domeniu, cu respectarea principiului subsidiarității;
- ✓ transparența prețurilor și a tarifelor reglementate la gazele naturale;
- ✓ dezvoltarea sectorului gazelor naturale în condiții de eficiență economică și protecție a mediului;
- ✓ asigurarea accesului nediscriminatoriu la sursele de gaze naturale;
- ✓ interconectarea Sistemului național de transport al gazelor naturale la sistemele europene;
- ✓ asigurarea condițiilor necesare pentru continuarea liberalizării pieței gazelor naturale și accesului nediscriminatoriu al terților la conductele din amonte, depozitele de înmagazinare, sistemele de transport și de distribuție a gazelor naturale;
- ✓ operarea instalațiilor tehnologice de suprafață din câmpurile de producție, a depozitelor de înmagazinare, a sistemelor de transport și de distribuție a gazelor naturale, în condiții de siguranță și eficiență;
- ✓ asigurarea capacității de înmagazinare a gazelor naturale atât pentru nevoile curente, cât și pentru cele strategice²¹².

Analiza SWOT

Pentru serviciul de alimentare cu gaze naturale, în SCUP 2007-2020 nu a fost identificată o analiză SWOT, așa cum există în cazul celor cinci domenii mari. Cu toate acestea, pe baza situației existente, vor fi formulate punctele tari, slabe, oportunitățile și amenințările valabile pentru perioada 2007-2020.

1. **Puncte tari:** existența unui cadru legislativ stabil; prezența unei rețele de gaze funcționale.
2. **Puncte slabe:** capacitatea redusă de absorbție a fondurilor necesare investițiilor în acest serviciu, numărul mic de localități racordate la acest sistem, rețeaua de gaz metan este insuficient dezvoltată în raport cu suprafața și populația județului; scăderea volumului de gaze naturale distribuit către consumatori.
3. **Oportunități:** existența unor noi tehnologii în domeniul gazului natural care pot spori eficiența rețelei; noi resurse de finanțare a investițiilor prin accesarea instrumentelor structurale și fondurilor din programele naționale.
4. **Amenințări:** fluctuația prețurilor la gaze naturale de pe piețele internaționale.

²¹² "LEGEA GAZELOR Nr.351 Din 14 Iulie 2004," http://www.cdep.ro/pls/legis/legis_pck.htm_act_text?id=57099.

7.5 Proiectele de investiții în serviciul județean de alimentare cu gaze naturale

Experiență în realizarea proiectelor

Înainte de adoptarea SCUP 2007-2020 un singur proiect se afla în faza de implementare: Orașul Bucecea: „Extindere rețele de distribuție gaze naturale în Bucecea și Călinești”²¹³. SCUP 2007-2020 prevede dezvoltarea sistemului de alimentare cu gaze naturale, prin intermediul unor proiecte de investiții. În total, au fost identificate opt astfel de proiecte, al căror obiectiv este înființarea serviciului, cum este cazul comunelor: Lozna, Dersca, Lunca, Vârfu Câmpului, Văculești; sau extinderea și modernizarea rețelei deja existente: Orașul Bucecea și Municipiul Dorohoi²¹⁴.

Trebuie menționat că în SCUP 2007-2020, capitolul referitor la serviciul de alimentare cu gaze naturale cuprinde puține date referitoare la obiective, situația serviciului la momentul redactării strategiei, realizări, proiecte și prognoze. Acest serviciu a fost considerat complementar celui de încălzire în sistem centralizat, din cauza faptului că serviciul de alimentare cu gaze nu era prevăzut în domeniul de aplicare al legii nr. 51/2006, și întrucât locuitorii județului, atât în mediu urban cât și în cel rural, preferau pentru încălzire, sistemele individuale pentru locuințe, care funcționau pe variantele combustibililor solizi sau gaze naturale (doar în localitățile conectate la rețea). Asta deoarece serviciul de alimentare cu energie termică în sistem centralizat era accesibil numai locuitorilor municipiului Botoșani și Bucecea (parțial)²¹⁵.

Proiecte în curs de elaborare în perioada 2007-2020

Identificate în SCUP 2007-2020²¹⁶:

1. Municipiul Dorohoi: „Extindere rețele gaz metan etapa a III-a zona Trestiana, Satu Nou, Loturi Enescu”
2. Comuna Brăești: „Alimentare cu gaze naturale a localităților comunei Brăești”
3. Comuna Dersca: „Alimentare cu gaz metan și rețea de distribuție”
4. Comuna Lozna: „Aducțiune cu gaz natural a satelor Lozna și Străteni, comuna Lozna”
5. Comuna Lunca: „Realizarea rețelei de alimentare cu gaze naturale a comunei
6. Comuna Vârfu Câmpului: ”Aducțiune de gaz metan in comuna Vârfu Câmpului.”
7. Comuna Văculești: ”Alimentare cu gaze”.

²¹³ Consiliul Județean Botoșani, „STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027”, 2021.

²¹⁴ Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007, 211.

²¹⁵ Consiliul Județean Botoșani, 24.

²¹⁶ Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007.

Tabelul 7-1 - Proiecte implementate în perioada 2007-2020²¹⁷

UAT	Denumire investiție	Valoarea totală a investiției conform contractului de finanțare semnat -mii lei-	Programul național de finanțare
ORAȘUL DARABANI	Înființarea rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale în Orașul Darabani	25,000,000	POIM 2014-2020, Axa Prioritară 8, Obiectiv Specific 8.2 PNRR PODD 2021 -2027 POR Nord-Est 2021-2027
ORAȘUL SĂVENI	Aducțiuni și distribuție gaze naturale	100,000,000	POIM 2014-2020, Axa Prioritară 8, Obiectiv Specific 8.2 PNRR PODD 2021 -2027 POR Nord-Est 2021-2027
COMUNA ADĂȘENI	Înființare rețea gaze naturale în Comuna Adășeni, Județul Botoșani	15,875,000	POIM 2014-2020 PODD 2021 -2027 POR Nord-Est 2021-2027
COMUNA ALBEȘTI	Înființare sistem inteligent de distribuție gaze naturale în Comuna Albești		POIM 2014-2020 PODD 2021 -2027 POR Nord-Est 2021-2027
COMUNA BĂLUȘENI	Înființare rețea inteligentă de distribuție gaze naturale în comunele Bălușeni, Cristești și Stăuceni	100,000,000	POIM 2014-2020 PODD 2021 -2027 POR Nord-Est 2021-2027
COMUNA BLÂNDEȘTI	Distribuție rețelei inteligente de gaze naturale	20,707,156	POIM 2014-2020 PODD 2021 -2027 POR Nord-Est 2021-2027
COMUNA BROSCĂUȚI	Înființare sistem de alimentare cu gaze naturale		Buget Local
COMUNA COPĂLĂU	Înființare sistem de alimentare cu gaze naturale		
COMUNA COȘULA	Înființare sistem aducțiuni gaze naturale		Fonduri guvernamentale
COMUNA CURTEȘTI	Înființare sistem aducțiuni gaze naturale	8,000,000	POIM 2014-2020
COMUNA LUNCA	Înființare sistem inteligent de distribuție gaze naturale în Comuna Lunca		POIM 2014-2020

²¹⁷ Consiliul Județean Botoșani.

Proiecte planificate sau în curs de derulare pentru perioada 2020-2027

Numărul investițiilor planificate sau în curs de realizare pentru 2020-2027 este cu mult mai mare față de perioada acoperită de SCUP 2007-2020. În urma analizei realizate pe proiectele cuprinse în cadrul *Strategiei de dezvoltare durabilă a Județului Botoșani 2021-2027* și a *Planului de acțiuni pe anul 2021 al Județului Botoșani* pentru realizarea obiectivelor de guvernare au fost identificate 59 de proiecte de investiții. Printre proiectele cele mai ambițioase se enumeră extinderea rețelei pe traseul Botoșani – Săveni – Darabani²¹⁸. Acest proiect va contribui semnificativ la dezvoltarea sistemului de distribuție a gazelor naturale în județul Botoșani. În acest sens, autoritățile locale au efectuat mai multe ședințe în anul 2021 împreună cu Asociația de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) „Valea Prutului de Nord” și cu distribuitorul de gaze Transgaz. Majoritatea proiectelor identificate urmăresc înființarea serviciului de alimentare cu gaze naturale și extinderea lui²¹⁹.

Pentru o mai bună evaluare a stării rețelei de alimentare cu gaze naturale și a direcției de dezvoltare a acestui serviciu în județul Botoșani au fost consultate 16 unități administrativ teritoriale (UAT-uri) din județ. Eșantionul de comune a fost selectat aleatoriu din tabelul Tabelul 7-2 - Localități care derulează sau au în plan proiecte de investiții în serviciul de alimentare cu gaze naturale pentru perioada 2020-2027. În urma discuțiilor purtate cu unitățile administrativ teritoriale s-a remarcat că toate cele 16 comune urmăresc implementarea unui sistem de alimentare cu gaze naturale. În ultimii doi ani s-au realizat demersuri prin conceperea unor proiecte care vizează înființarea rețelei. S-a observat și o formă de asociere între unitățile administrativ teritoriale învecinate pentru îndeplinirea acestui scop. Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) și fondurile UE constituie cele mai importante surse de finanțare pentru introducerea acestui serviciu. A fost identificată și o comună care folosește fonduri locale în acest scop. După declarațiile reprezentanților comunei, proiectul se află în faza de implementare, sistemul de gaze naturale fiind construit în proporție de 70-80%.

Din discuția cu UAT-urile s-a constatat că ruta pe care trece magistrala de gaze naturale este un factor semnificativ pentru reușita implementării sistemului la nivel local. Discuțiile din 2021 purtate cu Transgaz, cu privire la extinderea magistralei pe direcția Botoșani-Săveni-Darabani, sunt privite cu optimism de către unitățile administrativ teritoriale. Extinderea va facilita conectarea la rețea pentru multe comune din partea de Nord-Est a județului.

²¹⁸ Consiliul Județean Botoșani, „STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027”, 2021, 88.

²¹⁹ Instituția Prefectului Județului Botoșani, „PLANUL DE ACȚIUNI PE ANUL 2021 AL JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR CUPRINSE ÎN PROGRAMUL DE GUVERNARE”, 2021.

Tabelul 7-2 - Localități care derulează sau au în plan proiecte de investiții în serviciul de alimentare cu gaze naturale pentru perioada 2020-2027²²⁰²²¹²²²²²³

Nr. Crt.	Localități în care se urmărește înființarea rețelei și extinderea celei existente
1	MUNICIPIUL BOTOȘANI
2	MUNICIPIUL DOROHOI
3	ORAȘUL DARABANI
4	ORAȘUL SĂVENI
5	ORAȘUL ȘTEFĂNEȘTI
6	COMUNA ADĂȘENI
7	COMUNA AVRĂMENI
8	COMUNA BROSCĂUȚI
9	COMUNA BRĂIEȘTI
10	COMUNA CÂNDEȘTI
11	COMUNA CONCEȘTI
12	COMUNA COPĂLĂU
13	COMUNA CORNI
14	COMUNA COȚUȘCA
15	COMUNA COȘULA
16	COMUNA CRISTEȘTI
17	COMUNA CRISTINEȘTI
18	COMUNA DÂNGENI
19	COMUNA DOBÂRCENI
20	COMUNA DRĂGUȘENI
21	COMUNA DUMEȘTI
22	COMUNA FRUMUȘICA
23	COMUNA GORBĂNEȘTI
24	COMUNA HLIPICENI
25	COMUNA HAVÂRNA
26	COMUNA HĂNEȘTI
27	COMUNA HUDEȘTI
28	COMUNA IBĂNEȘTI
29	COMUNA LEORDA
30	COMUNA LOZNA
31	COMUNA MANOLEASA
32	COMUNA MIHĂILENI
33	COMUNA MILEANCA
34	COMUNA MITOC
35	COMUNA PĂLTINIȘ
36	COMUNA POMÂRLA

²²⁰ Consiliul Județean Botoșani, „STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027”, 2021, 211.

²²¹ Consiliul Județean Botoșani, „STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027”, 2021.

²²² „Gaz pentru zeci de comune din județul Botoșani”, *Info Botoșani - Stiri Botoșani Stiri locale Informații Reportaje din județul Botoșani* (blog), 21 ianuarie 2021, <https://infobt.ro/gaz-pentru-zeci-de-comune-din-județul-botosani/>.

²²³ Agenția Națională pentru Protecția Mediului Botoșani, „Anunțuri publice”, data accesării 1 februarie 2022, <http://apmbt.anpm.ro/anunturi-publice>.

Nr. Crt.	Localități în care se urmărește înființarea rețelei și extinderea celei existente
37	COMUNA PRAJENI
38	COMUNA RĂCHIȚI
39	COMUNA RĂDĂUȚI PRUT
40	COMUNA RĂUȘENI
41	COMUNA RIPICENI
42	COMUNA ROMA
43	COMUNA ROMÂNEȘTI
44	COMUNA ȘENDRICENI
45	COMUNA STĂUCENI
46	COMUNA ȘTIUBENI
47	COMUNA SUGARĂU
48	COMUNA TODIRENI
49	COMUNA TRUSEȘTI
50	COMUNA UNGURENI
51	COMUNA VĂCULEȘTI
52	COMUNA VÂRFU CÂMPULUI
53	COMUNA VIIȘOARA
54	COMUNA VLĂDENI
55	COMUNA VLĂSINEȘTI
56	COMUNA VORNICENI
57	COMUNA VORONA
58	COMUNA UNGURENI
59	COMUNA UNȚENI

7.6 Concluzii

În secțiunea de față vor fi discutate principalele concluzii pe baza analizei evoluțiilor relevante observate pentru serviciul de alimentare cu gaze naturale în Județul Botoșani pentru perioada 2007-2020, astfel încât să existe un temei suficient pentru actualizările propuse obiectivelor principale, subsidiare și planului de implementare a măsurilor și monitorizarea, așa cum sunt ele prezente în SCUP 2007-2020.

SCUP 2007-2020 a fost construită pe trei piloni:

- ✓ Pilonul I – Crearea cadrului instituțional durabil
- ✓ Pilonul II – Reorientarea politicii de tarifare și finanțare a activităților operaționale și a investițiilor aferente serviciilor comunitare de utilități publice
- ✓ Pilonul III – Creșterea capacității de absorbție a fondurilor de investiții

În urma analizei efectuate asupra SCUP 2007-2020 și a altor surse relevante s-a ajuns la concluzia că acest domeniu dispune de un cadru legislativ stabil cu ținte concrete în domeniu. Gestiunea serviciului, care, conform legii 51/2006, privind serviciile comunitare de utilitate publică²²⁴, poate fi directă sau delegată, în cazul de față este realizată, de un operator privat, E-ON DISTRIBUȚIE.

În perioada analizată s-a constatat o ușoară creștere a numărului localităților în care există sistem de gaze naturale. Concomitent, lungimea conductelor cunoaște un trend ascendent. Cu toate acestea, în cazul volumului de gaze distribuite analiza a evidențiat o scădere în cantitatea livrată. Acest lucru este explicabil prin îmbunătățirea eficienței infrastructurii, reducerii pierderilor și creșterea prețurilor la gaze.

Raportat la tabelul cu proiectele derulate/în stadiu de derulare/planificate în județul Botoșani, relevante pentru sistemul de alimentare cu gaze naturale, putem constata faptul că, în perioada 2007-2018, numărul proiectelor este redus, de doar șase, identificate în cadrul SCUP 2007-2020, și de 9 identificate în cadrul altor documente strategice. Prin urmare, pentru acest domeniu, capacitatea de absorbție a fondurilor a fost redusă.

Pentru perioada 2020-2027 există un număr de 59 proiecte, finanțate prin fonduri naționale sau europene, în derulare sau planificate, care urmăresc fie înființarea unei rețele de alimentare cu gaze naturale la nivel local, fie dezvoltarea celei existente. Acest lucru va contribui semnificativ la creșterea numărului de localități din mediul rural și cel urban racordate la sistemul de alimentare cu gaze naturale. Cu toate acestea, analizând trendul descendent al evoluției populației între 2020-2040, când prognozele arată o scădere a

²²⁴ Parlamentul României, "LEGE (A) 51 08/03/2006 Serviciilor Comunitare de Utilități Publice," <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/181904>.

populației cu 20%²²⁵, numărul persoanelor racordate și volumul de gaze distribuit va scădea la rândul său. De asemenea, proiectele de investiție vor fi un instrument esențial în atingerea țintelor fixate de legislația națională și cea europeană.

În cadrul SCUP 2007-2020, serviciul de alimentare cu gaze naturale a fost considerat complementar celui de termoficare, lipsind, astfel date referitoare la starea de fapt, obiective, forme de monitorizare și prognoza. Din acest motiv, este necesar ca *Strategiei Județene privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2020-2027* să abordeze ca un domeniu distinct, formulând, pentru perioada 2020-2030 obiectivele pe baza cărora se va realiza dezvoltarea sistemului de alimentare cu gaze naturale în județul Botoșani, măsurile luate în vederea atingerii acestor obiective, măsurile de monitorizare și indicatorii care evidențiază evoluția serviciului, entitățile care sunt responsabile de aplicarea măsurii și procesului de monitorizare. Acestea elemente vor fi construite, în prezenta strategie, ținând cont de situația actuală a serviciului, trendurile observate în perioada acoperită de SCUP 2007-2020, proiectele aflate deja în derulare și portofoliul de proiecte propus pentru 2020-2027, rezultatele analizei SWOT pentru perioada 2007-2020.

Modificările propuse vor aborda următoarele teme cheie pentru dezvoltarea serviciului de utilitate publică:

- ✓ capacitatea de armonizare a legislației județene cu cea națională și directivele Uniunii Europene;
- ✓ crearea unui cadru organizațional capabil să transpună și să implementeze legislația națională și europeană la nivel județean;
- ✓ dezvoltarea coordonării între factorii de decizie locali, operatori (unde este cazul), autoritățile care reglementează serviciul și beneficiari;
- ✓ creșterea capacității resursei umane de realizare a activităților specifice acestui serviciu;
- ✓ asigurarea finanțării necesare pentru funcționarea optimă a sistemului de alimentare cu gaze naturale și dezvoltare acestuia;
- ✓ creșterea nivelului de accesibilitate și asigurarea unei dezvoltări sustenabile.

---

²²⁵ HCJ BT nr. 116/2021, „PLANUL JUDEȚEAN DE GESTIONARE A DEȘEURILOR PENTRU JUDEȚUL BOTOȘANI 2020 – 2025”, 133.

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu gaze naturale în sistem centralizat

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu gaze naturale în sistem centralizat					
Domeniul /activitatea	Obiective principale	Măsuri pentru implementare	Termen	Responsabili	Indicatori /Parametrii serviciului/U.M.
1. Întărirea capacității instituționale	Adaptarea cadrului legislativ și organizatoric în domeniul serviciului de alimentare cu gaze naturale în sistem centralizat	Organizarea serviciului – gestiune directă sau delegată	Permanent	Consilii locale	Număr UAT gestiune directă Număr UAT gestiune delegată
		Existența compartimentelor de monitorizare /control	Permanent	Consilii locale, Consiliul Județean Botoșani	Da/nu
2. Resurse umane	Asigurarea necesarului de resurse umane și sporirea gradului de pregătire	Asigurarea de personal autorizat pentru administrarea, exploatare, întreținere și reparații care să dispună de logistica și echipamentele necesare	Permanent	Consilii locale, Operatori	Da/nu
3. Finanțarea serviciului de alimentare cu gaze	Identificarea de mecanisme economico-financiare pentru	Elaborarea de programe de investitii bazate pe planificarea multianuala a investițiilor, raportate la bugetul local	Permanent	Consilii locale	Da/nu

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu gaze naturale în sistem centralizat					
Domeniul /activitatea	Obiective principale	Măsurile pentru implementare	Termen	Responsabili	Indicatori /Parametrii serviciului/U.M.
naturale în sistem centralizat	finanțarea sistemului				
4. Conștientizarea părților implicate	Promovarea unui sistem de informare și motivare pentru toate părțile implicate referitoare la importanța serviciului	Organizarea periodică de sesiuni de informare și întâlniri tematice între partile implicate referitoare la: legislația specifică; stadiul de implementare al strategiei și planului de implementare; măsuri și acțiuni corective întreprinse ca urmare a monitorizării strategiei și planului de implementare	Permanent	Consilii locale, Consiliul Județean Botoșani	Da/nu
5. Dezvoltarea serviciului	Bază de date cu situația actuală pe fiecare U.A.T.	Localități beneficiare din fiecare U.A.T.	Permanent	Consilii locale	Nr. localități cu rețea centralizată de gaz
		Lungime rețea gaz pe fiecare U.A.T.			Nr. km rețea centralizată de gaz
		Gospodării racordate pe fiecare U.A.T.			Nr. gospodării racordate

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de alimentare cu gaze naturale în sistem centralizat					
Domeniul /activitatea	Obiective principale	Măsurile pentru implementare	Termen	Responsabili	Indicatori /Parametrii serviciului/U.M.
		Instituții racordate pe fiecare U.A.T.			Nr. instituții racordate
	Extinderea și modernizarea rețelei de alimentare cu gaze naturale prezentă la nivelul Județului Botoșani	Extinderea rețelei de alimentare cu gaze naturale	Permanent	Consilii locale	Nr. km rețea centralizată gaz nouă
		Modernizarea rețelei de alimentare cu gaze naturale deja existente	Permanent	Consilii locale	Nr. km rețea centralizată gaz modernizată
	Respectarea legislației în domeniu	Soluționarea petițiilor	Permanent	Consilii locale	% petiții rezolvate din total petiții
		Amenzi pentru încălcarea prevederilor legale	Permanent	Consilii locale	Nr. total amenzi

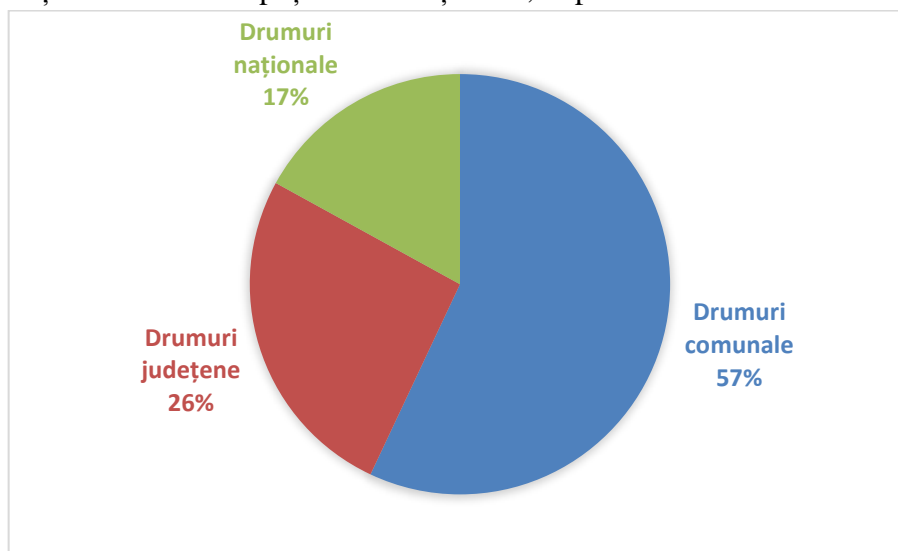
CAPITOLUL 8 SERVICIUL DE TRANSPORT PUBLIC LOCAL DE CĂLĂTORI

Serviciul de transport public local de călători în Județul Botoșani este o componentă importantă a activităților de utilitate publică și a celor de interes economic și social. Acesta funcționează în baza infrastructurii rutiere disponibile, oferind locuitorilor alternative de deplasare la nivelul județului și în afara acestuia.

Capitolul de față propune o analiză a sistemului de transport public local de călători din județul Botoșani evaluând gradul de dezvoltare a componentelor acestui serviciului în perioadă acoperită de *Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020 (SCUP 2007-2020)*. Scopul capitolului este de identifica schimbările și progresele realizate în perioada acoperită de SCUP 2007-2020, analizarea obligațiilor care derivă din legislația națională și directivele UE în acest domeniu, realizarea prognozelor și propunerile de dezvoltare a serviciului în următorii ani pe baza investițiilor efectuate la nivelul județului.

8.1 Infrastructura rutieră

În anul 2019 Județul Botoșani dispunea de o infrastructură rutieră care se întinde pe o distanță de 2,580 km, dintre care mai bine de jumătate sunt drumuri comunale, un sfert drumuri județene iar cele mai puține sunt naționale, în procent de 17%.²²⁶

Graficul 8-1 - Componentele infrastructurii rutiere de transport în anul 2019²²⁷

Așa cum rezultă din Tabelul 8-1 și Graficul 8-1, în ultimii 30 de ani s-a constatat o creștere cu 29% (754 km) a lungimii rețelei de drumuri publice. Acest lucru se datorează, în special,

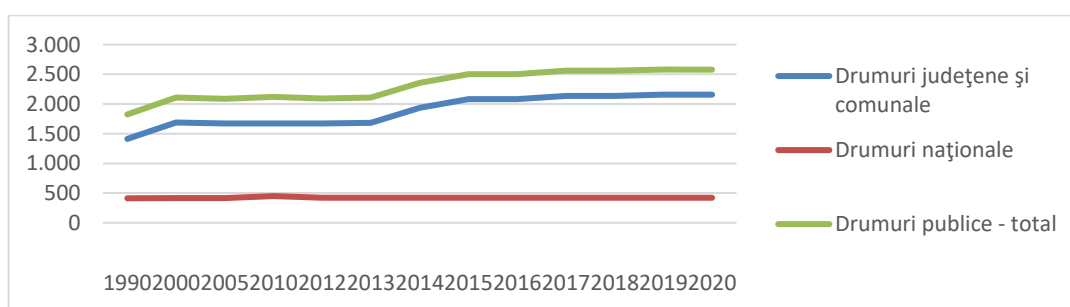
²²⁶ Consiliul Județean Botoșani, „STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027”, 2021, 82.

²²⁷ “Transporturi, Poștă și Telecomunicații – DJS-BOTOȘANI,” <https://botosani.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/transporturi-posta-si-telecomunicatii/>.

creșterii cu 744 de km a drumurilor județene și comunale între 1990-2020. În această perioadă, lungimea drumurilor naționale a cunoscut fluctuații minore, în 30 de ani extinzându-se cu doar 10 km, de la 412 km, cât era în 1990, la 422 km în 2020. Rețeaua de drumuri a cunoscut două perioade de dezvoltare accelerată: 1990-2000, când s-au construit 284 km, respectiv 2013-2015, când s-au construit 410 km²²⁸.

Tabel 8-1 - Drumuri publice până la 31 Decembrie (km)^{229 230}

Infrastructură rutieră	1990	2000	2005	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total drumuri publice:	1,824	2,108	2,086.73	2,122	2,094	2,107	2,357	2,504	2,504	2,561	2,561	2,580	2,578
Drumuri naționale	412	418	414.479	449	422	422	422	422	422	423	423	422	422
Drumuri județene și comunale	1,412	1,690	1,671.94	1,673	1,672	1,685	1,935	2,082	2,082	2,138	2,138	2,158	2,156
Densitatea drumurilor publice pe 100 kmp teritoriu	36.6	42.3	42.3	42 .6	42	42.2	47.3	50.2	50.2	51.4	51.4	51.7	51.7

Graficul 8-2 - Evoluția rețelei de drumuri în perioada 1990-2020 (km)^{231 232}

Referitor la calitatea infrastructurii rutiere, din Tabelul 8-2, rezultă că în perioada 1990-2020 sunt modernizați 754 km, iar cu îmbrăcămînți ușoare 45 de km. Din totalul de 270 de km modernizați, 246 km corespund drumurilor județene și comunale, iar cu îmbrăcămînți ușoare 156 km. În funcție de tipul de drumuri, se remarcă faptul că cei mai mulți kilometri modernizați aparțin drumurilor județene și comunale, 528 km, în timp ce în cazul celor naționale, numai 40 km²³³. În privința drumurilor cu îmbrăcămînți ușoare rutiere, 184 km sunt încadrați în categoria drumurilor județene, iar 6 km în cele naționale.

²²⁸ „Transporturi, Poștă și Telecomunicații – DJS-BOTOȘANI”.

²²⁹ „Transporturi, Poștă și Telecomunicații – DJS-BOTOȘANI”.

²³⁰ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, „Anuarul-Statistic-al-Județului-Botoșani”, 162.

²³¹ „Transporturi, Poștă și Telecomunicații – DJS-BOTOȘANI”.

²³² Direcția Județeană de Statistică Botoșani, „Anuarul-Statistic-al-Județului-Botoșani”, 162.

²³³ „Transporturi, Poștă și Telecomunicații – DJS-BOTOȘANI”.

Tabel 8-2 - Modernizarea drumurilor din Județul Botoșani în perioada 2012-2020 (km)^{234 235 236}

Infrastructură rutieră	1990	2000	2010	2014	2016	2017	2018	2019	2020
Total drumuri modernizate	338	382	500	727	770	839	877	887	906
Total drumuri cu îmbrăcămînți ușoare rutiere	367	363	512	452	509	494	526	565	557
Drumuri naționale modernizate	321	327	331	338	338	339	350	353	361
Drumuri naționale cu îmbrăcămînți ușoare rutiere	55	54	83	49	49	49	73	69	61
Drumuri județene modernizate	17	55	169	389	432	500	527	534	545
Drumuri județene cu îmbrăcămînți rutiere	312	309	429	403	460	445	453	496	496

Densitatea drumurilor publice a evoluat de la 36,6 în 1990 la 51,4 în 2018, acest fapt este explicabil prin extinderea rețelei de drumuri rutiere.

Analizând evoluția străzilor orășenești între 2009-2019, se constată faptul că nu există variații semnificative în lungimea lor. Numărul de kilometri se află într-o creștere ușoară, de la 537 km în 2009 la 566 km în 2019.

Tabel 8-3 - Străzile orășenești la 31 Decembrie²³⁷

²³⁴ „Transporturi, Poștă și Telecomunicații – DJS-BOTOȘANI”.

²³⁵ Consiliul Județean Botoșani, „STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027”, 2021, 81.

²³⁶ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, „Anuarul-Statistic-al-Județului-Botoșani”, 162.

²³⁷ „Rețeau și volumul Gazelor naturale distribuite Locuințe și utilități publice – DJS-BOTOȘANI”

Județul Botoșani	UM	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lungimea străzilor orășenești	Km	537	537	537	537	561	565	566	565	565	566	566
din care: modernizate	Km	263	263	263	265	278	244	244	248	255	257	258

8.2 Infrastructura feroviară

Județul Botoșani prezintă o rețea de căi ferate secundare care deservește atât transportul de călători cât și pe cel de marfă. Linia ferată este simplă și neelectrificată, întinsă pe o distanță de 161 de km, asigurând conexiunea orașelor Botoșani și Dorohoi la rețeaua națională de căi ferate și la principalele centre urbane din Regiunea Nord-Est: Iași, Suceava, Piatra Neamț.

Figura 8-1 - Harta căilor ferate cuprinse pe teritoriul județului Botoșani²³⁸

Așa cum este prezentat în tabelul 9-4, în ultimii aproximativ 30 de ani, lungimea rețelei de căi ferate s-a extins cu 19 km, tipul de rețea fiind același: linie normală, neelectrificată cu o singură cale. Densitatea liniilor la 1000 km² teritoriu s-a păstrat aproape constantă. Trenurile care circulă au în componența lor locomotive diesel²³⁹.

Tabel 8-4 Linii de cale ferată în exploatare²⁴⁰

²³⁸ „Harta Cailor Ferate Cfr Din Romania”, data accesării 15 noiembrie 2021, <http://www.hartaromanieonline.ro/x/harta-cailor-ferate-cfr-din-romania/#>.

²³⁹ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, „Anuarul-Statistic-al-Județului-Botoșani”, 161.

²⁴⁰ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 161.

Rețea de căi ferate	1990	2000	2010	2014	2016	2017	2018
Lungimea căilor ferate	142	160	161	161	161	161	161
Densitatea liniilor pe 1000 km ² teritoriu	28.5	32.1	32.3	32	32	32	32

8.3 Transportul public

Transportul public la nivelul județului Botoșani se realizează pe baza rețelei rutiere. Conform SCUP 2007-2020, autoritățile publice locale sunt responsabile de organizarea, reglementare și coordonarea acestui serviciu, asigurând o structură echitabilă a rutelor și a programelor de circulație prestabilite, iar locuitorii județului beneficiază de accesul liber și nediscriminatoriu la această facilitate²⁴¹.

Pasagerii au la dispoziție autobuze și microbuze operate de firmele de transport persoane. Conform Consiliului Județean Botoșani, pentru perioada 2014-2019, figurau 89 de trasee care făceau legătura între orașele și comunele județului, prin curse zilnice. Dintre acestea:

- ✓ 64 de trasee au ca punct de plecare municipiul Botoșani;
- ✓ 19 trasee au ca punct de plecare municipiul Dorohoi;
- ✓ Câte un traseu având ca punct de plecare comunele Concești și Rădăuți Prut;
- ✓ Câte două trasee având ca punct de plecare orașul Săveni.

Pe cele 89 de trasee au fost planificat 465 de curse, dintre care:

- ✓ 349 cu punct de plecare din Municipiul Botoșani, operate de 89 vehicule;
- ✓ 88 cu punct de plecare din Municipiul Dorohoi, operate de 22 vehicule;
- ✓ cu punct de plecare din Orașul Dorohoi, realizate de 2 vehicule;
- ✓ 2 cu punct de plecare din Orașul Săveni, realizate de 2 vehicule;
- ✓ Câte unul cu punct de plecare din Comuna Rădăuți Prut, respectiv Comuna Concești, operat de câte un vehicul²⁴².

²⁴¹ Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007, 36–37.

²⁴² Consiliul Județean Botoșani, „HOTĂRÂRE Privind Actualizarea Programului de Transport Județean de Persoane Prin Curse Regulate Pentru Județului Botoșani, Valabil În Perioada 01.01.2014 - 30.06.2019,” 2017.

Tabel 8-5 - Evoluția situației transportului public în perioada 2005-2019^{243 244}

Punct de plecare	2005-2008		2014-2019	
	Nr. Trasee	Nr. de curse planificate	Nr. Trasee	Nr. de curse planificate
Botoșani	65	291	64	349
Dorohoi	17	58	19	88
Concești	1	1	1	3
Darabani	1	1	2	6
Rădăuți Prut			1	3
Săveni			2	16
Albești	1	1		
Vorniceni	1	4		
Total	86	356	89	465

În perioada 2005-2019, la nivelul transportului public județean s-au constatat următoarele evoluții, așa cum reiese și din tabelul 8-5:

- ✓ Numărul de trasee crește cu 3 unități
- ✓ Numărul de curse planificate crește cu 109 unități
- ✓ Numărul de trasee care au punct de plecare Municipiul Botoșani, a scăzut cu o unitate, în schimb a crescut numărul de curse cu 58 unități
- ✓ Numărul de trasee cu punct de plecare din Dorohoi a crescut cu două unități, iar numărul de curse cu 30 de unități
- ✓ Numărul de trasee cu punct de plecare din Orașul Darabani a crescut cu o unitate, iar cel al curselor cu 4 unități.

În urma evaluării efectuate pentru cele două perioade se poate constata o creștere în capacitatea de transport public la nivel județean, serviciul dispunând de mai multe trasee și curse în perioada 2014-2019 comparativ cu perioada 2005-2008.

8.4 Transportul public urban

La momentul realizării SCUP 2007-2020, singura localitate din județ care dispunea de serviciul de transport public local de persoane prin curse regulate organizat numai pe raza administrativ-teritorială era municipiul Botoșani, în restul localităților acest serviciu nu funcționa din cauza ariei teritorial-administrativă restrânsă a localităților, dificultăților economico-financiare, creșterii numărului de mijloace auto personale, existenței unor transportatori privați neautorizați.²⁴⁵ Cu toate acestea, conform *Strategiei de dezvoltare*

²⁴³ Consiliul Județean Botoșani.

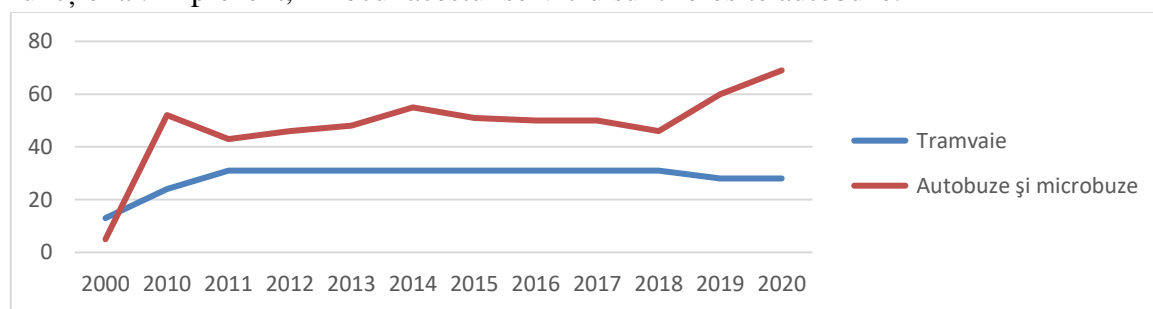
²⁴⁴ Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007, 37.

²⁴⁵ Consiliul Județean Botoșani, 37.

durabilă a județului Botoșani pentru perioada 2020-2027, în prezent numărul localităților care prezintă acest serviciu a crescut la 4: Municipiul Botoșani, Municipiul Dorohoi, Comunele Șendriceni și Ibănești. În Orașul Flămânzi urmează să achiziționeze trei microbuze electrice prin intermediul unui proiect de investiții derulat prin POR 2014-2020²⁴⁶.

Creșterea numărului de orașe care dispun de transport public s-a reflectat și în dezvoltarea flotei de autovehicule care deservește serviciul. Numărul autobuzelor și al microbuzelor folosite a cunoscut o creștere importantă de la 5 în anul 2000 la 69 în 2020. Numai în perioada 2000-2010 numărul vehiculelor a crescut cu 47. Numărul tramvaielor a crescut în 2011 cu 15 unități, față de anul 2000, când erau înregistrate numai 13, apoi rămâne constant până în 2018, urmând ca în următorii doi ani să scadă cu trei unități, ajungând în 2020 la 28^{247 248}. Trebuie făcută precizarea că transportul public urban pe bază de tramvaie nu este funcțional. În prezent, în locul acestui serviciu sunt folosite autobuze.

Graficul 8-3 - Evoluția numărului de tramvaie, autobuze și microbuze din cadrul sistemului de transport urban de călători^{249 250}

Numărul de călători care au beneficiat de transportul urban prin intermediul autobuzelor și microbuzelor cunoaște două perioade de creștere: 2000-2010, de la 75 la 1,153, iar între 2019 și 2020, crește brusc de la 1,611 la 2,986²⁵¹.

Autovehicule înscrise în circulație

Conform Graficului 8-4, în județul Botoșani, numărul vehiculelor a crescut constant în perioada 2010-2018.

²⁴⁶ Consiliul Județean Botoșani, "STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027, 85."

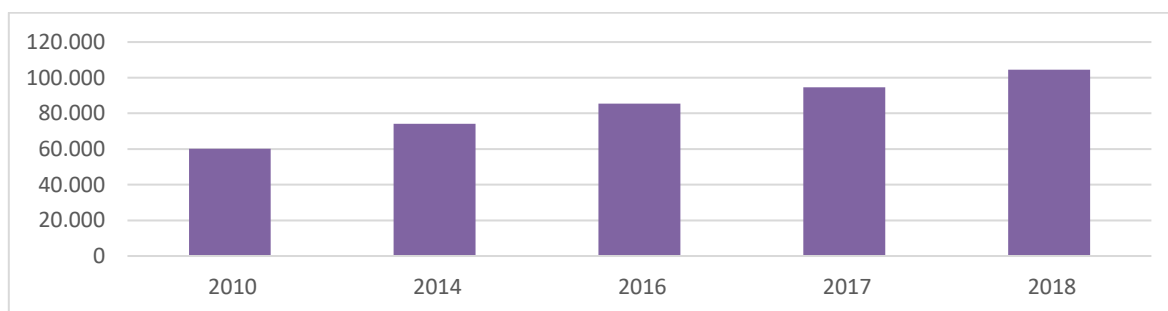
²⁴⁷ „Transporturi, Poștă și Telecomunicații – DJS-BOTOȘANI”.

²⁴⁸ „Direcția Județeană de Statistică Botoșani, „Anuarul-Statistic-al-Județului-Botoșani”, 162.

²⁴⁹ „Transporturi, Poștă și Telecomunicații – DJS-BOTOȘANI”.

²⁵⁰ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, „Anuarul-Statistic-al-Județului-Botoșani”, 162.

²⁵¹ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 162.

*Graficul 8-4 - Evoluția numărului de autovehicule în perioada 2010-2018*²⁵²

Cel mai întâlnit tip de vehicul este reprezentat de autoturisme, al căror număr aproape că s-a dublat în perioada 2010-2018²⁵³. În același timp, se poate observa o pondere redusă a celorlalte tipuri de vehicule pe teritoriul județului Botoșani, fără schimbări semnificative între anii 2010-2018.

*Tabelul 8-6 - Autovehicule înscrise în circulație la sfârșitul anului*²⁵⁴

- număr -	2010	2014	2016	2017	2018
Autobuze și microbuze – total	525	619	733	746	781
Autoturisme	45,926	55,634	64,129	71,944	80,359
Monede și motociclete (inclusiv motocicleturi și cvadricolori)	483	730	873	938	1,018
Autovehicule de marfă – total	6,269	8,360	9,665	10,340	11,008
Autocamioane	6,122	8,022	9,208	9,838	10,480
Autotractoare	147	338	457	502	528
Vehicule rutiere pentru scopuri speciale	213	275	302	357	397
Tractoare	631	524	504	502	496

Situație microbuze școlare 2018-2019

Conform ISJ Botoșani, școlile din județul Botoșani beneficiau în perioada 2018-2019 de 94 microbuze școlare dintre care 9 erau repartizate școlilor din mediul urban²⁵⁵. Acestea sunt utilizate în susținerea activităților școlare și în asigurarea accesului la educație al elevilor.

²⁵² Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 162.

²⁵³ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 162.

²⁵⁴ Direcția Județeană de Statistică Botoșani, 162.

²⁵⁵ Inspectoratul Școlar Județean Botoșani, „Adresa 11821 din 30.09.2021, referitoare la situația Microbuzelor școlare”, 2021.

8.5 Sistematizarea legislației din domeniu

Acte normative aplicabile serviciului de transport public local:

- ✓ Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere;
- ✓ Legea nr. 92/2007 a serviciilor publice de transport persoane în unitățile administrativ-teritoriale;
- ✓ Legea nr. 265/2008 privind gestionarea siguranței circulației pe infrastructura rutiere;
- ✓ LEGE nr. 328 din 21 decembrie 2018 pentru modificarea și completarea Legea serviciilor de transport public local nr. 92/2007;
- ✓ ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 51 din 25 iunie 2019 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul transportului de persoane;
- ✓ Acte normative ale Uniunii Europene pentru transportul rutier;
- ✓ REGULAMENTUL (UE) NR. 181/2011 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 16 februarie 2011 privind drepturile pasagerilor care călătoresc cu autobuzul și autocarul și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004;
- ✓ REGULAMENTUL (CE) nr. 1071/2009 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme comune privind condițiile care trebuie îndeplinite pentru exercitarea ocupației de operator de transport rutier și de abrogare a Directivei 96/26/CE a Consiliului;
- ✓ DIRECTIVA 2008/96/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere;
- ✓ Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători;
- ✓ DIRECTIVA 2003/59/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 15 iulie 2003 privind calificarea inițială și formarea periodică a conducătorilor auto ai anumitor vehicule rutiere destinate transportului de mărfuri sau de pasageri, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 3820/85 al Consiliului și a Directivei.

Descrierea cadrului legislativ

Principalele acte normative care stabilesc parametri de funcționare ai serviciului de transport public, scopul acestuia, componentele, tipul de gestionare, indicatorii de performanță sunt *Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare; Legea nr. 92/2007 a serviciilor publice de transport persoane în unitățile administrativ-teritoriale*. La nivel European este în vigoare *Regulamentul Nr. 1370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr.1191/69 și nr.1107/70 ale Consiliului*.

Din analiza acestor acte normative rezultă faptul că transportul public local este definit drept un serviciu de utilitate publică prin *Regulamentul (CE) nr. 1,370/2007 al Parlamentului și al Consiliului din 23 octombrie 2007*²⁵⁶. Acest statut conferă autorităților administrație publice locale, pe raza unităților administrativ-teritoriale, responsabilitatea organizării și coordonării lui, în conformitate cu o serie de principii care asigură administrarea optimă: promovarea concurenței între operatorii de transport și garantarea accesului nediscriminatoriu al acestora; respectarea drepturilor utilizatorilor serviciului public și transport și satisfacerea nevoilor de deplasare a populației; deplasarea în condiții de siguranță, asigurarea unor tarife suportabile pentru beneficiari; susținerea dezvoltării economice a localităților prin realizarea unei infrastructuri de transport moderne, crearea unui transport public accesibil și echitabil, integrarea tarifară pentru utilizarea unui singur tip de legitimație de călătorie pentru toate traseele și pentru toate mijloacele de transport ale serviciului public local; dispecerizarea serviciului public de transport local persoane²⁵⁷.

Finanțarea serviciului se realizează din bugetele locale, de stat sau din fonduri private. Administrarea acestui serviciu de transport public se face fie prin gestionare directă de către autoritățile publice, care își asumă nemijlocit prestarea serviciului și toate sarcinile și responsabilitățile privind organizarea, coordonare, finanțarea și controlului. Gestionarea directă se realizează cu ajutorul unor operatori de drept public sau privat care pot fi servicii publice de interes local organizate în subordinea consiliilor locale sau societăți în al căror capital social nu există participare privată directă, cu excepția formelor de participare a capitalului privat al altor persoane juridice controlate de respectiva unitate administrativ-teritorială care nu oferă controlul sau dreptul de veto²⁵⁸.

În cazul gestiunii delegate aceasta se atribuie prin intermediul unui contract de gestiune a serviciului public de transport călători efectuate între autoritățile locale și un operator privat. Anterior atribuirii contractelor de delegare, se întocmește de către autoritatea de transport documentația de atribuire care include:

- ✓ formularele tipizate, care să faciliteze elaborarea și prezentarea ofertei și a documentelor care o însoțesc;
- ✓ programul de transport;
- ✓ criteriile de calificare și selecție a ofertelor;
- ✓ criteriul de atribuire a contractului;
- ✓ modelul de contract de delegare a gestiunii serviciului;
- ✓ valoarea estimată a contractului²⁵⁹.

²⁵⁶ Parlamentul European și Consiliul, „REGULAMENTUL (CE) NR. 1370/2007 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 1191/69 și nr. 1107/70 ale Consiliului” (2007).

²⁵⁷ Parlamentul României, „Legea nr. 92/2007 a serviciilor publice de transport persoane în unitățile administrativ-teritoriale, cu modificările și completările ulterioare” (2007), 92.

²⁵⁸ Parlamentul României, Legea nr. 92/2007 a serviciilor publice de transport persoane în unitățile administrativ-teritoriale, cu modificările și completările ulterioare.

²⁵⁹ Parlamentul României.

Criteriile de calificare și selecție a ofertelor, în cazul serviciilor publice de transport de călători efectuate cu autobuze sunt:

- ✓ vechimea medie a parcului de autobuze;
- ✓ clasificarea autobuzelor;
- ✓ nivelul tarifului;
- ✓ dotarea cu instalație de aer condiționat;
- ✓ capacitatea de transport;
- ✓ norma de poluare a autobuzului;
- ✓ utilizarea combustibililor alternativi.²⁶⁰

La stabilirea traseelor se are în vedere distribuirea echitabilă a traseelor, evitarea suprapunerii acestora sau a mai multor operatori pe același traseu, aplicarea unei politici de tarifare unitare, utilizarea eficientă a fondurilor publice²⁶¹.

Durata încredințării contractului de gestiune se stabilește prin hotărârea de dare în administrare sau prin contractele de delegare a gestiunii de către autoritățile administrației publice. Aceasta nu trebuie să depășească 10 ani, în cazul serviciului public de transport rutier realizat cu autobuze, troleibuze sau autocare; 15 ani, în cazul în care contractul de delegare are ca obiect și transportul pe șine efectuat cu tramvaie²⁶².

Modificări ale cadrului legislativ:

Principala modificare identificată a fost cea a legii 92/2007, operată prin intermediul Legii 328/2018²⁶³. Schimbările efectuate au vizat abrogarea unor alineate, modificarea și introducerea unor componente noi pentru a clarifica aspectele introductive, definiții și atribuțiile părților implicate în gestionarea serviciului. Sunt modificate prevederi cu privire la situațiile de forță majoră, gestionarea, coordonarea și controlul serviciului. O altă modificare, realizată de data aceasta prin Legea nr. 225/2016 are în vedere modalitate de atribuire a licențelor de traseu care în cazul serviciului de transport public local de călători, se face de către comisiile constituite în acest scop la nivelul autorităților administrației publice²⁶⁴.

Ultima modificare a cadrului legislativ identificată a fost realizată prin intermediul Ordinului nr. 504 din 22 octombrie 2019, prin care se stabilește modificarea tarifelor de acordare și menținere a licențelor/autorizațiilor eliberate în domeniul serviciilor comunitare de utilități

²⁶⁰ Parlamentul României.

²⁶¹ Parlamentul României.

²⁶² Parlamentul României.

²⁶³ Parlamentul României, „LEGE nr. 328 din 21 decembrie 2018 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor de transport public local nr. 92/2007” (2018), <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/209444>.

²⁶⁴ Parlamentul României, „LEGE nr. 225 din 17 noiembrie 2016 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006” (2016).

publice. Acest act legislativ aduce o schimbare a tarifului de acordare a autorizației pentru autoritățile de autorizare pentru serviciul de transport public local și județean de persoane:

- a) 2.950 lei pentru unități administrativ-teritoriale cu peste 300.000 de locuitori;
- b) 1.485 lei pentru unități administrativ-teritoriale având între 50.000 și 300.000 de locuitori inclusiv;
- c) 750 lei pentru unități administrativ-teritoriale având între 10.000 și 50.000 de locuitori inclusiv,
- d) 315 lei pentru unități administrativ-teritoriale având până la 10.000 de locuitori inclusiv." ²⁶⁵

8.6 Țintele politicilor privind transportul de călători

Ținte europene:

Obiectivul major al Uniunii Europene și implicit al României în domeniul transportului de călători este acela de a promova un sistem de transport eficient, echitabil, sigur și sustenabil ²⁶⁶.

Ținte la nivel național așa cum reies din Legea nr. 92 din 10 aprilie 2007 privind serviciile de transport public local:

- ✓ "Consiliile locale, consiliile județene, precum și Consiliul General al Municipiului București sunt obligate să asigure, să organizeze, să reglementeze, să coordoneze și să controleze prestarea serviciilor de transport public desfășurat pe raza administrativ-teritorială a acestora, precum și să înființeze societăți de transport public dacă acestea nu există.(2)
- ✓ Autoritățile administrației publice locale au obligația de a stabili și de a aplica strategia pe termen mediu și lung pentru extinderea, dezvoltarea și modernizarea serviciilor de transport public local, ținând seama de planurile de urbanism și amenajarea teritoriului, de programele de dezvoltare economico-socială a localităților și de cerințele de transport public local, evoluția acestora, precum și de folosirea mijloacelor de transport cu consumuri energetice reduse și emisii minime de noxe." ²⁶⁷

Analiza SWOT

SCUP 2007-2020 cuprinde o analiză SWOT a serviciului de transport public din județul Botoșani. În continuare, vor fi reproduse rezultatele acestei analize:

²⁶⁵ ANRSC, „ORDIN nr. 504 din 22 octombrie 2019 privind modificarea tarifelor de acordare și menținere a licențelor/autorizațiilor eliberate în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice” (2019).

²⁶⁶ “Transport Modes.”, https://transport.ec.europa.eu/transport-modes_en

²⁶⁷ “LEGE (A) 92 10/04/2007 - Portal Legislativ.”, <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/205521>.

Puncte tari

- ✓ existența la nivel rural a unei infrastructuri de drumuri relativ bună;
- ✓ existența posibilităților de dotare cu mijloace auto pentru transportul elevilor fără efortul financiar al administrației locale;
- ✓ existența unei rețele de drumuri publice ce acoperă în mod echilibrat teritoriul județului;
- ✓ existența unei infrastructuri rutiere ce leagă municipiul Botoșani de celelalte localități ale județului;
- ✓ implicarea sectorului privat în servicii de transport public local;
- ✓ implementarea proiectelor de reabilitare drumuri la nivel județean.

Puncte slabe

- ✓ lipsa mijloacelor de transport public în unele localități rurale unde se impune organizarea transportului elevilor la instituțiile de învățământ din comună sau împrejurimi
- ✓ existența mijloacelor de transport cu grad de uzură avansat și consumuri relativ mari de combustibil;
- ✓ starea necorespunzătoare rețelei locale de drumuri, inclusiv în zona podurilor rutiere
- ✓ densitatea scăzută a infrastructurii rutiere modernizate;
- ✓ nerespectarea legislației în privința modului de gestionare a serviciului.

Oportunități:

- ✓ Creșterea gradului de accesibilitate a populației județului la transportul local;
- ✓ Realizarea transporturilor speciale (școlari, navetă, persoane cu handicap) pe întreaga arie teritorială a județului;
- ✓ Modernizarea infrastructurii.

Amenințări:

- ✓ Interes redus al populației urbane privind înființarea și funcționarea unei rețele organizate de transport local;
- ✓ Creșterea numărului de autovehicule private;
- ✓ Neacoperirea cheltuielilor de exploatare și întreținere;
- ✓ Creșterea prețurilor combustibililor.

În urma evaluării rezultatelor analizei și corelând cu situația actuală a serviciului de transport public s-au constatat următoarele aspecte:

1. Punctele forte se mențin:

- ✓ Județul Botoșani dispune, în continuare, de o rețea de drumuri care acoperă întreg teritoriul său legând principalele centre urbane de celelalte localități, stabilind în același timp conexiunile cu celelalte județe.
- ✓ În perioada acoperită de SCUP 2007 drumurile modernizate au fost în mare parte județene și comunale.

- ✓ Prin intermediul investițiilor din fonduri UE și naționale, posibilitatea de dotare cu mijloace auto pentru transportul elevilor fără efortul financiar al administrației locale se menține.
- ✓ Operatorii privați din domeniul transportului de persoană acoperă necesarul de mijloace de transport pentru rutele județului.
- 2. Au fost identificate punctele slabe ameliorate**
- ✓ Rețeaua de drumuri în ultimii 8 ani a trecut printr-un proces de modernizare al cărui rezultat a fost reabilitarea a 270 de km de drumuri județene și comunale.
- 3. Unele puncte slabe se mențin:**
- ✓ În cazul tramvaielor, încă nu s-a reușit înlocuirea celor vechi cu unele de nouă generație, iar acest sistem de transport este încă nefuncțional. În prezent există o licitație pentru achiziționarea a nouă tramvaie ²⁶⁸.
- 4. Au fost identificate oportunități care s-au concretizat** prin creșterea gradului de accesibilitate la serviciul de transport public, asta ca urmare a sporirii numărului de rute și de curse la nivel județean. De asemenea, modernizarea drumurilor deja existente este o altă oportunitate care s-a concretizat.
- 5. În ceea ce privește amenințările**, datele evidențiază faptul că în ultimii aproape zece ani numărul de autoturisme s-a dublat, iar acestea exercită o concurență importantă pentru serviciul de transport public.

Principiile de funcționare ale serviciului de transport public ²⁶⁹

- A. promovarea concurenței între operatorii de transport, respectiv transportatorii autorizați, cărora li s-a atribuit executarea serviciului;
- B. garantarea accesului egal și nediscriminatoriu al operatorilor de transport și al transportatorilor autorizați la piața transportului public local;
- C. garantarea respectării drepturilor și intereselor utilizatorilor serviciului de transport public local;
- D. rezolvarea problemelor de ordin economic, social și de mediu ale localităților sau județului respectiv;
- E. administrarea eficientă a bunurilor aparținând sistemelor de transport proprietate a unităților administrativ-teritoriale;
- F. utilizarea eficientă a fondurilor publice în activitatea de administrare sau executare a serviciului de transport public local;
- G. deplasarea în condiții de siguranță și de confort, inclusiv prin asigurarea de risc a mărfurilor și a persoanelor transportate, precum și a bunurilor acestora prin polițe de asigurări;

²⁶⁸ „Primăria Botoșani ia în calcul să renunțe la proiectul european pentru cumpărarea de tramvaie noi și refacerea liniilor pentru că nu are bani pentru cofinanțare”, G4Media.ro, 17 august 2021, <https://www.g4media.ro/primaria-botosani-ia-in-calcul-sa-renunte-la-proiectul-european-pentru-cumpararea-de-tramvaie-noi-si-refacerea-liniilor-pentru-ca-nu-are-bani-pentru-cofinantare.html>.

²⁶⁹ “LEGE (A) 92 10/04/2007 - Portal Legislativ,” 10, <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/205521>.

- H. asigurarea executării unui transport public local suportabil în ceea ce privește tariful de transport;
- I. recuperarea integrală a costurilor de exploatare, reabilitare și dezvoltare prin tarife/taxe suportate de către beneficiarii direcți ai transportului, denumiți în continuare utilizatori, și prin finanțarea de la bugetele locale, asigurându-se un profit rezonabil pentru operatorii de transport și transportatorii autorizați;
- J. autonomia sau independența financiară a operatorilor de transport și a transportatorilor autorizați;
- K. susținerea dezvoltării economice a localităților prin realizarea unei infrastructuri de transport moderne;
- L. satisfacerea cu prioritate a nevoilor de deplasare ale populației, ale personalului instituțiilor publice și ale operatorilor economici pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale prin servicii de calitate;
- M. protecția categoriilor sociale defavorizate, prin compensarea costului transportului de la bugetul local;
- N. integrarea tarifară prin utilizarea unui singur tip de legitimație de călătorie pentru toate mijloacele de transport public local de persoane prin curse regulate;
- O. dispecerizarea transportului public local de persoane realizat prin programe permanente;
- P. consultarea asociațiilor reprezentative ale operatorilor de transport și/sau ale transportatorilor autorizați, precum și ale utilizatorilor în vederea stabilirii politicilor și strategiilor locale privind transportul public local și modalitățile de funcționare a acestui serviciu.

8.7 Proiecte de investiții

Experiență în implementarea proiectelor

Conform SCUP 2007-2020 la data adoptării acestui document strategic, un număr de 61 de proiecte erau deja finalizate. Acestea prevăd în principal modernizare drumurilor comunale, urmate de cele care vizează reabilitarea podurilor²⁷⁰.

Proiecte de investiții prevăzute în SCUP 2007-2020

La data realizării SCUP 2007-2020 s-a propus de către unitățile administrativ teritoriale locale o serie de proiecte pentru îmbunătățirea serviciului de transport public local. Se observă o preponderență a investițiile în infrastructură: modernizare drumuri județene și locale, pietruire de ulițe sătești, construcție sau reabilitare de poduri. Prin urmare, au fost identificate 126 de proiecte care propun modernizarea rețelei rutiere actuale și reabilitatea sau construcția unor poduri.

²⁷⁰ Consiliul Județean Botoșani, „Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2007-2020”, 2007, 212–26.

Referitor la îmbunătățirea transportul public, au fost regăsite două proiecte:

- ✓ „Managementul transportului public urban de călători - crearea infrastructurii specifice, alveole, stații, managementul rutelor” – Municipiul Dorohoi
- ✓ ”Achiziționare microbuze” – Comuna Ibănești

Proiecte de investiții prevăzute pentru perioada 2020-2030²⁷¹

Comparativ cu perioada anterioară, portofoliul de proiecte este mult mai vast, identificându-se 206 proiecte, cele mai multe sunt finanțate prin următoarele alăturări de surse de finanțare:

- ✓ POR Nord-Est 2021-2027, PNRR 2021-2027, AFM, Buget local;
- ✓ PNS 2021-2027, POR Nord-Est 2021-2027, Buget local;
- ✓ POT 2021 -2027, POR Nord-Est 2021-2027, PNRR 2021-2027, PNS 2021-2027, Buget local.

În urma evaluării portofoliului de proiecte s-au remarcat o serie investiții ambițioase aflate în diferite stadii, cum ar fi:

- ✓ Construire drum rapid către A7 prin Vorona-Pășcani – proiect inițiat de Consiliul Județean Botoșani –finanțat prin programele CNI, POT 2021 -2027, POR Nord-Est 2021-2027, PNRR 2021-2027, PNS 2021-2027, Buget local.
- ✓ Construire drum rapid către A7 prin Siret-Suceava - proiect inițiat de Consiliul Județean Botoșani - finanțat Programele POT, POR și PNRR
- ✓ Finalizare drum rapid Botoșani- Iași - proiect inițiat de Consiliul Județean Botoșani finanțat prin programele CNI, POT 2021 -2027, POR Nord-Est 2021-2027, PNRR 2021-2027, PNS 2021-2027, Buget local.
- ✓ Modernizarea DN 28 Botoșani-Tg. Frumos – contract proiectare și execuție în derulare, semnat în data de 20.05.2020.
- ✓ Modernizarea DN 29 D Botoșani-Ștefănești – în data de 29.09 2020 a fost depusă aplicația de finanțare pentru angajarea cheltuielilor aferente acestui proiect.
- ✓ Modernizarea DN 29 A Vf. Câmpului-Dorohoi
- ✓ Modernizarea DN 29 Botoșani-Săveni
- ✓ Modernizarea DN 24 C Bărdărași-Manoleasa
- ✓ Modernizarea DN 29 D Botoșani Dorohoi
- ✓ Șoseaua de centură a Municipiului Botoșani – proiect aflat în faza de inițiere
- ✓ Șoseaua de centură a municipiului Dorohoi – proiec aflat în faza de implementare

Din totalul de proiecte identificate, majoritatea au ca scop modernizarea rețelei existente. Un alt obiectiv important este cel al reabilitării podurilor, precum și viabilizarea ulițelor

²⁷¹ Consiliul Județean Botoșani, „STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027”, 2021, 148–293.

comunale. Se remarcă un interes crescut pentru proiectele care urmăresc dezvoltarea transportului public local, prin înființarea sau modernizarea stațiilor de autobuz, și proiecte care au ca scop facilitarea accesului la învățământ al elevilor prin achiziționare de microbuze școlare:

- ✓ „Accesibilizarea infrastructurii de transport pentru toate categoriile de persoane (prioritizarea transportului public de călători, cu bicicleta și pietonal” – Municipiul Botoșani- Program finanțat prin POR Nord-Est 2021-2027, PNRR 2021-2027, Buget local.
- ✓ „Achiziționarea microbuz școlar”- Comuna Sulița – programul POR Nord Est 2021 – 2027, PNS 2021-2027
- ✓ „Atribuirea contractului de furnizare în sistem leasing financiar a unui microbuz 19+1+1 locuri.” – Comuna Mihălășeni.

Dezvoltarea unor alternative la vehiculele care funcționează pe bază de combustibili fosili constituie o preocupare pentru autoritățile din județul Botoșani. Au fost identificate proiecte care au ca scop achiziționarea de vehicule electrice de transport călători, înființare de stații pentru reîncărcarea mașinilor electrice și continuarea unor proiecte care vizează modernizarea infrastructurii de tramvai existente:

- ✓ „Înființare stație de încărcare pentru mașini electrice” – Comuna Coșula – Proiect finanțat prin AFM, POR Nord-Est.
- ✓ „Modernizarea transportului în comun prin achiziționarea de autobuze electrice și modernizarea infrastructurii specifice” - Municipiul Botoșani – Proiect finanțat prin POR Nord-Est 2021-2027, PNRR 2021-2027, Buget local
- ✓ „Modernizarea transportului în comun prin achiziționarea de autobuze electrice și modernizarea infrastructurii specifice”- Municipiul Botoșani - Proiect finanțat prin POR Nord-Est 2021-2027, PNRR 2021-2027, Buget local
- ✓ „Transport urban durabil în municipiul Botoșani prin reabilitarea, modernizarea și extinderea transportului public local de călători cu tramvaiul – Reabilitare cale rulare traseu 101/cod SMIS 127782” - Municipiul Botoșani - Proiect finanțat prin POR 2014/2020.
- ✓ „Transport urban durabil în municipiul Botoșani prin reabilitarea, modernizarea și extinderea transportului public local de călători cu tramvaiul – Reabilitare cale rulare traseu 102/cod SMIS 127783” - Municipiul Botoșani - Proiect finanțat prin POR 2014/2020.
- ✓ „Achiziție mijloace de transport public-tramvaie 18 m, Botoșani / cod SMIS 128115 – municipiul Botoșani este partener cu MLPDA”- Municipiul Botoșani - Proiect finanțat prin POR 2014/2020.

Concluzii

În secțiunea de față vor fi discutate principalele concluzii din urma analizei evoluției observate pe baza principalilor indicatori (legislație, infrastructură, număr de pasageri, tipuri de vehicule, proiecte de investiții, numărul de trasee și curse) care țin de serviciul de transport public în județul Botoșani în perioada 2007-2020, pentru a putea justifica necesitatea actualizării, propuse prin *Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2020-2030*, a obiectivelor principale, subsidiare; planului de implementare a măsurilor și monitorizarea, așa cum reies din acest document strategic.

SCUP 2007-2020 a fost construit în jurul a trei piloni care se regăsesc în cadrul fiecărui serviciu de utilitate publică:

- ✓ Pilonul I – Crearea cadrului instituțional durabil;
- ✓ Pilonul II – Reorientarea politicii de tarifare și finanțare a activităților operaționale și a investițiilor aferente serviciilor comunitare de utilități publice;
- ✓ Pilonul III – Creșterea capacității de absorbție a fondurilor de investiții.

În urma analizei efectuate asupra situației curente privind serviciul județean de transport public s-a constatat că există un cadru legislativ național și european stabil. Printre țintele trasate în legislație se enumeră crearea unui serviciu de transport eficient, echitabil, sustenabil, în care drepturile pasagerilor să fie respectate.

În ceea ce privește infrastructura de transport, s-a constatat o extindere a celei rutiere, și o modernizare, în special, drumurile județene și comunale. În cazul infrastructurii feroviare, aceasta își păstrează specificul, în continuare Județul Botoșani dispune de un sistem de căi ferate simple neelectrificate, a căror lungime a rămas neschimbată în perioada acoperită de SCUP 2007-2020. Parcul auto al județului a cunoscut o creștere importantă în ultimii 10 ani, această creștere este justificată de dublarea numărului de autoturisme. În rândul celorlalte tipuri de vehicule nu s-a observat o creștere semnificativă.

În cazul transportului public de persoane, s-a observat, că acesta se realizează prin intermediul infrastructurii rutiere. Între 2005-2019 s-a remarcat o creștere a numărului de trasee și curse care leagă localitățile județului.

Punctele tari relevate de analiza SWOT s-au menținut și în 2020, crescând gradul de modernizare al serviciului de transport public. Există puncte slabe care s-au păstrat, cum ar fi starea sistemului de transport pe bază de tramvaie, care în prezent nu mai funcționează. Au fost identificate oportunități care s-au materializat prin creșterea gradului de accesibilitate la serviciul de transport public, asta ca urmare a sporirii numărului de rute și de curse la nivel județean. Și nu în ultimul rând, principala amenințare care s-a concretizat este reprezentată de creșterea numărului de autoturisme.

Dezvoltarea lentă a sistemul de transport public în perioada 2007-2020 a fost susținută de lipsa unui portofoliu de proiecte vast. Investițiile realizate au avut ca scop, în special, modernizarea infrastructurii existente de drumuri și poduri și mai puțin creșterea capacității sistemului de transport public. Pentru perioada 2020-2027 a fost identificat un portofoliu de proiecte mult mai cuprinzător decât cel anterior. Analiza proiectelor a evidențiat o preocupare pentru modernizarea infrastructurii rutiere existente, încurajarea și dezvoltarea unor tipuri de transport prietenoase cu mediul. Apoi, s-a constatat prezența unor investiții ambițioase care urmăresc realizarea unor drumuri de mare viteză care să conecteze județul cu celelalte orașe .

Ținând cont de evoluția observată în perioada acoperită de SCUP 2007-2020 și prognozele cu privire la evoluția populației în următorii anii, calitatea infrastructurii rutiere va crește, de asemenea se vor diversifica alternativele de transport mai puțin poluante. Transportul rutier va rămâne principala componentă a acestui serviciu. Fără proiecte de investiții din partea autorităților competente, infrastructura de căi ferate își va păstra caracteristicile actuale, deserving un număr redus de pasageri, pe o infrastructură restrânsă cu material rulant care funcționează pe bază de motoare diesel.

Numărul de călători care vor folosi transportul public va fi în scădere, fapt explicabil prin preferința în creștere a locuitorilor județului pentru autoturisme și prin prognoza privind evoluția populației până în 2040, când se așteaptă o scădere a populației cu 20% ²⁷².

Evaluarea situației de fapt și identificarea de trenduri în dezvoltarea transportului public local în perioada 2007-2020 este un pas necesar în construirea propunerilor de modificare a obiectivelor, măsurilor, formelor de monitorizare a măsurilor, indicatorilor de performanță și entități care se vor ocupa de monitorizarea evoluției serviciului. În acest scop servesc și observațiile făcute asupra analizei SWOT din cadrul SCUP 2007-2020, obiectivele și măsurile fixate trebuie să aibă în vedere menținerea punctelor tari, fructificarea oportunităților, ameliorarea deficiențelor și preîntâmpinarea riscurilor generate de amenințările identificate.

Modificările propuse vor aborda următoarele teme cheie pentru dezvoltarea serviciului de transport public local:

- ✓ capacitatea de armonizare a legislației județene cu cea națională și directivele Uniunii Europene;
- ✓ crearea unui cadru organizațional capabil să transpună și să implementeze legislația națională și europeană la nivel județean;

²⁷² HCJ BT nr. 116/2021, „PLANUL JUDEȚEAN DE GESTIONARE A DEȘEURILOR PENTRU JUDEȚUL BOTOȘANI 2020 – 2025”, 133.

- ✓ dezvoltarea coordonării între factorii de decizie locali, operatori care au primit în concesiune exploatarea acestui serviciu pe anumite trasee, călători;
- ✓ creșterea capacității resursei umane de realizare a activităților specifice serviciului de transport public local;
- ✓ creșterea nivelului de accesibilitate al cetățenilor;
- ✓ modernizarea și extinderea serviciului pentru a putea face din acesta o alternativă fezabilă la transportul realizat cu autovehicule personale;
- ✓ asigurarea unei dezvoltări sustenabile bazată pe mijloace de transport cu un nivel de poluare redus.

Plan de implementare și monitorizare pentru accelerarea dezvoltării serviciului de transport public local

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de transport public local					
Domeniul /activitatea	Obiective principale	Măsurile pentru implementare	Termen	Responsabili	Indicatori /parametrii serviciului/U.M.
1. Întărirea capacității instituționale	Adaptarea cadrului legislativ și organizatoric în domeniul serviciului de transport public	Organizarea serviciului – gestiune directă sau delegată	Permanent	Consilii locale, A.J.T.	Număr UAT gestiune directă Număr UAT gestiune delegată
		Existența compartimentelor de monitorizare /control	Permanent	Consilii locale, A.J.T.	Da/nu
2. Resurse umane	Asigurarea necesarului de resurse umane și sporirea gradului de pregătire	Asigurarea de personal autorizat pentru administrarea, exploatare, întreținere și reparații care să dispună de logistica și echipamentele necesare	Permanent	Consilii locale	Da/nu
3. Finanțarea serviciului de transport public local	Identificarea de mecanisme economico-financiare pentru finanțarea sistemului	Elaborarea de programe de investiții bazate pe planificarea multianuală a investițiilor, raportate la bugetul local	Permanent	Consilii locale	Da/nu
4. Conștientizarea părților implicate	Promovarea unui sistem de informare și motivare pentru toate părțile implicate referitoare la importanța serviciului	Organizarea periodică de sesiuni de informare și întâlniri tematice între părțile implicate referitoare la: legislația specifică; stadiul de implementare al strategiei și planului de implementare; măsuri și acțiuni corective întreprinse ca urmare a monitorizării strategiei și planului de implementare	Permanent	Consilii locale, A.J.T.	Da/nu

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de transport public local

Domeniul /activitatea	Obiective principale	Măsurile pentru implementare	Termen	Responsabili	Indicatori /parametrii serviciului/U.M.
5. Dezvoltarea serviciului	Extinderea și modernizarea rețelei de drumuri prezentă la nivelul Județului Botoșani	Extinderea rețelei de drumuri	Permanent	Consilii locale, Consiliul Județean Botoșani	Nr. km nou construiți
		Modernizarea rețelei de drumuri	Permanent	Consilii locale, Consiliul Județean Botoșani	Nr. km modernizați
		Construirea de poduri și podețe	Permanent	Consilii locale, Consiliul Județean Botoșani	Nr. poduri și podețe nou construite
		Extinderea serviciului de transport regulat special de persoane	Permanent	Consilii locale, A.J.T.	Nr. total localități beneficiare
		Construirea de noi stații	Permanent	Consilii locale, A.J.T.	Număr stații existente Număr stații noi
	Respectarea legislației în domeniu	Soluționarea petițiilor	Permanent	Consilii locale, A.J.T.	% petiții rezolvate din total petiții
		Amenzi pentru încălcarea prevederilor legale	Permanent	Consilii locale, A.J.T.	Nr. total amenzi

Plan de implementare și monitorizare a accelerării dezvoltării serviciului de transport public local

Domeniul /activitatea	Obiective principale	Măsurile pentru implementare	Termen	Responsabili	Indicatori /parametrii serviciului/U.M.
	Creșterea capacității sistemului de transport public în Județul Botoșani în vederea acoperirii nevoii de mobilitate a cetățenilor	Acordarea de facilități	Permanent	Consilii locale	Nr. persoane defavorizate care beneficiază de facilități
		Extinderea sistemului de autobuze școlare pentru transportul elevilor	Permanent	Consilii locale	Număr de autobuze școlare
6. Reducerea impactului de mediu	Dezvoltarea unui sistem de transport public sustenabil	Achiziționarea de vehicule performante, cu grad redus de poluare chimică și fonică	Permanent	Consilii locale	Nr. vehicule ecologice achiziționate
		Promovarea utilizării vehiculelor electrice prin construirea de stații de încărcare și/sau schimb baterii pentru vehicule electrice	Începând cu 2023	Consilii locale	Nr. stații pentru vehicule electrice
		Achiziționarea de vehicule electrice	Începând cu 2023	Consilii locale	Nr. vehicule electrice achiziționate
		Încurajarea transportului pe bicicletă, prin construirea de noi piste de biciclete sau modernizarea celor deja existente	Permanent	Consilii locale	Nr. km de piste noi/modernizate de bicicletă

Bibliografie

1. “Actualizare Master Plan – Județul Botoșani Pentru Faza a 2-a (2014 – 2020) a Fondurilor de Coeziune.” Eptisa, n.d.
2. ANRE. “Legislație Gaze Naturale.” Accessed November 11, 2021. <https://www.anre.ro/ro/gaze-naturale/legislatie/legislatie-ue/gaz>.
3. ANRSC. ORDIN nr. 504 din 22 octombrie 2019 privind modificarea tarifelor de acordare și menținere a licențelor/autorizațiilor eliberate în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice (2019).
4. Asociația de dezvoltare intercomunitară, ”AQUA” Botoșani. “Studiu de Specialitate Privind Indicatorii de Performanță Ai Serviciilor de Alimentare Cu Apă Și Canalizare - Județul Botoșani, 2010,” 2010.
5. Autoritatea Națională de reglementare în Domeniul Energiei. “Legislație ANRE.” Accessed November 11, 2021. <https://www.anre.ro/ro/gaze-naturale/legislatie/legislatie-primara/legi>.
6. Info Botoșani - Stiri Botoșani Stiri locale Informații Reportaje din județul Botoșani, November 4, 2021. <https://infobt.ro>.
7. “Câștiguri Salariale Din 1938 - Serie Anuală | Institutul Național de Statistică.” Accessed November 19, 2021. <https://insse.ro/cms/ro/content/c%20C3%A2%C8%99tiguri-salariale-din-1938-serie-anual%20C4%83-0>.
8. Comisia Europeană. “DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI - Criteriile UE Privind Achizițiile Publice Ecologice Pentru Sistemele de Iluminat Rutier Și de Semnalizare Rutieră.” Bruxelles, 2018. <https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/toolkit/traffic/RO.pdf>.
9. “Tipuri de Transport.” Accessed November 16, 2021. https://transport.ec.europa.eu/transport-modes_en.
10. Comitetul Regional pentru elaborarea Planului. “Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020.” 2014, n.d. <https://www.adrnorddest.ro/user/file/pdr/PDR%20NE%202014-2020%20-%20Oct%202014%20-%20avizat%20CRP.pdf>.
11. Consiliul Județean Botoșani. “HOTĂRÂRE Privind Actualizarea Programului de Transport Județean de Persoane Prin Curse Regulate Pentru Județului Botoșani, Valabil În Perioada 01.01.2014 - 30.06.2019,” 2017.
12. “STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027,” 2021.
13. “STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU PERIOADA 2021-2027,” 2021.
14. “Strategia Județeană Privind Accelerarea Dezvoltării Serviciilor Comunitare de Utilități Publice 2007-2020,” 2007.
15. “Strategia Județeană Privind Accelerarea Dezvoltării Serviciilor Comunitare de Utilități Publice 2007-2020,” 2007.
16. Conturi naționale – DJS-BOTOȘANI.” Accessed October 12, 2021. <https://botosani.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/conturi-nationale/>.
17. De Almeida, Aníbal, Bruno Santos, Bertoldi Paolo, and Michel Quicheron. “Solid State Lighting Review–Potential and Challenges in Europe.” Renewable and Sustainable Energy Reviews 34 (2014): 30–48.
18. Direcția Județeană de Statistică Botoșani. Anuarul Statistic al Județului Botosani. Botoșani: DJS Botoșani, 2019.
19. “Anuarul-Statistic-al-Județului-Botoșani,” 2019.
20. DJS-BOTOȘANI. “Rețeaua și volumul gazelor naturale distribuite.” Accessed November 10, 2021. <https://botosani.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/locuinte-si-utilitati-publice/>.

21. Djuretic, Andrej, and Miomir Kostic. "Actual Energy Savings When Replacing High-Pressure Sodium with LED Luminaires in Street Lighting." *Energy* 157 (2018): 367–78.
22. Donatello, Shane, Rocío Rodríguez, Miguel Gama Caldas Quintero, Oliver Wolf JRC, Paul Van Tichelen, Veronique Van, and Theo Geerken VITO Hoof. "Revision of the EU Green Public Procurement Criteria for Road Lighting and Traffic Signals." Publications Office of the European Union: Luxembourg, 2019, 127.
23. Stiri Botosani, January 14, 2020. <http://www.banulbotosanean.ro>.
24. Eptisa. "Cap 0_Rezumat - Actualizare Master Plan – Judetul Botosani Pentru Faza a 2-a (2014 – 2020) a Fondurilor de Coeziune." Eptisa, n.d.
25. "Cap 4-Obiective Nationale Si Judetene - Actualizare Master Plan – Judetul Botosani Pentru Faza a 2-a (2014 – 2020) a Fondurilor de Coeziune." Eptisa, n.d.
26. "Cap 10_Program de Investitii Prioritare- Actualizare Master Plan – Judetul Botosani Pentru Faza a 2-a (2014 – 2020) a Fondurilor de Coeziune." Eptisa, n.d.
27. European Commission. "Romania. From Waste to Resources." Luxembourg, 2018.
28. "The Environmental Implementation Review 2019 COUNTRY REPORT ROMANIA ROMANIA." COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT. Brussels: European Commission, April 4, 2019. http://ec.europa.eu/environment/eir/pdf/report_ro_ro.pdf.
29. European Union. Treaty Concerning the Accession of the Republic of Bulgaria and Romania to the European Union. Bruxelles, 2005. https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/archives/pdf/enlargement_process/future_prospects/negotiations/eu10_bulgaria_romania/act_of_accession_bulgaria_romania_en.pdf.
30. "Forța de muncă – DJS-BOTOȘANI." Accessed November 19, 2021. <https://botosani.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/forta-de-munca/>.
31. "GOS106B - Lungimea Totala a Retelei Simple de Distributie a Apei Potabile, Pe Judete Si Localitati.Xls," n.d.
32. "GOS107A - Capacitatea Instalatiilor de Producere a Apei Potabile Pe Judete Si Localitati G," n.d.
33. "GOS108A - Cantitatea de Apa Potabila Distribuita Consumatorilor, Pe Judete Si Localitati .Xls," n.d.
34. "GOS110A - Lungimea Totala Simpla a Conductelor de Canalizare, Pe Judete Si Localitati.Xls," n.d.
35. Guvernul României. "STRATEGIA NAȚIONALĂ privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice | Hotărâre 246/2006." Lege5. Accessed November 22, 2021. <https://lege5.ro/gratuit/ha2diobu/strategia-nationala-privind-accelerarea-dezvoltarii-serviciilor-comunitare-de-utilitati-publice-hotarare-246-2006>.
36. "Harta Cailor Ferate Cfr Din Romania." Accessed November 15, 2021. <http://www.hartaromanieionline.ro/x/harta-cailor-ferate-cfr-din-romania/#>.
37. Inspectoratul Școlar Județean Botoșani. "Adresa 11821 Din 30.09.2021, Referitoare La Situația Microbuzelor Școlare," 2021.
38. Instituția Prefectului Județului Botoșani. "PLANUL DE ACȚIUNI PE ANUL 2021 AL JUDEȚULUI BOTOȘANI PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR CUPRINSE ÎN PROGRAMUL DE GUVERNARE," 2021.
39. INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ. "Activitățile Privind Utilitatea Publică de Interes Local-2020," 2021.
40. Juntunen, Eveliina, Eino Tetri, Olli Tapaninen, Samuli Yrjänä, Vasily Kondratyev, Aila Sitomaniemi, Harri Siirtola, Esa-Matti Sarjanoja, Janne Aikio, and Veli Heikkinen. "A Smart LED Luminaire for Energy Savings in Pedestrian Road Lighting." *Lighting Research & Technology* 47, no. 1 (2015): 103–15.
41. "LEGE (A) 92 10/04/2007 - Portal Legislativ." Accessed November 11, 2021. <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/205521>.

42. "LEGEA GAZELOR Nr.351 Din 14 Iulie 2004." Accessed November 11, 2021. http://www.cdep.ro/pls/legis/legis_pck.http_act_text?idt=57099.
43. "Locuințe și utilități publice – DJS-BOTOȘANI." Accessed October 22, 2021. <https://botosani.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/locuinte-si-utilitati-publice/>.
44. LOUIS BERGER SAS – Jacobs UK – Jacobs GIBB. "Master Plan Pentru Servicii de Alimentare Cu Apă Și Canalizare În Județul Botoșani - Secțiunea 2 - Analiza Situației Curente." n.d.
45. "Master Plan Pentru Servicii de Alimentare Cu Apă Și Canalizare În Județul Botoșani - Secțiunea 7 - Plan de Investitii Pe Termen Lung," 2009.
46. Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor. "Raport Privind Starea Mediului În Județul Botoșani În Anul 2019." Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, 2019.
47. "Raport Privind Starea Mediului În Județul Botoșani În Anul 2019." Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, 2019.
48. "Moderncalor." Accessed November 19, 2021. <https://moderncalor.ro/servicii>.
49. Parlamentul European și Consiliul. DIRECTIVA 2009/73/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE (2009).
50. REGULAMENTUL (CE) NR. 1370/2007 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 1191/69 și nr. 1107/70 ale Consiliului (2007).
51. Parlamentul României. "LEGE (A) 51 08/03/2006 Serviciilor Comunitare de Utilități Publice." Accessed November 23, 2021. <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/181904>.
52. LEGE nr. 131 din 15 iunie 2018 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 (2018).
53. LEGE nr. 225 din 17 noiembrie 2016 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 (2016).
54. LEGE nr. 328 din 21 decembrie 2018 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor de transport public local nr. 92/2007 (2018). <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/209444>.
55. Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicata, cu modificările și completările ulterioare, (2006).
56. Legea nr. 92/2007 a serviciilor publice de transport persoane în unitățile administrativ-teritoriale, cu modificările și completările ulterioare (2007).
57. LEGEA nr. 123 din 10 iulie 2012 a energiei electrice și a gazelor naturale (2012).
58. Polzin, Friedemann, Paschen von Flotow, and Colin Nolden. "Modes of Governance for Municipal Energy Efficiency Services – The Case of LED Street Lighting in Germany." *Journal of Cleaner Production* 139 (December 15, 2016): 133–45. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2016.07.100>.
59. G4Media.ro. "Primăria Botoșani ia în calcul să renunțe la proiectul european pentru cumpărarea de tramvaie noi și refacerea liniilor pentru că nu are bani pentru cofinanțare," August 17, 2021. <https://www.g4media.ro/primaria-botosani-ia-in-calcul-sa-renunte-la-proiectul-european-pentru-cumpararea-de-tramvaie-noi-si-refacerea-liniilor-pentru-ca-nu-are-bani-pentru-cofinantare.html>.
60. "R-CANALIZARE-PUBLICA-SI-SPATII-VERZI-LA-31-DECEMBRIE-Anexa6.Pdf," n.d.
61. SNTGN Transgaz S.A. Mediaș. "PLANUL DE DEZVOLTARE A SISTEMULUI NAȚIONAL DE TRANSPORT GAZE NATURALE 2021 – 2030," 2021.
62. "PLANUL JUDEȚEAN DE GESTIONARE A DEȘEURILOR PENTRU JUDEȚUL BOTOȘANI 2020 – 2025," 2020, 295.

63. Todor, Arpad. “Municipal Waste Management.” In Europeanization of Environmental Policies and Their Limitations : Capacity Building, edited by Arpad Todor and Florența Elena Helepciuc, 15–27. Cham: Springer International Publishing, 2021. https://doi.org/10.1007/978-3-030-68586-7_2.
64. “Transporturi, Poștă și Telecomunicații – DJS-BOTOȘANI.” <https://botosani.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/transporturi-posta-si-telecomunicatii/>.